

2025/500

14.3.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2025/500

(2025. gada 13. martā),

ar ko nosaka galīgos kompensācijas maksājumus konkrētu Marokas izcelsmes alumīnija riteņu importam

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1037 (2016. gada 8. jūnijs) par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis ⁽¹⁾ ("pamatregula"), un jo īpaši tās 15. pantu un 24. panta 1. punktu,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

1.1. Procedūras sākšana

- (1) Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1037 ("pamatregula") 10. pantu, Eiropas Komisija ("Komisija") 2024. gada 16. februārī sāka antisubsidēšanas procedūru attiecībā uz konkrētu Marokas ("attiecīgā valsts") izcelsmes alumīnija riteņu ("AR") importu. Tā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēja paziņojumu par procedūras sākšanu ⁽²⁾ ("paziņojums par procedūras sākšanu").
- (2) Komisija sāka izmeklēšanu pēc tam, kad 2024. gada 3. janvārī sūdzību iesniedza Eiropas Riteņu ražotāju apvienība (*Association of European Wheel Manufacturers*) ("sūdzības iesniedzējs" jeb "EUWA"). Sūdzība tika iesniegta Savienības konkrētu alumīnija riteņu ražošanas nozares vārdā pamatregulas 10. panta 6. punkta nozīmē. Sūdzībā bija ietverti pierādījumi par subsidēšanu un no tās izrietošu būtisku kaitējumu, un tie bija pietiekami, lai pamatotu izmeklēšanas sākšanu.
- (3) Pirms antisubsidēšanas izmeklēšanas sākšanas Komisija paziņoja Marokas valdībai ("MV") ⁽³⁾, ka tā ir saņēmusi pienācīgi dokumentētu sūdzību, un aicināja MV uz apspriešanos saskaņā ar pamatregulas 10. panta 7. punktu, un 2024. gada 16. februārī Komisija publicēja ziņojumu par pierādījumu pietiekamību ⁽⁴⁾. Apspriešanās ar MV notika 2024. gada 12. februārī. Tomēr nebija iespējams panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu.
- (4) Komisija 2021. gada 17. novembrī sāka atsevišķu antidempinga izmeklēšanu par to pašu Marokas izcelsmes ražojumu ("atsevišķā antidempinga izmeklēšana") ⁽⁵⁾. Komisija secināja, ka Savienības tirgū notiek attiecīgā ražojuma dempings, un 2023. gada 11. janvārī noteica galīgos antidempinga maksājumus 9,0–17,5 % apmērā ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OV L 176, 30.6.2016., 55. lpp.

⁽²⁾ OV C 1483, 16.2.2024., 1. lpp.

⁽³⁾ Šajā regulā apzīmējums "MV" lietots plašā nozīmē, ar to apzīmējot Valsts padomi, kā arī visas ministrijas, departamentus, aģentūras un pārvaldes iestādes centrālajā, reģionālajā un vietējā līmenī.

⁽⁴⁾ Saglabāts elektroniskajā platformā TRON ar numuru t24.001626.

⁽⁵⁾ OV C 464, 17.11.2021., 19. lpp.

⁽⁶⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/99 (2023. gada 11. janvāris), ar ko nosaka galīgo antidempinga maksājumu un galīgi iekasē pagaidu maksājumu konkrētu Marokas izcelsmes alumīnija riteņu importam, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/99/oj (OV L 10, 12.1.2023., 1. lpp.).

1.2. **Ieinteresētās personas un pieprasījums saglabāt anonimitāti**

- (5) Paziņojumā par procedūras sākšanu Komisija aicināja ieinteresētās personas, kas vēlas piedalīties izmeklēšanā, sazināties ar Komisiju. Turklāt Komisija par izmeklēšanas sākšanu atsevišķi informēja sūdzības iesniedzēju, MV, Ķīnas Tautas Republikas valdību ("ĶV")⁽⁷⁾, citus zināmos Savienības ražotājus, zināmos ražotājus eksportētājus, zināmos importētājus un lietotājus un aicināja tos piedalīties izmeklēšanā.
- (6) ĶV tika aicināta atsaukties un sadarboties izmeklēšanā. Tomēr ĶV nelūdza, lai to uzskatītu par ieinteresēto personu, un neiesaistījās sadarbībā.
- (7) Sūdzības iesniedzēji, baidīdamies, ka klienti varētu veikt pretpasākumus, pieprasīja attiecībā uz to nosaukumiem saglabāt konfidencialitāti. Komisija uzskatīja, ka patiešām pastāv nopietns pretpasākumu risks, un piekrita, ka sūdzības iesniedzēju nosaukumi nebūtu jāizpauž. Lai nodrošinātu reālu anonimitāti, konfidencialitāte tika saglabāta arī attiecībā uz pārējo Savienības ražotāju nosaukumiem, lai sūdzības iesniedzēju nosaukumus nevarētu identificēt ar dedukcijas metodi.

1.3. **Piezīmes par procedūras sākšanu**

- (8) Ieinteresētajām personām bija iespēja iesniegt piezīmes par izmeklēšanas sākšanu un pieprasīt uzklauššanu Komisijā un/vai pie tirdzniecības procedūru uzklauššanas amatpersonas.
- (9) Komisija par procedūras sākšanu saņēma piezīmes no MV, Eiropas Autoražotāju asociācijas ("ACEA") un sūdzības iesniedzēja.
- (10) Uzklauššanu Komisijas dienestos lūdza un tika uzklauštas trīs ieinteresētās personas, t. i., Marokas valdība, ACEA un Renault grupa.
- (11) 2024. gada 8. aprīlī un 16. maijā iesniegtajā informācijā⁽⁸⁾, kā arī 2024. gada 17. maija uzklauššanā MV apgalvoja, ka ar šo procedūru tiek pārkāpti daži noteikumi Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumā par asociācijas izveidi starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Marokas Karalisti, no otras puses⁽⁹⁾ ("Asociācijas nolīgums"), un Nolīgumā starp Eiropas Savienību un Marokas Karalisti, ar kuru izveido strīdu izšķiršanas mehānismu⁽¹⁰⁾ ("Strīdu izšķiršanas nolīgums"). Saskaņā ar MV pausto jebkādi muitas nodokļi, tai skaitā kompensācijas maksājumi, esot aizliegti saskaņā ar Asociācijas nolīguma 8. un 9. pantu. MV apgalvoja, ka izņēmumi no šiem noteikumiem ir iekļauti tikai Asociācijas nolīguma 24.–27. pantā, pieļaujot antidempinga vai aizsardzības pasākumus, ja izpildīti attiecīgie nosacījumi. Bet Komisija nevar atsaukties uz Asociācijas nolīguma 36. pantu kā uz apstiprinošu aizstāvību, lai pamatotu kompensācijas maksājumu noteikšanu. Tas būtu pretrunā Strīdu izšķiršanas nolīguma 2. panta 1. punktam, jo šādi pasākumi būtu ārpus šā noteikuma darbības jomas un šķērjēties kolēģijas pilnvarām, savukārt konkrēti minēti ir tikai antidempinga pasākumi, kas atļauti saskaņā ar Asociācijas nolīguma 24. pantu.
- (12) Komisija tam nepiekrita. Lai gan Asociācijas nolīguma 8. un 9. pantā attiecīgi ir noteikts aizliegums divpusējā tirdzniecībā noteikt jaunus muitas nodokļus vai līdzvērtīgus maksājumus un tiesības Marokas izcelsmes ražojumus importēt ES bez šādiem nodokļiem un maksājumiem, šiem aizliegumiem ir izņēmumi. Šādi izņēmumi ir ietverti ne tikai Asociācijas nolīguma 24.–27. pantā, kā to apgalvo MV, bet arī minētā nolīguma 36. pantā.

⁽⁷⁾ Šajā regulā apzīmējums "ĶV" lietots plašā nozīmē, ar to apzīmējot Valsts padomi, kā arī visas ministrijas, departamentus, aģentūras un pārvaldes iestādes centrālajā, reģionālajā un vietējā līmenī.

⁽⁸⁾ Saglabāta elektroniskajā platformā TRON ar numuriem t24.003099 un t24.003771.

⁽⁹⁾ OV L 70, 18.3.2000., 2. lpp., ar turpmākiem grozījumiem. Konsolidētā versija ir pieejama vietnē [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:02000A0318\(01\)-20190719](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:02000A0318(01)-20190719).

⁽¹⁰⁾ OV L 176, 5.7.2011., 2. lpp.

- (13) Konkrēti, Asociācijas nolīguma 36. panta 3. punktā ir noteikts, ka tad, ja Asociācijas padome nav pieņēmusi īpašus īstenošanas noteikumus saskaņā ar 36. panta 3. punktu, noteikumi, ko piemēro, lai novērtētu to subsīdiju saderību ar Asociācijas nolīgumu, kuras kropļo vai draud izkropļot konkurenci saskaņā ar Asociācijas nolīguma 36. panta 1. punkta c) apakšpunktu, ir noteikumi par Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību ("GATT") VI panta interpretāciju un piemērošanu. Komisija ņēma vērā, ka līdz šim šādi īstenošanas noteikumi nav pieņemti. Tā kā attiecīgie GATT VI panta īstenošanas noteikumi ietver PTO Nolīgumu par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem, kā arī pamatregulu (ar ko šādus noteikumus ievieš ES tiesību aktos), Komisija secināja, ka tie patiešām ir attiecīgie tiesību aktu noteikumi, kas piemērojami notiekošajai procedūrai pret Maroku, pilnībā ievērojot Asociācijas nolīgumu.
- (14) Komisija ņēma vērā arī to, ka MV argumentā nav precizēts, kuri pamatnoteikumi būtu piemērojami subsīdijām, kas ietilpst notiekošās procedūras darbības jomā. MV vienkārši apgalvo, ka jebkādi ievadmuitas nodokļi vai līdzvērtīgi maksājumi būtu pretrunā Asociācijas nolīguma 8. vai 9. pantam, secinot, ka kompensācijas maksājumi neatbilstu šiem noteikumiem. Šis arguments ir loģiski nepamatots, jo tas nozīmētu, ka subsīdijas, uz kurām attiecas Asociācijas nolīguma 36. panta 1. punkta c) apakšpunkts, ne tikai neskartu pamatregulā un attiecīgajos PTO noteikumos noteiktais režīms, bet tās arī būtu likumīgi atļautas pat tad, ja tās kropļotu vai draudētu kropļot konkurenci un atbilstu pārējām minētā noteikuma pamatprasībām. Citiem vārdiem sakot, tas, ka Asociācijas padome nav pieņēmusi īstenošanas noteikumus saskaņā ar 36. panta 3. punktu, automātiski padarītu likumīgas visas šādas kropļojošās subsīdijas, pat ja tās būtu pretrunā pamatregulai un PTO noteikumiem, ar kuriem īsteno GATT VI pantu. Šādas sekas būtu novirze no normas, un tās nepamato neviena tiesību norma Asociācijas nolīgumā, ne arī tā tapšanas vēsture.
- (15) MV arguments, kas balstīts uz Strīdu izšķiršanas nolīguma 2. panta 1. punktu, šos secinājumus nemaina. Minētā nolīguma mērķis un darbības joma ir novērst un atrisināt jebkādas strīdus, kas izriet tikai no Asociācijas nolīguma II sadaļas. Asociācijas nolīguma II sadaļā ir iekļauts tā 8. un 9. pants, bet 36. pants nav iekļauts. Uz strīdiem par pārējiem Asociācijas nolīguma noteikumiem, tai skaitā 36. pantu, attiecas Asociācijas nolīguma 86. pants. Komisija pirmām kārtām ņēma vērā to, ka šie noteikumi attiecas uz procesuālajiem noteikumiem, kas reglamentē, kā var izšķirt strīdus par Asociācijas nolīguma pamatnormu interpretāciju un piemērošanu. Tas, vai uz iespējamiem strīdiem par galīgo lēmumu par notiekošo kompensācijas procedūru attiecas Strīdu izšķiršanas nolīgums vai Asociācijas nolīguma 86. pants, neietekmē piemērojamos šīs procedūras pamatnoteikumus. Kā paskaidrots 12.–14. apsvērumā, Komisija secināja, ka piemērojamie noteikumi ir pamatregulas noteikumi un attiecīgie PTO noteikumi, ar kuriem īsteno GATT VI pantu. Komisija norādīja, ka nekas šajā regulā neskar MV tiesības izvēlēties vispiemērotāko tiesā īstenotas vai alternatīvas strīdu izšķiršanas veidu, tai skaitā tādu, kas paredzēts Asociācijas nolīgumā un/vai Strīdu izšķiršanas nolīgumā, attiecībā uz iespējamiem strīdiem par šīs regulas konstatējumiem.
- (16) MV arī apgalvoja, ka kopumā pieprasījumā nav PTO judikatūras nozīmē pietiekamu pierādījumu tam, lai sāktu antisubsīdēšanas izmeklēšanu. Konkrēti, MV apgalvoja, ka sūdzībā nav konkrētu pierādījumu tam, ka abi ražotāji eksportētāji, kuri darbību veic Marokā, būtu guvuši labumu no šīm iespējamām subsīdiju programmām. Tā apgalvoja, ka subsīdijas, kas, iespējams, piešķirtas ražotājiem eksportētājiem, labākajā gadījumā ir spekulatīvas un neatbilst PTO Nolīguma par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem ("PTO NSKP") 11.2. un 11.3. pantā izklāstītajiem kritērijiem.
- (17) Konkrētāk, MV apgalvoja, ka nav pietiekamu pierādījumu tam, ka abi zināmie ražotāji eksportētāji ir saņēmuši dotācijas no MV, un ka sūdzībā nav pietiekami pierādīts, ka šīs dotācijas tika piešķirtas ar valsts iestāžu starpniecību. Tāds pats arguments tika minēts attiecībā uz atbrīvojumiem no nodokļiem un Marokas banku sniegtajiem preferenciālajiem aizdevumiem. Šajā saistībā MV apgalvoja, ka sūdzībā nav iekļauts neviens banku piedāvājums vai banku maksājumi kā pierādījums par ražotājiem eksportētājiem sniegtiem preferenciāliem aizdevumiem. Attiecībā uz subsīdijām, kuras saistītas ar zemes nodrošināšanu, MV norādīja, ka sūdzībā sniegtie dokumenti attiecas uz novecojušu Marokas Revīzijas palātas 2016. gada informāciju, kurā minēts kāds finansējums, kas ir ārpus izmeklēšanas aptvertā perioda un nav saistīts ar ražotājiem eksportētājiem. Attiecībā uz specifiskumu MV apgalvoja, ka sūdzībā nav pierādījumu, ka abi ražotāji eksportētāji būtu daļa no MV atbalstītās autobūves nozares.

- (18) Visbeidzot, MV apgalvoja, ka kompensācija par iespējamo Ķīnas finansiālo atbalstu, kas piešķirts Marokai, ir pretrunā PTO noteikumiem un ka Komisija pirms izmeklēšanas sākšanas nav ieguvusi pietiekamus pierādījumus, lai varētu iespējamo Ķīnas finansējumu attiecināt uz MV.
- (19) Komisija nepiekrīt šiem apgalvojumiem. Saskaņā ar pamatregulas 10. panta 2. punktu sūdzība ietver tādu informāciju, kas sūdzības iesniedzējam ir saprātīgi pieejama. Juridiskais pierādījumu standarts, kas jāsniedz, lai varētu sākt izmeklēšanu ("pietiekami pierādījumi"), atšķiras no tā, kas nepieciešams, lai galīgi noteiktu subsidēšanas, kaitējuma vai cēloņsakarības esību. Tāpēc pierādījumi, kuru kvantitāte vai kvalitāte nav pietiekama, lai pamatotu subsidēšanas, kaitējuma vai cēloņsakarības galīgu noteikšanu, tomēr var būt pietiekami, lai pamatotu izmeklēšanas sākšanu.
- (20) Komisija arī atsaucas uz ziņojumu par pierādījumu pietiekamību, kurā sāki analizēta sūdzībā iekļautā subsīdiu shēma un secināts, ka procedūras sākšanas posmā ir pietiekami pierādījumi, kas liecina par iespējamās subsidēšanas pastāvēšanu. Kopumā, kā norādījis arī sūdzības iesniedzējs savā iesniegtajā informācijā par procedūras sākšanu, to, ka MV piešķirusi ražotājiem eksportētājiem vairākas subsīdijas, apliecina divpusēja ieguldījumu nolīguma parakstīšana ar abiem ražotājiem eksportētājiem. Tomēr sūdzības iesniedzējam nav saprātīgi pieejams precīzs šo nolīgumu saturs, jo tas ir konfidenciāls un zināms tikai MV un ražotājiem eksportētājiem, un tāpēc pēc procedūras sākšanas tas ir jāizskata sīkāk. Tāpat atsevišķi banku piedāvājumi un maksājumu darījumi ar bankām parasti nav publiski pieejami, tāpēc sūdzības iesniedzējam tie saprātīgi nebija pieejami.
- (21) Attiecībā uz zemes nodrošināšanu par neatbilstīgi zemu atlīdzību Komisija norādīja, ka zemes pirkumi notika laikā, kad ražotāji eksportētāji tika izveidoti, t. i., 2018. gadā. Tāpēc 2016. gada ziņojums nebūtu jāuzskata par novecojušu. Katrā ziņā sūdzība balstījās ne tikai uz šo ziņojumu, bet arī uz Rūpniecības attīstības paātrināšanas plānu, kas nepārprotami bija spēkā zemes iegādes laikā, un uz faktu, ka ražotāju eksportētāju darbības vieta atrodas speciālajās ekonomiskajās zonās, uz kurām attiecas īpaši noteikumi.
- (22) Attiecībā uz ražotāju eksportētāju iekļaušanos autobūves nozarē no sūdzībā sniegtajiem pierādījumiem jau ir secināms, ka MV ir sadalījusi autobūves nozari astoņās ekosistēmās, kuras aptver ne tikai gatavus automobiļus, bet arī to atsevišķās detaļas. Viena no šīm ekosistēmām aptver automobiļu spēka pārvaldi un transmisiju, un tajā ietverti arī riteņi.
- (23) Visbeidzot, attiecībā uz iespējamo Ķīnas finansiālo atbalstu, kas attiecināms uz MV, Komisija norāda, ka ziņojumā par pierādījumu pietiekamību ir skaidri izskaidrots šīs subsīdiu shēmas juridiskais pamats, ko apstiprinājusi Vispārējā tiesa. Tajā arī izklāstīti elementi, kas ļauj atbalstu attiecināt uz MV, tai skaitā fakts, ka abu pušu valstu vadītāji un ministri atzinuši un aicinājuši nodrošināt Ķīnas ieguldījumus un kapitālu iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" ietvaros. Abas valdības iesaistījās apspriedēs augstākajā līmenī, nāca klajā ar kopīgiem paziņojumiem un oficiāli noslēdza partnerības nolīgumus, lai Marokā īstenotu iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" un tās subsīdiu shēmas. Šajā saistībā ir vairākkārt skaidri minēts *CITIC Dicastal* ieguldījumu projekts. Tādējādi Komisija secināja, ka sūdzībā ir sniegti pietiekami pierādījumi par subsīdijām, kas sniegtas saistībā ar sadarbību starp MV un ĶV. Tāpēc MV apgalvojumi tika noraidīti.
- (24) MV arī apgalvoja, ka sūdzības iesniedzējs nav pierādījis patiesu cēloņsakarību starp AR importu no Marokas un iespējamo kaitējumu ES AR ražošanas nozarei. Tā norādīja, ka sūdzības iesniedzējs nav objektīvi izvērtējis šā importa ietekmi uz ES AR ražošanas nozari. Turklāt tā apgalvoja, ka imports no trešām valstīm nav ticis pienācīgi novērtēts no pārdošanas apjoma attīstības analīze liecina, ka Savienības ražotāji bija zaudējuši tirgus daļas tikai importam no Turcijas. MV arī apgalvoja, ka sūdzības iesniedzējs nav ņēmis vērā citus faktorus, piemēram, AR pieprasījuma samazināšanos un alumīnija izmaksu pieaugumu attiecīgajā periodā.

- (25) Komisija nepiekrīta šim apgalvojumam un iebilda, ka sūdzības iesniedzējs faktiski ir konstatējis skaidru cēloņsakarību starp AR importu no Marokas un ES AR ražošanas nozarei nodarīto kaitējumu. Sūdzības iesniedzēja analizē cita starpā ir pārbaudīta ietekme, ko rada imports no trešām valstīm, ņemot vērā ievērojamo Marokas AR eksporta uz ES tirgu pieaugumu, kas ir izraisījis būtisku cenu apspiešanu un tirgus izkropļojumu. Kā izklāstīts turpmāk 5.2. iedaļā, imports no Turcijas un citām trešām valstīm neveicināja kaitējumu, kas bija radies Savienības ražošanas nozarei. Turklāt sūdzības iesniedzējs veica analīzi, rūpīgi apsverot citus iespējamus veicinošos faktorus, piemēram, AR pieprasījuma samazināšanos un alumīnija izmaksu pieaugumu. Tomēr ar šiem faktoriem vien nevar pilnībā izskaidrot ES ražošanas nozarei nodarīto kaitējumu, ko ievērojami pastiprināja importa no Marokas pieaugums.
- (26) MV izteica arī piezīmes par gandrīz visiem sūdzībā ietvertajiem kaitējuma rādītājiem, apgalvojot, ka sūdzības iesniedzēja secinājumi par kaitējumu nav pamatoti ar objektīvu pārbaudi, kas balstīta uz tiešiem pierādījumiem, un neatbilst PTO NSKP 15. panta prasībām. Turklāt tā apgalvoja, ka sūdzības iesniedzējs nav sniedzis pietiekamus pierādījumus par cēloņsakarību starp AR importu no Marokas un iespējamo kaitējumu Savienības ražošanas nozarei.
- (27) Šajā saistībā Komisija ņēma vērā, ka MV apgalvojums pārsniedz pamatregulas 10. panta 3. punkta prasības, jo Komisijas uzdevums procedūras sākšanas posmā ir pārbaudīt sūdzībā sniegto pierādījumu precizitāti un atbilstību, lai noteiktu, vai pierādījumi ir pietiekami, lai pamatotu procedūras sākšanu. Tā kā Komisija to patiešām bija veikusi, MV apgalvojums tika noraidīts.
- (28) Pamatojoties uz visiem iepriekš minētajiem argumentiem, Komisija noraidīja MV apgalvojumus.

1.3.1. Piezīmes pēc galīgās informācijas izpaušanas

- (29) Pēc galīgās informācijas izpaušanas MV norādīja, ka Asociācijas nolīgumā nav tāda noteikuma par subsīdijām, kas būtu līdzvērtīgs Asociācijas nolīguma 24. pantam. Turklāt Asociācijas nolīguma 36. pants nav vispārējs izņēmums attiecībā uz pilnīgi visiem nolīguma pārkāpumiem, un tas ietilpst IV sadaļā "Maksājumi, kapitāls, konkurence un citi ekonomiski noteikumi". Līdz ar to 36. pants neattiecas uz citiem noteikumiem, jo īpaši tiem, kas iekļauti II sadaļā par preču brīvu apriti.
- (30) MV apgalvoja, ka saskaņā ar Strīdu izšķiršanas nolīgumu uz strīdiem, kas skar Asociācijas nolīguma 36. pantu, attiecas Asociācijas nolīguma 86. pants, atšķirībā no Asociācijas nolīguma 8. un 9. panta pārkāpumiem, uz kuriem attiecas Strīdu izšķiršanas nolīgums. MV norādīja, ka Komisija nav atbildējusi uz argumentu, ka uz 36. pantu nevar atsaukties kā uz apstiprinošu aizstāvību attiecībā uz Asociācijas nolīguma 8. un 9. pantā paredzētajiem pienākumiem. Lai to pamatotu, tā atsaucās uz divpusējo strīdu *EU-Ukraine Wood Export Ban* par attiecīgajiem ES un Ukrainas Asociācijas nolīguma noteikumiem ⁽¹⁾.
- (31) MV arī apgalvoja, ka nav pierādīts, ka Komisija ir tiesīga veikt pasākumus saskaņā ar Asociācijas nolīguma 36. panta 6. punktu. Konkrētāk, izpaustajā informācijā nav konstatēts, ka pastāv Asociācijas nolīguma 36. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā situācija, proti, ka MV ir piešķirusi oficiālu atbalstu, kas kropļo vai varētu kropļot konkurenci, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai. MV ieskatā, Komisija šajā kontekstā nav pierādījusi, ka uz attiecīgajām iespējamajām subsīdiju programmām attiecas GATT. Proti, nekur GATT tekstā nav paredzēta iespēja kompensēt transnacionālas subsīdijas.
- (32) Turklāt MV apgalvoja, ka pat tad, ja pieņem, ka pastāvēja ar 36. panta 1. punkta c) apakšpunktu nesavienojama prakse, 36. panta 6. punktā ir noteikts, ka pasākumus var veikt saskaņā ar GATT un ka tas būtu jālasa saistībā ar II sadaļas noteikumiem par preču brīvu apriti. Tā kā II sadaļā par preču brīvu apriti nav paredzēta iespēja noteikt muitas tarifus divpusējai tirdzniecībai subsidēšanas dēļ, Asociācijas nolīguma 36. panta 3. punktā minētā atsauce uz pasākumu veikšanu saskaņā ar GATT ir jāsaprot tā, ka var izmantot vienīgi tos tiesībaizsardzības līdzekļus, kas minēti PTO NSKP III daļā (apspriešanos un strīdu izšķiršanu), nevis minētā nolīguma V daļā (t. i., vienpusējus kompensācijas maksājumus).

⁽¹⁾ Saskaņā ar Asociācijas nolīguma starp Ukrainu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, 307. pantu izveidotās šķēršļtīesas galīgais ziņojums *Restrictions applied by Ukraine on exports of certain wood products to the European Union*, 2020. gada 11. decembris.

- (33) Komisija tam nepiekrīta. Pretēji tam, kā apgalvoja MV, Komisija bija pamatojusi savus secinājumus ar konkrētiem juridiskiem iemesliem, kas izklāstīti 12.–15. apsvērumā. MV izvirzītie argumenti ir balstīti uz atlasītiem minētajos apsvērumos izklāstīto iemeslu citātiem, kas izrauti no pilnā juridiskā konteksta un argumentācijas.
- (34) Attiecībā uz argumentu, ka par to, ka Asociācijas nolīguma 36. pantu nevar izmantot kā apstiprinošu aizstāvību, liecina arī divpusējais strīds lietā *EU-Ukraine Wood Export Ban*, Komisija norādīja, ka MV piekrita 15. apsvērumā izklāstītajai Komisijas interpretācijai, ka strīdus, kas izriet no 36. panta, reglamentē Asociācijas nolīguma 86. pants, atšķirībā no 8. un 9. panta pārkāpumiem, uz kuriem attiecas Strīdu izšķiršanas nolīgums. Komisija arī norādīja, ka Asociācijas nolīguma 36. panta 6. punkta otrajā daļā ir skaidri noteikts, ka praksei, kas nav savienojama ar 36. panta 1. punkta c) apakšpunktu (un subsīdijas, uz kurām attiecas šī procedūra, neapšaubāmi ir uzskatāmas par šādu praksi), var piemērot attiecīgus pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar GATT un citiem ar to saistītiem attiecīgiem aktiem. Kā paskaidrots 13. apsvērumā, attiecīgie noteikumi, kas piemērojami subsīdijām, uz kurām attiecas šī procedūra, ir GATT VI pants un PTO NSKP, ar ko minētais pants tiek īstenots, tādā formā, kā tie ir transponēti ES pamatregulā. MV atsaucei uz divpusējo strīdu starp ES un Ukrainu juridiski nav nekādas nozīmes – ne tikai iepriekš izklāstīto apsvērumu dēļ, bet arī tāpēc, ka tas attiecas uz citu divpusēju nolīgumu – starp ES un Ukrainu –, kas ir daudz nesenāks un neietver tādu noteikumu kā 36. pants, jo tajā ir atsevišķa 2. nodaļa par tirdzniecības aizsardzības līdzekļiem. Šis ES un Ukrainas nolīgums ietver īpašus divpusējas strīdu izšķiršanas procedūras noteikumus, kas piemērojami tikai šo abu pušu starpā. Turklāt, pat ja faktiskās materiālās un procesuālās normas abos nolīgumos būtu pilnīgi vienādas (bet tas tā nav), saskaņā ar ES un Ukrainas asociācijas nolīgumu izveidotās šķīrējtiesas lēmums būtu saistošs tikai minētajām pusēm attiecīgajā kontekstā. Visu šo iemeslu dēļ Komisija noraidīja šo MV apgalvojumu.
- (35) Atbildot uz MV apgalvojumu, ka Komisija nav pierādījusi, ka pastāv Asociācijas nolīguma 36. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā situācija, Komisija atkārtoja savus 13.–15. apsvērumā izklāstītos secinājumus. Situācija, uz kuru attiecas šī procedūra, neapšaubāmi ietilpst 36. panta 1. punkta c) apakšpunkta tvērumā, jo tā attiecas uz oficiālu atbalstu, kas sniegts kā kompensējamas dažādu veidu subsīdijas, kuras kropļo konkurenci un rada kaitējumu ES ražošanas nozarei un kuras nepārprotami reglamentē attiecīgie GATT VI panta, PTO NSKP un ES pamatregulas noteikumi saskaņā ar Asociācijas nolīguma 36. panta 3. un 6. punktu. Turklāt MV apgalvojums, ka uz tā sauktajām “transnacionālajām subsīdijām” Asociācijas nolīgums neattiecas, jo tās nav paredzētas NSKP, ir juridiski nepareizs, par ko liecina 3.5. iedaļas secinājums, ka pamatregula ļauj attiecināt finansiālu ieguldījumu uz citu PTO dalībvalsti. Tāpēc šis apgalvojums tika noraidīts.
- (36) Attiecībā uz MV apgalvojumu, ka Asociācijas nolīguma 36. panta 6. un 3. punkta noteikumi būtu jālasa saistībā ar II sadaļas noteikumiem par preču brīvu apriti, Komisija norādīja, ka šie noteikumi ir atšķirīgi un reglamentē atšķirīgas pamatā esošās situācijas. Asociācijas nolīguma II sadaļa attiecas uz preču brīvu apriti, un tās 8. un 9. pantā par rūpniecības preču apriti ir ietverts aizliegums noteikt jaunus muitas nodokļus vai līdzvērtīgus maksājumus, kā paskaidrots arī 12. apsvērumā. Šie noteikumi atspoguļo GATT I līdz III panta noteikumus par preču brīvu apriti un attiecīgos aizliegumus, kam piemēro noteiktus principus un izņēmumus. Savukārt Asociācijas nolīguma 36. pants ietilpst citā sadaļā, proti, IV sadaļā “Maksājumi, kapitāls, konkurence un citi ekonomiski noteikumi”, un tas cita starpā attiecas uz konkurences izkropļojumiem, ko radījis oficiāls atbalsts, ieskaitot kompensējamas subsīdijas. Aptvertās situācijas ir vienas puses valdības piešķirtu subsīdiju izraisīta negodīga tirdzniecība un izkropļota saimnieciskā rīcība. Tātad tās reglamentē GATT VI pants, PTO NSKP un ES pamatregulas. Šie konkrētie noteikumi ir piemērojami šīm konkrētajām situācijām, kas atšķiras no preču brīvas aprites principa un ir tā izņēmums. Attiecībā uz apgalvojumu, ka Asociācijas nolīguma 36. panta 3. un 6. punkts ļauj atsaukties tikai uz PTO NSKP V daļu, jānorāda, ka minētajos noteikumos nav nekā tāda, kas tieši vai netieši ierobežotu attiecīgo GATT noteikumu un GATT noteikumu īstenošanas noteikumu, to vidū PTO NSKP, darbības jomu. Turklāt, kā paskaidrots iepriekš, šis arguments ir balstīts uz kļūdainu interpretāciju un izpratni par to, kāda ir mijiedarbība starp Asociācijas nolīguma II un IV sadaļas noteikumiem. Pamatojoties uz iepriekš minēto, MV argumenti tika noraidīti.

- (37) Pēc galīgās informācijas izpaušanas iesniegtajā informācijā MV norādīja, ka Komisija informācijas izpaušanas dokumentā līdztekus citiem jautājumiem ir nepamatoti noraidījusi lielāko daļu MV argumentu par to, ka, tā kā nav pietiekamu pierādījumu par kaitējumu radošu subsidēšanu, izmeklēšana sāktu nelikumīgi. MV apgalvo, ka Komisija aizstāvējusi savu nostāju, atkārtotot procedūras sākšanas dokumentos paustos apgalvojumus, jo īpaši apgalvojumus par to, ka pierādījumi par subsidēšanu bija pietiekami, lai sāktu lietu, vai vienkārši noraidot juridiskos argumentus uz tā pamata, ka Komisijai procedūras sākšanas posmā nebija jāveic MV prasītie novērtējumi. MV norāda, ka vairāki būtiski argumenti vispār netika izskatīti, piemēram, argumenti par to, ka Komisija procedūras sākšanas posmā no sūdzības iesniedzēja bija pieņēmusi nepietiekamu un neprecīzu informāciju par to, ka pastāv subsidija kā importēto preču atbrīvojums no ievadomuitas nodokļiem un PVN. MV ieskatā tas liecina, ka Komisija sāka izmeklēšanu, precīzi neapzinoties to programmu tvērumu, kuras tā plānoja izmeklēt.
- (38) Komisija nepiekrīt MV vērtējumam. Kā redzams iepriekš 20.–23. apsvērumā, lai atspēkotu MV apgalvojumus, Komisija ne tikai nāca klajā ar vispārīgiem apgalvojumiem, bet arī norādīja konkrētus piemērus un argumentus. Runājot tieši par subsidijām, kas nodrošinātas kā importēto preču atbrīvojums no ievadomuitas nodokļiem un PVN, Komisija norādīja, ka MV sākotnējās piezīmes attiecās tikai uz iespējamu specifiskuma trūkumu. Šajā saistībā Komisija atsaucas uz sūdzību un ziņojumu par pierādījumu pietiekamību, kuros skaidri uzsvērts, ka šī shēma tika uzskatīta par īpašu, cita starpā pamatojoties uz Likumā Nr. 19-94 un 1995. gada 26. janvāra Dekrētā (*Dahir*) Nr. 1-95-1 izklāstītajiem īpašajiem nosacījumiem, ko piemēro uzņēmuma iedibināšanai speciālajā ekonomiskajā zonā. Kā redzams turpmāk 3.7. iedaļā, izmeklēšanas laikā tika rasts papildu apstiprinājums tam, ka shēma bija īpaša.
- (39) MV arī norādīja, ka sūdzībā norādītie dati ir novecojuši, jo tie ir vecāki par sešiem mēnešiem.
- (40) Komisija norādīja, ka izmeklēšanas periods, ko izmanto sūdzību iesniegšanas vajadzībām, bieži vien atšķiras no pašā procedūrā izmantotā izmeklēšanas perioda, ņemot vērā laiku, kas paiet no sūdzības iesniegšanas līdz izmeklēšanas sākšanai. Pamatregulā nav noteikts neviens juridisks pienākums attiecībā uz sūdzībā ietverto datu periodu, bet ir norādīts, ka sūdzībā būtu jāiekļauj tāda informācija, kas sūdzības iesniedzējam ir saprātīgi pieejama. Komisija uzskatīja, ka sūdzībā iekļautie dati ir pietiekami neseni, lai pamatotu izmeklēšanas sākšanu.
- (41) Visbeidzot, MV norādīja, ka Komisija neapspriedās ar MV par jaunajām subsīdiu programmām, kas atklājās izmeklēšanas gaitā, un tas ir PTO NSKP 13.2. panta pārkāpums. Tādējādi MV netika informēta par Komisijas nodomu vērst kompensācijas pasākumus pret preferenciālo finansējumu, ko konkrēti subjekti esot snieguši uzņēmumam *Dika Morocco Africa S.A* ("DMA"), un tai arī netika dota iespēja apspriest šo nodomu.
- (42) Iespējamās jaunās subsīdiu shēmas, uz kurām norādījusi KĻV, attiecas uz subsīdijām, ko DMA saņēma MV un KĻV divpusējās sadarbības ietvaros. Tas, ka šādas subsīdijas varēja tikt sniegtas preferenciāla finansējuma veidā, jau pirms procedūras sākšanas bija uzsvērts sūdzības D.3. iedaļā, kā arī ziņojuma par pierādījumu pietiekamību 4.2. iedaļā. Tātad izmeklēšanas gaitā neatklājās nekādas jaunas shēmas, par kurām būtu nepieciešama turpmāka apspriešanās ar MV. Katrā ziņā subsīdijas, kas saņemtas MV un KĻV divpusējās sadarbības procesā, tika aplūkotas anketās, trūkumu novēršanas procesā un Marokas valdībā veiktajā pārbaudes apmeklējumā. Tādējādi MV bija plašas iespējas iesaistīties šo jautājumu risināšanā arī izmeklēšanas laikā. Tāpēc šie apgalvojumi tika noraidīti.
- (43) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka Komisija *Dicastal* grupai ir uzlikusi nesamērīgu slogu, paplašinot izmeklējamā subsīdiu programmu loku un to saistīto uzņēmumu loku, kuriem tika lūgts iesniegt informāciju, kā arī nosakot īsus termiņus atbilžu sniegšanai uz anketas jautājumiem. DMA uzskata, ka Komisija ir pārkāpusi PTO NSKP 12.1., 12.1.1. un 12.8. pantu.

- (44) Komisija šo apgalvojumu noraidīja. Anketā, kura bija paredzēta ražotājiem eksportētājiem, kas sadarbojās, bija skaidri norādīts, kuriem ar ražotāju eksportētāju saistītajiem uzņēmumiem ir jāsniedz atbildes uz konkrētām anketas sadaļām. Tie cita starpā bija visi saistītie uzņēmumi, kas bija iesaistīti pamatlīdzekļu, izejresursu, kapitāla, aizdevumu, garantiju vai cita veida finansējuma nodrošināšanā ražotājam eksportētājam un kas bija iesaistīti zemes pirkšanā vai nomāšanā. Saskaņā ar pamatregulas 11. panta 2. punktu, ar ko īsteno PTO NSKP 12.1.1. pantu, attiecīgās atbildes bija jāsniedz 30 dienu laikā no dienas, kad Komisija informējusi ieinteresētās personas, ka tā ir atteikusies no nodoma veidot ražotāju eksportētāju izlasi. Turklāt pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma *Dicastal* grupai tika piešķirts dāsns pagarinājums. Tomēr grupa sniedza tikai daļējas atbildes uz anketas jautājumiem par dažiem saistītajiem uzņēmumiem, kas iesaistīti iepriekš minētajās darbībās. Pieprasītā informācija Komisijai tika sniegta tikai pēc vairākiem lūgumiem novērst trūkumus. Skaidrs, ka Komisija atbildēšanai uz lūgumiem novērst trūkumus nepiešķīra vēl 30 dienas, jo *Dicastal* grupas uzņēmumiem jau bija dots pietiekami daudz laika, lai atbildētu uz anketas jautājumiem to sākotnējā atbildē. Tātad Komisija nav ne paplašinājusi to uzņēmumu loku, kuriem tika lūgts sniegt atbildes uz anketas jautājumiem, ne arī noteikusi grupas uzņēmumiem īsus termiņus attiecīgo atbilžu sniegšanai.
- (45) Turklāt, kā norādīts 42. apsvērumā, Komisija izmeklēja tās subsīdiu shēmas, uz kurām attiecās sūdzība un ziņojums par pierādījumu pietiekamību. Tāpēc Komisija uzskatīja, ka tā nebija uzlikusi *Dicastal* grupai papildu slogu.

1.4. Atlase

- (46) Paziņojumā par procedūras sākšanu Komisija norādīja, ka saskaņā ar pamatregulas 27. pantu tā varētu veikt ieinteresēto personu atlasī.

1.4.1. Savienības ražotāju atlase

- (47) Paziņojumā par procedūras sākšanu Komisija norādīja, ka ir izveidojusi Savienības ražotāju provizorisku izlasi. Komisija to izveidoja, pamatojoties uz līdzīgā ražojuma ražošanas un pārdošanas apjomu Savienībā izmeklēšanas periodā. Tika ņemta vērā arī ģeogrāfiskā izkliede. Šajā izlasē bija trīs Savienības ražotāji. Atlasītie Savienības ražotāji ražo 27 % no aplēstā ražošanas kopapjoma. Komisija aicināja ieinteresētās personas sniegt piezīmes par provizorisko izlasi.
- (48) Piezīmes par provizorisko izlasi tika saņemtas no sūdzības iesniedzēja. Pēc saņemto piezīmju analīzes Komisija konstatēja, ka viens no provizorisksajā izlasē iekļautajiem uzņēmumiem nav līdzīgā ražojuma ražotājs. Tāpēc Komisija nolēma mainīt šo izlasi.
- (49) Komisija izveidoja galīgo izlasi saskaņā ar pamatregulas 27. pantu. Atlasē izmantotie kritēriji bija reprezentativitāte līdzīgā ražojuma ražošanas apjoma ziņā Savienībā laikposmā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim. Savienības ražotāju galīgā izlase veidoja vairāk nekā 22 % no zināmo līdzīgā ražojuma ražotāju kopējā ražošanas apjoma Savienībā un 24 % no aplēstās līdzīgā ražojuma kopējās pārdošanas vērtības ES, kā arī nodrošināja labu ģeogrāfisko izkliedi. Galīgā izlase ir reprezentatīva attiecībā uz Savienības ražošanas nozari.

1.4.2. Importētāju atlase

- (50) Lai lemtu, vai vajadzīga atlase, un vajadzības gadījumā izveidotu izlasi, Komisija aicināja nesaistītos importētājus sniegt paziņojumā par procedūras sākšanu norādīto informāciju.
- (51) Neviens no zināmajiem nesaistītajiem importētājiem nesniedza prasīto informāciju un nepiekrita iekļaušanai izlasē.

1.4.3. Marokas ražotāju eksportētāju atlase

- (52) Lai lemtu, vai vajadzīga atlase, un vajadzības gadījumā izveidotu izlasi, Komisija aicināja visus ražotājus eksportētājus Marokā sniegt paziņojumā par procedūras sākšanu norādīto informāciju. Turklāt Komisija lūdza Marokas Karalistes pārstāvniecību Eiropas Savienībā apzināt citus tādus ražotājus eksportētājus, kas varētu vēlēties piedalīties izmeklēšanā, ja tādi ir, un/vai ar tiem sazināties.
- (53) Divi ražotāji eksportētāji attiecīgajā valstī sniedza prasīto informāciju un piekrita iekļaušanai izlasē. Ņemot vērā atbilžu nelielo skaitu, Komisija nolēma, ka atlase nav vajadzīga.

1.5. Individuāla pārbaude

- (54) Nevienš Marokas ražotājs eksportētājs nepieprasīja individuālu pārbaudi saskaņā ar pamatregulas 27. panta 3. punktu.

1.6. Atbildes uz anketas jautājumiem un pārbaudes apmeklējumi

- (55) Komisija nosūtīja anketas trim izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem, sūdzības iesniedzējam, trim zināmajiem lietotājiem un diviem ražotājiem eksportētājiem. Tās pašas anketas procedūras sākšanas dienā tika darītas pieejamas tiešsaistē ⁽¹²⁾.
- (56) Komisija nosūtīja anketu MV.
- (57) MV nosūtītājā anketā bija iekļautas īpašas anketas i) valdības fondiem, kas sniedz atbalstu ražotājiem eksportētājiem, uz kuriem attiecas izmeklēšana, jo īpaši Hasana II fondam un Rūpniecības attīstības un ieguldījumu fondam, ii) visām finanšu iestādēm, kas izsniedza aizdevumus vai eksporta kredītus ražotājiem eksportētājiem, uz kuriem attiecas izmeklēšana, un iii) rūpniecības attīstības pārrīkošanas zonām, kur atrodas ražotāji eksportētāji, uz kuriem attiecas izmeklēšana.
- (58) MV tika aicināta apkopot šo subjektu sniegtās atbildes un nosūtīt tās Komisijai.
- (59) Komisija saņēma atbildes no ražotājiem eksportētājiem, trim izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem, trim lietotājiem un MV.
- (60) Ražotāju eksportētāju un MV iesniegtajās atbildēs uz anketas jautājumiem nebija iekļauta visa anketā prasītā informācija. Komisija pieprasīja neiekļauto informāciju vēstulēs par trūkumiem, kas tika adresētas ražotājiem eksportētājiem un MV.
- (61) Neskarot pamatregulas 28. panta piemērošanu, Komisija ievāca un pārbaudīja visu informāciju, ko uzskatīja par vajadzīgu, lai noteiktu subsīdijas, radīto kaitējumu un Savienības intereses. Pamatojoties uz pamatregulas 26. pantu, tika veikti pārbaudes apmeklējumi turpmāk minēto uzņēmumu telpās.

Trīs Savienības ražotāji. Ražotāju nosaukumi netiek izpausti konfidencialitātes apsvērumu dēļ saskaņā ar 7. apsvērumu iepriekš tekstā.

Ražotāji eksportētāji un ar tiem saistītie uzņēmumi Marokā un Ķīnas Tautas Republikā ("ĶTR")

- Hands 8 S.A., Tanžera [Tangier], Maroka ("Hands 8").
- Dika Morocco Africa S.A. ("DMA"), Kenitra [Kenitra], Maroka, un ar to saistītie uzņēmumi ("Dicastal grupa"):
 - DIKA Morocco Castings ("DMC"), Kenitra, Maroka,
 - Changsha Dicastal Technology Co., Ltd ("Changsha Dicastal"), Čanša [Changsha], Hunaņas [Hunan] province, ĶTR,

⁽¹²⁾ <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-history?caseId=2716>.

- *Dicastal (Asia) Investment Holdings Company Limited* (“*Dicastal Asia*”), Cjiņhuandao [Qinhuangdao], Hebei [Hebei] province, ĶTR,
- *CITIC Dicastal Co., Ltd* (“*CITIC Dicastal*”), Cjiņhuandao, Hebei province, ĶTR,
- *CITIC Dicastal (Hong Kong) Investment Holdings Company Limited* (“*Dicastal HK*”), Cjiņhuandao, Hebei province, ĶTR.

Lietotāji

- *Renault* grupa, Parīze, Francija.
- *Stellantis*, Parīze, Francija.

1.7. Izmeklēšanas periods un attiecīgais periods

- (62) Subsidēšanas un kaitējuma izmeklēšana aptvēra periodu no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim (“izmeklēšanas periods” jeb “IP”). Kaitējuma novērtēšanai būtisko tendenču pārbaude aptvēra laikposmu no 2020. gada 1. janvāra līdz izmeklēšanas perioda beigām (“attiecīgais periods”).

1.8. Pagaidu pasākumu nenoteikšana un turpmākā procedūra

- (63) Komisija 2024. gada 18. oktobrī saskaņā ar pamatregulas 12. pantu informēja ieinteresētās personas, ka tai ir nodoms nenoteikt pagaidu pasākumus un turpināt izmeklēšanu.
- (64) Komisija turpināja ievākt un pārbaudīt visu informāciju, ko tā uzskatīja par vajadzīgu galīgo konstatējumu izdarīšanai.
- (65) Atbildot uz Komisijas lēmumu par pagaidu pasākumu nenoteikšanu, Eiropas Riteņu ražotāju apvienība (EUWA) informēja Komisiju, ka tā pauž nožēlu par lēmumu nenoteikt pagaidu kompensācijas pasākumus⁽¹³⁾. EUWA iesniegtajā informācijā lūdza Komisiju noteikt kompensācijas maksājumus ar atpakaļejošu spēku, pamatojoties uz pamatregulas 16. pantu, protams, tikai tad, ja Komisijas izmeklēšanā tiktu secināts, ka kompensācijas maksājumi ir pamatoti.
- (66) Komisija ņēma vērā pieprasījumu, bet noraidīja šo prasību, jo nebija izpildīti pamatregulas 16. pantā paredzētie nosacījumi kompensācijas maksājumu noteikšanai ar atpakaļejošu spēku, konkrētāk, šajā gadījumā nebija notikusi reģistrācija un nebija noteikti pagaidu maksājumi.

1.9. Galīgās informācijas izpaušana

- (67) Komisija 2025. gada 23. janvārī visas ieinteresētās personas informēja par būtiskajiem faktiem un apsvērumiem, uz kuru pamata tā plāno noteikt galīgo antisubsidēšanas maksājumu attiecīgā ražojuma importam (“galīgās informācijas izpaušana”). Visām ieinteresētajām personām tika noteikts termiņš, līdz kuram tās varēja par to iesniegt piezīmes. Ieinteresētajām personām bija iespēja iesniegt piezīmes par izmeklēšanas sākšanu un pieprasīt uzklauššanu Komisijā un/vai pie tirdzniecības procedūru uzklauššanas amatpersonas (“UA”).
- (68) 2025. gada 29. janvārī MV lūdza UA iejaukties attiecībā uz noteiktu it kā konfidencialu informāciju, kas no tās iegūta, bet kas netika kā dokuments oficiāli iesniegta iekļaušanai lietas materiālos; šī informācija bija Iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” kopējas īstenošanas plāns starp Marokas Karalistes valdību un Ķīnas Tautas Republikas valdību (“iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāns”). Lai gan šis dokuments tika darīts pieejams Tirdzniecības aizsardzības instrumentu (TAI) dienestiem pārbaudes uz vietas apmeklējuma laikā (tiesa, neoficiāli), MV apgalvoja, ka šis dokuments tika darīts pieejams tikai apskatīšanai uz vietas, bet ne ņemšanai līdzī uz Briseli, jo tādējādi tiktu pārkāpta attiecīgās informācijas konfidencialitāte.

⁽¹³⁾ Saglabāts elektroniskajā platformā TRON ar numuru t24.009219, 23.10.2024.

- (69) Pamatojoties uz to, UA ieteica rīkoties šādi: "TAI dienestiem būtu jāizņem visas atsauces uz attiecīgo informāciju no visām ieinteresētajām personām pieejamā vispārējā informācijas izpaušanas dokumenta ("VIID"), atsaucot pašreizējo VIID un aizstājot to ar jaunu versiju, kurā ir pienācīgi ievērotas Marokas valdības tiesības uz konfidencialitāti, kā arī pieprasot visām procedūras ieinteresētajām personām dzēst iepriekšējo VIID versiju. TAI dienestiem būtu arī jāiznīcina pārbaudes ziņojuma lietiskajā pierādījumā 12.a iekļautie iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" īstenošanas plāna izraksti un šis plāns nebūtu jāuzskata par izmeklēšanas lietas materiālu sastāvdaļu."
- (70) Attiecībā uz apgalvojumu, ka iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" īstenošanas plāns ir konfidenciāls, Komisija atgādināja, ka saskaņā ar pamatregulas 29. pantu informāciju, kas tiek sniegta konfidenciali, uzskata par konfidencialu, ja tam ir pietiekams pamatojums. Komisija norādīja, ka, UA ieskatā, ir parādīts šāds pietiekams pamatojums un tāpēc no VIID būtu jāizņem visa informācija, kas būtu jāuzskata par konfidencialu. Komisija attiecīgi pārskatīja VIID.
- (71) Attiecībā uz ieteikumu iznīcināt pārbaudes ziņojuma lietiskajā pierādījumā 12.a iekļautos iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" īstenošanas plāna izrakstus un neuzskatīt šo plānu par izmeklēšanas lietas materiālu sastāvdaļu Komisija norādīja, ka netiek apstrīdēts, ka minētais dokuments tika darīts pieejams Komisijas dienestiem pārbaudes uz vietas apmeklējuma laikā MV telpās. Netiek apstrīdēts arī tas, ka MV savās piezīmēs par 28. panta vēstuli skaidri norādīja, ka Komisijas dienestiem tika dota piekļuve šim dokumentam, lai tie pārbaudītu tā saturu un ietekmi uz šo izmeklēšanu, kā aprakstīts arī turpmāk 94. apsvērumā. Lai gan pārbaudes ziņojuma lietiskais pierādījums 12.a būtu pilnībā aizsargājis uz vietas iegūtās informācijas konfidencialitāti un arī tas, ka pamatā esošā informācija tiktu izpausta tikai Marokas valdībai, būtu nodrošinājis pilnīgu konfidencialitātes aizsardzību, Komisija tomēr iznīcināja šo lietisko pierādījumu un to neuzskatīja par lietas materiālu sastāvdaļu.
- (72) Tā dēļ Komisija, neskarot iepriekš aprakstīto rīcību, norādīja, ka MV mēģinājumi panākt, ka no konfidencialajiem lietas materiāliem tiek izņemti izraksti no dokumenta, kas Komisijas dienestiem tika konfidenciali darīti pieejami, ir atzīstami par piekļuves atteikumu vai citādu vajadzīgās informācijas nesagādāšanu, vai mēģinājumiem kavēt izmeklēšanu pamatregulas 28. panta nozīmē.
- (73) Pēc galīgās informācijas izpaušanas piezīmes iesniedza Marokas ražotāji eksportētāji, kas sadarbojās, MV, Eiropas Autoražotāju asociācija ("ACEA") un sūdības iesniedzējs. MV un DMA pieprasīja arī uzklauššanu Komisijā.
- (74) Šajā saistībā MV apgalvoja, ka Komisija nav devusi ieinteresētajām personām reālu iespēju sniegt piezīmes par izpausto informāciju, un īpaši norādīja uz to, ka tika noraidīts MV pieprasījums pagarināt piezīmju iesniegšanas termiņu un tika piešķirts tikai vienas dienas pagarinājums, kas neatbilstot PTO NSKP 12.1. pantam un esot liedzis MV rakstiski iesniegt Komisijai visus pierādījumus, kurus MV uzskata par būtiskiem attiecībā uz dažādiem informācijas izpaušanas dokumentā aplūkotajiem jautājumiem.
- (75) Komisija tam nepiekrīta. Komisija atgādināja, ka termiņš, līdz kuram ieinteresētajām personām bija jāiesniedz piezīmes, tika noteikts saskaņā ar pamatregulas 30. panta 5. punktu. Komisija arī norādīja, ka saskaņā ar paziņojuma par procedūras sākšanu 9. punktu termiņu pagarinājumu var piešķirt tikai ārkārtas apstākļos un ar nosacījumu, ka tiek norādīts pārliecinošs iemesls. Šādos gadījumos termiņu var pagarināt par maksimāli trīs dienām. MV nepierādīja, ka šādi ārkārtas apstākļi pastāv. Komisija arī uzskatīja, ka pieprasījums tika iesniegts ļoti vēlā procedūras posmā un tāpēc, ja būtu piešķirts tik ilgs pagarinājums, cik bija prasīts, tas būtu apdraudējis procedūras savlaicīgu pabeigšanu. Neraugoties uz to, Komisija piekrīta pagarināt piezīmju iesniegšanas termiņu. Tāpēc šis apgalvojums tika noraidīts.
- (76) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka Komisija, izpaužot konfidencialus datus par *Dicastal* grupu, ir pārkāpusi PTO NSKP 12.4. pantu. Šajā saistībā uzņēmums atgādināja par savu 2025. gada 24. janvārī iesniegto informāciju, kurā tas prasīja ievērot konfidencialitāti attiecībā uz daļu informācijas, kas iekļauta vispārējā informācijas izpaušanas dokumentā.

- (77) Pēc galīgās informācijas izpaušanas *DMA* norādīja Komisijai, ka vispārējā informācijas izpaušanas dokumentā ir iekļauti daži konfidenciali dati. Komisija ātri izskatīja šo apgalvojumu un grozīja vispārējo informācijas izpaušanas dokumentu, lai aizsargātu konfidencialo informāciju saskaņā ar pamatregulas 29. pantu. Pēc tam Komisija ātri informēja ieinteresētās personas, ka ir izplatīts jauns vispārējais informācijas izpaušanas dokuments, un lūdza šīs personas iznīcināt dokumenta iepriekšējo versiju.
- (78) *DMA* arī apgalvoja, ka Komisija ir pārkāpusi PTO NSKP 22.5. pantu, izmantojot šādu informāciju, kas nebija pamatota ar izmeklēšanas dokumentāciju: a) aizdevumu atsaucēs vērtības, b) ESAO valsts riska reitingu Marokai, c) *Wisdom* īpašnieka adresi, d) zemsvītras piezīmēs iekļautās tīmekļa saites uz dokumentiem, kuras *DMA* un ar to saistītie uzņēmumi nevarēja atvērt.
- (79) Komisija tam nepiekrita. Aizdevumu atsaucēs vērtības un ESAO valsts riska reitings attiecīgajai ieinteresētajai personai tika izpausti kā daļa no konkrētajam uzņēmumam izpaustās informācijas. *Wisdom* īpašnieka adrese ir publiski pieejama informācija, kam par nelielu samaksu var piekļūt Honkongas Uzņēmumu reģistrā⁽¹⁴⁾. Zemsvītras piezīmēs minētie dokumenti tika darīti pieejami atklātajos izmeklēšanas lietas materiālos galīgās informācijas izpaušanas dienā. Pēc tam kad tika saņemtas piezīmes par galīgo izpausto informāciju, atvērtajos lietas materiālos tika darīti pieejami vēl citi dokumenti, ko Komisija izmantoja, lai atbildētu uz ieinteresēto personu piezīmēm, kā arī 68. apsvērumā aprakstītā MV sūdzība par konfidencialas informācijas izpaušanu. Piekļuve konkrētiem avotiem (tīmekļa saitēm) tik tiešām bija ģeogrāfiski ierobežota un nodrošināta tikai ĶTR IP adresēm. Tomēr šajos gadījumos šiem informācijas avotiem varēja piekļūt tie *Dicastal* grupas uzņēmumi, kas atrodas ĶTR. Katrā ziņā attiecīgā informācija bija iekļauta dokumentu kopumā, kas tika izpausts 2025. gada 23. janvārī.
- (80) Visbeidzot, *DMA* apgalvoja, ka Komisija ir pārkāpusi 22.5. pantu arī tādējādi, ka nav atbildējusi uz *Dicastal* grupas a) atbildi uz pirmo 28. panta vēstuli (sk. 110. apsvērumu) un b) informāciju, kas iesniegta par *Changsha Dicastal* finansējuma avotu.
- (81) Komisija tam nepiekrita. Komisija ir atbildējusi uz *Dicastal* grupas atbildi uz pirmo 28. panta vēstuli 280.–305. apsvērumā turpmāk tekstā, kas jau bija iekļauti vispārējā informācijas izpaušanas dokumentā. Par *Changsha Dicastal* finansējuma avotiem iesniegtajā informācijā *Dicastal* grupa mēģināja pierādīt, ka *Changsha Dicastal* nav saņēmis tādas dotācijas no ĶV un tādus aizdevumus no Ķīnas bankām vai finanšu iestādēm vai no *CITIC Dicastal*, ko tas būtu varējis izmantot, lai finansētu savu ieguldījumu Marokā. Komisija šos apgalvojumus neapstrīdēja. Tā vietā Komisija 221., 257., 259. un 371. apsvērumā pievērsās jautājumam par to, vai *CITIC Dicastal* ir finansējis uzņēmumu *Changsha Dicastal*, lai piesaistītu naudas līdzekļus ieguldījumam Marokā.
- (82) Visbeidzot, pēc galīgās informācijas izpaušanas *ACEA*, *DMA* un MV apgalvoja, ka nav nodrošinātas to tiesības uz aizstāvību, jo dažās izlasē iekļauto Savienības ražotāju nekonfidencialajās atbildēs uz anketas jautājumiem nav sniegts noderīgs kopsavilkums. Tie turklāt apgalvoja, ka arī Komisijas pārbaudes ziņojumu nekonfidencialās versijas nav nodrošinājušas to tiesības uz aizstāvību.
- (83) Komisija norādīja, ka šīs ieinteresētās personas nevienā no procedūras pirmajiem posmiem nebija iesniegušas piezīmes par izlasē iekļauto Savienības ražotāju nekonfidencialo atbildi uz anketas jautājumiem kvalitāti. Turklāt tās sīkāk nepaskaidroja, kā un kādas tiesības uz aizstāvību izlasē iekļauto Savienības ražotāju atbildi nekonfidencialās versijas un pārbaudes ziņojumu nekonfidencialās versijas nav nodrošinājušas. Tās arī, neraugoties uz to, ka trūkstot nekonfidencialu kopsavilkumu, nelūdza neņemt vērā informāciju, kas iesniegta konfidenciali. Tāpēc šie apgalvojumi tika noraidīti.

⁽¹⁴⁾ Honkongas Uzņēmumu reģistrs. Pieejams vietnē <https://www.e-services.cr.gov.hk/>.

2. ATTIECĪGAIS RAŽOJUMS UN LĪDZĪGAIS RAŽOJUMS

2.1. Attiecīgais ražojums

- (84) Attiecīgais ražojums ir HS pozīcijās 8701–8705 minēto mehānisko transportlīdzekļu alumīnija riteņi, neatkarīgi no tā, vai tie ir aprīkoti ar piederumiem, un neatkarīgi no tā, vai tie ir aprīkoti ar riepām, kuru izcelsme ir Marokā un kurus patlaban klasificē ar KN kodiem ex 8708 70 10 un ex 8708 70 50 (TARIC kodi: 8708 70 10 15, 8708 70 10 50, 8708 70 50 15 un 8708 70 50 50) ("attiecīgais ražojums").
- (85) Alumīnija riteņus Savienībā parasti pārdod divos izplatīšanas kanālos: oriģinālā aprīkojuma ražotāju ("OEM") tirgū, kas ietver galvenokārt automobiļu ražotājus, un pēcpārdošanas tirgū ("AM"), kas ietver izplatītājus, mazumtirgotājus, remontdarbnīcas u. c. Attiecīgo ražojumu no Marokas attiecīgajā periodā pārdeva vienīgi OEM tirgum. OEM tirgū automobiļu ražotāji rīko ar AR saistītas iepirkuma procedūras un bieži ir iesaistīti tādu jaunu riteņu izstrādē, kuriem būs šo ražotāju zīmols. Gan Savienības ražotāji, gan Marokas eksportētāji var piedalīties vienās un tajās pašās iepirkuma procedūrās.

2.2. Līdzīgais ražojums

- (86) Izmeklēšanā tika konstatēts, ka turpmāk minētajiem ražojumiem ir vienādas fizikālās, ķīmiskās un tehniskās pamatīpašības, kā arī tie paši pamatlietojumi:
- attiecīgajam ražojumam,
 - ražojumam, ko ražo un pārdod Marokas iekšzemes tirgū, un
 - ražojumam, ko Savienībā ražo un pārdod Savienības ražošanas nozare un trešo valstu ražotāji.
- (87) Tāpēc Komisija šajā posmā nolēma, ka minētie ražojumi ir līdzīgi ražojumi pamatregulas 2. panta c) punkta nozīmē.

3. SUBSIDĒŠANA

3.1. Subsīdijas un subsīdiju programmas, kas ietilpst šo izmeklēšanu darbības jomā

- (88) Pamatojoties uz sūdzībā, paziņojumā par procedūras sākšanu un atbildēs uz Komisijas anketas jautājumiem sniegto informāciju, tika izmeklēts apgalvojums par subsidēšanu ar šādām MV subsīdijām:
- (a) **tieša naudas līdzekļu nodošana:**
- (1) dotācijas, ko piešķir saskaņā ar šādām programmām:
 - (1) Rūpniecības attīstības un ieguldījumu fonds ("IDIF");
 - (2) Hasana II fonds (*Hassan II Fund*) ("HIIF");
 - (3) Atbalsts profesionālajai apmācībai;
 - (2) preferenciāls finansējums:
 - (1) ko sniegusi MV;
 - (2) kas sniegts saistībā ar sadarbību starp ĶV un MV;
 - (3) eksporta kredītu apdrošināšana, kas sniegta saistībā ar sadarbību starp ĶV un MV;
- (b) **neiegūtie vai neiekasētie valdības ieņēmumi, kas citādi būtu iekasējami:**
- (1) atbrīvojums no ievadmuitas nodokļa rūpniecības attīstības paātrināšanas zonās ("IAZ");
 - (2) atbrīvojums no PVN IAZ;
 - (3) atbrīvojumi no citiem IAZ piemērojamiem nodokļiem, nodevām un administratīviem pasākumiem;

(c) **preču vai pakalpojumu nodrošināšana par neatbilstīgi zemu atlīdzību:**

(1) zemes nodrošināšana par neatbilstīgi zemu atlīdzību.

- (89) Komisija izmeklēja, vai ar šīm subsīdijām ražotājiem eksportētājiem ir piešķirti finansiāli labumi vai ieguvumi natūrā saskaņā ar pamatregulas 4. panta definīciju.

3.2. **Daļēja nesadarbošanās un pieejamo faktu izmantošana**

3.2.1. *Pamatregulas 28. panta piemērošana MV*

- (90) Komisija anketā, vēstulē par trūkumiem un pārbaudes apmeklējumā lūdza MV sniegt konkrētu informāciju par divpusējo sadarbību starp Ķīnu un Maroku. Šajos informācijas pieprasījumos cita starpā bija iekļauti jautājumi par tiesisko regulējumu un iestāžu sistēmu, kā arī Ķīnas un Marokas starpvaldību nolīgumu esību.
- (91) Proti, anketā un vēstulē par trūkumiem tika prasīts, lai MV iesniedz to dokumentu un nolīgumu sarakstu, kas attiecas uz divpusējo sadarbību starp MV un ĶV. Tomēr MV šos dokumentus neiesniedza. Tā vietā MV darīja pieejamu tikai vienu no šiem nolīgumiem – 2022. gada nolīgumu – skatīšanai uz vietas. Turklāt Komisijas rīcībā nebija arī dokumentācijas par sniegto nolīgumu īstenošanu, kā arī par apspriešanas mehānismiem, ko ĶV un MV ieviesušas šajā saistībā, tai skaitā par kopīgiem projektiem, kuri īstenoti saskaņā ar iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plānu un kuru vidū ir arī *CITIC Dicastal* darbības Marokā.
- (92) Turklāt MV pārbaudes apmeklējuma laikā pārstāvji no Ārlietu ministrijas, kas ir par attiecīgo nolīgumu apspriešanu, parakstīšanu un uzraudzību atbildīgā valdības struktūra, nebija pieejami, tāpēc ar viņiem nevarēja apspriest pieprasīto dokumentu saturu un kontekstu.
- (93) Turklāt, neraugoties uz to, ka tas tika pieprasīts anketā, kā arī Marokas valdībai nosūtītajā vēstulē par trūkumiem, MV neiesniedza 2015. gada pamatnolīgumu, kas paredzēts, lai atbalstītu autobūves nozares operatorus un tiem sniegtu palīdzību. Šo nolīgumu parakstīja MV un Marokas banku nozares pārstāvji, tai skaitā *Attijariwafa Bank*, kas piešķir aizdevumu vienam no ražotājiem eksportētājiem.
- (94) Savā atbildē uz 28. panta vēstuli MV iesniedza 2015. gada pamatnolīgumu ar *Attijariwafa Bank*. MV uzsvēra, ka pārbaudes apmeklējuma laikā tā ir iesniegusi arī Sadarbības nolīgumu starp Ķīnas Valsts eksporta kredītu apdrošināšanas aģentūru un Marokas Ārējās tirdzniecības banku, kā arī 2022. gada 5. janvāra Iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” kopējas īstenošanas plāna starp Marokas Karalistes valdību un Ķīnas Tautas Republikas valdību (“iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāns”) cieto kopiju, un paskaidroja, ka, tā kā šis plāns tika parakstīts vairākus gadus pēc tam, kad *CITIC Dicastal* bija noslēdzis ieguldījuma darījumu, tas uz izmeklēšanu neattiecās. MV arī apgalvoja, ka nevienā no šiem dokumentiem nav atsauces uz abu valdību sadarbību attiecībā uz alumīnija riteņu ražošanu vai DMA un tāpēc tie nav uzskatāmi par Komisijas izmeklēšanai vajadzīgu informāciju.
- (95) Saistībā ar UA ieteikumu Komisija norāda, ka MV atteicās iesniegt iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plānu un tādējādi tas nav iekļauts lietas materiālos, kā izklāstīts 70. apsvērumā.
- (96) Kā paskaidrots 72. apsvērumā iepriekš, pēc tam, kad tika izpausti Komisijas galīgie konstatējumi, MV mēģināja panākt, ka iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāna izraksti tiek izņemti no konfidencialajiem lietas materiāliem. Šī rīcība apliecina, ka tad, ja apstrīdētais dokuments, kas ir MV rīcībā, tiktu pienācīgi – kā prasīts – iesniegts, tas apstiprinātu Komisijas konstatējumus.

- (97) Patiešām, Komisija, pamatojoties uz publiski pieejamu informāciju, konstatēja, ka iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāns atsaucas uz 2017. gada Saprašanās memorandu starp Ķīnas Tautas Republikas valdību un Marokas Karalistes valdību par kopīgu Zīda ceļa ekonomiskās joslas un 21. gadsimta jūras zīda ceļa veicināšanu (“iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorands”) ⁽¹⁵⁾ un kopīgo paziņojumu par Marokas un Ķīnas stratēģiskās partnerības izveidi, minot arī 2016. gada maija valsts vizīti, kurā tikās Marokas karalis Muhameds VI un Ķīnas prezidents Sji Dzjinpins ⁽¹⁶⁾, proti, uz dokumentiem, ko MV neiesniedza. Tāpēc Komisija, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem, uzskatīja, ka, pretēji tam, kā apgalvoja MV, iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāna tekstā ir iekļauta būtiska informācija tās novērtējuma mērķiem šajā izmeklēšanā. Tāpēc un tā kā MV neiesniedza iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorandu, iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plānu un vairākus citus divpusējās sadarbības dokumentus, Komisija, pamatojoties uz pamatregulas 28. pantu, konstatējumu izdarīšanai izmantoja pieejamos faktus.
- (98) Attiecībā uz iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāna būtību MV apgalvoja, ka tā šo plānu bija parādījusi, lai pierādītu, ka šis dokuments neattiecas uz DMA Marokas projektu, un ka šim dokumentam jebkurā gadījumā izmeklēšanā nav nozīmes, jo tas tika parakstīts pēc DMA Marokas projekta noslēgšanas, kā paskaidrots 94. apsvērumā. Pamatojoties uz 28. panta noteikumiem un ņemot vērā 96. apsvērumā izklāstītos konstatējumus, Komisijai nācās izdarīt pretēju secinājumu. Konkrētāk, Komisija, ņemot vērā apstākļus, kuros attiecīgais dokuments tika sniegts un pēc tam atkal atņemts, konstatēja, ka iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāns attiecas uz DMA Marokas projektu un ka tam bija nozīme DMA projekta novērtēšanā, neraugoties uz to, ka tas tika parakstīts pēc tam, jo MV nebūtu centusies atsaukt šo dokumentu no lietas materiāliem pēc tai izpaustajā informācijā sniegtā novērtējuma, ja tajā nebūtu ietverta informācija, kas apstiprina šos elementus. To apstiprina arī 97. apsvērumā minētie papildu pierādījumi un konstatējumi.
- (99) MV arī apgalvoja, ka Komisijai būtu vajadzējis sākt izmeklēšanu, nosūtot anketu ĶV un pēc tam pārbaudot to uz vietas Ķīnā, nevis tikai nosūtot anketu MV. Tā kā Komisija ĶV nav nosūtījusi nekādas anketas, ne arī aicinājusi ĶV sniegt šai izmeklēšanai noderīgu informāciju, MV nevarēja vienpusēji izpaust konfidenciālus nolīgumus, kas parakstīti ar ĶV.
- (100) Komisija MV apgalvojumiem nepiekrīta. Kā uzsvērts iepriekš 6. apsvērumā, izmeklēšanas sākumā Komisija aicināja ĶV atsaukties un sadarboties izmeklēšanā. Tomēr ĶV neatsaucās, nelūdza, lai to uzskatītu par ieinteresēto personu, un nenolēma sadarboties izmeklēšanā. Tāpēc šis apgalvojums tika noraidīts.
- (101) Visbeidzot, MV apgalvoja, ka dažādu iemeslu dēļ nevar, pamatojoties uz sekundāriem avotiem, pierādīt, ka MV ļāva DMA saņemt trešo valstu finansīgos ieguldījumus, kas izriet no apgalvotās divpusējās sadarbības starp ĶV un MV. Šī piezīme ir saistīta ar Komisijas veikto izmeklēšanas konstatējumu novērtējumu, nevis ar vajadzīgās informācijas iesniegšanu saskaņā ar pamatregulas 28. pantu, un tāpēc tā tiks aplūkota Komisijas detalizētajā argumentācijā, kas izklāstīta turpmāk 3.4. un 3.5. iedaļā.
- (102) Piezīmēs, kas iesniegtas pēc galīgās informācijas izpaušanas, MV apgalvoja, ka ir sniegusi Komisijai pietiekamu “vajadzīgo” informāciju par to, ka starp MV un ĶV nav notikusi sadarbība attiecībā uz AR ražošanu Marokā. MV apgalvoja, ka nevienā no Komisijas pieprasītajiem dokumentiem nebija iekļauta šai izmeklēšanai būtiska informācija. Svarīgi ir tas, ka MV nekad nav minējusi iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš” kā nosacījumu vai iemeslu CITIC Dicastal ieguldījumam Marokā. Nav arī neviena MV sagatavota dokumenta, kas norādītu, ka MV būtu centusies CITIC Dicastal ieguldījumam Marokā iegūt saskaņā ar iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš” piešķirtas Ķīnas subsīdijas. Tāpēc, tā kā MV neapsvēra iespēju CITIC Dicastal ieguldījumam Marokā izmantot iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”, MV nebija pienākuma izpaust Komisijai nekādu stingri konfidenciālu informāciju, kas attiecas uz citu sadarbību starp MV un ĶV. Tā kā šāda informācija neietilpst šīs izmeklēšanas darbības jomā, MV uzskata, ka prasītā informācija nebija “vajadzīga” izmeklēšanai un tāpēc šīs informācijas neiesniegšana nav novedusi pie pierādījumu nepieejamības.

⁽¹⁵⁾ Morocco, China Sign Agreement on Joint Implementation Plan for Belt and Road Initiative. Pieejams vietnē <https://www.moroccoworldnews.com/2022/01/346356/morocco-china-agree-on-morocco-china-belt-and-road-initiative> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 5. februārī).

⁽¹⁶⁾ Morocco and China sign Joint Belt and Road Implementation Plan. Pieejams vietnē <https://diplomatie.ma/en/morocco-and-china-sign-joint-belt-and-road-implementation-plan> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 5. februārī).

- (103) Turklāt MV apgalvoja, ka Komisija nevar MV piemērot pamatregulas 28. pantu, jo tā neizsniedza aptaujas anketu ĶV. MV ieskatā, procedūras sākšanas dienā pausts vienkāršs uzaicinājums sadarboties nav līdzvērtīgs vajadzīgās informācijas pieprasīšanai. MV uzskata, ka tad, ja ieinteresētā persona nav informēta par to, kāda informācija tai ir jāiesniedz, nevar apgalvot, ka tā ir atteikusi piekļuvi vajadzīgajai informācijai vai kā citādi nav to sniegusi, vai ir būtiski kavējusi izmeklēšanu. Komisija savos norādījumos nebija skaidri norādījusi, kāda veida informāciju tā vēlas saņemt no ĶV, tāpēc Komisija nevar brīvi izmantot pieejamos faktus⁽¹⁷⁾. MV norādīja, ka visās iepriekšējās izmeklēšanās par pārrobežu finansiālo atbalstu, kas bija vērstas tikai uz Ēģiptes un Indonēzijas valdību, Komisija bija nosūtījusi informācijas pieprasījumu ĶV.
- (104) Komisija nepiekrīt MV vērtējumam. Pirmkārt, kā parādīts 177.–220. apsvērumā, divpusējie nolīgumi, kurus MV atteicās iesniegt, bija vajadzīgi, lai pienācīgi pārbaudītu, vai pastāv sadarbība starp MV un ĶV, jo tie radīja satvaru, kurā notika *CITIC Dicastal* ieguldījumu projekts. Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka ĶV bija pietiekami labi informēta par izmeklēšanas sākšanu un Komisijas lūgumu sadarboties. Proti, Komisija procedūras sākšanas dienā iesniedza ĶV paziņojumu par procedūras sākšanu un aicināja to sadarboties ar Marokas iestādēm. Komisija vērsa ĶV uzmanību uz paziņojuma par procedūras sākšanu 5.3. iedaļu, kurā Komisija aicināja ĶTR iestādes piedalīties izmeklēšanā. Tādējādi ĶV tika pienācīgi informēta par procedūru, arī par to, ka izmeklēšanā būs nepieciešama tās sadarbība. Tomēr ĶV tā arī nav atbildējusi uz šiem paziņojumiem un arī nav reģistrējusies par ieinteresēto personu izmeklēšanā. To, kādas darbības Komisija veica, lai aicinātu ĶV sadarboties, Komisija Marokas valdībai paskaidroja arī pārbaudes uz vietas laikā. Šajā saistībā MV arī apstiprināja, ka ĶV ir atteikusies sadarboties procedūrā, jo tā nav devusi piekrišanu tam, ka MV iesniedz Komisijai pieprasītos divpusējos nolīgumus, ieskaitot, piemēram, iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” 2022. gada īstenošanas plānu. Tāpēc pretēji tam, ko apgalvo MV, nebija neskaidrību par ĶV sadarbības nepieciešamību un tās atteikumu sadarboties ar Komisiju.

3.2.2. Pamatregulas 28. panta piemērošana DMA un ar to saistītajiem uzņēmumiem

- (105) Izmeklēšanā tika konstatēti neparasti DMA un ar to saistīto uzņēmumu darījumi ar *Wisdom Integration Investment Technology Co., Limited* (“Wisdom”), Honkongā 2019. gada novembrī dibinātu uzņēmumu, par kuru DMA apgalvoja, ka tas nav saistīts ar *Dicastal* grupu.
- (106) Proti, par DMA alumīnija lietņu pirkumiem no *Wisdom* 2023. gadā un daļēji arī 2022. gadā līdz izmeklēšanas perioda beigām nebija samaksāts. Turklāt šie lietņi tika pārdoti DMA par cenu, kas ir ievērojami zemāka par tirgus cenu. *Wisdom* arī piešķīra aizdevumu *Dicastal Asia*, kas tika izmantots, lai palielinātu uzņēmuma kapitāla ieguldījumu uzņēmumā DMA.
- (107) Komisija konstatēja, ka, lai gan uzņēmums *Wisdom* ir oficiāli iedibināts Honkongā, tā īpašnieks ir Ķīnas valstspiederīgais, kura adrese ir Cjinhuandao, t. i., tajā pašā pilsētā, kurā ir *CITIC Dicastal* juridiskā adrese. Turklāt DMA pārbaudē uz vietas savākie dokumenti liecināja, ka *Wisdom* Honkongā ir tā pati juridiskā adrese kā abiem Honkongā bāzētajiem grupas uzņēmumiem – *Dicastal Asia* un *Dicastal HK*.
- (108) Pārbaudē uz vietas uzņēmumā DMA *CITIC Dicastal* pārstāvji paskaidroja, ka *CITIC Dicastal* ir ieteicis *Wisdom* kā alumīnija lietņu piegādātāju DMA, pamatojoties uz ilglaicīgo sadarbību ar *Wisdom* īpašnieku, kurš esot eksperts alumīnija nozarē.

⁽¹⁷⁾ Ekspertu grupas ziņojums lietā *Mexico – Anti-Dumping Measures on Rice*, 7.193. un 7.194. punkts.

- (109) Pamatojoties uz iepriekš minēto informāciju, kas pieejama lietas materiālos, kā arī informāciju, kas tika sniegta uzņēmumā *DMA* veiktajā pārbaudē uz vietas, Komisija 2024. gada 10. septembra vēstulē par trūkumiem pieprasīja *Wisdom* sniegt atbildes uz attiecīgajām antisubsidēšanas anketas daļām. Turklāt Komisija lūdza informāciju par juridisko un komercdarbības attiecību ar *Wisdom* īpašnieku raksturu un par adresi, no kuras *Wisdom* faktiski veic savu uzņēmējdarbību. Visbeidzot, Komisija pieprasīja sīkāku informāciju par tā nesamaksātā parāda neiekasēšanu, kas saistīts ar alumīnija lietņu pirkumiem. Komisija jautāja par šiem ar *Wisdom* saistītajiem elementiem arī pārbaudē uz vietas uzņēmumā *CITIC Dicastal*.
- (110) Tomēr *Wisdom* atteicās sadarboties un *Dicastal* grupa atteicās izpaust jebkādu papildu informāciju, kas nav minēta 108. apsvērumā. Tāpēc Komisija informēja *Dicastal* grupu par savu nodomu piemērot pamatregulas 28. pantu attiecībā uz jautājumiem, kas aprakstīti 105.–107. apsvērumā ("pirmā 28. panta vēstule").
- (111) Savā atbildē uz pirmo 28. panta vēstuli *Dicastal* grupa apgalvoja, ka i) tā nav saistīta ar *Wisdom* un ii) informācija par *Wisdom* nav vajadzīga. Komisija noraidīja šos apgalvojumus un apstiprināja savu nodomu attiecībā uz šiem jautājumiem piemērot pamatregulas 28. pantu. Tā kā šie apgalvojumi un saistītie argumenti attiecas uz to jautājumu būtību, uz kuriem attiecas pirmā 28. panta vēstule, un konstatējumiem, kas izdarīti par šiem jautājumiem, un pieejamo faktu piemērošanu, tie ir sīkāk aplūkoti 3.5.2.1.2. iedaļā.
- (112) Turklāt izmeklēšanā tika konstatēts, ka *DMA* iegādājās savas ražošanas iekārtas no *Changsha Dicastal*, kas nebija minētās tehnikas ražotājs. Pārbaudē uz vietas uzņēmumā *Changsha Dicastal* tas atteicās iesniegt iekārtu sākotnējo ražotāju sarakstu. Tāpēc Komisija nevarēja turpināt izmeklēt uzņēmumam *DMA* piegādāto iekārtu faktisko avotu un vērtību.
- (113) Attiecībā uz ievērojamu skaitu darījumu *DMA* arī nepaziņoja vai nepareizi paziņoja preču kodus, ar kuriem iekārtas tika importētas. Uzņēmums arī nebija norādījis piemērojamo ievadomuitas nodokļa likmi nevienam no paziņotajiem darījumiem. Lai gan Komisija šo jautājumu izvirzīja pārbaudē uz vietas uzņēmumā *DMA*, uzņēmums nenorādīja trūkstošo informāciju antisubsidēšanas anketas attiecīgās tabulas pārskatītājā redakcijā, ko uzņēmums iesniedza pārbaudes uz vietas beigās. Tāpēc Komisija nevarēja pārbaudīt uzņēmumam piemērojamās ievadomuitas nodokļus un līdz ar to arī pārbaudīt, cik liela bija subsīdija, kas izpaudās kā atbrīvojums no ražošanas līdzekļiem piemērojamajiem ievadomuitas nodokļiem.
- (114) Komisija informēja *Dicastal* grupu par savu nodomu piemērot pamatregulas 28. pantu arī attiecībā uz jautājumiem, kas izskaidroti 112. un 113. apsvērumā ("otrā 28. panta vēstule").
- (115) Savā atbildē uz otro 28. panta vēstuli *Dicastal* grupa nepiekrīta Komisijas vērtējumam.
- (116) Pirmkārt, tā apgalvoja, ka *Changsha Dicastal*, uzrādot Komisijai uzņēmumam *DMA* pārdotās tehnikas sākotnējo ražotāju sarakstu pārbaudes uz vietas laikā, deva iespēju izmeklēt attiecīgo iekārtu faktisko avotu un vērtību.
- (117) Otrkārt, *Dicastal* grupa apgalvoja, ka antisubsidēšanas anketas tabulu par tehnikas importu ir aizpildījusi, cik vien labi spējusi, jo tā neveic uzskaiti, kas dotu uzņēmumam iespēju sniegt informāciju par tabulā pieprasītajām muitas nodokļu likmēm un kodiem. Grupa arī apgalvoja, ka MV ir sniegusi Komisijai pieprasīto informāciju atbildēs uz valdības anketas jautājumiem. *Dicastal* grupa atkārtoja šos argumentus arī savās piezīmēs par galīgo izpausto informāciju.

- (118) Komisija tam nepiekrīta. Tas, ka Komisija pārbaudes uz vietas laikā uz īsu brīdi varēja redzēt tehnikas piegādātāju sarakstu, nemaina faktu, ka Komisijai nebija iespējams turpināt attiecīgo uzņēmumu izmeklēšanu. Turklāt Komisija uzskatīja, ka DMA bija pieejama visa informācija, kas vajadzīga, lai noteiktu importētajai teknikai piemērojamos preču kodus un muitas nodokļus. Konkrēti, uzņēmuma rīcībā bija importa muitas deklarācijas par visu importēto tehniku. Attiecībā uz konkrētiem darījumiem uzņēmuma uzskaitē piemērojamie preču kodi pat bija iekļauti pārskatos iegrāmatotā aktīva aprakstā. Informācija par muitas nodokļiem ir publiski pieejama Marokas muitas tiesību aktos, un tādējādi uzņēmums tai varēja viegli piekļūt un to izmantot, lai sniegtu pilnīgas atbildes uz antisubsidēšanas anketas attiecīgo sadaļu.
- (119) Tāpēc Komisija apstiprināja savu nodomu piemērot pamatregulas 28. pantu attiecībā uz jautājumiem, kas izklāstīti otrajā 28. panta vēstulē.

3.3. Vispārīga informācija par preferenciālajām rīcībpolitikām Marokas autobūves nozarē

- (120) MV izvēlējās autobūves rūpniecības nozari, ietverot automobiļu detaļu un piederumu, piemēram, alumīnija riteņus, piegādi, par vienu no galvenajām nozarēm, kas jāattīsta iekšzemē, lai uzlabotu valsts ekonomisko situāciju. Šajā nolūkā MV gadu gaitā īstenoja vairākas preferenciālas rīcībpolitikas. Šīs rīcībpolitikas ietvēra vairākus stimulus, cita starpā stimulu, kas paredzēts, lai Marokā piesaistītu ārvalstu ieguldījumus, finansējumu un zinātību. Ekonomikas izaugsmi nebija iespējams panākt tikai iekšēji, mobilizējot valsts resursus. Valdības plānos un preferenciālajās rīcībpolitikās bija uzsvērtā nepieciešamība piesaistīt ārvalstu tiešos ieguldījumus ("ĀTI") un izmantot Marokas brīvo un/vai preferenciālo piekļuvi svarīgiem tirgiem, piemēram, Savienībai un ASV.
- (121) Patiešām, 2014. gadā automobiļu nozare ieņēma trešo vietu iekšzemes rūpnieciskās ražošanas ziņā pēc fosfāta un ķīmiskās rūpniecības nozarēm un otro vietu eksporta ziņā pēc ķīmiskās rūpniecības. Taču, pateicoties MV centieniem, automobiļu nozare 2021. gadā ieņēma pirmo vietu eksporta un iekšējo ĀTI ziņā. Faktiski 2021. gadā divas trešdaļas ĀTI Marokā attiecās uz automobiļu nozari ⁽¹⁸⁾. Par ārvalstu ieguldījumu nozīmi automobiļu nozarē liecina arī tas, cik daudz tirdzniecības veicināšanas pasākumu veikts šajā nozarē, kuru Marokas Investīciju un eksporta attīstības aģentūra ("AMDIE") atzinusi par "vienu no Marokas ekonomikas stratēģiskākajām nozarēm", proti, šie pasākumi veidoja 18 % no visiem tajā gadā veiktajiem pasākumiem ⁽¹⁹⁾.

3.3.1. Nacionālais rūpniecības attīstības pakts 2009.–2015. gadam

- (122) Karalis Muhameds VI 2008. gadā aicināja valdību pieņemt stratēģiju rūpniecības un pakalpojumu nozaru, kā arī jauno tehnoloģiju attīstībai. Šī stratēģija bija paredzēta, lai maksimāli izmantotu globalizācijas sniegtās iespējas ieguldījumu plūsmu ziņā. Turklāt karalis Muhameds VI uzsvēra nepieciešamību iesaistīt banku nozari valsts un sociālajā attīstībā, izmantojot izveidotu mehānismu.
- (123) Šīs idejas tika iestrādātas Nacionālajā rūpniecības attīstības paktā 2009.–2015. gadam (*National Pact for Industrial Emergence 2009-2015* jeb "NPIE"), kas ir sociālais līgums, kurš noslēgts starp MV, no vienas puses, un Marokas Uzņēmumu vispārējo konfederāciju un Marokas Banku profesionālo grupu, no otras puses. Nacionālajā rūpniecības attīstības paktā MV noteica sešas stratēģiskas pakalpojumu un rūpniecības nozares, kurās Marokai bija skaidra un izmantojama konkurences priekšrocība, un autobūves nozare bija viena no šīm nozarēm.
- (124) Attiecībā uz autobūves nozari NPIE noteiktais mērķis bija izveidot detaļu piegādātāju tīklu automobiļu ražotājiem, piesaistīt Marokai otru lielo ārvalstu automobiļu ražotāju (papildus *Renault*), kā arī piesaistīt specializētu transportlīdzekļu ražotājus, kuru transportlīdzekļu montāža notiek mazās sērijās un tāpēc ir darbietilpīga.

⁽¹⁸⁾ AMDIE 2021. gada pārskats. Pieejams vietnē <https://www.morocconow.com/wp-content/uploads/2023/04/Rapport-dactivite-AMDIE-2021-Francais-.pdf> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 18. janvārī).

⁽¹⁹⁾ Turpat.

(125) Piedāvājums detaļu piegādātājiem bija balstīts uz šādiem trim pasākumiem:

- (a) stimuli, kas tika nodrošināti, uzņēmumiem iedibinoties eksporta brīvajās zonās, ko 2021. gadā pārdēvēja par rūpnieciskās attīstības paātrināšanas zonām (turpmāk "brīvās zonas", "FZE" vai "IAZ"), un kā dotācijas jaunuzņēmumiem no Hasana II fonda līdz 10 % apmērā no kopējās ieguldījumu vērtības;
- (b) prasmīgu cilvēkresursu attīstīšana, ietverot apmācību, kas pielāgota autobūves nozares vajadzībām;
- (c) nekustamā īpašuma piedāvājums, kas atbilst labākajiem starptautiskajiem standartiem, īpašās integrētās industriālajās platformās ("P2I"), kurām piešķirts brīvās zonas statuss.

(126) NPİE bija ielānotas divas autobūves nozarei paredzētas P2I ar brīvās zonas statusu – viena Tanžerā un otra – Kenitrā. Stimuli uzņēmumiem, kas atrodas IAZ, tika noteikti ar Likumu Nr. 19-94 un karaļa 1995. gada 26. janvāra Dekrētu (*Dahir*) Nr. 1-95-1. Šie stimuli cita starpā ietver atbrīvojumu no uzņēmumu ienākuma nodokļa un/vai tā samazinājumu, atbrīvojumu no profesionālās darbības nodokļa un atbrīvojumu no ievēdmuitas nodokļiem.

(127) Papildus stimuliem, kas saistīti ar brīvajām zonām, P2I piedāvā būvniecībai gatavus zemes gabalus nomai vai pārdošanai, lietošanai gatavas ēkas nomai vai pārdošanai, pakalpojumus uz vietas (piemēram, infrastruktūras uzturēšanu, apsardzi, ēdināšanu, veselības aprūpes pakalpojumus, banku pakalpojumus, ceļojumu aģentūras), vienas pieturas aģentūru, kas apvieno dažādus valdības pakalpojumus ieguldītājiem, optimālu loģistikas savienojamību utt.

(128) Stratēģijas īstenošana sākās ar lielām ieguldījumu saistībām, ko uzņēmās *Renault*, kurš 2008. gadā sāka būvēt rūpnīcu Tanžeras brīvajā zonā; šī rūpnīca darbojas kopš 2012. gada ⁽²⁰⁾. Saskaņā ar NPİE Marokā ieradās vairāki detaļu piegādātāji, piemēram, *Yazaki*, *Leoni*, *Antolin*, *Delphi*, *Valeo* ⁽²¹⁾.

(129) Lai gan Tanžerā brīvā zona tika izveidota jau 1997. gadā ⁽²²⁾, saskaņā ar NPİE 2013. gadā līdztekus tai tika izveidota Tanžeras autobūves pilsēta (*Tangier Automotive City*) ⁽²³⁾. Šīs divas zonas, kas atrodas Tanžerā, aptver attiecīgi 400 ha un 517 ha platību. Atlantijas okeāna brīvā zona (*Atlantic Free Zone*) Kenitrā tika izveidota 2011. gadā 488 ha platībā ⁽²⁴⁾.

(130) NPİE īstenošanas rezultātā laikposmā no 2008. līdz 2011. gadam tika radītas 110 000 darbviētas un rūpniecības eksports palielinājās par 22 %. Maroka sevi pasaules rūpniecības līderu acīs ir pozicionējusi kā pievilcīgu un konkurētspējīgu galamērķi, ņemot vērā infrastruktūras attīstību, kas notikusi saskaņā ar NPİE, un tās labvēlīgo atrašanās vietu krustcelēs starp Eiropu, Āfriku, Tuvajiem Austrumiem un Ameriku, kā arī vieglo preferenciālo piekļuvi daudziem tirgiem. Saskaņā ar NPİE ĀTI kopš 2009. gada ir palielinājušies vidēji par 23 % gadā. ⁽²⁵⁾

3.3.2. Rūpniecības attīstības paātrināšanas plāns 2014.–2020. gadam

(131) 2014. gadā NPİE vietā tika pieņemts Rūpniecības attīstības paātrināšanas plāns 2014.–2020. gadam ("IAP"), kurš pilnībā atbilda NPİE mērķiem un kura nolūks bija padarīt rūpniecības nozari par galveno ekonomiskās izaugsmes avotu.

⁽²⁰⁾ *Usine de Tanger*. Pieejams vietnē <https://www.renaultgroup.com/groupe/implantations/usine-tanger> (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 18. decembrī).

⁽²¹⁾ *Oxford Business Group, 2018 Morocco Report, Industry overview: New ecosystem*, 85.–91. lpp. Pieejams vietnē <https://oxfordbusinessgroup.com/reports/morocco/2018-report/industry> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 18. janvārī).

⁽²²⁾ *Tangier Free Zone*. Pieejams vietnē https://industrial-estate.gov.ma/fiche-zone.php?lang=en&id=447&nature_offer=-1&area=-1&area_max=0 (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 18. decembrī).

⁽²³⁾ *Tangier Automotive City*. Pieejams vietnē https://industrial-estate.gov.ma/fiche-zone.php?lang=en&id=305&nature_offer=-1&area=-1&area_max= (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 18. decembrī).

⁽²⁴⁾ *Atlantic Free Zone*. Pieejams vietnē https://industrial-estate.gov.ma/fiche-zone.php?lang=en&id=500&nature_offer=-1&area=-1&area_max= (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 18. decembrī).

⁽²⁵⁾ *Industrial Acceleration Plan 2014-2020*. Pieejams vietnē <https://www.mcinet.gov.ma/en/content/industrial-acceleration-plan-2014-2020> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 3. janvārī).

- (132) IAP mērķis bija palielināt jauniešu nodarbinātību, palielināt rūpniecības īpatsvaru IKP, veicināt eksportu, uzlabot ĀTI un uzlabot ražīgumu, sniedzot mērķorientētu atbalstu rūpniecības dalībniekiem. Pusi no IAP paredzētajām 500 000 jaunajām darbvietām bija paredzēts izveidot, izmantojot ĀTI. ⁽²⁶⁾ Tas vēlreiz apliecina, ka MV paļaujas uz ārvalstu resursiem, lai sasniegtu savas industriālās stratēģijas mērķus.
- (133) Saskaņā ar IAP Maroka piesaistīja otru nozīmīgo ārvalstu automobiļu ražotāju. 2015. gada jūnijā *Stellantis* (toreizējā PSA grupa) parakstīja saprašanās memorandu ar CDG grupu par rūpnīcas būvniecību Kenitras eksporta brīvajā zonā. ⁽²⁷⁾ *Stellantis* ieguldīja 6 miljardus MAD (557 miljonus EUR), un 2019. gadā uzņēmums nodeva ekspluatācijā ražotni, kuras ražošanas jauda ir 200 000 transportlīdzekļu un 200 000 motoru gadā. ⁽²⁸⁾
- (134) Pamatojoties uz rezultātiem, kas sasniegti saskaņā ar NPİE, MV atzina, ka ir jāsamazina rūpniecības sadrumstalotība, radot industriālās ekosistēmas. Autobūves nozare MV ieskatā joprojām bija viena no galvenajām nozarēm.
- (135) Saskaņā ar IAP MV autobūves nozarē izveidoja astoņas ekosistēmas ⁽²⁹⁾, ieskaitot automobiļu vadu instalācijas, automobiļu salona/sēdekļu, automobiļu akumulatoru, metāla štancēšanas, OEM pakalpojumu izmantošanas un spēka pārvada ekosistēmu. MV parakstīja izpildes līgumus ar atsevišķajām ekosistēmām, kuros tika sīki izklāstīti snieguma mērķi un MV saistības attiecībā uz katru daļējo rūpniecības apakšnozari, kā arī izpildes līgumu, kas attiecās uz horizontāliem pasākumiem autobūves nozarē.
- (136) 2016. gada februārī Ekonomikas un finanšu ministrija, Rūpniecības, tirdzniecības, ieguldījumu un digitālās ekonomikas ministrija (turpmāk "Rūpniecības un tirdzniecības ministrija") un Marokas Automobiļu ražotāju un tirgotāju asociācija (*Association Marocaine pour l'Industrie et le Commerce de l'Automobile* jeb "AMICA") parakstīja izpildes līgumu attiecībā uz spēka pārvada ekosistēmu. Kā apstiprināts ieguldījumu nolīgumā, kas parakstīts starp MV un *CITIC Dicastal*, kā arī izpildes līguma 2018. gada grozījumos, alumīnija riteņu ražošana ir daļa no spēka pārvada ekosistēmas.
- (137) Izpildes līgumā AMICA apņēmas radīt 10 000 papildu darbvietu, papildu pārdošanas apjomu 6,5 miljardu MAD apmērā un papildu ieguldījumus tādā pašā vērtībā, kā arī lielāku ekosistēmas integrāciju Marokas ekonomikā, palielinot vietējo saturu. Savukārt MV apsolīja nodrošināt spēka pārvada ekosistēmas operatoriem cenas ziņā pievilcīgus zemes gabalus, uzrunāt un mobilizēt ārvalstu ieguldītājus, tai skaitā tamdēļ, lai izveidotu kopuzņēmumus ar vietējiem uzņēmumiem, mobilizēt investīciju bankas, lai atbalstītu ārvalstu ieguldītājus, un nodrošināt ieguldījumu subsīdijas. Ieguldījumu subsīdija, kas parasti nedrīkstēja pārsniegt 20 % no ieguldījumu vērtības, nozares celmlaužiem paredzētajā piedāvājumā tika palielināta līdz 30 % pirmajiem trim uzņēmumiem četrās darbības jomās (čuguna liešana, alumīnija spiedienliešana, alumīnija liešana pašplūsmā, alumīnija rafinēšana).
- (138) Lai nodrošinātu vienotu IAP finansējuma avotu, MV 2015. gadā izveidoja Rūpniecības attīstības un ieguldījumu fondu kā īpašu valsts budžeta iedaļes kontu ⁽³⁰⁾. IAP īstenošanai paredzēto resursu kopsumma laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam bija 3 miljardi MAD gadā. Saskaņā ar izpildes līgumu spēka pārvada ekosistēmai sākotnēji tika piešķirti 450 miljoni MAD. Tomēr izpildes līgums 2018. gada oktobrī tika grozīts. Ņemot vērā alumīnija riteņu ražošanas attīstību Marokā, spēka pārvada ekosistēmai atvēlētais budžets pieauga gandrīz četrkārt līdz 1,71 miljardam MAD.

⁽²⁶⁾ Turpat.

⁽²⁷⁾ CDG: *Supporting the PSA Group in the establishment of a car factory in Morocco*. Pieejams vietnē <https://cdg.ma/en/cdg-cdg-supporting-psa-group-establishment-car-factory-morocco> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 3. janvārī).

⁽²⁸⁾ PSA Peugeot Citroën and the Kingdom of Morocco signed an agreement for the implementation of an industrial complex. Pieejams vietnē <https://www.mcinet.gov.ma/en/content/psa-peugeot-citro%C3%ABn-and-kingdom-morocco-signed-agreement-implementation-industrial-complex-0#> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 3. janvārī).

⁽²⁹⁾ *Plan d'Accélération Industrielle*, 2. lpp. Pieejams vietnē https://attijarientreprises.com/sites/default/files/2022-03/Plan_d_Acceleration_Industrielle.pdf (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 3. janvārī).

⁽³⁰⁾ 2014. gada 25. decembra (2 *Rabii* 11436) Dekrēts Nr. 2-14-715, ar ko ieceļ īpašā iedaļes kontu "Rūpniecības attīstības un ieguldījumu fonds" kredītrīkotājus.

- (139) Turklāt, lai visas autobūves nozares dalībniekiem nodrošinātu vieglu piekļuvi papildu finansējumam, MV un AMICA 2015. gada jūlijā parakstīja partnerības nolīgumu ar vairākām bankām⁽³¹⁾, tai skaitā *Attijariwafa Bank* grupu. Partnerības nolīgums pilnvaro banku cita starpā nodrošināt autobūves nozarei kredītlīnijas ārvalstu valūtā, lai ar preferenciālu procentu likmi finansētu uzņēmumu darbības vajadzības.
- (140) Turklāt 2018. gada 19. februārī MV un *Hands Corporation* parakstīja ieguldījumu nolīgumu, saskaņā ar kuru MV apņēmas nodrošināt uzņēmumam *Hands* 8 stimulus, subsīdijas un palīdzības pasākumus, kas paredzēti dažādajiem izmeklējamā ražojuma ražošanai veltītās rūpnieciskās ražotnes izveides posmiem. Rūpnieciskās ražotnes izveides posmi ietvēra dažādu veidu ieguldījumus un izdevumus, proti, zemes iegādi, rūpniecisko ēku būvniecību, jaunu iekārtu un to darbībai nepieciešamās programmatūras iegādi, ar to saistīto tehnisko palīdzību uzstādīšanā un testēšanā, kā arī profesionālo apmācību.

3.3.3. Jaunā 2022. gada ieguldījumu harta

- (141) Pārbaudes apmeklējuma laikā MV paskaidroja, ka sākotnējā ieguldījumu harta bija spēkā no 1995. līdz 2022. gadam un darbojās vienlaikus ar stimulus, kas paredzēti Rūpniecības attīstības paātrināšanas plānā 2014.–2020. gadam. Lai efektīvāk pagarinātu šajās programmās paredzētos stimulus, tika izveidota jauna Ieguldījumu ministrija ar konkrētu mērķi izveidot jaunu ieguldījumu hartu un apvienot visas iepriekšējās stimulu programmas. Tikmēr MV turpināja piemērot veco ieguldījumu hartu un IAP 2014.–2020. gadam noteikumus. Par jauno Ieguldījumu hartu, kurā apvienotas visas iepriekšējās atbalsta programmas, nobalsoja 2022. gada decembrī, un tā ir spēkā kopš 2023. gada. Uzņēmumi, kuru ieguldījumu nolīgumi tika noslēgti pirms jaunās ieguldījumu hartas, var turpināt izmantot stimulus, kas piešķirti saskaņā ar iepriekšējiem noteikumiem.

3.4. Marokas un Ķīnas sadarbība

3.4.1. Juridiskais pamats

- (142) Attiecīgie divpusējie nolīgumi un citi dokumenti, kas gadu gaitā parakstīti starp MV un ĶV, kā arī kopīgi sniegtie paziņojumi cita starpā ir šādi:
- Nolīgums par ieguldījumu veicināšanu un savstarpēju aizsardzību starp Ķīnas Tautas Republikas valdību un Marokas Karalistes valdību (1995. gada 27. marts),
 - Nolīgums par ekonomisko un tehnisko sadarbību (2002. g.),
 - Zinātniskās un tehnoloģiskās sadarbības nolīgums (2006. g.),
 - nolīgumi un saprašanās memorandi, kas parakstīti 2014. gada novembrī saistībā ar Ķīnas un Marokas Ekonomikas forumu, kurš notika Pekinā,
 - Saprašanās memorands par sadarbību infrastruktūras jomā (2016. g.),
 - Kopīgs paziņojums par stratēģiskās partnerības izveidi starp abām valstīm (ko 2016. gada maijā parakstīja Marokas karalis Muhameds VI un ĶTR prezidents Sji Dzjinpins), kā arī no tā izrietošā Deklarācija par stratēģiskas sadarbības izveidi starp ĶV un MV,
 - Saprašanās memorands starp Ķīnas Tautas Republikas valdību un Marokas Karalistes valdību par kopīgu Zīda ceļa ekonomiskās joslas un 21. gadsimta jūras zīda ceļa veicināšanu (2017. gada novembris),
 - Saprašanās memorands par Zīda ceļa uzņēmējdarbības padomes (*Conseil d'affaires de la route de la soie*) izveidi, kas parakstīts 2018. gada martā,

⁽³¹⁾ Partnerības nolīgums tika parakstīts arī ar *Banque Centrale Populaire* un *Banque Marocain du Commerce Extérieur* 2015. gada jūlijā un ar *Crédit Agricole du Maroc* 2023. gada jūnijā. Sk. vietni <https://www.maroc.ma/en/news/automotive-industry-ministry-professional-association-sign-agreement-support-operators> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

- Pamat nolīgums par sadarbību finansēšanas un apdrošināšanas jomā starp Ķīnas Valsts eksporta kredītu apdrošināšanas aģentūru ("Sinosure") un Marokas Ārējās tirdzniecības banku ("BMCE"), 2019. gada 25. aprīlis,
- Iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" kopējas īstenošanas plāns starp Marokas Karalistes valdību un Ķīnas Tautas Republikas valdību, 2022. gada 5. janvāris,
- Saprašanās memorands starp Marokas Karalisti un CITIC Dicastal par rūpniecības projekta izveidi alumīnija riteņu ražošanai Marokas Karalistē, 2017. gada septembris un decembris,
- Ieguldījumu nolīgums starp Marokas Karalisti un CITIC Dicastal par rūpniecības projekta izveidi alumīnija riteņu ražošanai Marokas Karalistē, 2018. gada 26. jūlijs.

3.4.2. Ieskats divpusējā sadarbībā un tās faktiskais konteksts – juridiskie un politikas dokumenti

- (143) MV ne tikai nodrošināja subsīdijas un citas preferenciālas rīcībpolitikas, kas sāki izklāstītas iepriekšējā iedaļā, bet arī centās piesaistīt ieguldījumus, preferenciālu finansējumu un zinātību no trešām valstīm, kurām bija nepieciešamie finanšu līdzekļi un zinātība. Šajā ziņā loģisks partneris bija Ķīna, ņemot vērā to, ka pastāv visaptveroša preferenciāla programma "Viena josla, viens ceļš", kas pazīstama arī kā iniciatīva *Belt and Road* ("BRI"). Vienlaikus Ķīnai bija vispārāts alumīnija riteņu ražotājs CITIC Dicastal, kas pieder CITIC grupai ⁽³²⁾.
- (144) Maroka sevi pozicionē kā Vidusjūras reģiona ražošanas centru un piesaista ieguldītājus ar savu ģeogrāfisko atrašanās vietu, attīstīto infrastruktūru un brīvu piekļuvi nozīmīgiem tirgiem, kuru nodrošina vairāki brīvās tirdzniecības nolīgumi, jo īpaši piekļuvi Savienības tirgum, pamatojoties uz Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu asociācijas nolīgumu (sk. 11.–15. apsvērumu). ⁽³³⁾
- (145) Ķīnas un Marokas sadarbība aizsākās 1995. gadā, kad 1995. gada 27. martā abas valstis parakstīja Nolīgumu par ieguldījumu veicināšanu un savstarpēju aizsardzību starp Ķīnas Tautas Republikas valdību un Marokas Karalistes valdību. Ķīna mudināja spēcīgus Ķīnas uzņēmumus ar labu reputāciju iedibināties Marokā. Maroka Ķīnas uzņēmumiem sniedza dažāda veida atbalstu un ērtības, lai tiem palīdzētu veikt uzņēmējdarbību Marokas tirgū.
- (146) 2014. gada novembrī Pekinā notika Ķīnas un Marokas Ekonomikas forums un tika sekmīgi parakstīti vairāki nolīgumi un saprašanās memorandi, kas aptver daudzas ekonomikas jomas.

⁽³²⁾ Šajā dokumentā "CITIC Group Corporation" attiecas uz galveno mātesuzņēmumu un "CITIC grupa" – uz jumta organizācijas CITIC Group Corporation uzņēmumu grupu.

⁽³³⁾ Sk., piemēram, *Why Morocco*, pieejams vietnēs <https://www.morocconow.com/why-morocco/> un <https://www.morocconow.com/wp-content/uploads/2021/11/PitchGeneraliste.pdf> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī); *Morocco: Hub of Africa*, pieejams vietnē <https://millermagazine.com/blog/morocco-hub-of-africa-2650> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī); *Morocco. A sea of opportunity beyond the Mediterranean*, pieejams vietnē <https://www.roncucciantpartners.com/en/2024/05/28/morocco-a-sea-of-opportunity-beyond-the-mediterranean/> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī); *Morocco Has Become Global Hub in Several Advanced Sectors, Says Gov't Head*, pieejams vietnē <https://www.maroc.ma/en/news/morocco-has-become-global-hub-several-advanced-sectors-says-govt-head> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī); *Morocco's Manufacturing Mission*, pieejams vietnē <https://sponsored.bloomberg.com/article/morocco-now/morocco-s-manufacturing-mission> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī); *Morocco emerging as key global production hub*, pieejams vietnē <https://www.business-sweden.com/insights/blog/morocco-emerging-as-key-global-production-hub/> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī); *Discover Morocco*, pieejams vietnē <https://www.tangermedzones.com/en/discover-morocco/> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī); *Morocco: A trade hub for Africa and Europe*, pieejams vietnē <https://www.meed.com/morocco-a-trade-hub-for-africa-and-europe/> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī); *Morocco turns to hi-tech manufacturing*, pieejams vietnē <https://african.business/2022/04/energy-resources/morocco-turns-to-hi-tech-manufacturing> (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 10. janvārī).

- (147) 2016. gada janvārī Ķīna izdeva dokumentu "Vairāki Valsts padomes atzinumi par pārstrādes tirdzniecības inovatīvas attīstības veicināšanu" ⁽³⁴⁾, kura mērķis bija palīdzēt uzņēmumiem īstenot starptautisku sadarbību ražošanas jaudas jomā un veicināt pozitīvu mijiedarbību starptautisko sadarbību un iekšzemes industriālo pārveidi un modernizāciju. Minētā dokumenta 17. punktā bija paredzēts padziļināt rūpniecisko sadarbību ar valstīm, kuras pievienojušās iniciatīvai "Viena josla, viens ceļš", savukārt tā 18. punktā bija pausts aicinājums uzlabot Ķīnas un Āfrikas industrializācijas sadarbības līmeni, lai koncentrētos uz sadarbību pārstrādes tirdzniecības ražošanas jaudas jomā.
- (148) 2016. gada maijā Marokas karalis Muhameds VI devās valsts vizītē uz Ķīnu. Abu valstu vadītāji kopīgi parakstīja Kopīgo paziņojumu par stratēģiskās partnerības izveidi starp abām valstīm. Pēc tam 2016. gadā ar Deklarāciju par stratēģiskas sadarbības izveidi starp ĶV un MV abu valdību sadarbības instrumenti tika stiprināti vēl vairāk. Šīs sadarbības galvenie elementi ir ietverti deklarācijas 2. daļā, kuras nosaukums ir "Ekonomika, tirdzniecība un ieguldījumi", un tie īsumā ir šādi: i) jāstiprina ekonomiskā un tirdzniecības partnerība starp abām valstīm un pilnībā jāizmanto Ķīnas un Marokas Tirdzniecības, ekonomiskās un tehniskās sadarbības apvienotās komitejas loma, kā arī kopumā jāpaplašina tirdzniecības apjoms starp abām valstīm; ii) jāattīsta partnerības rūpniecības jomā; iii) aktīvi jāīsteno 1995. gada nolīguma un 2014. gada novembrī parakstīto memorandu un nolīgumu saturs; iv) jāmudina abu valstu finanšu uzraudzības iestādes izveidot uzraudzības sadarbības mehānismu; v) jāstiprina sadarbība cilvēkresursu attīstībā starp abām valstīm; vi) Ķīnai savu iespēju robežās jāturpina sniegt palīdzību Marokas Karalistes ekonomikas attīstībai, savukārt MV apsolās radīt labvēlīgus apstākļus Ķīnas uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību Marokā.
- (149) Sadarbība tika vēl vairāk veicināta, kad 2016. gadā *Bank of China* atvēra savu biroju Marokā. 2017. gada novembrī ĶV iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" datubāzes oficiālajā tīmekļa vietnē tika ziņots, ka ĶV ārlietu ministrs Vans Ji [Wang Yi] Pekinā organizējis sarunas ar MV ārlietu un starptautiskās sadarbības ministru. Pēc sarunām abu valstu ārlietu ministri kopīgi parakstīja Saprašanās memorandu starp Ķīnas Tautas Republikas valdību un Marokas Karalistes valdību par kopīgu Zīda ceļa ekonomiskās joslas un 21. gadsimta jūras zīda ceļa veicināšanu ("iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorands"). Par to tika ziņots arī ĶV iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" portāla tīmekļa vietnē. Kā minēts iepriekš 3.2.1. iedaļā, detalizēts šā nolīguma saturs Komisijai nebija pieejams, jo izmeklēšanas laikā MV to neiesniedza.
- (150) 2017. gadā tika izveidots arī fonds Ķīnas uzņēmumu piesaistīšanai darbībai Marokā, kā aprakstīts rakstā, kas publicēts Ķīnas iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" tīmekļa vietnē. Minētajā paziņojumā ir norādīts: "Mēs ceram, ka Marokā ienāks vairāk Ķīnas apstrādes rūpniecības, un mēs ceram, ka notiks ciešāka ekonomiskā un tirdzniecības sadarbība, būs vairāk ieguldījumu un tiks būvēts vairāk rūpnīcu. Par Marokas ekonomiku un tirdzniecību atbildīgā amatpersona intervijā teica, ka Marokā ir zemas darbaspēka izmaksas, liels piegulošais tirgus, preferenciāli nodokļi u. c. Pašlaik Maroka ir parakstījusi brīvās tirdzniecības nolīgumus ar Eiropas Savienību, Amerikas Savienotajām Valstīm, Turciju u. c., un brīvās tirdzniecības nolīgumi un preferenciālas tirdzniecības nolīgumi aptver 56 valstis. Tā apkalpo tirgu, kurā iedzīvotāju skaits pārsniedz 1 miljardu. Lai piesaistītu Ķīnas kapitālu, Maroka ne tikai izveidoja valdības fondu 2 miljardu USD apmērā tieši Ķīnas uzņēmumu ieguldījumiem, bet arī solīja nodrošināt "atpēriena punktu" Ķīnas uzņēmumiem, lai tie varētu iekļūt Eiropā un Amerikas Savienotajās Valstīs. Turklāt tā ir arī sākusi īstenot piecu gadu "Rūpniecības attīstības paātrināšanas plānu".
- (151) Abu valstu pārstāvošās uzņēmumu asociācijas 2018. gada martā parakstīja Saprašanās memorandu par Zīda ceļa uzņēmējdarbības padomes (*Conseil d'affaires de la route de la soie*) izveidi. Ķīnas asociācijas priekšsēdētājs Zengwei k-gs sniedza šādu paziņojumu: "(..) Es uzskatu, ka Maroka nebūtu jāuzskata par tirgu, kurā ir 35 miljoni patērētāju, bet gan par tiltu starp vairākiem tirgiem, kuros tagad ir jau 1 miljards patērētāju (..)”. Zengwei k-gs atkārtoti apstiprināja savas valsts apņemšanos palīdzēt Marokai nodrošināt tās ekonomisko attīstību, jo īpaši, palielinot ieguldījumus dažādās saimnieciskās darbības nozarēs. Saskaņā ar šo memorandu abas valstis izveidoja mehānismus, kas vajadzīgi, lai rīkotu regulāras sanāksmes, kurās izskatīt un izvērtēt sadarbību starp abām pusēm. ⁽³⁵⁾ Minētajā paziņojumā ir skaidri norādīts ĶV nodoms izvērst plašāk iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" Marokā, lai iegūtu piekļuvi visam Savienības tirgum, kā arī izveidot īstenošanas mehānismu, lai uzraudzītu un izvērtētu divpusējo sadarbību, kas notiek saskaņā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš".

⁽³⁴⁾ 2016. g., "Vairāki Valsts padomes atzinumi par pārstrādes tirdzniecības inovatīvas attīstības veicināšanu" [ķīniešu valodā], NDRC [2016] Nr. 4. Pieejams vietnē https://www.gov.cn/zhengce/content/2016-01/18/content_5033735.htm (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 10. janvārī).

⁽³⁵⁾ Morocco, China to establish Silk Road business council. Pieejams vietnē <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/51195.html> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 17. janvārī).

- (152) Attiecībā uz preferenciālu finansējumu 2019. gadā tika parakstīts nolīgums starp Ķīnas oficiālo eksporta kredīta aģentūru *Sinosure* un Marokas Ārējās tirdzniecības banku. Šajā nolīgumā bija paredzēts, ka *Sinosure* aktīvi vispārēji sadarbosies ar Marokas Ārējās tirdzniecības banku, lai nodrošinātu finansējumu un apdrošināšanas atbalstu Ķīnas finansētiem uzņēmumiem to ienākšanai Marokas tirgū un sniegtu atbalstu Ķīnas un Marokas ekonomikas un tirdzniecības attīstībai. ⁽³⁶⁾
- (153) Visbeidzot, 2022. gada 5. janvārī ⁽³⁷⁾ ĶV un MV vēl vairāk pastiprināja sadarbību, parakstot Iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” kopējas īstenošanas plānu starp Marokas Karalistes valdību un Ķīnas Tautas Republikas valdību (“iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāns”), kura pamatā ir iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” 2017. gada saprašanās memorands un kura mērķis ir turpināt tā īstenošanu. Šajā vienošanās dokumentā patiešām ir īpaši ņemts vērā iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorands un 2016. gada kopīgais paziņojums.
- (154) Pamatojoties uz vienprātību, kas panākta iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorandā, abas puses pēc tam šīs iniciatīvas īstenošanas plānā norādīja rūpniecības nozares un darbības, kurās ir tām abām kopīgas intereses un sinerģija starp Marokas industriālo stratēģiju un Ķīnas iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”. Šajā kontekstā ir uzskaitītas rūpnieciskās sadarbības prioritātes ⁽³⁸⁾. Ķīnas iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” portālā pat ir uzsvērts, ka “Ķīnas valdība saskaņā ar šo vienošanos apņemas mudināt lielus Ķīnas uzņēmumus iedibināties un ieguldīt Marokas teritorijā”, piemēram, autobūves nozares uzņēmumus. Interesanti, ka tajā pašā portālā šis teksts ir ilustrēts ar *CITIC Dicastal* projekta attēlu ⁽³⁹⁾.
- (155) Turklāt publiski pieejamā informācijā ir teikts, ka saskaņā ar šo vienošanos potenciālie ieguldītāji tiks atbalstīti ar iniciatīvā “Viena josla, viens ceļš” paredzēto finansēšanas satvaru. Marokas ārlietu ministrs pat ir norādījis, ka “šīs konvencijas mērķis ir veicināt piekļuvi iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” nodrošinātajam Ķīnas finansējumam, lai Marokā izveidotu liela mēroga projektus, atvieglotu tirdzniecību un kopuzņēmumus dažādās jomās, piemēram, rūpniecībā (...)” ⁽⁴⁰⁾.
- (156) Attiecīgie juridiskie dokumenti, kuros detalizēti izklāstīts *Dicastal* grupas ieguldījumu projekts, apstiprina to, ka šī preferenciālā tiesiskā un politiskā vide, kas izriet no Marokas īstenotās iekšpolitikas un arī no divpusējās sadarbības ar Ķīnu, bija satvars, kurā *Dicastal* grupa veica ieguldījumus Marokā (cita starpā sk. 3.4.3. iedaļu).

3.4.3. Plašāka informācija par *Dicastal* grupas ieguldījumu projektu

- (157) *Dicastal* grupas ieguldījumu projekts Marokā nepārprotami ietilpst to divpusējo rūpnieciskās sadarbības projektu kategorijā, uz kuriem attiecas iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorands un iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāns. Proti, sarunas par iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorandu starp abām valstīm un tā parakstīšana norisinājās paralēli sarunām par saprašanās memorandu starp *CITIC Dicastal* un MV par rūpniecības projekta izveidi autobūves nozarē alumīnija riteņu ražošanai un tā parakstīšanai, kas notika 2017. gada decembrī, bet ieguldījumu nolīgums starp *CITIC Dicastal* un MV par to pašu projektu tika parakstīts 2018. gada jūlijā.
- (158) Projektā tika ieguldīti 350 miljoni EUR, lai izveidotu divas ražotnes, kuru jauda ir 6 miljoni vienību gadā, no kurām 90 % paredzēti eksportam. Īstenošana notika divos posmos – pirmajai ražotnei, kas tika nodota ekspluatācijā 2019. gada jūnijā, sekoja otra ražotne 2019. gada beigās.

⁽³⁶⁾ “*Sinosure* un Marokas Ārējās tirdzniecības banka parakstījušas sadarbības pamatnolīgumu” [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnēs https://www.sohu.com/a/311265067_264447 un <https://www.sinosure.com.cn/mobile/xbdt/195980.shtml> (pēdējoreiz skatītas 2025. gada 10. janvārī).

⁽³⁷⁾ “Ķīna un Maroka paraksta sadarbības plānu iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” kopējai īstenošanai” [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē https://www.ndrc.gov.cn/fzggw/wld/njz/lddt/202201/t20220105_1311482.html (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 10. janvārī).

⁽³⁸⁾ Turpat.

⁽³⁹⁾ *China, Morocco sign joint implementation plan of BRI*. Pieejams vietnē <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/212818.html> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 6. februārī).

⁽⁴⁰⁾ *Morocco and China sign Joint Belt and Road Implementation Plan*. Pieejams vietnē <https://diplomatie.ma/en/morocco-and-china-sign-joint-belt-and-road-implementation-plan> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 5. februārī).

- (159) Uz šo autobūves projektu nepārprotami attiecas abu valstu rūpnieciskās sadarbības prioritātes (t. i., MV IAP, no vienas puses, un ĶV iniciatīva "Viena josla, viens ceļš" un stratēģija *Made in China 2025*, no otras puses), par ko tika panākta vienprātība iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorandā, un iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" īstenošanas plāns, kā par to liecina pieejamie fakti. Ieguldījumu nolīgums apstiprina, ka MV ir sākusī aktīvu politiku ar mērķi attīstīt rūpniecības nozari, izmantojot Rūpniecības attīstības paātrināšanas plānu, un piesaistīt ieguldītājus autobūves nozarē.
- (160) Šo mērķi apstiprina arī publiski MV amatpersonu paziņojumi. Piemēram, otrās *Dicastal* grupas ražotnes atklāšanas ceremonijā Kenitrā 2019. gada 25. novembrī Marokas tirdzniecības un rūpniecības ministrs *Moulay Hafid Elalamy* teica, ka šī ražotne "ir piemērs sekmīgajai Marokas un Ķīnas sadarbībai rūpniecības jomā un ir daļa no Ķīnas valdības iniciatīvas "Viens ceļš, viena josla" īstenošanas", uzsverot, ka Ķīnas ieguldītājs ir viena no "lielākajām valstij piederošajām rūpniecības uzņēmumu grupām Ķīnā".
- (161) To, ka *CITIC Dicastal* ar šo projektu īstenoja ĶV politiku, tai skaitā iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" un stratēģiju *Made in China 2025*, apliecina vēl citi lietas materiālos iekļauti elementi. *CITIC Dicastal* pieder *CITIC Group Corporation* – valstij piederošai valsts pilnvarotai ieguldījumu iestādei (3. pielikuma 1.1. iedaļa "Ieguldījumu nolīguma uzņēmējdarbības plāns"). *CITIC Group Corporation*, Ķīnas valstij piederošs uzņēmums ("VPU"), un ar to saistītie uzņēmumi jau agrāk ar finansējumu un ieguldījumiem ir atbalstījuši iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" ⁽⁴¹⁾. Turklāt, lai gan ieguldījumu nolīgums nav parakstīts tieši starp ĶV un MV, bet gan starp uzņēmumu *CITIC Dicastal* un MV, no nolīguma teksta diezgan skaidri izriet, ka *CITIC Dicastal* šajā gadījumā darbojās kā Ķīnas valdības pilnvarotā persona. Tas skaidri parāda, ka *CITIC Dicastal* ir subjekts, ko ĶV izvēlējusies, lai tas īstenotu ĶV iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" politiku Marokā, parakstot ieguldījumu nolīgumu.
- (162) Tāpēc, pamatojoties uz pieejamo informāciju, Komisija uzskatīja, ka *CITIC Dicastal* rīkojās kā publisks uzņēmums ĶV vārdā. Patiešām, kā paskaidrots 3.5.2.1.3. iedaļā, uzņēmumu *CITIC Dicastal* kontrolē ĶV un Ķīnas Komunistiskā partija ("ĶKP") un tas īsteno politikas mērķus, tai skaitā tos, kas saistīti ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" paredzēto izvēršanos ārvalstīs. Kā izklāstīts jo īpaši 328. un 329. apsvērumā, *CITIC Dicastal* statūti un ĶKP amatpersonu klātbūtnē atspoguļo to, ka ĶKP ne tikai ir klātesoša uzņēmuma attiecīgajās lēmējstrukturās, bet arī aktīvi piedalās uzņēmuma darījumdarbības lēmumu pieņemšanā, lai cita starpā nodrošinātu atbilstību dažādajām Ķīnas ekonomikas rīcībpolitikām, kas ietver arī iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" un Marokas projektu. Ieguldījumu nolīgumam pievienotais uzņēmējdarbības plāns apstiprina, ka *CITIC Dicastal* ievēro plānu *Made in China 2025*. Projekta priekšvēstures aprakstā ir atsauce uz Marokas IAP kopā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš", minot arī 2016. gada novembra vizīti, un uz saprašanās memorandu, kas sīkāk aprakstīts 3.4.2. iedaļā. Tas apstiprina, ka DMA tika izveidots saskaņā ar Ķīnas iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" un atbilst "*CITIC Dicastal* 13. piegādes plānam", kas, domājams, ir dokuments, ar ko uzņēmums īsteno ĶV vispārējo politikas dokumentu, proti, 13. piegādes plānu, kas sagatavots centrālā, provinču un pašvaldību līmenī. 2022. gada februārī tika atklāta *CITIC Dicastal* trešā ražotne, kurā ražo alumīnija lējumus, un atklāšanā piedalījās Marokas rūpniecības un tirdzniecības ministrs un Ķīnas vēstnieks Marokā, kurš teica, ka "šis projekts ir Ķīnas lielākais ieguldījums Marokā, un tas ir būtisks sasniegums ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" saistītajā sadarbībā". ⁽⁴²⁾
- (163) Savukārt ar ieguldījumu nolīgumu DMA – darbības sabiedrība, kas izveidota, lai īstenotu ar *CITIC Dicastal* saistīto projektu, – ieguva tiesības saņemt Marokas ieguldījumu atbalstu no IDIF un stimulus, kas izriet no iedibināšanās rūpniecības attīstības paātrināšanas zonā, kā tas atspoguļots iedaļā "Ieguldījumu nolīguma nolūks".

⁽⁴¹⁾ *Belt and Road to get \$113b in CITIC financing*. Pieejams vietnē http://english.www.gov.cn/news/top_news/2015/06/26/content_281475134729436.htm (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 6. decembrī).

⁽⁴²⁾ *Chinese auto parts manufacturer CITIC to set up 3rd plant in Morocco*, 17 February 2022. Pieejams vietnē <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/222859.html> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 17. janvārī). *Dicastal Morocco Africa renforce sa présence au Maroc*. Pieejams vietnē <https://www.mcinet.gov.ma/fr/actualites/discatal-morocco-africa-renforce-sa-presence-au-maroc> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 17. janvārī). *Chinese auto parts manufacturer CITIC to set up 3rd plant in Morocco*. Pieejams vietnē <https://english.news.cn/africa/20220217/fbad9addfab64c918ad17863e55c0b13/c.html> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 17. janvārī).

- (164) Šie elementi ir apstiprināti arī saprašanās memorandā, ko 2017. gada 11. decembrī parakstīja MV un CITIC Dicastal. Šā dokumenta ievadā minēts, ka ieguldījumu projekta pamatā ir Marokas radītā preferenciālās politikas vide. Turklāt tajā ir uzskaitīti konkrētie ieguldījumu stimuli, ko piešķir MV.

3.5. Subsīdijas, kas piešķirtas saistībā ar divpusējo sadarbību starp MV un KĶ

3.5.1. Juridiskais novērtējums

- (165) SŠA ⁽⁴³⁾, SŠS ⁽⁴⁴⁾ un NTAV ⁽⁴⁵⁾ izmeklēšanā Komisija konstatēja, ka pamatregula attiecas arī uz situācijām, kad finansiālo ieguldījumu nevis tieši sniedz izcelsmes vai eksportētājas valsts valdība, bet gan nodrošina trešās valsts valdība. Ir jākonstatē pierādāma saikne starp izcelsmes vai eksportētājas valsts valdības veiktajām darbībām un trešās valsts valdības rīcību un darbībām (piemēram, tāda finansiāla atbalsta sniegšana konkrētiem uzņēmumiem, kas galu galā tiek iedalīts ražošanas darbībām izcelsmes vai eksportētājā valstī). Piemēram, ja valdība lūdz vai mudina trešās valsts valdību tās vārdā sniegt finansiālu ieguldījumu par labu pirmās minētās valdības valstī ražotiem ražojumiem, finansiālais ieguldījums būtu jāattiecinā uz izcelsmes vai eksportētājas valsts valdību saskaņā ar pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
- (166) Apvienotajās lietās C-269/23 P un C-272/23 P ⁽⁴⁶⁾ Tiesa apstiprināja, ka jēdziens “finansiāls ieguldījums” ietver situācijas, kad ir pierādīts, ka finansiālo ieguldījumu, ko pilnībā vai daļēji sniedz tādas trešās valsts valdība, kas nav attiecīgā ražojuma izcelsmes vai eksportētāja valsts, var uzskatīt par minētās izcelsmes vai eksportētājas valsts valdības piešķirtu, ņemot vērā tās rīcību.
- (167) Šādās situācijās ir jāpierāda, ka, ņemot vērā izcelsmes vai eksportētājas valsts valdības rīcību, var uzskatīt, ka šī valdība ir piešķirusi šo finansiālo ieguldījumu. Tiesa ir apstiprinājusi, ka subsīdija var izpausties kā ārvalstu ieguldījums, ko attiecīgās trešās valsts valdība ir veikusi vienā vai vairākos citā trešā valstī iedibinātos uzņēmumos, ja šīs valdības rīcība ļauj uzskatīt, ka tā šo finansiālo ieguldījumu ir sniegusi šim vai šiem uzņēmumiem, to piešķirot formāli vai faktiski ļaujot tiem to izmantot. ⁽⁴⁷⁾ Tā tas jo īpaši var būt gadījumā, ja PTO dalībvalstij ir jāievieš tiesību akti, jāpieņem lēmums, jāpiešķir atļauja vai jāizmanto jebkurš cits pasākums, lai šis uzņēmums vai šie uzņēmumi tās teritorijā varētu saņemt finansiālo ieguldījumu no šīs citas dalībvalsts, neatkarīgi no tā, vai šī vajadzība ir noteikta ar likumu vai izriet no tā, ka šī cita dalībvalsts tiesības uz šo finansiālo ieguldījumu praksē ir padarījusi atkarīgas no šādu tiesību aktu, lēmuma, atļaujas vai cita pasākuma esības.

⁽⁴³⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/776 (2020. gada 12. jūnijs), ar kuru nosaka galīgos kompensācijas maksājumus konkrētu Ķīnas Tautas Republikas un Ēģiptes izcelsmes austu un/vai sašūtu stikla šķiedras audumu importam un groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2020/492, ar ko nosaka galīgos antidempinga maksājumus konkrētu Ķīnas Tautas Republikas un Ēģiptes izcelsmes austu un/vai sašūtu stikla šķiedras audumu importam (OV L 189, 15.6.2020., 1. lpp.).

⁽⁴⁴⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/870 (2020. gada 24. jūnijs), ar ko nosaka galīgo kompensācijas maksājumu un galīgi iekasē pagaidu kompensācijas maksājumu, kas noteikts Ēģiptes izcelsmes nepārtrauktās stikla elementāršķiedras izstrādājumu importam, un piemēro galīgo kompensācijas maksājumu Ēģiptes izcelsmes nepārtrauktās stikla elementāršķiedras izstrādājumu reģistrētajam importam (OV L 201, 25.6.2020., 10. lpp.).

⁽⁴⁵⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2022/433 (2022. gada 15. marts), ar kuru nosaka galīgos kompensācijas maksājumus Indijas un Indonēzijas izcelsmes plakanu nerūsējošā tērauda auksto velmējumu importam un groza Īstenošanas regulu (ES) 2021/2012, ar kuru nosaka galīgo antidempinga maksājumu un galīgi iekasē pagaidu maksājumu, kas noteikts Indijas un Indonēzijas izcelsmes plakanu nerūsējošā tērauda auksto velmējumu importam (OV L 88, 16.3.2022., 24. lpp.).

⁽⁴⁶⁾ 2024. gada 28. novembra spriedums *Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics SAE un Jushi Egypt for Fiberglass Industry SAE*, apvienotās lietas C-269/23 P un C-272/23 P, ECLI:EU:C:2024:984, 74.–110. punkts.

⁽⁴⁷⁾ Vispārējā tiesa lietā T-480/20 nonāca pie tāda paša secinājuma: “Tādējādi Ķīnas un Ēģiptes valdības ciešā sadarbībā ir izveidojušas ĶETS zonu kā zonu, kurai raksturīgas juridiskas un ekonomiskas īpatnības, kas ļauj Ķīnas valsts iestādēm tieši sniegt Ķīnas iniciatīvai “Viena josla, viens ceļš” raksturīgos atvieglojumus Ķīnas uzņēmumiem šajā zonā” (91. punkts) [izcēlums pievienots].

- (168) Tiklīdz trešās valsts valdības finansiālais ieguldījums ir attiecināts uz izcelsmes vai eksportētājas valsts valdību, izcelsmes vai eksportētājas valsts valdība kļūst par “piešķirēju iestādi” pamatregulas 4. panta 1. punkta nozīmē, jo tā ir atbildīga par attiecīgo rīcību.
- (169) Tāpēc šajā izmeklēšanā Komisija, pamatojoties uz pieejamajiem konkrētajiem pierādījumiem, pārbaudīs, vai ĶV sniegtais finansiālais ieguldījums *CITIC Dicastal* darbības Marokā būtu jāattiecina uz MV, ņemot vērā pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
- (170) Visi dokumenti, tai skaitā pierādījumi par MV industriālo stratēģiju, kas sīki izklāstīti iepriekš 3.3. iedaļā, kā arī nolīgumi par divpusējo sadarbību starp MV un ĶV, kas sīki izklāstīti iepriekš 3.4.2. iedaļā, liecina, ka MV ir aktīvi veidojusi labvēlīgu iekšzemes politisko, likumdošanas un preferenciālas finansēšanas vidi, lai attīstītu vairākas konkrētas nozares, tai skaitā autobūves nozari. Alumīnija riteņi, kas ir daļa no spēka pārvada apakšnozares, uz kuru attiecas MV IAP, nepārprotami ietilpst šajā nozarē un tādējādi gūst labumu no šīs preferenciālās vides.
- (171) Šīs politikas ietvaros MV ir izveidojusi ciešas sadarbības satvaru ar ĶV, lai Marokā iedibinātie uzņēmumi varētu saņemt preferenciālo finansējumu, kas pieejams saskaņā ar Ķīnas iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”, un jo īpaši lai finansētu konkrēto Ķīnas un Marokas projektu, kura rezultātā ar saistītā uzņēmuma *DMA* starpniecību tiek izveidotas un attīstītas *CITIC Dicastal* darbības Marokā.
- (172) Iniciatīva “Viena josla, viens ceļš” ir stratēģiska valdības programma, liela mēroga infrastruktūras un ieguldījumu programma ar starptautisku tvērumu. Savukārt iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāns nešaubīgi liecina, ka iniciatīva ir cieši saistīta ar Ķīnas internacionalizācijas stratēģiju un plānu kļūt par pasaules lideri rūpniecības jomā.
- (173) ĶV galveno uzmanību pievērš tam, lai atbalstītu Ķīnas rūpniecības nozares paplašināšanos ārvalstīs saskaņā ar politiku, kas paredz izveidot starptautiski konkurētspējīgu valsts līderu uzņēmumu kopumu un virzīties uz citu valstu tirgiem. Centrālās valdības piegādes plāna teksts (kurā ir īpaša iedaļa par iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”) to apstiprina: “Mēs strādāsim, lai panāktu, ka vairāk Ķīnas iekārtu, tehnoloģiju, standartu un pakalpojumu virzās uz citu valstu tirgiem, iesaistoties starptautiskā sadarbībā ražošanas jaudas un aprīkojuma ražošanas jomā un šim nolūkam izmantojot ārvalstu ieguldījumus, projektu līgumus, sadarbību tehnoloģiju jomā, iekārtu eksportu un citus līdzekļus, īpašu uzmanību pievēršot tādām nozarēm kā tērauda, krāsaino metālu rūpniecība, celtniecības materiālu ražošana, dzelzceļš, elektroenerģija, ķīmiskā inženierija, tekstilizstrādājumi, **automobiļu ražošana**, komunikācijas, inženierbūvniecības mašīnas, aviācija un kosmiskā aviācija, kuģubūve un okeāna inženierija.”
- (174) *Dicastal* grupas uzņēmējdarbības reputācija un zinātība Ķīnā, kā arī nepieciešamība paplašināt grupu ārvalstīs – cita starpā tādēļ, lai izvairītos no antidempinga maksājumiem, ko šim ražojumam noteikusi Savienība –, kā arī vajadzība pēc dabiskas izaugsmes ⁽⁴⁸⁾ nepārprotami atbilda MV politikas mērķiem autobūves nozarē. Šos mērķus, kā arī mērķi īstenot politiku *Made in China*, uzņēmumam *CITIC Dicastal* eksportējot izkārtojuma plānu, būvniecības plānu, pamata aprīkojumu, ražošanas procesu un pārvaldības veidu no Ķīnas uz Maroku, apstiprina citi preses avoti. ⁽⁴⁹⁾ Vienlaikus, kā minēts iepriekš, autobūves nozare ir arī viena no prioritārajām jomām Ķīnas stratēģijā virzībai uz citiem valstu tirgiem saskaņā ar iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”. Tādējādi iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plānā, kura pamatā ir iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorands, autobūves nozare ir minēta kā prioritāte divpusējiem rūpnieciskās sadarbības projektiem, kas īstenojami saskaņā ar iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”.
- (175) Tāpēc pēc Marokas augstākā pārstāvja vizītes 2016. gadā, kas sīkāk aprakstīta 148. apsvērumā, un pēc iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memoranda parakstīšanas MV īstenoja savus iekšpolitiskos mērķus, izmantojot divpusējo nolīgumu satvaru. Tas tika panākts, izmantojot ieguldījumu nolīgumu, kas parakstīts starp *CITIC Dicastal* un MV un kas *CITIC Dicastal* deva tiesības saņemt iekšzemes atbalstu no MV tā projektam Marokā apmaiņā pret preferenciālu atbalstu no ĶV saskaņā ar iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”.

⁽⁴⁸⁾ *Economic Herald*, “*CITIC Dicastal*. Ārvalstīs sāk darboties jauns Ķīnas ražošanas spēks” [ķīniešu valodā], 2019. gada 15. jūlijs. Pieejams vietnē <https://www.jingjidaokan.com> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 18. janvārī).

⁽⁴⁹⁾ *Economic Herald*, “*CITIC Dicastal*. Ārvalstīs sāk darboties jauns Ķīnas ražošanas spēks” [ķīniešu valodā], 2019. gada 15. jūlijs. Pieejams vietnē <https://www.jingjidaokan.com> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 18. janvārī). “Ķīnas krāsaino metālu ziņas. Veidojot jaunu Ķīnas un Āfrikas praktiskās sadarbības tiltu – *CITIC Dicastal* rūpnīca Ziemeļāfrikā” [ķīniešu valodā], 2023. g. Pieejams vietnēs <https://www.chinania.org.cn/html/hangyexinwen/guoneixinwen/2023/0602/53398.html> un <http://world.people.com.cn/n1/2023/0522/c1002-32691419.html> (pēdējoreiz skatītas 2025. gada 10. janvārī).

- (176) Konkrēti, MV lūdza Ķīnas bankas nosūtīt nodomu vēstules, kurās ir apstiprināts Ķīnas finansējums kā priekšnosacījums ieguldījumam Marokā, saistībā ar ieguldījumu nolīguma 7.4. panta c) punktu. Tā bija daļa no *CITIC Dicastal* garantijām un saistībām saskaņā ar ieguldījumu nolīguma 7.6. panta b) punktu. Ja *CITIC Dicastal* neievērotu šīs saistības, nolīgums tiktu izbeigts saistību neizpildes dēļ saskaņā ar minētā nolīguma 22.1. pantu. Ņemot vērā šā priekšnosacījuma nozīmīgumu, MV īpaši pārbaudīja, vai šis nosacījums ir izpildīts, kā norādīts izvērtējuma ziņojumā. Šajā sakarā MV pieprasīja papildu informāciju par novērtēšanai sākotnēji iesniegtajām nodomu vēstulēm, lai pārliecinātos, ka ĶV ir uzņēmusies saistības par nepieciešamo finansējumu ieguldījumu projektam. Tas, ka projekts galu galā tika īstenots, apstiprina, ka *CITIC Dicastal* izpildīja savu pienākumu nodrošināt Ķīnas finansējumu, kā sīki izklāstīts ieguldījumu nolīgumā un tā pielikumos. Tādējādi pastāv pierādāma saikne starp MV darbībām un ĶV sniegto finansiālo atbalstu ieguldījumam Marokā – ja ĶV nebūtu sniegusi finansiālo atbalstu, MV nebūtu atļāvuši veikt ieguldījumu Marokā. Minētās MV darbības nepārprotami parāda, ka MV ļāva īstenot ieguldījumu projektu un sniedza nepieciešamo atļauju *CITIC Dicastal* ieguldījumu projektam tikai ar noteikumu, ka ĶV finanšu iestādes sniedz nepieciešamo finansiālo atbalstu. Bez šādas MV atļaujas *CITIC Dicastal* ieguldījumu projekts ar ĶV finansiālo atbalstu nebūtu bijis iespējams.
- (177) Kā uzsvērts 97. apsvērumā, tā kā MV neiesniedza 2017. gada saprašanās memorandu, iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plānu un vairākus citus divpusējās sadarbības dokumentus, Komisija, lai pamatotu savu novērtējumu, saskaņā ar pamatregulas 28. pantu izmantoja vairākus būtiskus publiski pieejamus elementus. Komisija norādīja, ka iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāns ir saistīts ar 2017. gada iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorandu, kā arī 2016. gada kopīgo paziņojumu par Marokas un Ķīnas stratēģiskās partnerības izveidi.
- (178) Pirmkārt, par iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plānu pieejamie fakti apstiprina, ka iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” saprašanās memorands un divpusējās attiecības starp abām valstīm cita starpā tika izveidotas saistībā ar Ekonomikas attīstības plānu un industriālo stratēģiju no Marokas puses un saistībā ar iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš” – no Ķīnas puses, kā uzsvērts iepriekš 154. apsvērumā. Tas liecina, ka MV mērķis bija piesaistīt Ķīnas ieguldījumus Marokai apmaiņā pret atbalstu.
- (179) Otrkārt, pieejamie fakti liecina, ka iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plānā ir arī konkrēta atsauce uz autobūves nozari ⁽⁵⁰⁾.
- (180) Treškārt, attiecībā uz finansiālo atbalstu jānorāda, ka iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plāna mērķis ir nodrošināt piekļuvi Ķīnas finansēšanas satvaram, kas paredzēts iniciatīvā “Viena josla, viens ceļš”, kā jau norādīts 155. apsvērumā. Šis satvars ietver iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” attīstības finansēšanas pamatprincipus ⁽⁵¹⁾. Kā norādīts publiski pieejamā informācijā, valstīm, kas piekritušas ievērot šos pamatprincipus, būtu “kopīgi jāraida pozitīvs signāls, ka tās atbalsta un finansēs iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” attīstību”. Tās “atbalsta finanšu resursu novirzīšanu iesaistīto valstu un reģionu reālās ekonomikas veicināšanai, prioritāti piešķirot tādām jomām kā (..) sadarbība rūpniecības spēju jomā (..)”, un tās tiek aicinātas “koordinēt savu atbalsta politiku un finansēšanas mehānismus”. Tās “novērtē publisko naudas līdzekļu vadošo lomu lielu projektu plānošanā un būvniecībā” un “rosina iesaistīto valstu politiskās finanšu iestādes un eksporta kredīta aģentūras turpināt piedāvāt politiski finansiālu atbalstu iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” attīstībai”. Visbeidzot, tās paredz, ka “komercbankas, kapitāla vērtspapīru fondi, kā arī apdrošināšanas, līzinga, garantiju sabiedrības nodrošinās naudas līdzekļus un citus finanšu pakalpojumus iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” attīstībai”. Tas liecina, ka MV apstiprināja preferenciālo finansiālo atbalstu, ko ĶV sniedza Ķīnas un Marokas projektam iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” satvarā.
- (181) Visbeidzot, kā paskaidrots iepriekš 91. un 92. apsvērumā, lai gan Komisija lūdza MV sniegt vairāk informācijas par konkrētajiem ieviestajiem uzraudzības mehānismiem, MV nesniedza nekādu informāciju par šo jautājumu.

⁽⁵⁰⁾ MOROCCO: *First North African Belt and Road Agreement Signed with China*. Pieejams vietnē <https://research.hktdc.com/en/article/OTYyNTgwNjYx> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 5. februārī).

⁽⁵¹⁾ *Guiding Principles on Financing the Development of the Belt and Road*. Pieejams vietnē <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/13757.html> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 10. janvārī).

- (182) Komisija uzskatīja, ka lietas materiālos pieejamie fakti, kas izmantoti saskaņā ar pamatregulas 28. pantu, apstiprina, ka divpusējā sadarbība starp Maroku un Ķīnu, jo īpaši tā, kas sankcionēta ar iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” 2017. gada saprašanās memorandu, iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanas plānu un kopīgo paziņojumu, kuru šajā sakarā parakstīja abu valstu vadītāji, tika izveidota, lai īstenotu Marokas preferenciālās rūpniecības un attīstības rīcībpolitikas un attiecīgās Ķīnas preferenciālās rīcībpolitikas, proti, tās, kas īstenotas saskaņā ar iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš” un stratēģiju *Made in China*. Autobūves nozare, tai skaitā alumīnija riteņu ražošana, bija konkrēta šo preferenciālo rīcībpolitiku sniegtā labuma guvēja. Pieejamie fakti arī apstiprina, ka MV bija nodoms piesaistīt Ķīnas ražotājus lieliem rūpniecības projektiem autobūves nozarē un ka sekmīgas kopīgo projektu īstenošanas labad bija paredzēts izmantot gan Marokas, gan Ķīnas preferenciālo finansējumu. No SŠA un NTAV izmeklēšanā savāktajiem pierādījumiem Komisija secināja, ka MV un ĶV bija arī izveidojušas administratīvu aparātu, lai veicinātu divpusējās sadarbības projektu, tai skaitā *CITIC Dicastal* ieguldījuma, sekmīgu īstenošanu, izmaksājot subsīdijas un atvieglojot tirdzniecību. Tātad MV un ĶV cieši sadarbojās, lai izveidotu īpašus juridiskus un ekonomiskus elementus, kas ļāva Ķīnas valsts iestādēm tiešā veidā piešķirt visas iespējas, kas saistītas ar Ķīnas iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”, *CITIC Dicastal* darbībām brīvajās zonās, kas izveidotas, lai piesaistītu minētos ieguldījumu projektus.
- (183) Pēc tam MV ieviesa divpusējās sadarbības satvaru praksē, parakstot ieguldījumu nolīgumu ar *CITIC Dicastal*, kas rīkojās ĶV vārdā. Kā jau minēts iepriekš 161. apsvērumā, *CITIC Dicastal* noslēdza šo nolīgumu ar MV Ķīnas valdības vārdā. Apmaiņā pret kapitālu, ko *CITIC Dicastal* nodrošināja saskaņā ar iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”, MV piešķīra ar *CITIC Dicastal* saistītajam subjektam DMA tiesības uz Marokas ieguldījumu atbalstu no IDIF, kā arī tiesības uz papildu stimuliem. Šajā saistībā Komisija arī ņēma vērā, ka *CITIC Dicastal* uzņēmējdarbības plānā, kas pievienots ieguldījumu nolīgumam un ko tādējādi apstiprinājusi MV, ir skaidras atsauces uz divpusējās sadarbības satvaru un Marokas un Ķīnas atbalsta politikas savstarpējo papildināmību. Nodaļā par projekta kontekstu norādīts, ka projekts atbilst IAP izklāstītajai Marokas valdības valsts politikai, kas paredz piesaistīt ārvalstu ieguldījumus autobūves nozarē, un ka vienlaikus projekts tiek īstenots saskaņā ar valsts stratēģiju “Ķīnas iniciatīva “Viena josla, viens ceļš”” un ar stratēģiju *Made in China 2025*. Konkrēta atsauce ir arī uz 2016. gada kopīgo paziņojumu un iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” 2017. gada saprašanās memorandu.
- (184) Pēc tam Komisija vērsa uzmanību uz *CITIC Dicastal* ieguldījumu projekta konkrētajiem finansēšanas mehānismiem papildus 176. apsvērumā jau minētajiem elementiem. Ieguldījumu nolīguma 7.4. pantā ir paredzēts detalizēti izstrādāts Marokas jaunā meitasuzņēmuma kapitalizācijas plāns, tai skaitā maksāšanas nosacījumi, grafiks akciju kapitāla palielināšanai noteiktā termiņā un iespēja finansēt atlikušās ieguldījumu vajadzības, izmantojot citas finansēšanas metodes, piemēram, banku parādus. 7.6. pantā ir precizēts, ka *CITIC Dicastal* ir saistošs pants, kas attiecas uz darbības sabiedrības kapitalizāciju un darbības sabiedrības akciju kapitāla palielināšanas un samazināšanas nosacījumiem. Saskaņā ar tiem pašiem noteikumiem akciju kapitāla samazināšana ir iespējama tikai tad, ja MV neizsaka iebildumus, ņemot vērā tās pilnvaras uzraudzīt ieguldījumu nolīgumā (jo īpaši tā 7.4. panta b) punktā) izklāstīto nosacījumu “ievērošanu”. *CITIC Dicastal* arī apņēmas iesniegt MV aktus un dokumentus, kas apliecina akciju kapitāla palielināšanu un apmaksu. 25. pantā ir paredzēts, ka MV izveido koordinācijas komiteju, kas uzrauga projekta īstenošanu. Dienā, kad ražotne tika nodota ekspluatācijā, *CITIC Dicastal* bija jāiesniedz šai komitejai ārēja revidenta apstiprināts pārskats, kurā apkopoti finanšu elementi, kas apliecina attiecīgā jaudas ieguldījuma pabeigšanu. Nolīgumā ir noteikti vēl citi ziņošanas pienākumi.
- (185) Turklāt nolīgumam pievienotajā ieguldījumu plānā ir precizēts, ka *CITIC Dicastal* finansēs projektu, apvienojot banku aizdevumus ar pašfinansēšanu. Šos finanšu aspektus analizēja un izvērtēja arī MV, kā to apliecina projekta izvērtējuma un apstiprināšanas ziņojumi, ko MV iesniedza, lai apstiprinātu ieguldījumu projektu. Tādējādi MV bija pilnībā iesaistīta visos kapitālieguldījumu posmos un apstiprināja *CITIC Dicastal* iesniegtos ieguldījumu finanšālos aspektus.

- (186) Šajā saistībā MV tādējādi mudināja ĶV un *CITIC Dicastal* veikt ieguldījumus Marokā, cita starpā piedāvājot iekšzemes subsīdijas. Apmainā pret to MV gaidīja, ka ĶV nodrošinās tehnisko zinātību un preferenciālu finansējumu kapitālieguldījumu veidā, kas ir finansējums, kuru piešķir saskaņā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš", un sāka ciešu divpusēju sadarbību ar ĶV. Rezultātā MV veiksmīgi nodrošināja konkrēto autobūves nozares projektu alumīnija riteņu ražošanai, pateicoties ieguldījumam ar *CITIC Dicastal* saistītajā subjektā *DMA*, tādējādi gūstot labumu no ĶV preferenciālā finansējuma, kā arī no šā uzņēmuma zinātnības. MV veiksmīgi piesaistīja šo ieguldījumu, arī pateicoties *CITIC Dicastal* noteiktajam mērķim izvairīties no antidempinga pasākumiem, ko ES noteikusi alumīnija riteņu eksportam ⁽³²⁾, kā arī *CITIC Dicastal* vajadzībai pēc dabiskas izaugsmes ārvalstu tirgū (sk. arī 174. apsvērumu).
- (187) Visi iepriekš minētie elementi liecina par pierādāmu saikni starp MV vajadzību piesaistīt ieguldījumus un kapitālu no Ķīnas, lai īstenotu savu iekšzemes politiku, kas paredz attīstīt autobūves nozari, un finansiālo ieguldījumu, ko ĶV sniedz preferenciāla finansējuma veidā apmaiņā pret piekļuvi priekšrocībām šajās MV izveidotajās speciālajās ekonomiskajās zonās un galu galā iespēju eksportēt uz Savienības tirgu, izvairoties no antidempinga maksājumiem, kas ĶTR izcelsmes alumīnija riteņiem jau ir spēkā kopš 2023. gada janvāra, un tai pašā laikā panākt izaugsmi ārvalstīs.
- (188) Pamatojoties uz visiem šiem elementiem, kā arī uz pamatregulas 28. pantu, Komisija tādējādi secināja, ka ar savām darbībām MV ļāva *CITIC Dicastal* saņemt ĶV preferenciālo finansējumu saistībā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš". Kā norādījusi Tiesa, "subsīdija var izpausties kā ārvalstu ieguldījums, ko attiecīgās trešās valsts valdība ir veikusi vienā vai vairākos citā trešā valstī iedibinātos uzņēmumos, ja šīs valdības rīcība ļauj uzskatīt, ka tā šo finansiālo ieguldījumu ir sniegusi šim vai šiem uzņēmumiem, to piešķirot formāli vai faktiski ļaujot tiem to izmantot". ⁽³³⁾ Ņemot vērā izveidoto sadarbības satvaru starp MV un ĶV, ieguldījumu projekta īstenošanai Marokā vajadzīgo atļauju pieņemšanu, jo īpaši atļauju piekļūt konkrētajām ekonomiskajām zonām, ko šim nolūkam izveidojusi MV, mehānismus, kas ieviesti, lai nodrošinātu ĶV finansiālā atbalsta sniegšanu, un pilnvaras uzraudzīt atbilstību ieguldījumu nolīgumam attiecībā uz *CITIC Dicastal* akciju kapitāla izmaiņām, šāda finansiāla atbalsta sniegšana *CITIC Dicastal* darbībām Marokā būtu jāattiecinā uz MV.
- (189) Kā paskaidrots jo īpaši 176. apsvērumā, MV rūpīgi novērtēja, vai ir izpildītas *CITIC Dicastal* saistības un pienākumi, tai skaitā attiecībā uz finansēšanu. To ar savu apstiprinājumu 2018. gada jūlijā atzina MV apvienotā izvērtēšanas komiteja, kas bija atbildīga par projekta galīgo apstiprināšanu, jo tai tika iesniegts 176. apsvērumā minētais izvērtējuma ziņojums, kas bija apstiprinājuma lēmuma neatņemama sastāvdaļa. Protokolā izdarītajos secinājumos cita starpā ir konkrēti apstiprināts, ka projekts izmantos *Dicastal* grupas rūpniecisko zinātību un ka būs "pierādīts devums valsts stratēģijā, kas pieņemta autobūves nozarē, un, vēl konkrētāk, spēka pārvada ekosistēmā". Tādējādi šis secinājums apstiprināja, ka *CITIC Dicastal* projekts bija tiesīgs saņemt valsts atbalstu, arī no ĶV avotiem, un MV to skaidri atzina. Papildus tam MV ir arī tiesības pastāvīgi uzraudzīt, vai projekts tiek īstenots pareizi, lai sasniegtu Marokas valsts mērķus. Proti, ieguldījumu nolīguma 25. pantā ir paredzēts izveidot koordinācijas komiteju, kuras sastāvā ir MV pārstāvji un kura uzraudzīs rūpniecības projektu un ieguldījumu nolīguma noteikumu izpildi. Šīs konkrētās MV darbības un/vai šīs MV tiesības veikt konkrētas darbības, lai nodrošinātu ieguldījumu projekta pareizu īstenošanu, tai skaitā to, ka attīstības un projekta finansēšanai tiek piešķirts Ķīnas preferenciālais finansējums, skaidri pamato to, ka šie finansiālie ieguldījumi, ko *CITIC Dicastal* un/vai *DMA* saņem par šo projektu, ir attiecināmi uz MV.

⁽³²⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/99 (2023. gada 11. janvāris), ar ko nosaka galīgo antidempinga maksājumu un galīgi iekasē pagaidu maksājumu konkrētu Marokas izcelsmes alumīnija riteņu importam. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/99/oj (OV L 10, 12.1.2023., 1. lpp.).

⁽³³⁾ 2024. gada 28. novembra spriedums *Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics SAE un Jushi Egypt for Fiberglass Industry SAE*, apvienotās lietas C-269/23 P un C-272/23 P, ECLI:EU:C:2024:984, 84. punkts.

3.5.1.1. Piezīmes pēc galīgās informācijas izpaušanas

- (190) Pēc galīgās informācijas izpaušanas MV apgalvoja, ka PTO NSKP neparedz iespēju kompensēt transnacionālas subsīdijas, jo ar to tiek īstenots GATT VI panta 3. punkts, kurā ir minētas subsīdijas, kas piešķirtas "izcelsmes vai eksportētājā valstī". MV norādīja arī uz Antidempinga un kompensācijas maksājumu ekspertu grupas 1959. gada ziņojumu, kurā arī ir minēts "VI panta noteikums, kas ļauj noteikt kompensācijas maksājumus, lai atsvērtu ražotāja vai eksportētājā valstī piešķirtu subsīdiu ietekmi" ⁽⁵⁴⁾.
- (191) MV arī apgalvoja, ka PTO NSKP 1.1. panta a.1) punktā ir noteikts, ka subsīdija pastāv tad, ja valdība vai jebkura valsts iestāde dalībvalsts teritorijā nodrošina finansiālu ieguldījumu. 1.1. panta a.1) punkta iv) apakšpunktā ir teikts, ka papildus "valdībai" un "valsts iestādei" subsīdijas var piešķirt arī privātas organizācijas, kam dalībvalsts valdība ir uzticējusi vai ko tā ir norīkojusi to darīt. MV secināja, ka 1.1. panta a.1) punktā ir sniegts izsmelošs saraksts, jo finansiālu ieguldījumu, kas uzskatāms par subsīdiju, var nodrošināt tikai šo trīs veidu subjekti.
- (192) Lai pamatotu šo teoriju, MV apgalvoja, ka PTO NSKP 2.1. un 2.2. pantā arī norādīts, ka subsīdiju var uzskatīt par "īpašu", ja to piešķir uzņēmumiem "piešķirējas iestādes jurisdikcijā". Saskaņā ar starptautiskajām tiesībām "jurisdikciju" parasti saista ar konkrētu teritoriju, kas nozīmē, ka valsts to principā nevar īstenot ārpus savas teritorijas, ja vien ar kādu noteikumu tas nav skaidri atļauts. Tāpēc PTO NSKP neattiecas uz subsīdijām, ko dalībvalsts piešķirusi ārpus savas teritorijas uzņēmumiem, kuri ir ārpus tās jurisdikcijas, un šādas subsīdijas katrā ziņā nav īpašas.
- (193) Komisija norādīja, ka Tiesa apvienotajās lietās C-269/23 P un C-272/23 P ir noraidījusi MV ierosināto interpretāciju. Tāpēc Komisija noraidīja šos apgalvojumus.
- (194) Komisija arī norādīja, ka MV konsekventi atsaucas uz "transnacionālām subsīdijām". Komisija atgādināja, ka šāda transnacionālu subsīdiju jēdziena, uz ko MV atkārtoti norāda, nav. Šajā izmeklēšanā aplūkotās subsīdijas ir finansiāls ieguldījums, ko ārvalsts valdība, t. i., ĶV, nodrošina subjektiem, kuri iedibināti citā valstī, kur notiek attiecīgā ražojuma ražošana un eksports, proti, Marokā. ĶV sniegtais finansiālais atbalsts tiek attiecināts uz MV kā eksportētājās valsts valdību. Šajā gadījumā šis atbalsts kļūst par MV finansiālo ieguldījumu. Saskaņā ar 167. apsvērumu, tiklīdz šie finansiālie ieguldījumi ir attiecināti uz MV, tos novērtē, ņemot vērā pārējos būtiskos elementus, lai noteiktu, vai šajā eksportētājā valstī ir kompensējama subsīdija, ar ko tiek piešķirts ieguvums uzņēmumam, kurš veic ražošanu tās teritorijā. Šis nepareizais termins "transnacionālās subsīdijas", ko MV maldinoši lieto, rada nepareizu priekšstatu par to, kā Komisija no juridiskā viedokļa klasificējusi un kā novērtējusi finansiālos ieguldījumus MV un ĶV sadarbības kontekstā. Šis termins un jēdziens ir nepareizi un nepastāv, un tie neatspoguļo to, pret ko Komisija šajā izmeklēšanā ir vērsusi kompensācijas pasākumus. Tāpēc ikviens MV arguments, kas balstīts uz šo nepareizo attiecīgā juridiskā jēdziena raksturojumu, ir juridiski kļūdaini un varētu tikt noraidīts uz šā pamata vien. Jebkurā gadījumā šie apgalvojumi tiek noraidīti, pamatojoties uz 193. apsvērumā izdarīto secinājumu.
- (195) MV arī apgalvoja, ka Komisija ir ieviesusi diskriminējošu prezumpciju, ka valstis, kas iesaistītas iniciatīvā "Viena josla, viens ceļš", nevar ignorēt iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" īpatnības, piemēram, tās preferenciālo finansiālo atbalstu un citus palīdzības veidus. MV ieskatā, Komisija uzskata, ka jebkura valsts, kas piedalās iniciatīvā "Viena josla, viens ceļš", apzinās, ka šī sadarbība ar Ķīnu ietvers tirgus apstākļiem neatbilstošu finansējumu no Ķīnas iestādēm. Tātad Komisija sistemātiski uzskata, ka Ķīnas projekti ārvalstīs ietilpst tās pārejas teorijas darbības jomā, pat ja ar attiecīgo projektu nav saistīta īpaša sadarbība, kā tas ir arī DMA gadījumā. Tas būtībā dod Komisijai pilnvaras vērsties pret jebkuru Ķīnas finansējumu eksportētājā valstī, ja var pierādīt, ka eksportētāja valsts ir iesaistīta iniciatīvā "Viena josla, viens ceļš".

⁽⁵⁴⁾ Dokuments L/978, pieņemts 1959. gada 13. maijā (A.4. pielikums), 11. punkts.

- (196) DMA apgalvoja, ka Komisija, izdarot secinājumus par sadarbības pastāvēšanu starp MV un ĶV attiecībā uz DMA, ir piemērojusi nelabvēlīgu izsecināto informāciju.
- (197) MV arī uzsvēra, ka tā nav centusies piesaistīt Ķīnas ieguldījumus Marokai apmaiņā pret atbalstu. MV uzskata, ka šajā ziņā situācija ir pavisam citāda nekā iepriekšējās Komisijas izmeklēšanās, kas attiecās uz transnacionālām subsīdijām.
- (198) Ēģiptes SŠS lietā Komisija konstatēja īpašu sadarbības nolīgumu starp Ēģipti un Ķīnu ("Nolīgums par Suecas ekonomikas un tirdzniecības sadarbības zonu"), kurā skaidri paredzēts preferenciāls Ķīnas finansējums attiecīgajam ieguldījumu projektam Ēģiptē. Indonēzijas NTAV lietā Komisija konstatēja, ka Indonēzija bija apstiprinājusi ieguldījumu un finansēšanas nolīgumu ar Ķīnas un ASEAN Investīciju sadarbības fondu (CAF), lai attīstītu attiecīgo ieguldījumu projektu Indonēzijā. Pašreizējā lietā nav nekādu vienošanos par naudas līdzekļu tiešu nodošanu no Ķīnas bankām vai citām finanšu iestādēm un nekas arī neliecina par to, ka MV būtu piedalījies naudas līdzekļu nodošanā uzņēmumam DMA vai sniegusi tai savu piekrišanu. MV nekad nav minējusi iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" kā nosacījumu vai iemeslu *CITIC Dicastal* ieguldījumam Marokā. Turklāt MV nav paudusi vēlmi saņemt Ķīnas subsīdijas saskaņā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš", lai atbalstītu *CITIC Dicastal* ieguldījumu Marokā.
- (199) Apgalvojumiem, ka antisubsidēšanas pasākumu noteikšana attiecībā uz finansējumu, kas piešķirts saskaņā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš", ir diskriminējoša, jo nav ievērots attiecīgais pierādījumu standarts, Komisija nepiekrīt. Prasības un pierādījumu standartu, kas jāievēro, lai būtu pamatoti ārvalsts valdības finansiālo ieguldījumu attiecināt uz izcelsmes vai eksportētājās valsts valdību, Tiesa ir noteikusi apvienotajās lietās C-269/23 P un C-272/23 P, kā izklāstīts 166. un 167. apsvērumā. Šajā jautājumā Tiesa uzskatīja, ka to, ka ārvalstu (šajā gadījumā ĶTR) valdības sniegtu finansiālo ieguldījumu var attiecināt uz izcelsmes vai eksportētājās valsts (šajā gadījumā Marokas) valdību, var pierādīt, balstoties uz pēdējās minētās valsts rīcību⁽⁵⁵⁾. Tiesa arī apstiprināja, ka subsīdija var izpausties kā trešās valsts valdības sniegts ārvalstu ieguldījums uzņēmumos, kas atrodas citā trešā valstī. Šāda situācija ir arī šajā procedūrā, proti, ĶV tieši vai netieši novirzīja saskaņā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" piešķirtos naudas līdzekļus ārvalstu ieguldījumam Marokā, ko *CITIC Dicastal* veica ar DMA starpniecību. Attiecībā uz pierādījumu standartu Tiesa nosprieda, ka trešās valsts, proti, Ķīnas, valdības rīcība ļauj uzskatīt, ka tā saskaņā ar vienošanos par sadarbību ar MV ir piešķirusi finansiālus ieguldījumus uzņēmumam, kas veic ieguldījumu ārvalsts jurisdikcijā, proti, uzņēmumiem *CITIC Dicastal* un DMA⁽⁵⁶⁾. Pamatojoties uz visiem 3.4. un 3.5. iedaļā izklāstītajiem argumentiem un pierādījumiem, nav šaubu, ka šis standarts ir ievērots. Šajā ziņā jānorāda, ka, pretēji DMA apgalvojumam, Komisija neizmantoja "nelabvēlīgu izsecināto informāciju", bet balstījās uz visiem lietas materiālos esošajiem pierādījumiem un atlikušo informācijas trūkumu novērsa, pamatojoties arī uz informāciju, kas izsecināta saskaņā ar pamatregulas 28. pantu, ņemot vērā, ka MV šajos jautājumos lielā mērā nesadarbojās.
- (200) MV atsaucei uz lietām par SŠS no Ēģiptes un NTAV no Indonēzijas nav izšķirīgas nozīmes, jo attiecīgie fakti atšķiras un atšķiras arī ĶV un attiecīgās eksportētājās valsts sadarbības noteikumi. Komisijas konstatējumi katrā lietā ir balstīti uz katras lietas konkrētajiem faktiem un apstākļiem. Kā Komisija, pilnīgi ievērojot apvienotajās lietās C-269/23 P un C-272/23 P Tiesas noteikto standartu, ir pierādījusi, fakti un pierādījumi šajā lietā skaidri liecina, ka MV un ĶV sadarbības noteikumi un divpusējais satvars, kā arī attiecīgās šo valstu iekšzemes preferenciālās rīcībpolitikas pamato uzņēmuma *CITIC Dicastal* projektam Marokā piešķirtā ĶV finansiālā atbalsta attiecināšanu uz MV.
- (201) MV un DMA arī apgalvoja, ka Komisija nav pierādījusi, ka DMA projekts ir MV un ĶV divpusējās sadarbības rezultāts. MV norādīja uz to, ka DMA izveides un kapitalizācijas laikā starp Maroku un Ķīnu nebija divpusējas sadarbības ne autobūves nozarē, ne saistībā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" un ĶV arī nesniedza uzņēmumam DMA nekādu preferenciālu finansējumu, savukārt 142. apsvērumā minētie divpusējie nolīgumi pēc būtības ir vispārīgi, un tajos nav konkrēti norādīts, ka ir jāizveido DMA. DMA apgalvoja, ka iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorandā, kas tika parakstīts 2017. gada novembrī, t. i., pēc tam, kad 2017. gada septembrī tika parakstīts memorands, ar kuru tika nodibināts šis uzņēmums, un ko uzņēmums iesniedza kā pielikumu savām piezīmēm par galīgās informācijas izpaušanu, nebija minēts ne pats uzņēmums, ne arī alumīnija riteņu projekti kopumā.

⁽⁵⁵⁾ Sk. spriedumu lietā C-269/23 P, 77. punktu.

⁽⁵⁶⁾ Sk. spriedumu lietā C-269/23 P, 84. punktu.

- (202) Papildus tam MV, salīdzinot attiecīgos ieguldījumu nolīgumus, kas noslēgti ar *CITIC Dicastal* un *Hands 8*, apgalvoja, ka tie būtībā ir identiski un ka faktiski *Hands 8* saņēma MV piešķirto ieguldījumu dotāciju, bet *CITIC Dicastal* šo ieguldījumu nolīgumā paredzēto dotāciju nesaņēma. DMA šajā saistībā piebilda, ka ieguldījumu nolīgumā iekļautais paziņojums, ka “Ķīnas Tautas Republika ar *CITIC Dicastal* grupas starpniecību vēlas dot jaunu impulsu savai klātbūtnei pasaulē, īstenojot rūpniecības projektu Marokas Karalistē,” ir saprasts nepareizi. Uzņēmums apgalvoja, ka *CITIC Dicastal* lēmumi veikt ieguldījumu Marokā bija balstīti uz komerciāliem apsvērumiem un stratēģiskiem uzņēmējdarbības mērķiem.
- (203) MV un DMA arī apgalvoja, ka izmeklēšanā atklājies, ka DMA dibināšanai Marokā atbalstu nesniedza pilnīgi neviena Ķīnas banka, cita finanšu iestāde vai Ķīnas valsts pārvaldes struktūra. Šis konstatējums skaidri parāda, ka DMA ir tikai privāts *CITIC Dicastal* ieguldījums, kurā neiesaistījās un kuram atbalstu nesniedza neviens publiskā sektora subjekts.
- (204) Ieguldījumu nolīgumā nebija minētas nekādas ĶV finansiālās saistības. Šajā saistībā DMA apgalvoja, ka 175. apsvērumā minētajās nodomu vēstulēs nebija ietvertas nekādas ĶV vai Ķīnas banku vai finanšu iestāžu saistības piešķirt finansējumu. Uzņēmums par to iesniedza ar zvērestu apliecinātu rakstisku liecību no DMA ģenerāldirektora, kuram esot zināms šo dokumentu saturs.
- (205) Arī ieguldījumu nolīgumā noteiktie konkrētie finansēšanas mehānismi, kas minēti 183. apsvērumā, neliecināja par ĶV sniegtu atbalstu. Šajā saistībā DMA atkārtoja, ka *CITIC Dicastal* pārņēma uzņēmumu DMA savā īpašumā tikai 2023. gada beigās.
- (206) Ieguldījumu nolīgumam pievienotajā ieguldījumu plānā sniegtajā skaidrojumā par to, kā *CITIC Dicastal* finansēs ieguldījumu, apvienojot banku aizdevumus ar pašfinansējumu, esot runa par Marokas, nevis Ķīnas bankām.
- (207) MV un DMA arī apgalvoja, ka amatpersonu paziņojumi, piemēram, tie, kas izteikti DMA atklāšanas ceremonijas laikā, ir ceremoniāli un vērsti uz divpusējo attiecību veicināšanu un tie nav konkrēts pierādījums par valdību tiešu sadarbību ražotnes izveidē.
- (208) Papildus tam MV norādīja, ka Komisija izmantojusi pieejamos faktus PTO NSKP 12.7. pantam neatbilstošā veidā. MV ieskatā, Komisija patvaļīgi atlasīja tādus faktus, kas saskan ar nodomu piemērot sankcijas, un savus konstatējumus balstīja tikai uz pieņēmumiem, kas nav pamatoti ar faktiem, un spekulācijām.
- (209) Visbeidzot, DMA apgalvoja, ka fakts, ka MV nav uzņēmumam DMA nodrošinājusi ieguldījumu dotāciju no IDIF, ir pretrunā visiem apgalvojumiem par sadarbības pastāvēšanu starp MV un ĶV un fakts, ka *CITIC Dicastal* kļuva par DMA īpašnieku tikai 2023. gada beigās, nozīmē, ka tas Marokā nevarēja īstenot nekādu iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” politiku.
- (210) MV un DMA apgalvojumiem, ka nav pierādījumu, ka MV būtu centusies šim projektam nodrošināt tieši iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” finansējumu, un ka ieguldījumu nolīgums tika interpretēts nepareizi un bija gandrīz identisks ar otru ražotāju eksportētāju – *Hands 8* – noslēgtajam nolīgumam, Komisija nepiekrīt. Jau atkal jānorāda, ka 3.4. un 3.5. iedaļā izklāstītie pierādījumi liecina, ka ĶV bija devusi *CITIC Dicastal* tiesības iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” un citu Ķīnas rīcībpolitiku ietvaros saņemt finansiālus ieguldījumus savam ārvalstu ieguldījumam Marokā abu valdību divpusējās sadarbības kontekstā, tādējādi ir pilnīgi ievērots standarts, ko Tiesa noteikusi apvienotajās lietās C-269/23 P un C-272/23 P. Tāpēc MV apgalvojums varēja tikt noraidīts uz šā pamata vien.

- (211) Turklāt jānorāda, ka ievērojamais MV sadarbības trūkums, proti, tas, ka MV atteicās iesniegt gandrīz visus dokumentus, kuros bija norādīta sīkāka informācija par divpusējo sadarbību, lika Komisijai secināt, ka šāda sadarbība nepārprotami kavē izmeklēšanu šajā jautājumā. Neraugoties uz to, arī visi 3.4. un 3.5. iedaļā ietvertie pierādījumi un izsecinātā informācija liecina, ka šim apgalvojumam nav pamata, jo MV pilnībā apzinājās, ka saskaņā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" sniegtais preferenciālais finansējums ir svarīgs līdzeklis MV preferenciālo rīcībpolitiku finansēšanai, arī autobūves nozarē, kurā *CITIC Dicastal* projekts bija vislielākais Ķīnas ieguldījums Marokā. Katrā ziņā Komisija norādīja, ka to dokumentāro pierādījumu vidū, kas izmantoti attiecībā uz ĶV un MV sadarbību, ir iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorands un iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" īstenošanas plāns, kuru nosaukumā ir minēta iniciatīva "Viena josla, viens ceļš", un tas liecina, ka šī iniciatīva bija to galvenais priekšmets un ka iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" finansējums MV bija nepieciešams, lai īstenotu nozaru un attīstības rīcībpolitikas. Visus šos konstatējumus *ex post* apstiprināja arī reālais iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memoranda teksts, ko DMA iesniedza saistībā ar piezīmēm, kuras tas sniedza pēc galīgās informācijas izpaušanas (sk. arī 212. un 215. apsvērumu). To, ka piekļuve Ķīnas finansējumam nepārprotami bija šīs vienošanās daļa un ka MV tas bija zināms, apstiprina divi dažādi Marokas tirdzniecības un ārlietu ministri, kā sīki izklāstīts 155. apsvērumā un 160. apsvērumā, kurš attiecas tieši uz DMA projektu, kā arī Ķīnas iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" portālā, kā norādīts 154. apsvērumā.
- (212) Turklāt, Komisija ieskatā, tas, ka nevis MV, bet pats DMA saistībā ar savām piezīmēm par galīgo izpausto informāciju galu galā iesniedza iekļaušanai izmeklēšanas lietas materiālos iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorandu kā jaunu pierādījumu, ir diezgan zīmīgi. Iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorands ir valdību nolīgums, kurā sīki izklāstīta MV un ĶV sadarbība, kuras viens no nolūkiem ir īstenot iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" Marokā. MV konkrēti atteicās to iesniegt Komisijai, tāpēc ka tas saturēt konfidenciālu valdības informāciju un MV esot vajadzīga ĶV piekrišana tā iesniegšanai, bet ĶV savu piekrišanu neesot devusi. Tas, ka iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorands bija DMA rīcībā un tas šo memorandu galu galā iesniedza, vēlreiz pierāda, ka tas memorandu acīmredzot bija ieguvis tāpēc, ka tā projekts tika īstenots saistībā ar MV un ĶV ciešo sadarbību iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" kontekstā, kā to apliecina arī mijņorāde ieguldījumu nolīguma uzņēmējdarbības plānā (sk. arī 215. apsvērumu). Vēl viens secinājums, kas izriet no tā, ka iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorands bija DMA rīcībā, ir tas, ka *CITIC Dicastal*, īstenojot iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" Marokas projekta labā, tiešām rīkojās kā valsts iestāde, jo tas arī noslēdza nolīgumu par šo projektu ĶV vārdā. Ja *CITIC Dicastal*, ar DMA saistīts uzņēmums, nebūtu bijis valsts iestāde un tiešs ĶV gribas paudējs, tā rīcībā nebūtu bijis tik konfidenciāls valdību nolīgums kā iniciatīvas "Viens ceļš, viena josla" saprašanās memorands un tam nebūtu arī piekļuves šādam dokumentam. Visi šie elementi, pretēji MV un DMA apgalvojumiem, apstiprina, ka DMA Marokas projekts nepārprotami ietilpst ĶV un MV sadarbībā un ir īstenots iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" un MV rīcībpolitiku kontekstā un ka *CITIC Dicastal*, īstenojot šo projektu ar sava saistītā subjekta DMA starpniecību, rīkojās kā valsts iestāde.
- (213) Attiecībā uz DMA un *Hands 8* ieguldījumu nolīgumu salīdzinājumu jānorāda, ka starp tiem ir divas būtiskas atšķirības, ko MV un DMA neminēja, kad apgalvoja, ka to formulējums būtībā ir identisks vai ka tie ir interpretēti nepareizi. Pirmkārt, kā paskaidrots 161. apsvērumā, *CITIC Dicastal* parakstīja ieguldījumu nolīgumu kā ĶV pilnvarotā persona, bet nolīguma istā ierosinātāja acīmredzami bija ĶV. Ar *CITIC Dicastal* noslēgtajā nolīgumā ir teksts "Ķīnas Tautas Republika ar *CITIC Dicastal* grupas starpniecību", taču nolīgumā, kas noslēgts ar *Hands 8*, kurš nolīgumu parakstīja savā vārdā, nevis savas valsts valdības vārdā, tāda teksta nav.
- (214) Otrkārt, lai gan ir taisnība, ka *CITIC Dicastal* ieguldījumu nolīguma pamattekstā nav atsauces uz iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš", uzņēmējdarbības plānā, kas ir pievienots nolīgumam un tāpat ir tā neatņemama sastāvdaļa, ir īpaša iedaļa par iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" un politikas *Made in China 2025* īstenošanu, bet *Hands 8* ieguldījumu nolīgumā un tā pielikumos šādas iedaļas nav. Minētajā pielikumā ir arī konkrēta atsauce uz iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" 2017. gada novembra saprašanās memorandu un Marokas karaļa 2016. gada valsts vizīti, un pēc tam pieņemto Deklarāciju par stratēģiskās sadarbības izveidi starp ĶV un MV. Komisija arī norādīja, ka, pretēji DMA apgalvotajam, pastāv divas saprašanās memoranda starp MV un *CITIC Dicastal* versijas, no kurām pirmā tika parakstīta 2017. gada septembrī, bet otrā (galīgā) – 2017. gada novembrī, t. i., vienlaikus ar iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorandu. Tādējādi iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorands un dokumentārie pierādījumi par ieguldījumu uzņēmumā DMA ir datēti ar vienu un to pašu laiku.

- (215) Treškārt, to, ka iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorands patiešām ir finansiālā atbalsta katalizators, nevis tikai vispārīgs paziņojums par divpusējo sadarbību, tagad var apstiprināt arī dokumenta faktiskais saturs. DMA kopā ar savām piezīmēm par galīgo izpausto informāciju galā iesniedza iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorandu iekļaušanai lietas materiālos. Iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorandā tiešām ir uzsvērts, ka viens no saprašanās memoranda mērķiem ir atbalstīt projektus, kas saistīti ar ieguldījumiem Ķīnas papildu ražošanas jaudā iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" kontekstā, un ka finanšu iestādes sadarbības valstīs tiek mudinātas sniegt finansiālu atbalstu šādiem projektiem. Konfidencialitātes apsvērumu dēļ konkrētie teksta citāti, kas ir šā apsvēruma pamatā, ir norādīti konkrēti uzņēmumam DMA un Marokas valdībai izpaustajā informācijā.
- (216) Ceturtkārt, detalizētāki konstatējumi un pierādījumi, kas liecina par to, kā Ķīnas bankas, rīkojoties kā valsts iestādes, un ĶV nodrošināja finansējumu iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" kontekstā konkrēti DMA projektam, ir plaši aprakstīti 3.4. un 3.5. iedaļā un sīkāk iztirzāti arī šajā iedaļā. Konkrēti attiecībā uz iepriekš 176. apsvērumā minētajām nodomu vēstulēm Komisija norāda, ka uzņēmums neiesniedza nevienu no sākotnējām vēstulēm un ka MV sniegtajā informācijā bija skaidri minēts Ķīnas banku (nevis Marokas banku) nodrošināts finansējums, savukārt DMA iesniegtā ar zvērestu apliecinātā rakstiskā liecība attiecas uz noteiktiem uzņēmumiem, kas iesaistīti DMA kapitāla palielināšanā, un tāpēc tai nav nozīmes. Komisija arī vēlas uzsvērt, ka vienīgais Marokas bankas sniegtais aizdevums tika piešķirts tikai 2023. gadā, t. i., piecus gadus pēc DMA sākotnējās izveides.
- (217) Piektkārt, valsts amatpersonu paziņojumi, kas arī ietverti tajās pašās iedaļās un šajā iedaļā, nav vienkārši ceremoniāli un tiek uzskatīti par būtiskiem pierādījumiem attiecībā uz MV amatpersonu oficiālo nostāju. Tāpēc tie kopā ar pārējiem Komisijas izskatītajiem pierādījumiem ir būtiski, lai izdarītu konstatējumus par šiem jautājumiem, vēl jo vairāk tāpēc, ka konstatējumi tiek izdarīti, pamatojoties uz pamatregulas 28. pantu, jo MV šajā izmeklēšanas aspektā vispār nesadarbojās.
- (218) Visbeidzot, attiecībā uz apgalvojumu, ka MV faktiski izmaksāja ieguldījumu nolīgumā paredzēto ieguldījumu dotāciju tikai *Hands 8*, bet ne *CITIC Dicastal*, jānorāda, ka tā vienīgais iemesls bija tas, ka *CITIC Dicastal* nebija izpildījis konkrētus nosacījumus, kas saistīti ar šīs dotācijas saņemšanu. Šis apstāklis varētu pierādīt vienīgi to, ka uzņēmumam *CITIC Dicastal* MV ieguldījumu dotācija īsti nebija vajadzīga, domājams, tāpēc, ka ar ievērojamo preferenciālo finansējumu, kas bija saņemts Ķīnā saskaņā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš", jau pietika, lai apmierinātu ieguldījumu vajadzības. Šie elementi arī liecina, ka, pateicoties finansējumam, kas bija pieejams saskaņā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš", ĶV, atšķirībā no Dienvidkorejas, kas nepiedāvāja tamlīdzīgu preferenciālu finansējumu, bija papildu partnere sekmīgai MV iekšzemes rūpniecības rīcībpolitikai īstenošanai. Tāpēc šie apgalvojumi tika noraidīti.
- (219) MV apstrīdēja arī Komisijas secinājumus par to, ka MV un ĶV kopīgi uzraudzījušas DMA izveidi un attīstību ar, piemēram, koordinācijas komiteju, ko MV izveidoja, lai uzraudzītu projekta īstenošanu, kā arī secinājumus par *CITIC Dicastal* kā ĶV pilnvarotās personas lomu un to, ka šis uzņēmums ir uzskatāms par valsts iestādi.
- (220) Tā kā MV nesadarbojās, Komisija, pamatojoties uz pamatregulas 28. pantu, paļāvās uz lietas materiālos pieejamajiem būtiskajiem pierādījumiem. Ieguldījumu nolīgumā minētā koordinācijas komiteja ir viena no šādām kopīgām struktūrām, kas izveidotas, lai uzraudzītu ieguldījumu projekta īstenošanas pareizību, un tas liecina, ka divpusējā sadarbība tika proaktīvi pārraudzīta un īstenota valdības uzraudzībā. Turklāt arī iniciatīvas "Viena josla, viens ceļš" saprašanās memorandā ir atsauce uz divpusējiem sadarbības mehānismiem, ar ko tiek uzraudzīta un koordinēta to kopīgo programmu īstenošana, uz kurām attiecas saprašanās memorands. Tas kopā ar pārējiem Komisijas izmantotajiem pieejamajiem faktiem bija būtisks elements, uz kura pamata turpmākas sadarbības trūkuma apstākļos varēja izdarīt konstatējumus. Tāpēc šis arguments tika noraidīts.

3.5.2. Preferenciāls finansējums, ko sniedz valdība vai valsts iestāde saistībā ar sadarbību starp MV un ĶV

3.5.2.1. Preferenciāls finansējums, kas piešķirts uzņēmumam DMA Marokas ieguldījumu projektam

(221) Komisija konstatēja, ka *CITIC Dicastal* projekts Marokā ir saņēmis ĶV atbalstu. Pierādījumi liecināja, ka laikposmā no 2017. līdz 2023. gadam *CITIC Dicastal* saņēma ĶV piešķirtas dotācijas, kā arī preferenciālus aizdevumus, ko sniedza Ķīnas finanšu iestādes (tai skaitā saistītās bankas), kuras darbojās kā valsts iestādes. Šie naudas līdzekļi (vismaz daļēji) tika piešķirti *CITIC Dicastal* projektam Marokā. Komisija atrada pārliecinošus pierādījumus tam, ka tā vietā, lai piešķirtu naudas līdzekļus tieši DMA, apstiprinātajam *CITIC Dicastal* projekta attīstītājam Marokā, *CITIC Dicastal*, rīkojoties kā valsts iestāde, novirzīja no ĶV saņemtos līdzekļus tālāk ar vairāku saistītu subjektu starpniecību. Konkrēti, *CITIC Dicastal* izsniedza aizdevumus *Dicastal HK*, kas pēc tam piešķīra aizdevumus 100 miljonu EUR apmērā DMA. *CITIC Dicastal* 2018.–2020. gadā arī palielināja naudas plūsmu uzņēmumam *Changsha Dicastal* ⁽⁵⁷⁾, kas bija tā uzņēmējdarbības partneris un tādējādi bija saistīts ar *CITIC Dicastal* un kas atbalstīja DMA darbības tieši, nodrošinot aprīkojumu, un netieši, par starpnieku izmantojot citu ar *CITIC Dicastal* saistītu subjektu (*Dicastal Asia*), kurš bija DMA īpašnieks un piešķīra DMA vairākus aizdevumus, un tajā iepludināja kapitālu. Turklāt *CITIC Dicastal* izmantoja *Wisdom*, lai DMA izsniegtu papildu aizdevumus un nodrošinātu lētus izejresursus. 2024. gada janvārī, kad Marokas projekts jau sekmīgi darbojās, *CITIC Dicastal* pārņēma *Dicastal Asia* īpašumtiesības, tādējādi faktiski kļūstot par vienīgo DMA akcionāru. Tāpēc Komisija secināja, ka DMA saņēma finansiālus ieguldījumus, ko *CITIC Dicastal* sniedza ar savu saistīto subjektu starpniecību.

3.5.2.1.1. Dotācijas un preferenciāls finansējums, ko ĶV un Ķīnas bankas un finanšu iestādes sniedza *CITIC Dicastal*

(a) **Ārējo naudas līdzekļu avoti**

(222) Kā paskaidrots 3.5.1. iedaļā, attiecīgie dokumenti par ieguldījumu projektu skaidri parādīja, ka *CITIC Dicastal* saņēma Marokas projekta īstenošanai nepieciešamo finansējumu saskaņā ar iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš” un pārējām ĶV īstenojamajām preferenciālajām rīcībpolitikām. Konkrēti, lietas materiālos iekļautie pierādījumi liecināja, ka *CITIC Dicastal* 2017.–2023. gadā saņēma vairākas dotācijas no dažādiem ĶV subjektiem, tai skaitā dotācijas ieguldījumiem un ārējai tirdzniecībai. ⁽⁵⁸⁾ Pierādījumi arī liecināja, ka laikposmā no 2017. līdz 2023. gadam *CITIC Dicastal* tieši vai netieši saņēma ievērojamas preferenciālu aizdevumu summas ar ļoti zemām likmēm no Ķīnas ārējām bankām un citām finanšu iestādēm, kā arī no saistītajiem uzņēmumiem *CITIC Bank* un *CITIC Finance*. ⁽⁵⁹⁾

(223) *CITIC Dicastal* tieši vai netieši saņēma preferenciālus aizdevumus no šādām nesaistītām bankām:

- *Agricultural Bank of China*,
- *Bank of China*,
- *Bank of China (Hong Kong) Limited*,
- *Bank of Communications*,
- *China Construction Bank*,
- *China Development Bank*,
- *Industrial Bank (CIB)*,

⁽⁵⁷⁾ *Changsha Dicastal* 2018.–2023. gada revidētie pārskati, kas iesniegti, atbildot uz vēstuli par trūkumiem Nr. 1, un savākti kā pierādījums pārbaudē uz vietas; debitoru/kreditoru saistību saraksti, ko iesniedza *Changsha Dicastal*, atbildot uz vēstuli par trūkumiem Nr. 4.

⁽⁵⁸⁾ E-2.2.1.c tabula. Informācija par aizdevumiem, kas sniegta, atbildot uz vēstuli par trūkumiem Nr. 3, un pārskatīta pārbaudē uz vietas, un visu laikposmā no 2017. līdz 2022. gadam saņemto aizdevumu saraksts, kas sniegts, atbildot uz vēstuli par trūkumiem Nr. 4.

⁽⁵⁹⁾ Turpat.

- *China Merchants Bank,*
- *Export-Import Bank of China,*
- *Industrial and Commercial Bank of China,*
- *China Minsheng Bank,*
- *Mizuho Bank,*
- *Oversea-Chinese Banking Corporation Bank (OCBC Bank),*
- *Standard Chartered Bank (Hong Kong) Limited,*
- *Westpac Bank.*

(224) Turklāt *CITIC Dicastal* saņēma aizdevumus no saistītām *CITIC* grupas bankām / finanšu iestādēm:

- *CITIC Bank,*
- *CITIC Finance Co., Ltd.*

(225) Šīs bankas un finanšu iestādes nodrošināja lielus naudas līdzekļus, kuri daudzkārt pārsniedza Marokā veicamā ieguldījuma vērtību, kas bija norādīta ieguldījumu nolīgumā. Šo vairākās valūtās denominēto aizdevumu aptuvenais kopējais apjoms laikposmā no 2017. līdz 2023. gadam sasniedza vairākus miljardus euro. Aptuveni viena trešdaļa no šiem aizdevumiem bija denominēta euro. Šī valūta tika izmantota par atsauces valūtu ieguldījumu nolīgumā par ieguldījumu projektu Marokā. Kā parādīts 3.4.3. un 3.5.1. iedaļā, ieguldot Marokā, *CITIC Dicastal* īstenoja iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš". Tāpēc šīs lietas apstākļos ir pamatoti secināt, ka *CITIC Dicastal* vismaz daļu no šiem lielajiem ārējiem naudas līdzekļiem, kas saņemti no ĶV un Ķīnas bankām, ar savu saistīto subjektu starpniecību novirzīja DMA, lai finansētu ražotņu būvniecību un citus ieguldījumu projektā ietvertus izdevumus, kā arī apgrozāmo kapitālu darbībām Marokā.

(226) Attiecībā uz šiem preferenciālajiem aizdevumiem, ko saņēma *CITIC Dicastal*, Komisija novērtēja, vai iepriekš minētās Ķīnas bankas un finanšu iestādes sniedza finansiālu ieguldījumu *CITIC Dicastal* kā "valsts iestādes" pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 2. panta b) punkta nozīmē, to interpretācijā ņemot vērā attiecīgo PTO judikatūru.

(b) Juridiskais standarts

(227) Saskaņā ar attiecīgo PTO judikatūru⁽⁶⁰⁾ valsts iestāde ir subjekts, kuram "ir, kurš īsteno vai kuram ir piešķirtas valdības pilnvaras". Izmeklēšana attiecībā uz valsts iestādi ir jāveic katrā gadījumā atsevišķi, pienācīgi ņemot vērā "attiecīgā subjekta pamatiezīmes un funkcijas", tā "attiecības ar valdību" un "tiesisko un ekonomisko vidi, kas dominē valstī, kurā darbojas subjekts, par ko veic izmeklēšanu". Atkarībā no katras lietas konkrētajiem apstākļiem attiecīgie pierādījumi var būt šādi: i) pierādījumi, ka "subjekts faktiski pilda valdības funkcijas", jo īpaši tad, ja šādi pierādījumi "liecina par ilgstošu un sistemātisku praksi", ii) pierādījumi par "tās valdības politikas darbības jomu un saturu, kas attiecas uz nozari, kurā darbojas subjekts, par ko veic izmeklēšanu", un iii) pierādījumi, ka valdība īsteno "būtisku kontroli pār subjektu un tā rīcību". Veicot izmeklēšanu attiecībā uz valsts iestādi, izmeklēšanas iestādei ir jāizvērtē un pienācīgi jāņem vērā visas attiecīgās subjekta iezīmes" un jāpārbauda visu veidu pierādījumi, kas varētu būt būtiski šim izvērtējumam; to darot, tai būtu jāizvairās "tikai vai nepamatoti koncentrēties uz kādu atsevišķu iezīmi, pienācīgi neņemot vērā citas iezīmes, kas var būt būtiskas".

⁽⁶⁰⁾ WT/DS379/AB/R (US – Anti-dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China), Apelācijas institūcijas 2011. gada 11. marta ziņojums, DS379, 318. punkts. Sk. arī WT/DS436/AB/R (US – Carbon Steel (India)), Apelācijas institūcijas 2014. gada 8. decembra ziņojumu, 4.9.- 4.10., 4.17.- 4.20. punktu, un WT/DS437/AB/R (US – Countervailing Duty Measures on Certain Products from China), Apelācijas institūcijas 2014. gada 18. decembra ziņojumu, 4.92. punktu.

- (228) Lai konkrētā gadījumā subjektu pareizi klasificētu kā valsts iestādi, var būt svarīgi izvērtēt, “vai [subjekta] funkcijas vai rīcība ir tādas, kas parasti tiek klasificētas kā valdības funkcijas vai rīcība attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēmā”, kā arī kāda ir subjektu klasifikācija un funkcijas PTO dalībvalstīs kopumā. Tādējādi tas, vai funkcijas vai rīcība ir tādas, kas parasti tiek klasificētas kā valdības funkcijas vai rīcība attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēmā, var būt būtisks apsvērums, ko ņemt vērā, lai noteiktu, vai konkrēts subjekts ir valsts iestāde.
- (229) Ir daudz dažādu veidu, kā valdība šaurā izpratnē var piešķirt subjektiem pilnvaras. Attiecīgi, lai pierādītu, ka konkrētam subjektam ir piešķirtas šādas pilnvaras, var noderēt dažādu veidu pierādījumi. Pierādījums, ka subjekts faktiski pilda valdības funkcijas, var kalpot par pierādījumu, ka tam ir vai ir piešķirtas valdības pilnvaras, jo īpaši tad, ja minētie pierādījumi liecina par ilgstošu un sistemātisku praksi.
- (230) Pierādījumi, ka valdība īsteno būtisku kontroli pār subjektu un tā rīcību, noteiktos apstākļos var būt arī pierādījumi tam, ka attiecīgajam subjektam ir valdības pilnvaras un ka tas īsteno šādas pilnvaras valdības funkciju veikšanā. Patiešām, lai gan valdības īpašumtiesības uz subjektu nav izšķirīgs kritērijs, kopā ar citiem elementiem tas var kļūt par pierādījumu. Tomēr, kā atzīts arī PTO judikatūrā ⁽⁶¹⁾, ar to, ka starp subjektu un valdību šaurā nozīmē pastāv tikai formālas saiknes, “visticamāk, nepietiks”, lai konstatētu, ka subjektam ir valdības pilnvaras. Tāpēc, piemēram, tikai fakts, ka valdība ir kāda subjekta vairākuma akcionāre, pats par sevi neliecina, ka valdība īsteno būtisku kontroli pār šā subjekta rīcību, nemaz nerunājot par to, ka valdība tam būtu piešķirusi valdības pilnvaras. Tomēr dažos gadījumos, ja pierādījumi liecina, ka pastāv daudzas formālas norādes par valdības īstenošanu kontroli, un ir arī pierādījumi, ka šī kontrole tiek izmantota būtiski, šie pierādījumi var ļaut secināt, ka attiecīgais subjekts īsteno valdības pilnvaras.
- (231) Izmeklēšanas attiecībā uz valsts iestādi uzmanības centrā nav tas, vai rīcība, kuras rezultātā, iespējams, ir sniegts finansiāls ieguldījums, ir loģiski saistīta ar noteiktu valdības funkciju. Šajā ziņā juridiskais standarts valsts iestādes noteikšanai saskaņā ar PTO NSKP nolīguma 1.1. panta a) punkta 1. apakšpunktu neparedz, ka ir noteikti jākonstatē konkrētas pakāpes vai rakstura saikne starp noteiktu valdības funkciju un konkrēto aplūkoto finansiālo ieguldījumu. Drīzāk attiecīgās izmeklēšanas rezultāts ir atkarīgs no subjekta, kas īsteno šo rīcību, tā pamatīpašībām un attiecībām ar valdību. Šī koncentrēšanās uz subjektu, nevis rīcību, kuras rezultātā, iespējams, sniegts finansiāls ieguldījums, atbilst faktam, ka “valdībai” (šaurā nozīmē) un “valsts iestādei” “to pamatiezīmes noteiktā mērā ir kopīgas vai pārklājas”, t. i., tās abas pēc būtības ir “valdības”.
- (232) Subjekta rīcības vai prakses raksturs noteikti var būt izmeklēšanai attiecībā uz valsts iestādi būtisks pierādījums. Proti, subjekta rīcība (jo īpaši, ja tā liecina par “ilgstošu un sistemātisku praksi”) ir viens no dažādo veidu pierādījumiem, kas atkarībā no katras izmeklēšanas apstākļiem var ļaut saprast subjekta pamatiezīmes un attiecības ar valdību šaurā nozīmē. Tomēr šādu pierādījumu novērtējuma mērķis ir atbildēt uz galveno jautājumu par to, vai pašam subjektam piemīt pamatiezīmes un funkcijas, kas to ļautu klasificēt kā valsts iestādi. Piemēram, novērtējumam par to, vai subjekts ir valsts iestāde, Ķīnas valstij piederošu komercbanku (“VPK”) kontekstā lietā DS379 būtiska bija cita starpā informācija, kas liecināja, ka i) “VPK galveno biroju izpilddirektorus amatā ir iecēlusi valdība un ka [KKP] to izvēlē saglabā būtisku ietekmi”, un ii) VPK “joprojām trūkst atbilstošu riska pārvaldības un analītisku iemaņu”. Šie pierādījumi attiecās ne tikai uz VPK veikto kreditēšanu kā tādu, bet arī uz to organizatoriskajām iezīmēm, lēmumu pieņemšanas pilnvaru ķēdēm un vispārējām attiecībām ar ĶV. Tādējādi Apelācijas institūcija (“AI”) lietā DS379 norādīja, ka, lai gan ASV Tirdzniecības departaments (“USDOC”) ņēma vērā pierādījumus par VPK rīcību (“kreditēšanu”), tas notika izmeklēšanas par šo subjektu pamatiezīmēm un to attiecībām ar ĶV ietvarā. Šis VPK pildīja valdības funkcijas Ķīnas valdības vārdā.

⁽⁶¹⁾ WT/DS379/AB/R (*US – Anti-dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China*), Apelācijas institūcijas 2011. gada 11. marta ziņojums, DS379, 318. punkts.

- (233) Turklāt AI arī uzskatīja par nozīmīgu faktu, ka attiecīgā valdība izmeklēšanas laikā nesadarbojās. Proti, lietā DS379 AI apstiprināja *CFS Paper* izmeklēšanā izdarīto *USDOC* konstatējumu, ka VPK ir valsts iestādes, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem: i) banku nozare Ķīnā gandrīz pilnībā pieder valstij, ii) Komerčbanku likuma 34. pantā ir paredzēts, ka bankām "jāveic kredītēšana, ņemot vērā valsts ekonomikas vajadzības un sociālo attīstību, kā arī atbilstoši valsts rūpniecības politikai", iii) dokumentēti pierādījumi liecina, ka VPK joprojām trūkst atbilstošu riska pārvaldības un analītisku iemaņu, un iv) "[šajā] izmeklēšanā [*USDOC*] nesaņēma pierādījumus, kas vajadzīgi, lai visaptveroši dokumentētu procesu, atbilstoši kuram tika pieprasīti, piešķirti un izvērtēti aizdevumi papīra ražošanas nozarei" ⁽⁶²⁾.
- (234) Visbeidzot, lai attiecīgos VPU varētu uzskatīt par valsts iestādēm, ĶV nav obligāti jākontrolē katrs VPU pārdošanas darījums, kurā tie pārdod izejresursus lejasposma ražotājiem.

(c) **Ķīnas valstij piederošas bankas un finanšu iestādes, kas darbojas kā valsts iestādes**

- (235) Komisija, pamatojoties uz attiecīgajiem noteikumiem un judikatūru, kas apkopoti iepriekš tekstā, novērtēja, vai Ķīnas bankas un finanšu iestādes, kas nodrošināja tiešu vai netiešu finansējumu *CITIC Dicastal*, darbojās kā valsts iestādes. Konkrēti, Komisija ievāca informāciju par valsts īpašumtiesībām, kā arī formālas norādes par valdības kontroli pār minētajām bankām. Tā pēc tam uzmanību veltīja šo banku pamatiezīmēm un funkcijām un to attiecībām ar ĶV, tai skaitā analizēja pierādījumus par netiešu valsts kontroli, ĶV iejaukšanos tirgū, kas veikta, lai sasniegtu konkrētus politikas mērķus, to, vai ĶV īstenojusi būtisku kontroli attiecībā uz to aizdevumu politiku un riska novērtējumu un vai šie uzņēmumi ir pildījuši valdības funkcijas ĶV vārdā.
- (236) Kā minēts iepriekš, ĶV izmeklēšanā atteicās sadarboties. Tāpēc to, vai attiecīgās Ķīnas finanšu iestādes rīkojušās kā valsts iestādes, Komisija novērtēja, pamatojoties uz pieejamo informāciju un pieejamajiem faktiem. Šajā nolūkā Komisija savus konstatējumus balstīja uz iepriekšējām izmeklēšanām un citiem būtiskiem elementiem.
- (237) Kā minēts SŠA antisubsidēšanas izmeklēšanas 3.4.1.2.–3.4.1.5. iedaļā, kā arī SŠS izmeklēšanas 3.3.1.2.–3.3.1.4. iedaļā, Komisija konkrēti uzskaitīja valstij piederošas bankas un citas finanšu iestādes, par kurām tika konstatēts, ka tās ir valsts iestādes. Šajā sarakstā ir iekļauta lielākā daļa banku un finanšu iestāžu, kas uzskaitītas 223. un 224. apsvērumā un kas sniegušas tiešu vai netiešu finansējumu *Dicastal* grupai, jo tās ir Ķīnas valstij piederošas bankas un/vai pastāv formālas norādes par ĶV kontroli pār šīm bankām. Turklāt tajās pašās SŠA un SŠS antisubsidēšanas izmeklēšanas iedaļās Komisija secināja, ka ĶV ir izveidojusi normatīvu regulējumu attiecībā uz visām bankām un finanšu iestādēm, kuras veic darbību Ķīnā, un tas bija jāievēro vadītājiem un uzraugiem, kurus iecēlusi ĶV un kuri sniedz pārskatus ĶV. Tātad ĶV izmantoja minēto normatīvo regulējumu, lai īstenotu būtisku kontroli pār visu valstij piederošo banku un citu Ķīnā darbojošos banku un finanšu iestāžu rīcību.
- (238) Papildus vispārīgajam tiesiskajam regulējumam, kas izklāstīts SŠA un SŠS antisubsidēšanas izmeklēšanā, preferenciālajam finansējumam, ko šīs finanšu iestādes sniedza *CITIC Dicastal*, tika piemērots viss tiesiskais konteksts, kas norādīts 3.4. iedaļā izklāstītās divpusējās sadarbības satvarā, kā arī iepriekš 3.5.2.1.3. iedaļā aprakstītais īpašais tiesiskais, politiskais un ekonomiskais to preferenciālo rīcībpolitiku konteksts, ko Ķīna bija ieviesusi alumīnija riteņu nozarē.
- (239) Pamatojoties uz visiem iepriekš minētajiem faktiem un pierādījumiem, Komisija konstatēja, ka visas attiecīgās Ķīnas politiskās un valstij piederošas bankas, kā arī visas pārējās Ķīnas bankas un finanšu iestādes, kas nodrošināja finansējumu *CITIC Dicastal*, īstenoja iepriekš izklāstīto tiesisko regulējumu, pildot valdības funkcijas attiecībā uz alumīnija riteņu nozari. Tāpēc tās bija valsts iestādes pamatregulas 2. panta b) punkta nozīmē, ko skata saistībā ar pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

⁽⁶²⁾ WT/DS379/AB/R (*US – Anti-dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China*), Apelācijas institūcijas 2011. gada 11. marta ziņojums, DS379, 349. punkts.

- (240) Plašāka informācija par šo ārējo finansējumu ir sniegta 3.4.3., 3.5.1. un 3.5.2.1.3. iedaļā. Ņemot vērā to, ka *CITIC Dicastal* un vispārīgāk *CITIC* grupa īstenoja Marokas ieguldījumu projektu saistībā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš", un šā projekta būtiskās ieguldījumu vajadzības, un *CITIC Dicastal* īpašo situāciju, kas paskaidrota jo īpaši 3.5.2.1.2. iedaļā, ir pamatoti secināt, ka vismaz daļa no šā ārējā finansējuma tika izmantota Marokas projekta finansēšanai. *CITIC Dicastal* īstenoja ieguldījumu nolīgumā paredzētās finansēšanas prasības vairākos posmos. Konkrēti, finansējums *DMA* netika sniegts tieši, bet gan netieši, izmantojot vairākus starpniekuzņēmumus, kurus kontrolē *CITIC Dicastal*, kā sīkāk izklāstīts turpmāk 3.5.2.1.2. iedaļā.

3.5.2.1.2. Preferenciāla finansējuma nodrošināšana *DMA*, ko veic *CITIC Dicastal*, rīkojoties kā valsts iestāde

(a) **Preferenciāla finansējuma nodrošināšana, ko veic *CITIC Dicastal* ar savu saistīto subjektu starpniecību**

- (241) Īstenojot ieguldījumu nolīgumu ar *MV*, *CITIC Dicastal* nolēma novirzīt preferenciālo finansējumu *DMA* – darbības sabiedrībai, kas izveidota Marokas projekta īstenošanai, – ar šādu četru saistīto subjektu starpniecību:

— *Changsha Dicastal*,

— *Dicastal Asia*,

— *Dicastal HK*,

— *Wisdom*.

- (242) Ņemot vērā ieguldījumu nolīguma īstenošanas laikā valdošo īpašo situāciju, kas sīkāk aprakstīta turpmākajos apsvērumos, *CITIC Dicastal* nepiešķīra uzņēmumam *DMA* Marokas projektam nepieciešamos naudas līdzekļus tiešā veidā. Tā vietā tas šim nolūkam izvēlējās sarežģītāku kārtību, proti, izmantoja šo saistīto subjektu starpniecību. Tajā pašā laikā *CITIC Dicastal* nodrošināja ciešu kontroli pār šo naudas līdzekļu plūsmu cauri šiem subjektiem, un arī tas sīkāk aprakstīts turpmāk.

- (243) Pēc ieguldījumu nolīguma parakstīšanas 2018. gada jūlijā *CITIC Dicastal* akcionāru struktūrā 2019. gadā tika veiktas būtiskas izmaiņas. Sākotnēji tas bija uzņēmumam *CITIC Group Corporation* pilnībā piederošs (netiešs) meitasuzņēmums, bet 2019. gadā gandrīz 60 % tā akciju tika nodotas citiem akcionāriem. Akciju nodošana tika pabeigta tikai 2020. gada beigās, kā to apstiprina jaunākais *CITIC Dicastal* kapitāla novērtējuma ziņojums. Uzņēmums joprojām ir uzņēmumam *CITIC Group Corporation* daļēji piederošs meitasuzņēmums, un tā finanšu rezultāti joprojām tiek konsolidēti *CITIC Group Corporation* finanšu pārskatā.

- (244) Ņemot vērā īpašumtiesību maiņu, *CITIC Dicastal* neīstenoja ieguldījumu projektu Marokā tiešā veidā. Tā vietā tas sadarbojās ar vairākiem uzņēmējdarbības partneriem, lai sāktu projektu saskaņā ar ieguldījumu nolīgumā noteikto grafiku.

- (245) Uzņēmumu *DMA* – ražotāju eksportētāju Marokā – sākotnēji izveidoja *Kerry Invest Pty Ltd*, uzņēmums, kas ieguldīja 99 % no sākotnējā pašu kapitāla. Vienīgais *Kerry Invest* akcionārs ir bijušais *CITIC Dicastal Australia Pty Ltd* (likvidēts 2018. gadā) direktors/sekretārs.

- (246) Tajā pašā laikā *CITIC Dicastal* vērsās pie sava uzņēmējdarbības partnera *Changsha Dicastal*, kā sīkāk paskaidrots 3.5.2.1.2. iedaļas b) apakšiedaļā, ar priekšlikumu sadarboties ieguldījumu projektā Marokā. Tā tika panākta darījumdarbības vienošanās ar *Changsha Dicastal*, kā to apstiprināja *CITIC Dicastal* pārstāvis pārbaudes apmeklējumā *DMA* telpās. Pamatojoties uz to, *DMA* kļuva par *Changsha Dicastal* netiešu meitasuzņēmumu ar tā Honkongas meitasuzņēmuma *Dicastal Asia* starpniecību; *Dicastal Asia* tika izveidots 2018. gada novembrī kā instruments Marokas ieguldījumu projekta īstenošanai.

- (247) 2023. gada beigās, formāli noslēdzot savu sākotnējo ieguldījumu projektu Marokā, *CITIC Dicastal* formāli pārņēma *Dicastal Asia* (ar Honkongas meitasuzņēmuma *Dicastal HK* starpniecību) īpašumtiesības, tādējādi faktiski kļūstot par vienīgo DMA akcionāru ⁽⁶³⁾. Uz tā pamata *CITIC Dicastal* "iegādājās" arī nesamaksātos DMA parādus uzņēmumam *Changsha Dicastal* par piegādātajiem ražošanas līdzekļiem, kā paskaidrots 3.5.2.1.2. iedaļas b) apakšiedaļā. Šī īpašumtiesību maiņa tika reģistrēta 2024. gada 30. janvārī.
- (248) Lietas materiālos esošie pierādījumi liecina, ka *CITIC Dicastal* bija saistīts ar DMA un tika uzskatīts par ieguldītāju un projekta īpašnieku ieguldījumam Marokā pat pirms tam, kad tas formāli kļuva par DMA īpašnieku, kā paskaidrots turpmākajos apsvērumos.
- (249) Pirmkārt, kā paskaidrots 3.4.3. iedaļā, DMA tika izveidots, pamatojoties uz ieguldījumu nolīgumu, ko *CITIC Dicastal* KĶV vārdā parakstīja ar MV. Ieguldījumu nolīgumā *CITIC Dicastal* ir norādīts kā ieguldītājs un vadošais partneris ieguldījumu projektā. Kā paskaidrots arī 3.4.3. un 3.5.1. iedaļā, kapitāla prasība ieguldījumu nolīguma 7. pantā nosaka, ka ieguldītājs (*CITIC Dicastal*) apņemas nodrošināt visu kapitālu un balsstiesības darbības sabiedrībā un ka akciju kapitāls un balsstiesības tieši pieder *CITIC Dicastal*, un ka akciju saglabāšanas periods ir 15 gadi, bet tās, piemērojot īpašu procedūru, var atsavināt priekšlaicīgi, ja tiek saņemta MV piekrišana.
- (250) Otrkārt, ārējas personas uzņēmumu *CITIC Dicastal* vienmēr ir uztvērušas un/vai tas sevi ir pozicionējis kā reālo projekta īpašnieku. Par to cita starpā liecināja tā aizdevuma pieteikuma izvērtējums, ko DMA bija iesniedzis bankai *Attijari International Bank* 2021. gadā, kā arī *CITIC Limited* finanšu pārskatu analīze, kurā bija minēta jaunas ražotnes izveides pirmā posma sākšana Marokā 2019. gada jūlijā. ⁽⁶⁴⁾
- (251) Treškārt, DMA faktiskajam akcionāram laikposmā no 2018. līdz 2023. gadam – *Changsha Dicastal* – bija vienošanās ar *CITIC Dicastal* par ieguldījumu Marokā, kā paskaidrots 246. apsvērumā. Turklāt, kā sīkāk paskaidrots 256. un 259. apsvērumā, *Changsha Dicastal* parakstīja ekskluzīvu ražošanas līgumu ar *CITIC Dicastal*, padarot sevi pilnībā atkarīgu no *CITIC Dicastal* kā vienīgā tā klienta.
- (252) Visbeidzot, DMA parakstīja ekskluzīvu ražošanas līgumu ar *CITIC Dicastal*, kurā tas apņēmas rezervēt pilnu ražošanas jaudu *CITIC Dicastal* ražojumiem. Turklāt tas saņēma tiesības izmantot un izvietot *CITIC Dicastal* logotipu uz šiem ražojumiem un savās telpās. Pamatojoties uz to, *CITIC Dicastal* kļuva par vienīgo DMA tiešo klientu. Vienlaikus *CITIC Dicastal* kā vienīgais DMA ražoto alumīnija riteņu īpašnieks bija atbildīgs par iepirkuma procedūru, kuras mērķis bija pārdot riteņus automobiļu ražotājiem.
- (253) Pamatojoties uz šiem elementiem, Komisija konstatēja, ka DMA kopš savas izveides ir bijis saistīts ar *CITIC Dicastal*, vismaz saskaņā ar 127. panta 1. punkta b) apakšpunktu vai 127. panta 2. punktu Komisijas 2015. gada 24. novembra Īstenošanas regulā (ES) 2015/2447 (Savienības Muitas kodeksa īstenošanas akts, "SMK ĪA") ⁽⁶⁵⁾. Pēc formālās pārņemšanas 2023. gada novembrī, kas aprakstīta iepriekš, DMA kļuva arī formāli saistīts ar *CITIC Dicastal* saskaņā ar SMK ĪA 127. panta 1. punkta e) apakšpunktu.
- (254) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka tas nav saistīts ar *CITIC Dicastal* un ka Komisija, secinot, ka *CITIC Dicastal* ir sniedzis finansiālus ieguldījumus uzņēmumam DMA, ir izmantojusi nelabvēlīgu izsecināto informāciju.

⁽⁶³⁾ "CITIC Dicastal Co., Ltd. veiktā Dicastal (Asia) Investment Holding Co., Ltd. iegāde" [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē https://scjgj.beijing.gov.cn/ztzl/jyzjzajgs/jyzjzjyajgs/202311/t20231103_3294853.html (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

⁽⁶⁴⁾ CITIC Limited. 2019 Annual report. Pieejams vietnē <https://www.citic.com/uploadfile/2020/0421/20200421062822309.pdf> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

⁽⁶⁵⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/oj (OV L 343, 29.12.2015., 558. lpp.).

- (255) Komisija norādīja, ka šis DMA apgalvojums ir vienkāršs paziņojums, kas nav pamatots ar pierādījumiem. Kā parādīts šajā iedaļā, Komisijas konstatējumi nebija balstīti uz nelabvēlīgu izsecināto informāciju, bet gan uz vairākiem objektīviem faktiem un pierādījumiem, kas pieejami lietas materiālos un tika izmantoti saskaņā ar pamatregulas 28. pantu. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.

(b) **Preferenciāls finansējums, kas piešķirts DMA ar Changsha Dicastal starpniecību**

- (256) Uzņēmumam *Changsha Dicastal* nepieder *CITIC Dicastal* akcijas, un otrādi. Tomēr tas ir parakstījis ekskluzīvu ražošanas līgumu ar *CITIC Dicastal*, pamatojoties uz kuru *Changsha Dicastal* visu savu ražošanas jaudu izmanto, lai ražotu alumīnija riteņus ar *Dicastal* zīmolu. Savukārt *CITIC Dicastal* apņemas iegādāties *Changsha Dicastal* produkciju pārdošanai galapatērētājiem.
- (257) Turklāt, kā minēts 246. apsvērumā, uzņēmumam *Changsha Dicastal* ar *CITIC Dicastal* bija darījumdarbības vienošanās par ieguldījumu Marokā. Apmaiņā par sadarbību ar MV noslēgtā ieguldījumu nolīguma savlaicīgā īstenošanā *CITIC Dicastal* apņēmas “palielināt atbalstu uzņēmumam *Changsha Dicastal*” Ķīnas iekšzemes tirgū. Tas izpaudās kā *Changsha Dicastal* naudas plūsmas pieaugums. Uzņēmuma peļņa no pārdošanas 2018.–2020. gadā bija ievērojami lielāka par peļņu, kas tika gūta pirms tam, 2017. gadā, un pēc 2020. gada. Tādējādi *Changsha Dicastal* tika piešķirti papildu naudas līdzekļi, lai finansētu ieguldījumu darbības Marokā. 2018. gadā *Changsha Dicastal* iegrāmatoja debitoru saistības pret *CITIC Dicastal*, un to summa aptuveni atbilda kapitāla ieguldījumam, kas 2019. gadā ar *Dicastal Asia* starpniecību nodots uzņēmumam DMA.⁽⁶⁶⁾
- (258) Tāpēc Komisija konstatēja, ka, lai gan šie uzņēmumi nav saistīti akcionāru saitēm, tie ir saistīti vismaz kā atzīti uzņēmējdarbības partneri saskaņā ar SMK ĪA 127. panta 1. punkta b) apakšpunktu vai 127. panta 2. punktu.
- (259) Tā kā *CITIC Dicastal* saskaņā ar ražošanas līgumu bija vienīgais *Changsha Dicastal* klients, tas bija arī vienīgais tā ienākumu avots. Tas kopā ar iepriekš aprakstīto darījumdarbības vienošanos par ieguldījumu projektu nozīmē, ka *CITIC Dicastal* spēja kontrolēt *Changsha Dicastal* naudas plūsmu un ietekmēt tās virzību un izmantošanu.
- (260) *Changsha Dicastal* piegādāja DMA lielāko daļu iekārtu, ko izmanto alumīnija riteņu ražošanā. Lai gan šie pirkumi tika veikti 2018.–2022. gadā un lielākā daļa iekārtu tika piegādātas 2020. gadā, IP sākumā vairāk nekā 90 % no iegādes vērtības vēl nebija segti. Tādējādi *Changsha Dicastal* sniedza uzņēmumam DMA preferenciālu bezprocentu finansējumu tādējādi, ka ļāva DMA samaksāt rēķinus par iekārtu piegādi novēloti.
- (261) Turklāt *Changsha Dicastal*, izmantojot savu Honkongas meitasuzņēmumu *Dicastal Asia*, nodeva DMA papildu naudas līdzekļus, kā aprakstīts turpmāk.

(c) **Preferenciāls finansējums, kas piešķirts DMA ar Dicastal Asia starpniecību**

- (262) *Dicastal Asia* ir tiešs, uzņēmumam *Changsha Dicastal* pilnībā piederošs meitasuzņēmums, kas izveidots vienīgi ar mērķi veikt ieguldījumu Marokā. Lai gan tas ir reģistrēts Honkongā, tam nav darbinieku Honkongā, kā arī tā reģistri netiek glabāti minētajā vietā. Tā vietā tā darbinieki un reģistri atrodas *CITIC Dicastal* galvenajā mītnē Cjīnhuandao (ĶTR), kā konstatēts pārbaudes apmeklējumā, kas tika veikts 2024. gadā, t. i., pēc tam, kad *CITIC Dicastal* pārņēma DMA (ar *Dicastal HK* un *Dicastal Asia* starpniecību). *Dicastal Asia* neveica citus darījumus, kā vien bija instruments, ar ko īstenot ieguldījumu projektu Marokā, kura galīgais ieguldītājs bija *CITIC Dicastal*. Tāpēc tika konstatēts, ka *Dicastal Asia* darbības kontrolēja *CITIC Dicastal* uzņēmējdarbības mērķi Marokā.
- (263) Tādējādi Komisija konstatēja, ka *Dicastal Asia* bija saistīts ar *CITIC Dicastal* kā tā atzītais uzņēmējdarbības partneris saskaņā ar SMK ĪA 127. panta 1. punkta b) apakšpunktu un *CITIC Dicastal* bija to norīkojis sniegt preferenciālu finansējumu uzņēmumam DMA.

⁽⁶⁶⁾ *Changsha Dicastal* 2018.–2023. gada revidētie pārskati, kas iesniegti, atbildot uz vēstuli par trūkumiem Nr. 1, un savākti kā pierādījums pārbaudē uz vietas; debitoru/kreditoru saistību saraksti, ko iesniedza *Changsha Dicastal*, atbildot uz vēstuli par trūkumiem Nr. 4.

- (264) *Dicastal Asia* nodrošināja uzņēmumam *DMA* dažādu veidu preferenciālu finansējumu, kas galu galā tika pārvērsts pašu kapitālā.
- (265) *DMA* kopš tā dibināšanas tika finansēts, izmantojot aizņēmumus no sešām riska kapitāla sabiedrībām. *DMA* grāmatvedības uzskaitē šos parādus reģistrēja kā kreditoru saistības. 2021. gadā *Dicastal Asia* pārņēma šos parādus. *Dicastal Asia* izmantoja vairākus *Wisdom* aizdevumus, lai segtu sākotnējo ieguldītāju debitoru saistības.
- (266) Papildus naudas līdzekļiem, kas saņemti no riska kapitāla sabiedrībām, *DMA* kopš tā dibināšanas tika finansēts arī kopumā no sešiem *Dicastal Asia* aizdevumiem. *Dicastal Asia* šos aizdevumus finansēja no *Changsha Dicastal* kapitāla ieguldījuma palielinājuma un aizdevuma, ko bija piešķīris *Changsha Dicastal*.
- (267) Kad *Dicastal Asia* 2021. gadā kļuva par vienīgo īpašnieku *DMA* parādam, kas izriet no iepriekšējos apsvērumos aprakstītajiem darījumiem, tas pārveidoja šo parādu par uzņēmumā *DMA* veiktā kapitāla ieguldījuma palielinājumu.
- (268) Turklāt 2021. gadā *Dicastal Asia* piešķīra uzņēmumam *DMA* finanšu aizdevumu. Šis aizdevums bija bez procentiem, un *DMA* atmaksāja aizdevuma pamatsummu tikai 2023. gada beigās. Kā paskaidrots iepriekš, šo aizdevumu nodrošināja vairāki aizdevumi, ko *Dicastal Asia* saņēma no *Wisdom*.

(d) **Preferenciāls finansējums, kas piešķirts *DMA* ar *Dicastal HK* starpniecību**

- (269) *Dicastal HK* ir Honkongā reģistrēts *CITIC Dicastal* pilnībā piederošs meitasuzņēmums. Līdzīgi kā *Dicastal Asia* gadījumā, arī šoreiz pārbaudē uz vietas tika apstiprināts, ka uzņēmuma darbinieki un reģistri atrodas nevis Honkongā, bet gan Cjīņhuandao, *CITIC Dicastal* telpās. *Dicastal HK* tika izveidots, pirms *CITIC Dicastal* bija nolēmis ieguldīt Marokā. *CITIC Dicastal* šo uzņēmumu iepriekš izmantoja, lai veiktu ieguldījumus meitasuzņēmumos Eiropā. Pēc Marokas projekta sākšanas tas tika izmantots, lai nodrošinātu preferenciālu finansējumu *DMA* kā galvenajam alumīnija riteņu piegādātājam Eiropas automobiļu ražotājiem.
- (270) Tāpēc Komisija konstatēja, ka *Dicastal HK* bija saistīts ar *CITIC Dicastal* saskaņā ar SMK ĪA 127. panta 1. punkta e) apakšpunktu, to kontrolēja *CITIC Dicastal* un *CITIC Dicastal* bija to norīkojis sniegt preferenciālu finansējumu uzņēmumam *DMA*.
- (271) 2020. gadā *Dicastal HK* izsniedza *DMA* finanšu aizdevumu, kas bija denominēts euro. Pamatsumma tika pilnībā atmaksāta vairākos maksājumos visā izmeklēšanas periodā. Savukārt *Dicastal HK* saņēma vairākus aizdevumus no *CITIC Dicastal*, ar ko sedza uzņēmumam *DMA* aizdotos naudas līdzekļus.

(e) **Preferenciāls finansējums, kas piešķirts *DMA* ar *Wisdom* starpniecību**

- (272) *DMA* no *Wisdom* ieguva lielāko daļu alumīnija lietņu, kas ir alumīnija riteņu ražošanā izmantotā galvenā izejviela. Kā paskaidrots 3.2.2. iedaļā, izmeklēšanā atklājās neparasti darījumi starp *Wisdom* un *Dicastal* grupu. Tāpēc Komisija analizēja iespējamās attiecības starp *Wisdom* un minēto grupu. Kā secināts turpmāk, Komisija, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem, konstatēja, ka *Wisdom* bija saistīts ar *Dicastal* grupu.
- (273) Attiecībā uz alumīnija lietņu nodrošināšanu jānorāda, ka *Wisdom* noteica uzņēmumam *DMA* tādu cenu, kas bija ievērojami zemāka nekā cena par lietņiem, kuri iegādāti no nesaistīta piegādātāja. Turklāt, neraugoties uz saskaņoto 90 dienu samaksas termiņu, *DMA* nebija samaksājis par 2023. gada laikā saņemtajām alumīnija lietņu piegādēm. Tādējādi *Wisdom* nodrošināja finansējumu uzņēmumam *DMA*, izmantojot preferenciālas alumīnija lietņu cenas un novēlotu maksājumu iekasēšanu par attiecīgajām piegādēm.
- (274) Turklāt *Wisdom* izsniedza uzņēmumam *Dicastal Asia* vairākus aizdevumus kopā desmitiem miljonu euro vērtībā, kas galu galā tika izmantoti, lai palielinātu *DMA* pašu kapitālu un nodrošinātu tam finanšu aizdevumu, kā paskaidrots iepriekš c) apakšiedaļā.
- (275) Pamatojoties uz šiem darījumiem, lietas materiālos iekļautajiem dokumentiem un pierādījumiem, kas iegūti *Dicastal* grupas pārbaudes apmeklējumos, kā paskaidrots arī 3.2.2. iedaļā, Komisijai bija pamats uzskatīt, ka *Wisdom* ir ar *Dicastal* grupu saistīts subjekts. Savā novērtējumā Komisija apsvēra turpmāk izklāstītos elementus.

- (276) Uzņēmums *Wisdom* tika izveidots 2019. gada novembrī Honkongā ar reģistrēto kapitālu 100 HKD (aptuveni 12,50 EUR). Uzņēmumu nodibināja tā vienīgais akcionārs, Ķīnas valstspiederīgais.
- (277) Kā izklāstīts 3.2.2. iedaļā, Komisija konstatēja, ka Ķīnas valstspiederīgais, kas bija vienīgais *Wisdom* akcionārs, bija reģistrēts Cijnhuandao, tajā pašā pilsētā, kur *CITIC Dicastal* juridiskā adrese. Turklāt izrādījās, ka uzņēmumam *Wisdom* Honkongā ir tā pati juridiskā adrese kā abiem Honkongā bāzētajiem *Dicastal* grupas uzņēmumiem, proti, *Dicastal Asia* un *Dicastal HK*.
- (278) Neraugoties uz Komisijas atkārtotajiem mēģinājumiem iegūt vairāk informācijas par *Wisdom* darbībām un tā juridiskajām un ekonomiskajām attiecībām ar *DMA* un *Dicastal* grupu gan no paša *Wisdom*, gan no *Dicastal* grupas, *Wisdom* atteicās sadarboties izmeklēšanā, bet *Dicastal* grupa neiesniedza visu Komisijas pieprasīto informāciju.
- (279) Neviens no *CITIC Dicastal* minētajiem argumentiem neizskaidroja, kā un kāpēc it kā nesaistīts uzņēmums ar nelielu pašu kapitālu 12,50 EUR apmērā, ļaujot samaksāt rēķinus par alumīnija lietņiem novēloti un neiekasējot procentus par aizdevumiem, kuru kopējā vērtība ir vairāki miljoni euro, finansētu ar sevi it kā nesaistītu grupu, kā arī to, kā tāds liels uzņēmums kā *CITIC Dicastal* varētu uzticēt šim piegādātājam tik būtiskas lietņu piegādes. Atbildot uz jautājumu, kāpēc *CITIC Dicastal* ieteica *Wisdom* kā *DMA* lietņu piegādātāju, tas tikai apgalvoja, ka *CITIC Dicastal* ilgstoši sadarbojas ar *Wisdom* īpašnieku kā ekspertu alumīnija nozarē.
- (280) Saistībā ar pamatregulas 28. panta piemērošanas procedūru, kas aprakstīta 3.2.2. iedaļā, *CITIC Dicastal* apgalvoja, ka tas nav saistīts ar *Wisdom* un ka Komisijas pieprasītā informācija par *Wisdom* nav vajadzīga.
- (281) Attiecībā uz attiecībām *CITIC Dicastal* apgalvoja, ka Komisijas minētie apstākļi neveido attiecības starp *Dicastal* grupu un *Wisdom*, pamatojoties uz piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem, proti, SMK ĪA 127. pantu. *CITIC Dicastal* apgalvoja, ka revidētie pārskati un grupas uzņēmumu grāmatvedības uzskaitē apstiprina, ka *Wisdom* nav iekļauts grupas uzskaitē kā saistīts uzņēmums.
- (282) Komisija šos apgalvojumus noraidīja. Vispirms, kā *CITIC Dicastal* pareizi norādījis, juridiskais pamats, kas izmantojams, lai konstatētu uzņēmumu attiecības šīs procedūras mērķiem, ir SMK ĪA 127. pants. Faktam, ka konkrēts uzņēmums nav norādīts kā saistīts subjekts *Dicastal* grupas revidētajos pārskatos un finanšu pārskatos, nav nozīmes, jo juridiskais pamats šādai ziņošanai un konsolidācijai grāmatvedības uzskaites vajadzībām ir attiecīgie grāmatvedības un revīzijas noteikumi Honkongas vai Ķīnas tiesību sistēmās, nevis SMK ĪA 127. pants. Turklāt attiecībā uz šo argumentu praksē var būt nozīme arī tam, vai un kā šie revīzijas un grāmatvedības noteikumi tiek faktiski īstenoti un kā tiek panākta to izpilde Honkongā vai Ķīnā, ja uzņēmums par kādu saistītu subjektu nenorāda, ka tas ir saistīts subjekts.
- (283) Komisija turklāt norādīja arī to, ka tā ir konstatējusi attiecības starp *Dicastal* grupas abiem atzariem (vienu atzaru, kas akcionāru saitēm saistīts ar *CITIC Dicastal*, un otru atzaru, kas saistīts ar *Changsha Dicastal*), pamatojoties uz ražošanas līgumu starp *CITIC Dicastal* un *Changsha Dicastal*. *Changsha Dicastal* darījumi ar tā meitasuzņēmumiem, no vienas puses, un uzņēmumiem, kas ir saistīti ar *CITIC Dicastal*, no otras puses, revidētajos uzņēmumu pārskatos vai grāmatvedības uzskaitē nebija norādīti kā saistīto pušu darījumi.
- (284) Turklāt Komisijai ir pieejama tikai informācija par darījumiem starp *Wisdom* un *Dicastal* grupas *Changsha Dicastal* atzaru. Tāpēc nebija izslēdzams fakts, ka tas ir saistīts ar *Dicastal* grupas *CITIC Dicastal* atzaru ar saiknēm, kas balstītas uz kopīgu akcionāru, kopīgu vadību vai ģimenes saitēm starp *Wisdom* vadītājiem un/vai īpašniekiem un *Dicastal* grupas *CITIC Dicastal* atzaru. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija šos apgalvojumus noraidīja.

- (285) Attiecībā uz faktiskajiem apstākļiem, uz kuru pamata Komisija pieņēma, ka attiecības pastāv, *Dicatal* grupa sniedza papildu informāciju, lai atspēkotu apgalvojumus par to, ka *Wisdom* bez maksas nodrošinājis izejvielas un aizdevumus *Dicatal* grupai. Konkrēti, tā parādīja, ka *DMA* alumīnija pirkumi no *Wisdom* tika daļēji samaksāti pēc izmeklēšanas perioda, 2024. gadā, un ka *Dicatal Asia* sniegtais aizdevums arī tika atmaksāts pēc izmeklēšanas perioda, 2024. gadā. Grupa arī apgalvoja, ka tā ir ierasta prakse, ka vairākiem Honkongā reģistrētiem uzņēmumiem ir kopīga adrese, un tādējādi šis fakts neapstiprina teoriju par attiecību pastāvēšanu starp *Dicatal* grupu un *Wisdom*.
- (286) Komisija uzskatīja, ka iepriekš aprakstītie darījumi un ar citiem uzņēmumiem kopīga juridiskā adrese ir pietiekami elementi, kas norāda uz attiecībām starp *Wisdom* un *Dicatal* grupu. Šie elementi pilnībā pamatoja *Dicatal* grupai un uzņēmumam *Wisdom* pausto Komisijas pieprasījumu pēc papildu informācijas, kas bija nepieciešama, lai pārliecinātos, vai šos elementus apstiprina papildu informācija, jo bez *Wisdom* sadarbības tos nevarēja izmeklēt. Pamatojoties uz iepriekš minēto, šie apgalvojumi tika noraidīti. Šo apgalvojumu būtība ir sīkāk aplūkota turpmāk šajā iedaļā.
- (287) *Dicatal* grupa arī apgalvoja, ka tā ir darījusi visu iespējamo, lai pārsūtītu uzņēmumam *Wisdom* antisubsidēšanas anketu. Tomēr šis uzņēmums uz šiem centieniem nereaģēja. Tāpat nekāda saziņa starp *Dicatal* grupu un *Wisdom* nevarēja tikt izpausta komercnoslēpuma un personas privātās dzīves apsērumsu dēļ.
- (288) Komisija uzskatīja, ka lietas materiālos ir pietiekamas norādes, kas apstiprina, ka šie uzņēmumi ir saistīti. Bažas par komercnoslēpumu un personas privātās dzīves apsērumsu nav pamatots iemesls, lai atteiktos uzrādīt Komisijai dokumentus un informāciju, kas ir būtiski izmeklēšanai, jo tos pilnībā aizsargā konfidencialas informācijas aizsardzība saskaņā ar pamatregulas 29. pantu. Tāpēc šis apgalvojums tika noraidīts.
- (289) Attiecībā uz jautājumu par to, vai Komisijas pieprasītā informācija bija vajadzīga, *Dicatal* grupa apgalvoja, ka, ņemot vērā valsti, kurā *Wisdom* ir reģistrēts, kā arī uzņēmumam *DMA* piegādātās izejvielas izcelsmes valsti, Komisijas pieprasītā informācija par *Wisdom* nav vajadzīga, jo izmeklēšana attiecas tikai uz iespējamo sadarbību starp MV un ĶV. Tāpēc iespējamie finansiālie ieguldījumi ārpus Marokas teritorijas vai ārpus sadarbības starp MV un ĶV neietilpst šīs izmeklēšanas darbības jomā.
- (290) Komisija tam nepiekrīta. Ķīnas uzņēmumi nereti dibina meitasuzņēmumus Honkongā, kur ir labvēlīga uzņēmējdarbības vide tirdzniecībai vai ieguldījumiem ārvalstīs, piemēram, labvēlīgākas uzņēmumu ienākuma nodokļa likmes, piekļuve kapitāla tirgiem, brīvi konvertējama valūta. Daudzos gadījumos Honkongā reģistrētie uzņēmumi faktiski veic savu darbību no savu mātesuzņēmumu telpām Ķīnā. Šī prakse bija vērojama arī *Dicatal* grupā, kur gan *CITIC Dicatal*, gan *Changsha Dicatal* Honkongā nodibināja ieguldījumu sabiedrības. Kā apstiprināts pārbaudēs uz vietas, šo meitasuzņēmumu reģistri un darbinieki atradās *CITIC Dicatal* galvenajā mītnē Cjiņhuandao. Turklāt *CITIC Group Corporation* (*CITIC Dicatal* galīgais īpašnieks) pats Honkongā nodibināja uzņēmumu *CITIC Limited* un ieguldīja savu aktīvu vairākumu Honkongā reģistrētajā uzņēmumā⁽⁶⁷⁾. Turklāt, lai gan piegādāto izejvielu izcelsme nebija ne Ķīna, ne Maroka, *Wisdom* finansēja *DMA*, iekasējot maksājumus par alumīnija lietņu piegādēm ar ievērojamu novēlošanos un nosakot ļoti zemu cenu salīdzinājumā ar tirgus cenu. Kā sīkāk paskaidrots turpmāk, *Wisdom* tika izveidots Ķīnā un īstenoja Ķīnas preferenciālās rīcībpolitikas alumīnija riteņu ražotāju labā. Tāpēc Komisija uzskatīja, ka lietņu izcelsmei šajā ziņā nav nozīmes. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija noraidīja šos apgalvojumus.

⁽⁶⁷⁾ About *CITIC*. Brief introduction. Pieejams vietnē https://www.group.citic/en/About_CITIC/Brief_Introduction/ (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 8. janvārī).

- (291) Lai gan MV pastāvīgi noliedza sadarbību starp MV un ĶV attiecībā uz DMA, MV savā iesniegtajā informācijā atbalstīja *Dicastal* grupas viedokli par nepieciešamību iegūt pieprasīto informāciju. Šai sakarā, atsaucoties uz PTO NSKP 12.7. pantu un pamatregulas 28. panta 1. punktu, MV apgalvoja, ka pieejamos faktus var izmantot tikai tās informācijas vietā, ko izmeklēšanas iestāde ir atzinusi par vajadzīgu. Turklāt MV apgalvoja, ka saskaņā ar ekspertu grupas ziņojumu lietā *US – Supercalendered paper*⁽⁶⁸⁾ un Tiesas spriedumu lietā *European Bicycle Manufacturers Association (EBMA)/Giant (China) Co. Ltd*⁽⁶⁹⁾ pienākums pierādīt konkrētas informācijas nepieciešamību pirms pieejamo faktu izmantošanas ir Komisijai. MV arī atgādināja, ka saskaņā ar PTO Antidempinga nolīguma ("Antidempinga nolīgums") II pielikuma 7. punktu, ko pēc analogijas piemēro antisubsidēšanas izmeklēšanu kontekstā, Komisijai, izraugoties pieejamo faktu avotus, būtu jārikojas īpaši piesardzīgi. Šai sakarā MV norādīja, ka izmeklēšanas iestādei pēc iespējas kā pieejamie fakti būtu jāizmanto informācija no citiem neatkarīgiem avotiem vai informācija, kas iegūta no citām ieinteresētajām personām. MV arī uzsvēra, ka *Dicastal* grupa sniedza vairākas atbildes uz anketas jautājumiem, piekrita pārbaudes apmeklējumiem un sadarbojās arī posmā pēc pārbaudes apmeklējumiem. Visbeidzot, MV aicināja Komisiju neizmantojot pieejamos nelabvēlīgos faktus saistībā ar iespējamo nesadarbošanos un atgādināja Komisijai, ka par visām jaunajām subsīdiu shēmām, ko Komisija ir apzinājusi, tai pirms šo programmu iekļaušanas izmeklēšanas tvērumā tās ir jāapspriež ar MV.
- (292) Komisija pilnībā ņēma vērā šos MV argumentus. Ņemot vērā 286.–290. apsvērumā izklāstītos argumentus, Komisija noraidīja šos apgalvojumus, jo no *Wisdom* un *Dicastal* grupas pieprasītā informācija bija vajadzīga izmeklēšanai saskaņā ar tiesību aktiem un MV minēto PTO judikatūru. Kā sīkāk izklāstīts turpmāk, Komisija savos konstatējumos nepaļāvās uz "nelabvēlīgiem" pieejamajiem faktiem, bet ļoti piesardzīgi izmantoja lietas materiālos pieejamos faktus. Tāpēc šie MV argumenti tika noraidīti.
- (293) Pamatojoties uz visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem un pierādījumiem, Komisija apstiprināja savu nodomu piemērot pamatregulas 28. pantu, lai noteiktu, vai *Wisdom* bija saistīts ar *Dicastal* grupu un tādējādi ar *CITIC* grupu saskaņā ar SMK ĪA 127. pantu. Šajā nolūkā Komisija savā novērtējumā paļāvās uz vairākiem pieejamajiem faktiem, kā arī tai vairāki fakti bija jāizsecina, lai vajadzības gadījumā novērstu atlikušo informācijas trūkumu.
- (294) Pirmkārt, Komisija norādīja, ka *Wisdom* un abi Honkongā bāzētie *Dicastal* grupas uzņēmumi, kas bija iesaistīti Marokas projektā, proti, *Dicastal Asia* un *Dicastal HK*, Honkongā ir reģistrēti vienā adresē.
- (295) Papildus argumentiem un atspēkojumiem, kas izklāstīti 3.2.2. iedaļā un iepriekšējos apsvērumos, *CITIC Dicastal* apgalvoja, ka iemesls tam, kāpēc *Wisdom*, *Dicastal Asia* un *Dicastal HK* ir viena juridiskā adrese Honkongā, ir tas, ka visi trīs uzņēmumi izmantoja viena reģistrācijas aģenta pakalpojumus. Šo trīs uzņēmumu juridiskā adrese ir reģistrācijas aģenta adrese Honkongā.
- (296) Šis arguments nepierādīja, ka uzņēmumi nav saistīti. Gluži otrādi, faktu, ka uzņēmumiem ir viens un tas pats reģistrācijas aģents un viena juridiskā adrese, arī var uzskatīt par norādi uz attiecībām saskaņā ar pamatregulas 28. pantu, jo tā ir izplatīta prakse saistītām personām izmantot viena aģenta pakalpojumus un vienu juridisko adresi, lai maksimizētu administratīvo procedūru efektivitāti un vienlaikus samazinātu pamatā esošās izmaksas.
- (297) Turklāt izmeklēšanā atklājās, ka uzņēmumiem *Dicastal Asia* un *Dicastal HK* nav darbinieku Honkongā, jo to darbinieki un reģistri atradās *CITIC Dicastal* telpās Cjinhuandao, Hebei provincē, ĶTR. Tāpēc Komisijai bija pamats secināt, ka arī *Wisdom* neveica uzņēmējdarbību no Honkongas. Ņemot vērā to, ka *Wisdom* īpašnieka un direktora adrese arī bija Cjinhuandao, un tā kā ne *Wisdom*, ne arī *CITIC Dicastal* šajā jautājumā nesadarbojās, Komisija uzskatīja, ka *Wisdom* uzņēmējdarbības veikšanas vieta arī atrodas Cjinhuandao.

⁽⁶⁸⁾ Ekspertu grupas ziņojums lietā *US – Supercalendered Paper*, 7.174. un 7.175. punkts.

⁽⁶⁹⁾ Tiesas 2017. gada 14. decembra spriedums *European Bicycle Manufacturers Association (EBMA)/Giant (China) Co. Ltd*, C-61/16 P, 65. punkts.

- (298) Kā paskaidrots arī iepriekš, vēl viens ļoti būtisks elements, kas liecina par attiecībām, ir fakts, ka, neraugoties uz *Wisdom* nelielo kapitālu, *CITIC Dicastal* tam uzticēja ievērojama daudzuma alumīnija lietņu piegādi, kas bija absolūti nepieciešama tā uzņēmējdarbības turpināšanai Marokā. Komisija uzskatīja, ka ir maz ticams, ka nesaistītas personas būtu noslēgušas tik nozīmīgu līgumu bez papildu garantijām. Starp *Wisdom* un *DMA* noslēgtais alumīnija lietņu piegādes līgums neietver šādas garantijas vai sankcijas, kas būtu piemērojamas, piemēram, tad, ja netiktu piegādāti norādītie saskaņotie daudzumi, kas ir lieli. Tāpēc arī šis elements skaidri parāda attiecības starp šiem subjektiem.
- (299) Turklāt, kā minēts iepriekš un 3.2.2. iedaļā un kā sīkāk izklāstīts turpmāk, *Wisdom* nesaņēma nekādus maksājumus no *DMA* par ievērojamajām alumīnija lietņu piegādēm līdz izmeklēšanas perioda beigām un noteica cenu, kas bija ievērojami zemāka par šo lietņu tirgus cenu. Turklāt tas piešķīra ievērojamu finansējumu uzņēmumam *Dicastal Asia*, kas līdz izmeklēšanas perioda beigām nebija atmaksāts.
- (300) Komisija uzskatīja, ka šie elementi pārlicinoši norāda uz attiecībām starp *Wisdom* un *CITIC Dicastal* vismaz kā juridiski atzītiem uzņēmējdarbības partneriem vai darījumdarbībā saistītām personām saskaņā ar SMK ĪA 127. pantu. Ja attiecības starp *Wisdom* un *CITIC Dicastal* būtu bijušas atbilstīgas nesaistītu pušu darījuma principam, *CITIC Dicastal* būtu centies panākt līgumu ar detalizētām garantijām, lai nodrošinātu izejresursu piegādi, savukārt *Wisdom* būtu aktīvi centies saņemt maksājumus par lietņu piegādēm, piemērot sankcijas par novēlotiem maksājumiem un saņemt papildu zaudējumu atlīdzību par līguma pārkāpumu. Alumīnija piegādes līgumā starp *Wisdom* un *DMA* ir skaidri noteikts samaksas termiņš. Līgumā ir iekļauta arī strīdu izšķiršanas klauzula. Turklāt līgumā ir paredzēta iespēja līgumu izbeigt. *Wisdom* neveica nevienu no šīm darbībām, ko paredz piegādes līgums ar *DMA*, attiecībā uz to, ka tik ilgi netika ievērots piegāžu apmaksas termiņš. Ja līguma puses nebūtu bijušas saistītas, *Wisdom*, jo īpaši, ņemot vērā milzīgos piegāžu apjomus un attiecīgās summas, būtu izmantojis atbilstīgus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, lai panāktu līguma izpildi, mēģinot atgūt tam pienākošās summas, iespējams, izbeidzot līgumu un pieprasot zaudējumu atlīdzību *DMA*.
- (301) *CITIC Dicastal* apgalvoja, ka par alumīniju, ko *DMA* iepirka no *Wisdom*, daļēji tika samaksāts 2024. gadā, pēc izmeklēšanas perioda, un ka uzņēmumam *Dicastal Asia* piešķirtais aizdevums arī tika atmaksāts 2024. gadā. Tomēr Komisijas ieskatā šie apstākļi nemaina faktu, ka *Wisdom* un *Dicastal* grupa nerīkojās kā neatkarīgi subjekti, kas veic darījumus atbilstīgi nesaistītu pušu darījuma principam normālos tirgus apstākļos. Tas vien, ka pēc izmeklēšanas perioda atmaksa tika veikta, bet netika ne pieprasītas, ne maksātas nekādas citas sankcijas un kompensācijas, lai gan gadiem ilgi tika pārkāpti līguma noteikumi, nekādā veidā nemaina iepriekšējā apsvērumā aprakstīto faktisko situāciju, kas skaidri liecina par attiecībām starp pusēm.
- (302) Turklāt, kā sīkāk izklāstīts turpmāk, alumīnija lietņu cena, ko *Wisdom* prasīja uzņēmumam *DMA*, bija ievērojami zemāka par cenu, ko prasīja nesaistīti piegādātāji par tiešām alumīnija lietņu piegādēm. Sadarbības trūkuma apstākļos Komisija secināja, ka *Wisdom* rīcībai nebija citu iemeslu, kā vien fakts, ka uzņēmums bija saistīts ar *CITIC Dicastal*. Nesaistīts piegādātājs būtu centies maksimāli palielināt cenu un attiecīgo peļņu no alumīnija lietņu pārdošanas. Tā kā šis izejvielas cena ir saistīta ar Londonas Metālu biržas starptautisko cenu un tā visā pasaulē tiek tirgota kā biržas prece, lietas materiālos nav cita ticama izskaidrojuma šādai cenu atšķirībai, kā vien attiecības starp šiem subjektiem.
- (303) Papildu elements, kas apstiprina konstatējumu par attiecībām, ir tas, ka alumīnija lietņu piegādes līgums starp *Wisdom* un *DMA* ir tieši tāds pats, kāds ir noslēgts starp *CITIC Dicastal* un *DMA*. Abiem līgumiem ir pilnīgi vienādi panti un gandrīz identiski noteikumi (izņemot attiecībā uz cenas noteikšanas mehānismu), un pat vienāds formatējums. Komisija salīdzināja šos līgumus ar līgumu par alumīnija lietņiem, kas bija noslēgts starp *DMA* un patiešām nesaistītu piegādātāju, un tas bija pilnīgi atšķirīgs gan noteikumu ziņā, gan arī formatējuma ziņā. Tādējādi arī šis elements apstiprināja *Wisdom* un *CITIC Dicastal* attiecības.

- (304) Pamatojoties uz visiem šiem lietas materiālos pieejamajiem faktiem, Komisija secināja, ka *Wisdom* ir ar *CITIC Dicastal* saistīts subjekts saskaņā ar SMK ĪA 127. pantu. *Wisdom* ir saistīts ar *CITIC Dicastal* vismaz kā juridiski atzīts uzņēmējdarbības partneris saskaņā ar SMK ĪA 127. panta 1. punkta b) apakšpunktu un/vai darījumdarbībā saistīta persona saskaņā ar SMK ĪA 127. panta 2. punktu. Komisija, pamatojoties uz iepriekš minētajiem faktiem, arī secināja, ka pastāv arī juridiskas attiecības saskaņā ar SMK ĪA 127. panta 1. punkta d), e), f) vai g) apakšpunktu.
- (305) Ņemot vērā iepriekš minētos elementus, Komisija secināja, ka *Wisdom* kā ar *CITIC Dicastal* saistīts subjekts, kas ļoti cieši iesaistījās Marokas projekta sekmīgā īstenošanā, bija instruments finansiālā ieguldījuma netiešai veikšanai, tāpat kā pārējie trīs saistītie subjekti, ko *CITIC Dicastal* izmantoja, lai novirzītu preferenciālo finansējumu uzņēmumam *DMA*.
- (306) Pēc galīgās informācijas izpaušanas *DMA* apgalvoja, ka Komisija, izdarot secinājumus par *CITIC Dicastal* un *Wisdom* attiecībām, ir izmantojusi nelabvēlīgu izsecināto informāciju. Tas arī atkārtoja savus 281., 285., 287. un 289. apsvērumā aprakstītos apgalvojumus par *CITIC Dicastal* un *Wisdom* attiecībām. Uzņēmums arī apgalvoja, ka Komisijas secinājumiem par neparastu darījumu esību un attiecībām starp *CITIC Dicastal* un *Wisdom* un pieejamo faktu izmantošanai šajā jautājumā nav pamata un attaisnojuma.
- (307) *DMA* uzskata, ka *Wisdom* nodibināšana 2019. gada novembrī un pārdošanas līguma noslēgšana 2020. gada martā, pēc kuras *Wisdom* kļuva par alumīnija lietņu galveno piegādātāju uzņēmumam *DMA*, atbilda standarta uzņēmējdarbības praksei.
- (308) Attiecībā uz nesamaksātajiem rēķiniem par alumīnija lietņu piegādi *DMA* apgalvoja, ka tas ir pierādījis, ka tā cēlonis bija strīds par lietņu cenu. Strīds esot atrisināts 2023. gada beigās. Pēc tam kad pēc strīda atrisināšanas tika parakstīts jauns līgums, *DMA* 2024. gadā nokārtoja būtībā visus parādus. Attiecībā uz lietņu cenu, kas bija zemāka par tirgus cenu, *DMA* apgalvoja, ka tā piegādātājs izmantoja riskantu cenas noteikšanas formulu, cerēdams ar to būt ieguvējs. Kad *Wisdom* saprata, ka šī formula neder, tas pieprasīja iepriekš minēto pārdošanas līguma pārskatīšanu. *DMA* apgalvoja, ka Komisija nav ņēmusi vērā šajā apsvērumā aprakstītos faktus.
- (309) *DMA* atkārtoja, ka ar vēl diviem *Dicastal* grupas uzņēmumiem kopīga juridiskā adrese obligāti nenorāda uz uzņēmumu savstarpējām attiecībām, tāpēc ka daudziem uzņēmumiem ir vienāda juridiskā adrese. *DMA* arī apgalvoja, ka tas, ka *Wisdom* īpašnieka adrese ir tajā pašā pilsētā, kurā atrodas *CITIC Dicastal* juridiskā adrese, nenozīmē, ka starp abiem uzņēmumiem pastāv tieša saikne. Papildus tam šī ieinteresētā persona apgalvoja, ka tai nebija zināma īpašnieka adrese un ka Komisijas apgalvojums nav pamatots ar izmeklēšanas lietas materiālos iekļauto informāciju. *DMA* neapstrīdēja faktu, ka faktiskā adrese, no kuras *Wisdom* veic savu uzņēmējdarbību, atšķiras no tā juridiskās adreses.
- (310) *DMA* apgalvoja, ka tas, ka *CITIC Dicastal* ieteica uzņēmumam *DMA* par alumīnija lietņu piegādātāju izmantot *Wisdom*, pamatojoties uz *Wisdom* īpašnieka speciālajām zināšanām alumīnija nozarē un abu uzņēmumu ilglaicīgo sadarbību, atbilst parastai uzņēmējdarbības praksei. *DMA* uzskata, ka šāda rīcība nav mazinājusi uzņēmumu neatkarību.
- (311) Visbeidzot, *Dicastal* grupas atteikums izpaust papildu informāciju par *Wisdom* un tās attiecībām ar šo uzņēmumu un/vai tā īpašnieku nebūtu jāsaprot kā atzīšanās kādā pārkāpumā. *DMA* uzskata, ka atteikums sadarboties attiecībā uz grupas darījumiem ar *Wisdom* izriet no uzņēmumu tiesībām aizsargāt sensitīvu komerciālo informāciju un finanšu datus.
- (312) Komisija noraidīja 306.–311. apsvērumā izklāstītos apgalvojumus. Pirmkārt, Komisija nepiekrīta apgalvojumam, ka tā izmantojusi nelabvēlīgu izsecināto informāciju. Tā kā *Wisdom* un *Dicastal* grupa nesadarbojās ar Komisiju attiecībā uz grupas darījumiem ar *Wisdom*, Komisija vienkārši analizēja pieejamos faktus un uz to pamata izdarīja secinājumus. Katrs konstatējums atsevišķi var nebūt pierādījums attiecību pastāvēšanai starp *CITIC Dicastal* un *Wisdom*, taču tie visi kopā ļāva izdarīt 304. apsvērumā aprakstītos secinājumus. Turklāt Komisija uz vairumu atsevišķo apgalvojumu jau bija atbildējusi 275.–303. apsvērumā.

- (313) Konkrētāk, 308. apsvērumā sniegtos nepamatotos paskaidrojumus, kas attiecas uz nesamaksātajiem rēķiniem par alumīnija lietņiem, neapstiprina nekādi lietas materiālos ietilpstoši pierādījumi. Papildu līgums, kas esot parakstīts, lai atrisinātu strīdu par cenām, attiecās tikai uz 2023. gada oktobrī līdz decembrī veiktajiem pasūtījumiem, par kuriem rēķini tika izrakstīti 2023. gada novembrī un decembrī. Tāpēc ar to nevarēja izskaidrot, kāpēc nebija samaksāti arī tie rēķini, kuri bija izrakstīti jau 2022. gada septembrī. Turklāt apgalvojumus, ka līguma parakstīšana par lielāko daļu vajadzīgo lietņu ar uzņēmumu, kas bija nodibināts tikai dažus mēnešus iepriekš, atbilst ierastai uzņēmējdarbības praksei un ka līgums tika noslēgts pēc tam, kad *CITIC Dicastal* bija ieteicis šo piegādātāju, pamatojoties uz ilglaicīgo sadarbību ar *Wisdom* īpašnieku, neapliecināja neviens lietas materiālos iekļauts būtisks pierādījums, jo *Wisdom* vispār nesadarbojās un *Dicastal* grupa atteicās izpaust jebkādu informāciju par to, kāds bijis tās darījumu ar *Wisdom* īpašnieku raksturs un ilgums. Jebkurā gadījumā, ja var pieņemt, ka iepriekš 310. apsvērumā minētais apgalvojums ir faktiski pareizs, tas tikai vēl vairāk apstiprina konstatējumus par ciešām attiecībām starp *Wisdom* un *Dicastal* grupu. Visbeidzot, kā paskaidrots 79. apsvērumā, *Wisdom* īpašnieka adrese bija publiski pieejama un to varēja apskatīt Honkongas Uzņēmumu reģistrā.

(f) **Secinājums**

- (314) Iepriekš minētie pierādījumi un elementi liecina, ka no 2017. gada *CITIC Dicastal* saņēma ĶV atbalstu Ķīnā kā dotācijas un preferenciālus aizdevumus, kurus piešķīra ĶV un Ķīnas bankas un finanšu iestādes, kas darbojās kā valsts iestādes. Šis ārējais finansējums tika piešķirts saskaņā ar ĶV preferenciālajām rīcībpolitikām, tai skaitā iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš". *CITIC Dicastal* 2018. gadā ĶV vārdā parakstīja ieguldījumu nolīgumu ar MV, lai īstenotu projektu, kas paredzēja uzbūvēt ražotni alumīnija riteņu ražošanai ĶV un MV ciešās sadarbības kontekstā. *DMA* bija Marokā iedibināts darbības subjekts projekta īstenošanai. Ņemot vērā *CITIC Dicastal* īpašo situāciju īstenošanas laikā, *CITIC Dicastal* piešķīra uzņēmumam *DMA* saskaņā ar ieguldījumu nolīgumu nepieciešamo finansējumu Marokas projekta īstenošanai, par starpnieksubjektiem izmantojot *Changsha Dicastal*, *Dicastal Asia*, *Dicastal HK* un *Wisdom* un kontrolējot, ka šie subjekti naudas līdzekļus patiešām novirza *DMA*. *CITIC Dicastal* kopš ieguldījumu nolīguma parakstīšanas bija projekta vadītājs un finansējuma galvotājs, neraugoties uz to, ka tas uzreiz nekļuva par *DMA* oficiālo īpašnieku, iegādājoties tā akcijas. Tas nolēma finansēt projektu ar šo starpnieksubjektu palīdzību, vismaz daļēji izmantojot finansējumu, kas tieši vai netieši bija saņemts no Ķīnas bankām un finanšu iestādēm. Tādējādi *CITIC Dicastal* rīkojās kā finansiālā ieguldījuma piešķirējs, jo tas visā projekta īstenošanas laikā pastāvīgi kontrolēja to, lai starpnieksubjektiem piešķirtie naudas līdzekļi galu galā tiktu novirzīti uzņēmumam *DMA* projekta sekmīgai pabeigšanai. Kā pēdējo soli pēc šā finansēšanas mehānisma īstenošanas *CITIC Dicastal* 2024. gada sākumā veica *DMA* akciju oficiālu iegādi, tādējādi izpildot savas saistības pret MV kā projekta īpašnieks saskaņā ar ieguldījumu nolīgumu.
- (315) Konkrētie darījumi, ar kuriem piešķirts preferenciālais finansējums, ir sīkāk izklāstīti turpmāk 3.5.2.2. iedaļā, taču izmeklēšanā vispirms bija jānosaka, vai *CITIC Dicastal*, netieši (ar savu saistīto subjektu starpniecību) veicot finansiālus ieguldījumus uzņēmumā *DMA*, rīkojās kā valsts iestāde pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē.
- (316) Pēc galīgās informācijas izpaušanas *DMA* apgalvoja, ka izmeklēšanas gaitā *Dicastal* grupa sniegusi plašus pierādījumus, kas liecina, ka finansējums, kuru ĶV sniedza *Dicastal* grupas Ķīnas subjektiem, nebija un pat nevarēja būt paredzēts iniciatīvai "Viena josla, viens ceļš", Marokai vai *DMA*.
- (317) Šajā saistībā uzņēmums atsaucās uz a) *Changsha Dicastal* iesniegto informāciju, kurā paskaidrots, ka ieguldījuma veikšanai Marokā tas izmantoja savus naudas līdzekļus, b) pārbaudes lietisko pierādījumu, kurš savāktis pārbaudē uz vietas uzņēmumā *DMA* un kurā izskaidrotas vienošanās starp *CITIC Dicastal* un *Changsha Dicastal* par Marokas projektu, un c) *Changsha Dicastal* aizdevuma līgumiem, kuri tika pārbaudīti uz vietas un pierāda, ka aizņēmējam nebija tiesību izmantot attiecīgos naudas līdzekļus ieguldījuma veikšanai ārvalstīs.
- (318) *DMA* uzskata, ka Komisija ir kļūdījusies, apgalvodama, ka *CITIC Dicastal* no ĶV saņemtos naudas līdzekļus ar vairāku saistītu subjektu starpniecību novirzīja uzņēmumam *DMA*. Uzņēmums arī apgalvoja, ka secinājums, ka *CITIC Dicastal* finansēja uzņēmumu *Changsha Dicastal*, palielinot tā ieņēmumus no pārdošanas, nav pamatots ar izmeklēšanas dokumentāciju. Turklāt Komisijas konstatējumus, ka *Wisdom* nodrošinājis preferenciālu finansējumu ar lētiem aizdevumiem un izejresursu piegādēm, *DMA* nodēvēja par spekulācijām.

- (319) Komisija noraidīja 316.–318. apsvērumā izklāstītos apgalvojumus. Kā paskaidrots 81. apsvērumā, Komisija ņēma vērā *Changsha Dicastal* iesniegto informāciju par ieguldījumam Marokā izmantoto naudas līdzekļu avotiem. Tāpat tā ņēma vērā attiecīgajā pārbaudes lietiskajā pierādījumā sniegto informāciju un *Changsha Dicastal* aizdevuma līgumus. Šajā saistībā jānorāda, ka Komisija nekad nav apgalvojusi, ka *Changsha Dicastal* kādu no saņemtajiem aizdevumiem izmantojis ieguldījumam Marokā tiešā veidā. Kā paskaidrots 221., 257., 259. un 371. apsvērumā, ieguldījumu netieši finansēja *CITIC Dicastal*, palielinot ieņēmumus no pārdošanas. Pretēji tam, ko apgalvoja DMA, šie secinājumi tika izdarīti, pamatojoties uz informāciju no revidētiem *Changsha Dicastal* pārskatiem un *Changsha Dicastal* un *CITIC Dicastal* kreditoru saistību un debitoru saistību sarakstiem, kā paskaidrots 221. apsvērumā, kurā arī sniegta atsauce uz Komisijas izmantotajiem dokumentiem.

3.5.2.1.3. CITIC Dicastal rīkojās kā valsts iestāde

- (320) Kā paskaidrots 3.5.2.1.1. iedaļā, *CITIC Dicastal* saņēma ārēju preferenciālu finansējumu no ĶV un/vai citām Ķīnas finanšu iestādēm. Pēc tam uzņēmums novirzīja šo finansiālo atbalstu DMA ar savu saistīto juridisko personu *Changsha Dicastal*, *Dicastal Asia*, *Dicastal HK* un *Wisdom* starpniecību un raudzījās, lai finansējuma plūsma tiktu izmantota Marokas ieguldījumu projekta īstenošanai. Tādējādi *CITIC Dicastal* kā ieguldījumu projekta ar MV ierosinātais rīkojās kā finansiālā ieguldījuma piešķirējs uzņēmumam DMA. Tāpēc izmeklēšanā tika vērtēts, vai *CITIC Dicastal*, ar saistīto juridisko personu starpniecību piešķirot finansējumu uzņēmumam DMA darbību veikšanai Marokā, rīkojās kā valsts iestāde pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 2. panta b) punkta nozīmē. Ar šo novērtējumu saistītie noteikumi un judikatūra ir apkopoti 3.5.2.1.1. iedaļas b) apakšiedaļā.
- (321) Vispirms Komisija vērtēja valsts īpašumtiesības uz *CITIC Dicastal* un citas formālas norādes par valdības īstenotu kontroli pār *CITIC Dicastal*, kā arī tā juridiskās attiecības ar DMA.
- (322) *CITIC Dicastal* ir daļa no *CITIC* grupas. *CITIC* grupas augšējā kontroles līmenī atrodas *CITIC Group Corporation* – Ķīnas valstij piederošs uzņēmums, kas izveidots ar Valsts padomes apstiprinājumu un ko Valsts padomes vārdā finansē Finanšu ministrija. ⁽⁷⁰⁾ *CITIC Group Corporation* ir galīgā kontrole pār lielu skaitu saistīto subjektu ⁽⁷¹⁾ (turpmāk “*CITIC* grupa”). Tā galvenais aktīvs ir 58,13 % *CITIC Limited* kapitāla daļu. Kopš *CITIC* grupas izveides 1979. gadā tā ir bijusi Ķīnas ekonomikas reformas celmlauzis. Tā veic ieguldījumus jomās ar ilgtermiņa potenciālu, kā arī jomās, kas atbilst valsts prioritātēm. ⁽⁷²⁾
- (323) *CITIC Limited* ar *CITIC Industrial Investment Group Corp., Ltd* (“*CIIG*”) starpniecību pieder 42 % *CITIC Dicastal* akciju.
- (324) Turklāt 26 % *CITIC Dicastal* akciju pieder Honkongā reģistrētam uzņēmumam *Aluminum Alliances Limited*. Saskaņā ar Honkongas uzņēmumu reģistra datiem tā direktori ir *LIU Erh Fei k-gs* un *Asia Capital Investment Limited*. *LIU Erh Fei k-gs* ir *Asia Investment Fund* pārvaldības iestādes *Asia Investment Capital* dibinātājs un izpilddirektors. *Asia Investment Fund* ir privātkapitāla ieguldījumu dolāru fonds, ko Honkongā nodibinājusi Ķīnas Finanšu ministrija ar Valsts padomes apstiprinājumu un kur piedalās arī citi kvalificēti vietējie un ārvalstu institucionālie ieguldītāji. Fonds ievēro principu, kas paredz veikt “uz tirgu orientētu, internacionalizētu un profesionālu darbību, kura bāzēta Ķīnā un ir vērsta uz Āziju, paturot redzeslokā arī pārējo pasauli”. ⁽⁷³⁾

⁽⁷⁰⁾ *CITIC. Corporate Governance and Risk Management*. Pieejams vietnē https://www.group.citic/en/About_CITIC/Governance_Risk/ (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

⁽⁷¹⁾ 2024. gada septembrī *CITIC Group Corporation* bija vairāk nekā 2 000 meitasuzņēmumu, sk. vietni <https://www.group.citic/uploadfile/2022/1121/子公司名单.pdf> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 10. janvārī).

⁽⁷²⁾ 2023. gada 20. novembra paziņojums par saistītu darījumu turpināšanu, 13. lpp. Pieejams vietnē <https://tools.euroland.com/tools/Pressreleases/GetPressRelease/?ID=4425436&lang=en-GB&companycode=hk-cpf&v=> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

⁽⁷³⁾ Sk. vietni <http://www.cvca.org.cn/home/rwxx/rwxx.html?page=liuerfei> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

- (325) *CITIC Group Corporation* mērķis ir izveidot izcilu konglomerātu ar stabilu reputāciju, vienlaikus “pielāgojot savu misiju valsts mērķiem un veicinot valsts atdzimšanu”.⁽⁷⁴⁾
- (326) *CITIC Group Corporation* un dažādi grupas uzņēmumi aktīvi reaģē uz valsts politiku un mērķiem, kas tieši attiecas uz alumīnija riteņu ražošanu. Grupas amatpersonas ļoti atzinīgi novērtēja jaunās idejas un mērķus, ar ko 19. Centrālās komitejas vārdā iepazīstināja ģenerālsēkretārs Sji Dzjinpins savā ziņojumā ĶKP Divdesmitajā nacionālajā kongresā. Tās piekrita, ka grupai būtu “jāliek lietā tās spēks, lai visaptverošā veidā būvētu mūsdienu sociālistisku valsti un veicinātu Ķīnas valsts vērienīgu atjaunošanu ar Ķīnai raksturīgu modernizāciju”, jo grupa “vienmēr ir solidarizējies ar partiju un turpina praktizēt valsts lielo lietu”. Filiāles Mjanmā pārstāvis uzsvēra, ka “iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” kopīga īstenošana ir kļuvusi par populāru starptautisko sabiedrisko labumu un starptautiskās sadarbības platformu”. Vēl viens kāda grupas uzņēmuma partijas filiāles pārstāvis paziņoja, ka “uzņēmuma attīstības stratēģijā ir jāintegrē Ķīnas Komunistiskās partijas Divdesmitā nacionālā kongresa jaunās prasības un kārtība, pilnībā jāizmanto apdrošināšanas nozares kā ekonomikas “drošības tīkla” un sociālā “stabilizatora” funkcijas, kā arī jāuzņemas jauni pienākumi un jāveic jaunas darbības, lai palīdzētu veicināt kopējo labklājību”.⁽⁷⁵⁾
- (327) Izmeklēšanā tika konstatēts, ka ĶKP kontrolēja uzņēmumus un ietekmēja to lēmumus ar vairāku esošo vai bijušo valdes locekļu palīdzību dažādos *CITIC* grupas uzņēmumos, tai skaitā *CITIC Dicastal*. *CITIC Dicastal* priekšsēdētājs *ZHU Zhihua* bija arī partijas sekretārs uzņēmumā.⁽⁷⁶⁾ Bijušais ģenerāldirektora vietnieks *GAO Xiuying* *CITIC Dicastal* valdē pārstāvēja uzņēmuma ĶKP pastāvīgo komiteju.⁽⁷⁷⁾ Vēl viens *CITIC Dicastal* direktors – *ZHANG Jian*, kas pārstāvēja tā akcionāru *CIIG*, – bija arī *CIIG* partijas komitejas sekretārs.⁽⁷⁸⁾ *CITIC Bank* partijas komitejas sekretārs *FANG He Ying* bija bankas priekšsēdētājs un izpilddirektors, kā arī *CITIC Group Corporation* ģenerāldirektora vietnieks.⁽⁷⁹⁾
- (328) Par ĶKP ietekmi *CITIC* grupas uzņēmumos acīmredzami liecina arī to statūti, un tā izpaužas šo uzņēmumu darījumdarbībā.
- (329) *CITIC Dicastal* statūti tika izstrādāti, lai cita starpā nodrošinātu uzņēmuma atbilstību ĶKP statūtu noteikumiem. *CITIC Dicastal* statūti paredz izveidot uzņēmumā ĶKP organizāciju, kas stiprinātu ĶKP vispārējās vadības politiku, noteiktu darbības virzienu un pārvaldītu vispārējo situāciju uzņēmumā. Statūti arī paredz izveidot uzņēmumā partijas komiteju, kuras locekļi var iesaistīties uzņēmuma direktoru padomē, uzraudzības padomē un vadībā. Viens no partijas komitejas uzdevumiem ir pētīt un apspriest uzņēmuma galvenos uzņēmējdarbības vadības jautājumus. Šī izpēte un apspriedes ir sagatavošanās darbs, uz kura pamata direktoru padome un vadība pieņem lēmumus par būtiskiem jautājumiem. Saskaņā ar statūtiem direktoru padomei ir jāuzklausā partijas komitejas atzinumi par būtiskiem uzņēmējdarbības lēmumiem un jautājumiem. Direktori izmanto uzņēmuma piešķirtās tiesības ar pienācīgu piesardzību, rūpīgi un godprātīgi, lai nodrošinātu uzņēmuma darījumdarbības atbilstību valsts tiesību aktiem, noteikumiem un dažādām valsts ekonomikas rīcībpolitikām.

⁽⁷⁴⁾ *CITIC. Brief introduction*. Pieejams vietnē https://www.group.citic/en/About_CITIC/Brief_Introduction/ (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

⁽⁷⁵⁾ “Drosmīgi doties uz priekšu jaunajā ceļā uz vērienīgu atjaunošanu: *CITIC* grupa sirsnīgi uzņem Ķīnas Komunistiskās partijas Divdesmitā nacionālā kongresa ziņojumu” [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē https://www.citic.com/html/2022/News_1021/2589.html (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

⁽⁷⁶⁾ “*CITIC Dicastal* risinājis stratēģiskas sarunas ar *BYD* un tika aicināts apmeklēt *BYD* jauno energoavotu transportlīdzekļu galveno piegādātāju konferenci” [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē <https://www.dicastal.com/Index/Detail/index/cid/070213/id/338> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 19. janvārī).

⁽⁷⁷⁾ “*CITIC Dicastal Co., Ltd.* ĶKP komitejas pastāvīgās komitejas bijušais loceklis *Gao Xiuying* izslēgts no partijas un atstādināts no amata” [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē <https://www.chinanews.com.cn/gn/2024/12-13/10335966.shtml> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 19. janvārī).

⁽⁷⁸⁾ *Zhang Jian* – personas profils [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē https://vip.stock.finance.sina.com.cn/corp/view/vCI_CorpManagerInfo.php?stockid=000998&Pcode=30383454&Name=%D5%C5%BC%E1 (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 19. janvārī).

⁽⁷⁹⁾ *China CITIC Bank* – direktori [ķīniešu valodā], sk. vietni <https://www.citicbank.com/about/survey/directorate/> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 19. janvārī); *CITIC* grupa – grupas vadība – grupas partijas komiteja [ķīniešu valodā], sk. vietni https://www.group.citic/html/About_CITIC/Directors_Senior/ (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 19. janvārī); *CITIC* grupa – grupas vadība – augstākā līmeņa vadība [ķīniešu valodā], sk. vietni https://www.group.citic/html/About_CITIC/Directors_Senior/ (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 19. janvārī).

- (330) Sji Dzjiņpina ziņojums atbalsojās arī uzņēmumā *CITIC Dicastal*: “Bākas rūpnīcas” un alumīnija riteņu 6. līnijas partijas filiāles propagandas komitejas loceklis *Liu Xinghua* norādīja, ka [*CITIC Dicastal*] būtu jāpieņem Sji Dzjiņpina Pārdomas par sociālismu ar Ķīnas iezīmēm jaunajam laikmetam kā “ideju bāka”, sistemātiski tās jāstudē un jāpadziļina sava izpratne par tām, un jāvada “bākas rūpnīca” tā, lai panāktu augstas kvalitātes attīstību. Alumīnija riteņu 2. līnijas departamenta biroja partijas filiāles sekretārs biedrs *Dai Wenhui* viedokļu apmaiņā par ražošanas jaudu un kvalitātes spēku norādīja, ka ražošana ir valsts ekonomikas pamats. [Uzņēmumam] ir jāatbalsta koncepcija “kvalitāte ir *Dicastal* mērķis” un jāpalīdz veidot ražošanas jaudu un kvalitātes spēku, stiprinot galveno pamata tehnoloģiju pētniecību iekārtu ražošanā un visaptveroši veicinot intelektisko ražošanu”.⁽⁸⁰⁾
- (331) Viens no saistītajiem naudas līdzekļu nodrošinātajiem uzņēmumiem *CITIC Dicastal* bija *CITIC Bank*. Arī šo subjektu galu galā kontrolē *CITIC Group Corporation* ar *CITIC Corporation Limited*, *CITIC Limited* un *CITIC Financial Holdings* starpniecību, un *CITIC Financial Holdings* ir tā tiešais kontrolējošais akcionārs, kuram 2023. gadā bija 64 % līdzdalība bankā *CITIC Bank*.⁽⁸¹⁾
- (332) Saskaņā ar *CITIC Bank* statūtiem⁽⁸²⁾ tā izveido ĶKP organizāciju, veic ĶKP darbības, stingri ievēro un stiprina ĶKP vispārējās vadības politiku un pilnībā atzīst partijas komitejas vadošo lomu virziena noteikšanā, vispārējās situācijas pārvaldīšanā un īstenošanas nodrošināšanā. Bankas direktori izmanto bankas piešķirtās tiesības piesardzīgi, apzinīgi un godprātīgi, lai nodrošinātu bankas darījumdarbības atbilstību valsts tiesību aktu prasībām, administratīvajiem noteikumiem un dažādām valsts ekonomikas rīcībpolitikām, tai skaitā politikai, kas attiecas uz alumīnija riteņu ražošanu.
- (333) Iepriekš minētie pierādījumi liecina par nopietnām formālām norādēm uz to, ka ĶV kontrolē uzņēmumu *CITIC Dicastal*, tai skaitā par pārliecinošām formālām norādēm uz to, ka tiek kontrolēti arī citi *CITIC* grupas subjekti, kas iesaistīti ieguldījumu projektā Marokā. Šo kontroli ĶV īsteno ar īpašumtiesībām uz uzņēmumiem un ar to lēmumu pieņemšanas struktūru un procesu un/vai ar ĶKP klātbūtni šo dažādo uzņēmumu darbībās, lai nodrošinātu, ka valdības politika, kas tieši attiecas uz alumīnija riteņu ražošanu, tiek pienācīgi īstenota. Pamatojoties uz to, var secināt, ka *CITIC Dicastal* īsteno ĶV virzīto politiku.
- (334) Papildus valsts līdzdalībai un citām formālām norādēm par ĶV īstenoto kontroli Komisija analizēja, vai uzņēmumam *CITIC Dicastal* ir vai ir piešķirtas valdības pilnvaras vai uzņēmums tās īsteno. Šai sakarā izmeklēšanā galvenā uzmanība tika pievērsta *CITIC Dicastal* attiecībām ar ĶV, tiesiskajai un ekonomiskajai videi, kas dominē Ķīnā, kā arī tam, vai šis subjekts faktiski pilda valdības funkcijas, ņemot vērā visus faktus un apstākļus, un jo īpaši ĶV politikas tvērumu un saturu alumīnija riteņu nozarē.
- (335) Attiecībā uz dominējošo Ķīnas tiesisko, politisko un ekonomisko vidi, kurā darbību veic *CITIC Dicastal*, Komisija ir ieguvusi pierādījumus, kas liecina par ĶV plašo ietekmi uz tās tautsaimniecības galvenajiem juridiskajiem un ekonomiskajiem aspektiem⁽⁸³⁾. Konkrēti attiecībā uz alumīnija riteņu nozari Komisija konstatēja, ka tā pakļauta ievērojamai valdības intervencei, izmantojot daudzas preferenciālas rīcībpolitikas, kas ietvertas plānos, pamatnostādnēs, direktīvās un citos politikas dokumentos, kuri pieņemti visos valdības līmeņos, un ka ĶV ir ievērojamas īpašumtiesības uz un kontrole pār uzņēmumiem, kas veic darbību šajā nozarē.⁽⁸⁴⁾

⁽⁸⁰⁾ Turpat.

⁽⁸¹⁾ *China CITIC Bank. 2023 Annual Report*, 176. un 178. lpp. Pieejams vietnē https://www.citicbank.com/about/investor_1011/financialaffairs/report/2023/202404/P020240429732182698660.pdf (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

⁽⁸²⁾ *China CITIC Bank Co., Ltd.* statūti [ķīniešu valodā]. Pieejami vietnē <https://www.citicbank.com/about/survey/regulation/202110/P020240730610518853121.pdf> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

⁽⁸³⁾ Sk. Komisijas dienestu darba dokumentu *Commission Staff Working document on significant distortions in the economy of the People's Republic of China*, SWD(2017) 483 final/2, 20.12.2017. Pieejams vietnē https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156474.pdf.

⁽⁸⁴⁾ Sk. Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2023/112 (2023. gada 18. janvāris), ar ko pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kura veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 2. punktu, nosaka galīgo antidempinga maksājumu konkrētu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes alumīnija riteņu importam (OV L 18, 19.1.2023., 66. lpp., jo īpaši 3.3.1. iedaļa, 41.–70. apsvērumi).

- (336) Ir trīs papildu elementi, kas apstiprina konstatējumu, ka *CITIC Dicastal* pilda valdības funkcijas.
- (337) Pirmais elements ir ietverts ieguldījumu nolīgumā, kas 2018. gada 26. jūlijā parakstīts ar MV. Kā jau minēts 159.–161. apsvērumā un 183. apsvērumā, šajā nolīgumā ir atsauces uz divpusējo sadarbību starp Maroku un Ķīnu. Vēl zīmīgāk ir tas, ka tā preambulas D punktā *CITIC Dicastal* grupa ir minēta kā alumīnija riteņu vadošā ražotāja un norādīts, ka ĶTR rīkojās ar *CITIC Dicastal* grupas starpniecību. Tādējādi tiek uzsvērts, ka, ņemot vērā *CITIC* grupas īpašo zinātību alumīnija riteņu ražošanā, ĶV ir īpaši izraudzījusies uzņēmumu *CITIC Dicastal* un *CITIC* grupu tam, lai īstenotu un sasniegtu iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” visaptverošos valdības politikas mērķus, veicot šo ieguldījumu Marokā abu valstu divpusējās sadarbības īpašajā kontekstā.
- (338) Otrais elements ir tas, ka ĶV ir oficiāli atzinusi *CITIC* grupu, kas ietver *CITIC Dicastal* un *DMA*, par tādu, kas īsteno iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš” un politiku virzībai uz citu valstu tirgiem, un ka ieguldījumu nolīgums, ko grupa 2018. gada 26. jūlijā parakstīja ar MV par tā dēvēto Marokas projektu, tiek uzskatīts par atbilstīgu iniciatīvai “Viena josla, viens ceļš”. Jau 2017. gadā *CITIC* grupa uzsvēra⁽⁸⁵⁾, ka tā īsteno stratēģiju virzībai uz citu valstu tirgiem un ka tā ir veikusi lielus ieguldījumus iniciatīvā “Viena josla, viens ceļš”. *CITIC* grupa paziņoja, ka turpinās aktīvi piedalīties iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanā, sniedzot lielāku ieguldījumu Ķīnas un iniciatīvā iesaistīto valstu un reģionu kopīgā attīstībā. To aprakstīto “septiņu sadarbības loku” vidū, ar kuru palīdzību tiek īstenota iniciatīva “Viena josla, viens ceļš”, *CITIC* grupa minēja sinerģiju ar vairāku valstu ministrijām un komisijām, ar VPU un vietējām pašvaldībām. Šajā kontekstā *CITIC Bank* jau 2017. gadā atbalstīja iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš” ar ieguldījumiem un vienlaikus ar finansējumu, nodrošinot ievērojamas summas finansiālā atbalsta veidā un no īpaša iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” fonda.
- (339) Turklāt *CITIC Dicastal* 2019. gada jūlija publikācijā (sk. arī 174. apsvērumu)⁽⁸⁶⁾ uzņēmums atsaucas uz valdības politiku, kas aktīvi veicina industriālās stratēģijas pielāgošanu un modernizāciju, norādot, ka *CITIC Dicastal* turpina veicināt stratēģiju virzībai uz citu valstu tirgiem un veido ražošanas bāzes ārvalstīs. Arī šis avots liecina par ciešo saikni starp *CITIC Group Corporation* augstāko vadību (proti, priekšsēdētāju un ģenerāldirektoru) un *CITIC Dicastal* attīstību un darbībām un par tās iesaisti. Attiecībā uz Marokas projektu *CITIC Group Corporation* vadītāji mudināja *CITIC Dicastal* izmantot tā vietējo darījumdarbības modeli arī Marokā, tai skaitā principu “kontrolēti tirgus resursi sociālā kapitāla ieguldījumu veicināšanai”. Maroka būtu pirmā valsts, kurā šis modelis tiek izmantots ārvalstīs, pamatojoties uz tās apņemšanos iesaistīties iniciatīvās “Viena josla, viens ceļš” nacionālajā projektā.
- (340) Trešais elements, kas liecina, ka *CITIC Dicastal* ir piešķirtas valdības pilnvaras, ir balstīts uz to, ka vairākos Ķīnas plānos un politikas dokumentos *CITIC Dicastal* ir konkrēti minēts kā viens no uzņēmumiem, kas izraudzīti iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanai un citās valstīs izvietotās jaudas palielināšanai. To vidū ir Cjīnhuandao 2020. gada īstenošanas plāns, kura 6. iedaļā par iekārtu ražošanu iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” kontekstā ir skaidri minēta *CITIC Dicastal* ieguldījumu projekta veicināšana Marokā.⁽⁸⁷⁾
- (341) Attiecībā uz preferenciālo finansējumu papildus visiem 3.5.1. iedaļā izklāstītajiem elementiem Hebei provinces 2018. gada paziņojuma par iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanu un starptautiskās sadarbības veicināšanu ražošanas jaudas jomā 6. iedaļā par iekārtu ražošanas veicināšanu uzņēmums *CITIC Dicastal* un Maroka ir konkrēti minēti kā ieguldījumu veicināšanas atbalsta saņēmēji.⁽⁸⁸⁾

⁽⁸⁵⁾ “*CITIC* grupa: valsts stratēģiju īstenošana un visaptveroša iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” izvēršana” [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē <https://www.foundation.citic/icms/null/null/ns:LHQ6LGY6LGM6MmM5Y2Q1OGU1ZWM2ODE4YzAxNwY1MTU3YzUyMDAwY2IscDosYTosbTo=/show.vsm1> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 10. janvārī).

⁽⁸⁶⁾ “*CITIC Dicastal*: Ķīnas ražošana uzņem apgriezienus ārvalstīs” [ķīniešu valodā], šā žurnāla redakcionālais departaments, 15.7.2019. Pieejams vietnē <https://www.jingjidaokan.com>, null.

⁽⁸⁷⁾ Sk. Cjīnhuandao 2020. gada īstenošanas plānu par aktīvu dalību iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanā un starptautiskās sadarbības veicināšanā ražošanas jaudas jomā [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē <http://fgw.qhd.gov.cn/home/details?code=MTk0MTkzNzM4Mzk2&pcode=MA%CE%B3%CE%B3&id=461926> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 10. janvārī).

⁽⁸⁸⁾ Hebei provinces Tautas valdības galvenā biroja paziņojums par īstenošanas plāna par aktīvu dalību iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanā un starptautiskās sadarbības veicināšanā ražošanas jaudas jomā pieņemšanu, 2018/110 [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnēs <http://fgcx.bjcourt.gov.cn:4601/law?fn=lar1478s159.txt> un <https://law.esnai.com/mview/189605> (pēdējoreiz skatītas 2025. gada 18. janvārī).

- (342) Turklāt 2020. gada janvārī starp CITIC grupu un Sinosure tika parakstīts stratēģiskās sadarbības nolīgums⁽⁸⁹⁾, un parakstīšanā piedalījās CITIC Bank partijas komitejas sekretārs un priekšsēdētājs, kā arī Sinosure partijas komitejas loceklis un ģenerāldirektora vietnieks. CITIC Bank bija pirmā banka-akciju sabiedrība, kas parakstīja šādu nolīgumu ar Sinosure, ņemot vērā to ilgstošās attiecības. Finansējuma apjoms pārsniedza 20 miljardus USD. Minētais nolīgums apliecināja šo uzņēmumu apņemšanos kopīgi īstenot valsts stratēģiju un atbalstīt uzņēmumus, lai tie varētu attīstīties starptautiskā līmenī. Šo sadarbību atspoguļoja Sinosure Hebei filiāle, kas īpaši minēja atbalstu iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” īstenošanai, kurš piešķirts CITIC Dicastal projektam.⁽⁹⁰⁾ Arī bankas Export-Import Bank of China Hebei filiāle īpaši norādīja uz atbalstu un finansējumu, ko tā sniegusi CITIC Dicastal.⁽⁹¹⁾
- (343) Katrā ziņā, analizējot, vai CITIC Bank un CITIC Finance ir uzskatāmas par valsts iestādēm, Komisija izmantoja 3.5.2.1.1. iedaļā izklāstītos konstatējumus par pārējām Ķīnas bankām un finanšu iestādēm, kas sniegušas tiešu vai netiešu finansējumu CITIC Dicastal, jo tie ir attiecināmi arī uz CITIC Bank un CITIC Finance. Pamatojoties uz to, Komisija secināja, ka CITIC Bank un CITIC Finance, piešķirot finansējumu CITIC Dicastal, rīkojās kā valsts iestādes pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 2. panta b) punkta nozīmē.
- (344) Rezumējot, pamatojoties uz šajā iedaļā aprakstīto pierādījumu kopumu, Komisija secināja, ka CITIC Dicastal, veicot finansiālu ieguldījumu DMA ar saistīto subjektu starpniecību, rīkojās kā valsts iestāde pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē, ko skata saistībā ar 2. panta b) punktu. Attiecīgie pierādījumi liecināja, ka pastāv formālas norādes par valsts īpašumtiesībām uz un kontroli pār CITIC Dicastal, jo Ķīnas valdība un/vai ĶKP tieši vai netieši piedalījās akciju kapitālā un/vai direktoru padomē, kas pieņēma attiecīgos darījumdarbības lēmumus, un ka CITIC Dicastal, realizējot Marokas projektu, īstenoja ĶV politiku, tai skaitā iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”. Iepriekš minētie pierādījumi arī liecināja, ka Ķīnā valdošajā attiecīgajā gan vispārējā, gan tieši alumīnija riteņu nozares tiesiskajā, politiskajā un ekonomiskajā vidē, kurā CITIC Dicastal darbojas, ir ievērojama valdības klātbūtne, kuru tā nodrošina, izmantojot preferenciālas rīcībpolitikas un plānus, kas rada būtisku iejaukšanos normālā tirgus konjunktūrā. Turklāt attiecīgie pierādījumi skaidri parādīja, ka uzņēmumam CITIC Dicastal ir piešķirtas valdības pilnvaras, jo tas pilda valdības funkcijas, tāpēc ka CITIC Dicastal un citi tās pašas grupas subjekti jau izsenis īsteno Ķīnas valdības pieņemtās preferenciālas rīcībpolitikas. Attiecībā uz CITIC Dicastal un tā ieguldījumu projektu Marokā ir skaidrs, ka ar to tiek īstenota Ķīnas iniciatīva “Viena josla, viens ceļš”, stratēģija virzībai uz citu valstu tirgiem, politika Made in China, kā arī pārējās Ķīnas preferenciālas rīcībpolitikas alumīnija riteņu nozares atbalstam, arī MV un ĶV sadarbības kontekstā.
- (345) Lai gan MV paziņoja, ka tai nav tiesību sniegt piezīmes par trešo valstu uzņēmumiem un to pārvaldību, pēc galīgās informācijas izpaušanas tā tomēr iesniedza piezīmes par Komisijas konstatējumiem. MV vienkārši apgalvoja, ka, kā liecina tās pieredze, CITIC Dicastal veiktā Marokas ražotnes izveide bija privāts ieguldījums, kas nav saistīts ar ĶV, un vēlreiz uzsvēra, ka trūkst pierādījumu par divpusējās sadarbības satvaru, kas būtu izveidots, uzņēmumam CITIC Dicastal ĶV vārdā noslēdzot ieguldījumu nolīgumu ar MV.
- (346) Komisija norādīja, ka šis apgalvojums ir vienkārši paziņojums, ko MV sniegusi pēc tam, kad atzinusi savu nespēju iesniegt piezīmes par ārvalstu uzņēmumu. Tāpēc Komisijai uz to nebija jāatbild, ņemot vērā arī iepriekš sākti izklāstīti šajā jautājumā sniegto apgalvojumu atspēkojumus pēc būtības.
- (347) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka Komisijas konstatējumi nesniedz pietiekamus pierādījumus tam, ka CITIC Dicastal ir valsts iestāde.

⁽⁸⁹⁾ “2020. gada stratēģiskais nolīgums starp CITIC un Sinosure” [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē https://www.group.citic/html/2020/News_1123/2317.html (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 10. janvārī).

⁽⁹⁰⁾ “Politikā balstīta eksporta kredītu apdrošināšana sniedz lielu atbalstu mūsu provinces darbam, kas saistīts ar “sešām stabilitātes jomām” un “sešām garantijām”” [ķīniešu valodā], 2021. Pieejams vietnē <https://dfjr.hebei.gov.cn> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 18. janvārī).

⁽⁹¹⁾ “Ķīnas bankas Export-Import Bank of China Hebei filiāle dara visu iespējamo, lai īstētu īpašo aizdevumu plānu, kas palīdzēs nostabilizēt ārējās tirdzniecības bāzi” [ķīniešu valodā]. Pieejams vietnē http://www.eximbank.gov.cn/info/jgdt/202102/t20210208_25738.html (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 10. janvārī).

- (348) Tāpat kā 345. un 346. apsvērumā, Komisija norādīja, ka tai nav jāatbild uz DMA piezīmēm par konstatējumiem, ka *CITIC Dicastal* ir valsts iestāde, jo tajās ir vienkārši pausts paziņojums bez būtiskiem argumentiem.

3.5.2.2. Izmeklēšanas konstatējumi

- (349) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos secinājumus, ka, pirmkārt, *CITIC Dicastal* saņēma finansiālu atbalstu no ĶV tieši un ar valsts iestāžu statusā darbojošos Ķīnas finanšu iestāžu starpniecību un, otrkārt, *CITIC Dicastal*, novirzot ĶV finansiālo atbalstu DMA īstenotajam projektam Marokā, rīkojās kā valsts iestāde, Komisija pārbaudīja šādus konkrētus darījumus, kas saistīti ar projekta finansēšanu un veikti DMA labā:

- kapitāla palielināšana,
- finanšu aizdevumi,
- *de facto* aizdevumi, kas saistīti ar ražošanas līdzekļu iegādi,
- *de facto* aizdevumi, kas saistīti ar izejvielu iegādi,
- izejvielu nodrošināšana par preferenciālām cenām.

(a) Kapitāla palielināšana

- (350) Kā aprakstīts 264.–266. apsvērumā, 2021. gada novembrī DMA reģistrētais pašu kapitāls ievērojami pieauga. Šis pieaugums tika finansēts šādi:

- 2019. gadā DMA saņēma sešus aizdevumus no sava Ķīnas mātesuzņēmuma *Dicastal Asia*. DMA šos aizdevumus tā arī neatmaksāja, kā arī nemaksāja attiecīgos procentus. 2021. gadā aizdevumi tika kapitalizēti,
- vienlaikus *Dicastal Asia* pārņēma DMA kreditoru saistības pret sešiem Ķīnas riska uzņēmumiem un to summu pieskaitīja DMA pašu kapitālam.

- (351) Kā minēts 261., 265., 266. un 274. apsvērumā, *Dicastal Asia* izmantoja naudas līdzekļus, ko bija nodrošinājis tā vienīgais akcionārs *Changsha Dicastal* pašu kapitāla pieauguma un aizdevuma veidā un saistītais uzņēmums *Wisdom* aizdevuma veidā. Patiesais šā caur *Changsha Dicastal*, *Wisdom* un *Dicastal Asia* novirzītā Ķīnas finansējuma avots bija *CITIC Dicastal*. Marokas meitasuzņēmuma izveides laikā un pēc tam uzņēmums *CITIC Dicastal* saņēma naudas līdzekļus no saistītajiem grupas finanšu subjektiem, kā arī no dažādām citām valstij piederošām Ķīnas bankām un finanšu iestādēm, kā izklāstīts 222.–226. apsvērumā.

(1) Finansiālais ieguldījums

- (352) Pamatojoties uz iepriekš 3.5.2.1. iedaļā izdarītajiem konstatējumiem, Komisija secināja, ka *CITIC Dicastal*, ar saistītu subjektu starpniecību veicot iepriekš minēto finansiālo ieguldījumu uzņēmumā DMA, rīkojās kā valsts iestāde pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta un 2. panta b) punkta nozīmē.

- (353) Tādējādi šī programma ir finansiāls ieguldījums, kas izpaudās kā ĶV un MV sadarbības kontekstā veikta, uz MV attiecināma tieša naudas līdzekļu nodošana no ĶV 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta nozīmē.

- (354) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka ne ĶV, ne kāda valsts iestāde nav devusi finansiālu ieguldījumu kapitāla palielināšanā. Uzņēmums apgalvoja, ka tas vienkārši pārvietoja naudas līdzekļus no viena konta uz citu.

- (355) Uzņēmums arī uzstāja, ka Komisijas fakti ir nepareizi, jo tas kapitalizēja ne tikai no *Dicastal Asia* saņemtos naudas līdzekļus, bet arī naudas līdzekļus, kas saņemti no sešiem nesaistītiem ārzonas uzņēmumiem, un lietas materiālos nebija pierādījumu, ka šie seši uzņēmumi būtu piedalījušies iniciatīvā "Viena josla, viens ceļš". Turklāt DMA apgalvoja, ka Komisija nav pierādījusi, ka minēto *Dicastal Asia* aizdevumu izcelsme ir ĶV vai *CITIC Dicastal*.

- (356) Komisija nepiekrīt 354. un 355. apsvērumā izklāstītajiem apgalvojumiem. Tas, kā šie darījumi tika atspoguļoti grāmatvedības ierakstos (pārklasificēti no aizdevumiem / kreditoru saistībām par pašu kapitālu), nemainīja to, ka DMA būtībā tika atbrīvots no pienākuma nokārtot atlikušās kreditoru saistības un atmaksāt aizdevumu. Tā vietā šie parādi tika pārveidoti par uzņēmuma pašu kapitālu.
- (357) Turklāt tam, vai minētie seši ārzonas uzņēmumi piedalījās vai nepiedalījās iniciatīvā “Viena josla, viens ceļš”, šajā lietā nav nozīmes. Uzņēmumu DMA no parāda atbrīvoja nevis šie uzņēmumi, bet gan DMA tiešais vienīgais akcionārs *Dicastal Asia*. Kā paskaidrots 350. un 351. apsvērumā, *Dicastal Asia* vispirms nokārtoja DMA parādu pret ārzonas uzņēmumiem, izmantojot naudas līdzekļus, ko *CITIC Dicastal* tam bija novirzījis ar *Changsha Dicastal* un *Wisdom* starpniecību. Pēc tam kad tas kļuva par šo parādu īpašnieku, tas šos naudas līdzekļus nevis atprasīja no uzņēmuma DMA, bet gan izmantoja, lai palielinātu savu kapitāla ieguldījumu šajā Marokas uzņēmumā.

(2) Ieguvums

- (358) DMA parādi, kas radušies no *Dicastal Asia* aizdevumiem un kreditoru saistībām pret sešiem kreditoriem, tika pārvērti pašu kapitālā, bet tā arī netika tieši vai netieši atmaksāti dividenžu veidā. Tāpēc Komisija uzskatīja, ka kapitalizētie parādi ir parādu atlaišana, ko *CITIC* grupa veica attiecībā uz DMA.
- (359) Šī programma nodrošina ieguvumu, kas atbilst tā parāda summai, no kura uzņēmums tika atbrīvots. Tomēr, tā kā uzņēmums no parāda tika atbrīvots kapitāla ieguldījuma veidā, ieguvums ir jāsadala pa ilgāku laikposmu. Tāpēc Komisija uz izmeklēšanas periodu attiecināja kopējā ieguvuma daļu, kas atbilst uzņēmuma galveno aktīvu, proti, tā iekārtu, nolietojumam izmeklēšanas periodā.
- (360) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA sūdzējās, ka nav skaidrs, kādā veidā tika saņemts finansiālais ieguldījums un/vai ieguvums, jo Komisija 353. apsvērumā atsaucās uz naudas līdzekļu tiešu nodošanu, 358. apsvērumā – uz parāda atlaišanu, bet 359. apsvērumā – uz atbrīvojumu no parāda.
- (361) Attiecībā uz ieguvuma aprēķinu uzņēmums apgalvoja, ka tas nav ticis atbrīvots no parāda, jo parāds tika kapitalizēts, tāpēc attiecināt ieguvumu uz izmeklēšanas periodu, pamatojoties uz iekārtu nolietojumu, ir kļūdaini.
- (362) Komisija norādīja, ka neatkarīgi no tā, vai darījumi ir nosaukti par parāda atlaišanu vai atbrīvošanu no parāda, tie bija tieša naudas līdzekļu nodošana, kā to apstiprinājusi ekspertu grupa lietā *Korea – Commercial Vessels*⁽⁹²⁾. Kā paskaidrots 356. apsvērumā, DMA tika galīgi atbrīvots no parāda, jo parāda kapitalizācijas rezultātā uzņēmums tika atbrīvots no pienākuma to atmaksāt. Tāpēc Komisija noraidīja 360. un 361. apsvērumā izklāstītos apgalvojumus.

(3) Specifiskums

- (363) Šie ieguldījumi ir īpaši, jo uz tiem attiecas ĶV un MV divpusējo ieguldījumu nolīgumu satvars, kas sīkāk izklāstīts 3.4. iedaļā. Konkrētāk, shēma ir īpaša saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktu, jo tā attiecas tikai uz konkrētu autobūves nozares uzņēmumu saskaņā ar Marokas preferenciālajām rīcībpolitikām, kas izklāstītas 3.3. iedaļā, kā arī tā ir reģionālā ziņā īpaša, jo tiek īstenota IAZ, kas cita starpā arī aplūkota 3.3. iedaļā.
- (364) Pēc konkrēti uzņēmumam DMA paredzētās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka nav pierādījumu tam, ka finansiālie ieguldījumi būtu uzņēmumam DMA vai autobūves nozarei specifiski vai sniegti saistībā ar sadarbību starp MV un ĶV.
- (365) Komisija norādīja, ka šis apgalvojums nav pamatots. Kā norādīts 363. apsvērumā, Komisija izdarīja konstatējumus, pamatojoties uz konkrētiem pierādījumiem, kas liecina par to, ka ieguldījums ir bijis īpašs gan nozares, gan reģionālā ziņā. Tāpēc Komisija noraidīja šos apgalvojumus.

⁽⁹²⁾ Ekspertu grupas ziņojums lietā *Korea – Commercial Vessels*, 7.411.- 7.413. punkts.

(4) Secinājums

- (366) Šai subsīdiju shēmai konstatētā subsīdijas likme ražotājam eksportētājam, kurš sadarbojās, izmeklēšanas periodā ir šāda.

Kapitāla pieaugums MV un ĶV sadarbības ietvaros

Uzņēmuma nosaukums	Finansiālais atbalsts	Subsīdijas likme
DMA	Kapitalizētie aizdevumi	1,29 %
DMA	Kapitalizētās kreditoru saistības	1,10 %

(b) **De facto aizdevums, kas saistīts ar ražošanas līdzekļiem, un aizdevumi**

- (367) DMA 2020. un 2021. gadā saņēma divus finanšu aizdevumus no saistītiem uzņēmumiem, kā izklāstīts 268. un 271. apsvērumā.
- (368) *Dicatal HK* 2020. gadā izsniedza DMA aizdevumu, kas izmeklēšanas perioda beigās tika pilnībā atmaksāts. *Dicatal HK* pats tika finansēts ar aizdevumiem no sava vienīgā akcionāra *CITIC Dicatal*, kā aprakstīts 271. apsvērumā. Šo aizdevumu vērtība ievērojami pārsniedza tā aizdevuma vērtību, ko *Dicatal HK* piešķīra DMA.
- (369) *Dicatal Asia* 2021. gadā piešķīra DMA aizdevumu, kas tika pilnībā atmaksāts izmeklēšanas perioda beigās. Kā paskaidrots 268. un 274. apsvērumā, lai finansētu aizdevumu, *Dicatal Asia* saņēma vairākus aizdevumus no *Wisdom*, kuru vērtība sedza uzņēmumam DMA aizdoto summu.
- (370) Turklāt, kā aprakstīts 260. apsvērumā, DMA saņēma vienu *de facto* aizdevumu, jo *Changsha Dicatal* piegādāja DMA ražošanas iekārtas, kuru vērtība pārsniedza 90 % no kopējās iegādāto iekārtu vērtības. Piegādes notika laikposmā no 2018. līdz 2022. gadam. Tomēr DMA par šīm iekārtām nesamaksāja savlaicīgi. Izmeklēšanas perioda sākumā DMA joprojām bija nesamaksāts parāds par šiem darījumiem 70 % apmērā no to kopējās vērtības. Uzņēmums daļēji samaksāja par piegādātajām iekārtām izmeklēšanas periodā, tādējādi līdz izmeklēšanas perioda beigām samazinot nesamaksāto summu līdz 50 % no to aktīvu kopējās vērtības, kas iegādāti no *Changsha Dicatal*.
- (371) Kā aprakstīts 257. apsvērumā, *Changsha Dicatal* varēja finansēt savu ieguldījumu Marokā īstenotajā ieguldījumu projektā, pateicoties naudas plūsmas palielinājumam, ko nodrošināja tā darījumi ar *CITIC Dicatal*.
- (372) Tādējādi visas šīs finanšu plūsmas varēja izsekot līdz faktiskajam īpašniekam Ķīnā, proti, *CITIC Dicatal*, kas pats saņēma finansējumu no saistītajiem grupas finanšu subjektiem, kā arī no dažādām citām valstij piederošām Ķīnas bankām un finanšu iestādēm, kā konstatēts 222.–226. apsvērumā.

(1) **Finansiālais ieguldījums**

- (373) Pamatojoties uz iepriekš 3.5.2.1. iedaļā izklāstītajiem konstatējumiem, Komisija secināja, ka *CITIC Dicatal*, ar saistīto subjektu starpniecību veicot finansiālu ieguldījumu uzņēmumā DMA, rīkojās kā valsts iestāde. Tika konstatēts, ka arī *CITIC* grupas finanšu iestādes un valstij piederošās bankas un finanšu iestādes, izsniedzot aizdevumus *CITIC Dicatal*, rīkojās kā valsts iestādes.
- (374) Finansiālais ieguldījums tika veikts tiešas naudas līdzekļu nodošanas veidā 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta nozīmē, piešķirot preferenciālu finansējumu aizdevumu un *de facto* aizdevuma veidā uzņēmumam DMA.
- (375) Šos finansiālos ieguldījumus, ko veica uzņēmums *CITIC Dicatal* kā valsts iestāde ar savu saistīto subjektu starpniecību, atbilstīgi 3.4. iedaļā izklāstītajiem konstatējumiem var attiecināt uz MV tās divpusējās sadarbības ar ĶV kontekstā.

- (376) Pēc galīgās informācijas izpaušanas *DMA* apgalvoja, ka jēdziena “*de facto* aizdevumi” nav ne pamatregulā, ne PTO NSKP. Uzņēmums apgalvoja, ka jebkurā gadījumā *Changsha Dicastal* pārbaudē uz vietas pierādīja, ka *DMA* nebija parādā uzņēmumam *Changsha Dicastal*. Proti, *Changsha Dicastal* rīkojās kā aģents, un nesamaksātais atlikums bija kredīts, ko bija piešķirušī faktiskie iekārtu piegādātāji. Šajā saistībā uzņēmums atkārtoti uzsvēra, ka nepiekrīt pamatregulas 28. panta piemērošanai, jo atteikums pārbaudes uz vietas laikā kā lietisko pierādījumu iesniegt taustāmu sarakstu ar aprīkojuma sākotnējiem piegādātājiem neliedza Komisijai pārbaudīt šai izmeklēšanai vajadzīgo informāciju (sk. arī 112., 116. un 118. apsvērumu).
- (377) Turklāt *DMA* apgalvoja, ka nav pierādījumu, ka *ĶV* vai *CITIC Dicastal* būtu piešķirušī aizdevumus uzņēmumiem *Dicastal Asia* un *Dicastal HK*. *DMA* uzskata, ka *CITIC Dicastal* grāmatvedības uzskaitē un finanšu pārskati skaidri parāda, ka tas nav sniedzis nekādus aizdevumus uzņēmumiem *Changsha Dicastal*, *Dicastal Asia* vai *Dicastal HK* un ka tas turklāt nav veicis nekādus maksājumus uzņēmumam *Dicastal Asia*.
- (378) Attiecībā uz jēdzienu “*de facto* aizdevumi” Komisija norādīja, ka tā izmantoja šo terminu tikai tādēļ, lai nošķirtu šos attiecīgos darījumus no finanšu aizdevumiem, kuros, pamatojoties uz aizdevuma līgumu, aizdevējs pārskaita reālus finanšu līdzekļus uz aizņēmēja bankas kontu. Šajā lietā *de facto* aizdevums ir līdzvērtīga situācija, kas atšķiras ar to, ka iekārtu piegādātājs, neiekasējot maksājumus vai iekasējot tos novēloti, uzņēmumam *DMA* ir nodrošinājis naudas līdzekļus, kas šim uzņēmumam pretējā gadījumā nebūtu pieejami.
- (379) Attiecībā uz to, ka *Changsha Dicastal* neesot izsniedzis kredītu, Komisija atgādināja, ka, tā kā *Changsha Dicastal* atteicās iesniegt sarakstu ar saviem iespējamajiem uzņēmumam *DMA* piegādātās tehnikas piegādātājiem, Komisija nevarēja pārbaudīt, kuriem subjektiem bija uzlikts nesamaksātā parāda slogs un kādos apstākļos un ar kādiem nosacījumiem šis iespējamais kredīts tika sniegts. Pretrunā informācijai, ko *Changsha Dicastal* sniedza pārbaudes uz vietas laikā, *DMA* iesniegtajos iekārtu pirkuma līgumos uzņēmums *Changsha Dicastal* ir skaidri norādījis kā pārdevējs un ir noteikti tā pienākumi projektēt, izgatavot, piegādāt, uzstādīt un pārdot iekārtas uzņēmumam *DMA*, kā arī nodrošināt apmācību uz vietas. *Changsha Dicastal* kā pārdevējs arī sniedz visas garantijas, pamatojoties uz līgumiem.
- (380) Attiecībā uz to, kā *ĶV* vai *CITIC Dicastal* nodrošināja finansējumu uzņēmumiem *Changsha Dicastal*, *Dicastal Asia* vai *Dicastal HK*, Komisija atsaucās uz 257., 268., 271. un 274. apsvērumā norādītajiem darījumiem, kas parāda, kā *CITIC Dicastal* ar savu saistīto subjektu starpniecību 367.–370. apsvērumā aprakstīto darījumu kontekstā novirzīja naudas līdzekļus uzņēmumam *DMA*. Jo īpaši, Komisija norādīja, ka, pretēji tam, kā bija apgalvots *DMA* iesniegtajās piezīmēs par galīgo izpausto informāciju, *CITIC Dicastal* piešķīra aizdevumus uzņēmumam *Dicastal HK*. Šo informāciju sniedza pats *Dicastal HK*, un tā tika pārbaudīta uz vietas.
- (381) Tāpēc Komisija noraidīja 376. un 377. apsvērumā izklāstītos apgalvojumus.

(2) Ieguvums

- (382) Šī prakse nodrošina ieguvumu, kas atbilst starpībai starp procentiem, ko *DMA* maksāja par aizdevumu, un summu, kas tiktu maksāta par līdzvērtīgu komerciālu aizdevumu.
- (383) Lai noteiktu atsaucē procentu likmi, Komisija ņēma vērā aizdevuma piešķiršanas datumu, tā ilgumu, valūtu un uzņēmuma kredītspēju.
- (384) Abi finanšu aizdevumi bija denominēti euro. Lai gan rēķini par iekārtām, ko piegādāja *Changsha Dicastal*, tika sagatavoti juaņās renminbi, maksājumi tika veikti euro. Tāpēc Komisija uzskatīja, ka *de facto* aizdevums bija denominēts euro.
- (385) Lai novērtētu uzņēmuma kredītspēju un ilgtermiņa maksātspējas risku, Komisija izmantoja apgrozāmā kapitāla rādītāju un parāda attiecību pret pašu kapitālu.

- (386) Ar apgrozāmā kapitāla rādītāju mēra uzņēmuma spēju segt īstermiņa saistības, un tā ir attiecība starp īstermiņa aktīviem un īstermiņa saistībām. 2019., 2020. un 2023. gadā DMA apgrozāmā kapitāla rādītājs saglabājās zemāks par 1, un tas nozīmē, ka minētajos gados uzņēmums nebūtu varējis izpildīt savas īstermiņa saistības, likvidējot savus īstermiņa aktīvus. 2021. un 2022. gadā situācija bija labāka – tad apgrozāmā kapitāla rādītājs pārsniedza 1. Tomēr, ja īstermiņa likviditātes aprēķinā netika ņemti vērā krājumi (ātrās likviditātes rādītājs), jo tos nevar uzreiz pārvērst naudā, rādītājs saglabājās zemāks par 1 arī 2021. gadā, bet 2022. gadā tik tikko pārsniedza 1.
- (387) Ar parāda attiecību pret pašu kapitālu mēra uzņēmuma spēju segt savas ilgtermiņa parādsaistības. Šis rādītājs liecināja par ļoti sliktu stāvokli. Parāda attiecība pret pašu kapitālu 2019. un 2020. gadā, proti, pirms tam, kad tika kapitalizēta liela daļa uzņēmuma parādsaistību (sk. 264.–266. apsvērumu un 350. apsvērumu), sasniedza vērtību, kas pārsniedza 2 000. Pēc kapitāla palielināšanas ilgtermiņa finanšu saistības joprojām pārsniedza pašu kapitālu. Parāda attiecība pret pašu kapitālu 2021.–2022. gadā saglabājās lielāka par 5 un 2023. gadā – lielāka par 3.
- (388) Ņemot vērā 385.–387. apsvērumā aprakstītās likviditātes un maksātspējas problēmas, Komisija uzskatīja, ka uzņēmuma finansiālais stāvoklis bija nestabils un potenciālo aizdevēju un ieguldītāju vērtējumā uzņēmums bija augsta riska kategorijā.
- (389) Pamatojoties uz to, Komisija izmantoja indeksu *ICE BofA Euro High Yield Index*, kas ļauj izsekot tādu euro denominētu uzņēmumu parāda vērtspapīru sniegumam, kuri pieder pie spekulatīvās kategorijas un kuri publiski emitēti euro iekšzemes vai eiroobligāciju tirgos. Tā kā aizdevumus un *de facto* aizdevumu piešķīra Ķīnas subjekti ārvalstu projektam, kas īstenots Marokā, Komisija uzskatīja, ka būtu jāņem vērā arī valsts risks. Tāpēc Komisija procentu likmi, kas noteikta, pamatojoties uz indeksu *ICE BofA Euro High Yield Index*, korigēja atbilstoši valsts riskam, ko noteikusi ESAO.
- (390) Atsauces procentu likmes noteikšanā tika ņemts vērā abu finanšu aizdevumu piešķiršanas datums, jo abiem aizdevumiem bija fiksēta procentu likme. Prēmijas aprēķinā, kas tika veikts, pamatojoties uz valsts riska novērtējumu, tika ņemts vērā aizdevumu ilgums.
- (391) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka Komisija nav pienācīgi paskaidrojusi, kā aprēķināts ieguvums, un nav skaidri paskaidrojusi, uz kāda pamata aprēķināts *de facto* aizdevuma sniegtais ieguvums.
- (392) DMA arī apgalvoja, ka Komisija nav ņemusi vērā samaksas termiņus, par kuriem panākta vienošanās līgumos par attiecīgo iekārtu iegādi. Konkrētāk, Komisija nav ņemusi vērā to, ka bija panākta vienošanās maksājumus veikt pa daļām un ka liela iegādāto iekārtu vērtības daļa bija jāsedz tikai 270 dienu laikā pēc iekārtu uzstādīšanas un nodošanas ekspluatācijā pabeigšanas. Tāpēc Komisijai būtu jānodrošina, ka ieguvuma aprēķinā tiek iekļautas tikai tās iekārtas, kuru apmaksas termiņš jau bija pagājis.
- (393) Attiecībā uz atsauces vērtību uzņēmums apgalvoja, ka Komisijas izmantotā atsauces vērtība neattiecas uz aizdevumiem un tāād neatbilst PTO NSKP 14. panta b) punktā noteiktajām prasībām. Uzņēmums arī apgalvoja, ka tas nevar piekļūt izejas datiem un tāpēc nevar pārliecināties par to pareizību. DMA apgalvoja, ka Komisijai būtu jāizmanto Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) naudas tirgus likmes Marokai, kuras precīzi atspoguļojot Marokas komerciālo procentu likmes.
- (394) Uzņēmums arī apgalvoja, ka Komisijas konstatējumi par DMA parāda attiecību pret pašu kapitālu un par Marokas valsts risku nav pamatoti. Uzņēmums apgalvoja, ka parāda attiecības pret pašu kapitālu aprēķini netika izpausti un nav saprotami. DMA uzskata, ka ESAO noteiktais valsts riska reitings aizdevumiem neder, jo tas attiecas uz “Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem dalībnieku valsts riska klasifikāciju”.
- (395) Visbeidzot, uzņēmums apgalvoja, ka ieguvums, kas izriet no nesegtajām kreditoru saistībām par iekārtām, būtu nevis jāattiecinā tikai uz izmeklēšanas periodu, bet gan jāsadala pa iekārtu vidējo lietderīgās lietošanas laiku.
- (396) Komisija noraidīja 391.–395. apsvērumā izklāstītos apgalvojumus.

- (397) Pirmkārt, *de facto* aizdevuma sniegtā ieguvuma aprēķins lielās līnijās ir izskaidrots 382.–384. apsvērumā, un detalizēts aprēķins DMA tika izpausts konkrēti šim uzņēmumam izpaustās informācijas 2-3.3.2. pielikumā.
- (398) Otrkārt, samaksas termiņiem šajā lietā nav būtiskas ietekmes. Visas tehnikas piegādes laiks bija tāds, ka pēdējā maksājuma termiņš beidzās pirms izmeklēšanas perioda sākuma, izņemot vienu importa darījumu, kas veidoja mazāk nekā 0,9 % no izmeklēšanas perioda sākumā vēl neatmaksātā atlikuma.
- (399) Treškārt, Komisija nepiekrīt DMA vērtējumam par izvēlētas atsaucē vērtības atbilstību PTO NSKP 14. panta b) punkta prasībām. Atsaucē vērtība atspoguļoja euro valūtā denominēta augsta riska uzņēmumu parāda ienesīgumu, t. i., to, cik daudz nopelna kreditors, kas aizdod naudu uzņēmumam ar šādu riska profilu, tādējādi tā atainoja DMA parāda valūtu un DMA ieguldījumu riska profilu. Komisija apstiprināja, ka saite uz atsaucē datu avotu, kura bija norādīta konkrētajam uzņēmumam izpaustajā informācijā, darbojas labi. Tā ved uz bankas *Federal Bank of St. Louis* mājaslapu⁽⁹³⁾, kur uzņēmums varēja sameklēt konkrēto atsaucē vērtību pēc koda, kas bija norādīts konkrētajam uzņēmumam izpaustās informācijas 2. pielikumā (lapa "Atsaucē vērtība euro denominētiem aizdevumiem" (*Benchmark-EUR loans*)). Komisija arī pārbaudīja SVF naudas tirgus likmes Marokai, kuras uzņēmums DMA bija piedāvājis kā piemērotākas atsaucē vērtības. Komisija konstatēja, ka attiecīgā naudas tirgus likme atbilst starpbanku aizdevumu procentu likmei⁽⁹⁴⁾ un tāpēc nav piemērota kā atsaucē procentu likme.
- (400) Ceturtkārt, Komisija norādīja, ka kredīspējas rādītāju aprēķini uzņēmumam DMA tika izpausti konkrētajam uzņēmumam izpaustās informācijas 2-3.2. pielikumā. Attiecīgajā izklājlapā ir iekļautas katra rādītāja aprēķināšanas formulas, tabula ar aprēķinā izmantotajiem datiem un šo datu avoti (revidētie ziņojumi un nodokļu deklarācijas). Turklāt katra rādītāja aprēķinu rezultāti tika uzrādīti tādā veidā, ka uzņēmums varēja izsekot katram aprēķina posmam. Valsts riska prēmiju Komisija uzskatīja par piemērotu, jo, līdzīgi kā eksporta kredīti, arī šie aizdevumi tika piešķirti projektam, kas atrodas ārvalstī.
- (401) Visbeidzot, Komisija paskaidroja, ka kompensācija par ieguvumu, kas izriet no atlikušajām kreditoru saistībām par iekārtām, netika noteikta iekārtu iegādes pilnajā vērtībā. Tā vietā par šīs programmas sniegto ieguvumu tika uzskatīti tikai procenti, kas izmeklēšanas periodā būtu bijuši jāmaksā par šādu aizdevumu, kurš piešķirts novēlotas maksājumu iekasēšanas veidā. Tātad ieguvums attiecās tieši uz izmeklēšanas periodu un nebija vajadzības to sadalīt pa ilgāku laikposmu.

(3) *Specifiskums*

- (402) Arī šie ieguldījumi ir īpaši, jo uz tiem attiecas ĶV un MV divpusējo ieguldījumu nolīgumu satvars, kas sīkāk izklāstīts 3.4. iedaļā. Konkrētāk, šīs shēmas ir īpašas saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktu, jo aizdevumi un *de facto* aizdevums ir piešķirti konkrētam autobūves nozares uzņēmumam saskaņā ar Marokas preferenciālajām rīcībpolitikām, kas izklāstītas 3.3. iedaļā, kā arī tās ir reģionālā ziņā īpašas, jo tiek īstenotas IAZ, kas cita starpā arī aplūkota 3.3. iedaļā.
- (403) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka Komisijas veiktā specifiskuma analīze nav pietiekama.
- (404) Komisija norādīja, ka šis apgalvojums ir vienkāršs paziņojums, kas nav pamatots ar pierādījumiem. Pamatojoties uz elementiem, kas liecina par to, ka ieguvums ir īpašs gan nozares, gan reģionālā ziņā, kā parādīts 402. apsvērumā, Komisija apstiprināja savus konstatējumus.

⁽⁹³⁾ *Federal Bank of St. Louis*. Sk. vietni <https://fred.stlouisfed.org> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 7. februārī).

⁽⁹⁴⁾ *International Financial Statistics. Country Notes*, 113. lpp. Pieejams vietnē <https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781455217588/9781455217588.xml> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 7. februārī).

(4) Secinājums

- (405) Šai subsīdiju shēmai konstatētā subsīdijas likme ražotājam eksportētājam, kurš sadarbojās, izmeklēšanas periodā ir šāda.

De facto aizdevums, kas saistīts ar ražošanas līdzekļiem, un aizdevumi MV un ĶV sadarbības ietvaros

Uzņēmuma nosaukums	Finansiālais atbalsts	Subsīdijas likme
DMA	De facto aizdevums, kas saistīts ar ražošanas līdzekļiem	5,44 %
DMA	Dicatal Asia un Dicatal HK aizdevumi	0,51 %

- (406) Pēc galīgās informācijas izpaušanas MV piebalsoja DMA apgalvojumiem, norādot, ka, tās ieskatā, DMA un ar to saistītie uzņēmumi ir pierādījuši, ka pilnīgi neviens finansiālais ieguldījums, ko ĶV sniegusi Ķīnas saistītajiem uzņēmumiem Ķīnā, nav bijis paredzēts iniciatīvai "Viena josla, viens ceļš", Marokai vai DMA, kā to pierāda arī Changsha Dicatal iesniegtā informācija, ka tas ieguldījumam DMA kapitālā ir izmantojis pats savus naudas līdzekļus. Pēc tam tā secināja, ka Komisija ir acīmredzami kļūdaini secinājusi, ka CITIC Dicatal, rīkojoties kā valsts iestāde, ar vairāku saistītu subjektu starpniecību novirzījis ĶV naudas līdzekļus tālāk. Visbeidzot, MV apgalvoja, ka lietas materiālos nav pierādījumu tam, ka Changsha Dicatal pārdošanas apjoma pieaugums būtu atbalstījis DMA un ka CITIC Dicatal būtu izmantojis Wisdom, lai uzņēmumam DMA nodrošinātu papildu aizdevumus un lētus izejresursus.
- (407) Komisija norādīja, ka šie MV argumenti ir tikai apgalvojumi, kas nav pamatoti. Tāpēc Komisijai uz tiem nav jāatbild. Katrā ziņā Komisija pēc būtības izskatīja visus DMA argumentus par šiem jautājumiem un tos noraidīja.

(c) Tieša naudas līdzekļu nodošana saistībā ar alumīnija lietņu nodrošināšanu

- (408) DMA iepirka alumīnija lietņus, kas ir galvenā AR ražošanā izmantotā izejviela, no neliela skaita saistītu un nesaistītu piegādātāju. Kā sīkāk izklāstīts 105., 106., 272. un 273. apsvērumā, Wisdom – uzņēmums, par kuru tika konstatēts, ka tas ir saistīts ar Dicatal grupu (sk. 3.5.2.1. iedaļu), – bija DMA galvenais piegādātājs un piegādāja aptuveni 75 % no visiem alumīnija lietņiem, ko DMA iegādājās izmeklēšanas periodā. DMA parakstīja līgumu ar Wisdom par šo ievērojamo daudzumu alumīnija lietņu 2020. gada martā, proti, tikai četrus mēnešus pēc Wisdom dibināšanas.
- (409) Wisdom piegādāja DMA alumīnija lietņus ar diviem preferenciāliem nosacījumiem.
- (410) Pirmkārt, neraugoties uz 90 dienu samaksas termiņu, kas skaidri noteikts līgumā starp Wisdom un DMA, līdz izmeklēšanas perioda beigām DMA nebija samaksājis Wisdom ne par vienu lietni, kas tika iegādāts laikposmā no 2022. gada decembra līdz izmeklēšanas perioda beigām. Turklāt Wisdom neveica nekādas darbības saskaņā ar līguma noteikumiem par strīdu izšķiršanu, lai saņemtu minētos maksājumus, kā arī neizbeidza līgumu.
- (411) Otrkārt, cena, ko Wisdom prasīja DMA, bija mākslīgi noteikta ievērojami zemāka par cenu, ko tieši prasīja pārējie ārvalstu nesaistītie alumīnija lietņu piegādātāji, kuri arī ražoja šo izejvielu un piegādāja DMA ievējamus daudzumus. Komisija uzskatīja, ka šo cenu atšķirību nepārprotami ietekmēja attiecības ar Wisdom un ka būtiskās atšķirības no pārējo nesaistīto piegādātāju cenām nevar izskaidrot ar citiem elementiem, piemēram, līguma ilgumu vai iesaistītajiem daudzumiem.

(1) Finansiālais ieguldījums

- (412) Ņemot vērā konstatējumus, kas izklāstīti 305. apsvērumā, Komisija secināja, ka CITIC Dicatal izmantoja Wisdom kā instrumentu, ar ko ĶV sniegto preferenciālo atbalstu novirzīt Marokas projektam.

- (413) Savukārt *CITIC Dicastal* saņēma naudas līdzekļus no saistītajiem grupas finanšu subjektiem, kā arī no dažādām citām valstij piederošām Ķīnas bankām un finanšu iestādēm, kā konstatēts 153.–158. apsvērumā.
- (414) Pamatojoties uz iepriekš 3.5.2.1. iedaļā izklāstītajiem konstatējumiem, Komisija secināja, ka *CITIC Dicastal*, ar saistīto subjektu starpniecību veicot finansiālu ieguldījumu uzņēmumā *DMA*, rīkojās kā valsts iestāde. Tika konstatēts, ka arī *CITIC* grupas finanšu iestādes un valstij piederošās bankas un finanšu iestādes, izsniedzot aizdevumus *CITIC Dicastal*, rīkojās kā valsts iestādes.
- (415) Finansiālais ieguldījums tika veikts tiešas naudas līdzekļu nodošanas veidā 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta nozīmē, ar *Wisdom* starpniecību piešķirot preferenciālu finansējumu *de facto* aizdevuma veidā uzņēmumam *DMA*. Finansiālā ieguldījuma summa bija vienāda ar nesamaksāto parādu, kas izrietēja no nesamaksātajiem rēķiniem, kuri bija izrakstīti par alumīnija lietņiem un kuru samaksas termiņš jau bija pagājis. Turklāt *Wisdom* piegādāja *DMA* alumīnija lietņus par ievērojami zemāku cenu.
- (416) Pēc galīgās informācijas izpaušanas *DMA* apgalvoja, ka tas nav saņēmis nekādu finansiālu ieguldījumu naudas līdzekļu tiešas nodošanas veidā, bet ir saņēmis tikai alumīnija lietņus.
- (417) Tas arī apgalvoja, ka starp *CITIC Dicastal* un *Wisdom* nav nekādu attiecību. Tāpēc neesot nekādu pierādījumu par finansiālo ieguldījumu un specifiskumu.
- (418) *DMA* arī apgalvoja, ka *Wisdom* attiecībā uz piegādātajiem lietņiem tam nav piemērojis nekādus preferenciālus noteikumus. *DMA* neesot samaksājis rēķinus tamdēļ, lai liegtu *Wisdom* paaugstināt līgumā noteikto cenu. Šajā saistībā *DMA* norādīja, ka saskaņā ar pārskatīto līgumu cena 2023. gada novembrī un decembrī paaugstinājās. Šajā periodā tā bija augstāka nekā cena, kas tika maksāta par *ALBA* piegādātajiem alumīnija lietņiem. Turklāt *DMA* apgalvoja, ka 2024. gadā tas samaksāja gandrīz visus nesamaksātos rēķinus.
- (419) *DMA* arī apgalvoja, ka nav pierādījumu, ka *CITIC Dicastal* būtu ĶV nodrošināto preferenciālo atbalstu novirzījis uzņēmumam *DMA*. Konkrētāk, uzņēmums apgalvoja, ka Komisija pārbaudīja visas *CITIC Dicastal* 2017. līdz 2023. gada kreditoru saistības un debitoru saistības un tādējādi būtu varējusi pārliecināties, ka uzņēmumam *Wisdom* netika nodoti nekādi naudas līdzekļi. Turklāt *DMA* uzskata, ka nav pierādījumu tam, ka *Wisdom* būtu saņēmis preferenciālu finansējumu no ĶV.
- (420) Attiecībā uz preferenciālā finansējuma veidu, pret kuru šīs subsīdiju shēmas kontekstā tiek vērsti kompensācijas pasākumi, *DMA* apgalvoja, ka ne pamatregulā, ne PTO NSKP nav jēdziena “*de facto* aizdevums”, tāpēc Komisijai būtu bijis jāsecina, ka finansiāla ieguldījuma nav.
- (421) Komisija noraidīja 416.–420. apsvērumā izklāstītos apgalvojumus.
- (422) Pirmkārt, kā paskaidrots 409.–411. apsvērumā, finansiālo ieguldījumu tiešas naudas līdzekļu nodošanas veidā veidoja tas, ka *Wisdom* nodrošināja preferenciālas cenas par alumīnija lietņiem un iekasēja maksājumus ar novēlošanos, krietni pēc līgumā noteiktā samaksas termiņa.
- (423) Otrkārt, konstatējumi un secinājumi par *CITIC Dicastal* un *Wisdom* attiecībām, kā arī *Dicastal* grupas piezīmes par šo jautājumu ir aplūkoti 275.–313. apsvērumā.
- (424) Treškārt, skaidrojumu par to, kāpēc *Wisdom* bija noteicis zemākas cenas, Komisija aplūkoja 313. apsvērumā.
- (425) Ceturtkārt, iemeslus, kāpēc *Wisdom* nebija minēts *CITIC Dicastal* revidētajos ziņojumos un grāmatvedības uzskaitē, Komisija jau ir aplūkojusi 274.–313. apsvērumā, jo īpaši 283. un 284. apsvērumā. Turklāt Komisija nepiekrīta apgalvojumam, ka tā ir pārbaudījusi visas *CITIC Dicastal* kreditoru saistības un debitoru saistības par 2017.–2023. gadu. Šajā saistībā jānorāda, ka Komisija pieprasīja un saņēma sarakstus ar tām *CITIC Dicastal* kreditoru saistībām un debitoru saistībām, kas attiecas uz darījumiem ar *Changsha Dicastal*.
- (426) Visbeidzot, jēdzienu “*de facto* aizdevums” Komisija ir aplūkojusi 378. apsvērumā.

(2) *Ieguvums*

(427) Prakse, kas aprakstīta 408.–411. apsvērumā, nodrošināja ieguvumu, kas atbilst:

- starpībai starp procentiem, ko DMA maksāja par *de facto* aizdevumu, un summu, kas tiktu maksāta par līdzvērtīgu komerciālu aizdevumu, un
- starpībai starp cenu, ko DMA maksāja par alumīnija lietņiem, kuri iegādāti no *Wisdom*, un tirgus cenu līdzvērtīgai izejvielai, ko piegādājis nesaistīts piegādātājs.

(428) Attiecībā uz *de facto* aizdevumu, lai noteiktu atsaucē procentu likmi ieguvuma aprēķināšanai, Komisija ņēma vērā aizdevuma ilgumu, tā valūtu un uzņēmuma kredītpēju.

(429) Komisija ieguvuma aprēķinā iekļāva 2022. gadā veiktos pirkuma darījumus, par kuriem izmeklēšanas periodā nebija samaksāts. Šiem darījumiem noteiktais aizdevuma ilgums bija viens pilns gads. No pirkumiem, par kuriem rēķini izrakstīti 2023. gadā, tika ņemti vērā tikai tie, kuru samaksas termiņš bija 2023. gadā. Aizdevuma ilgums šiem darījumiem tika aprēķināts kā starpība starp samaksas termiņu un gada beigām. Neraugoties uz to, ka pēc izmeklēšanas perioda šie aizdevumi tika atmaksāti tikai daļēji, Komisija arī summas, par kurām netika iesniegti pierādījumi par atmaksu pēc izmeklēšanas perioda, uzskatīja par *de facto* aizdevumu, nevis par visas summas tiešu nodošanu parāda atlaišanas veidā.

(430) Cena, ko *Wisdom* prasīja par alumīnija lietņu piegādi, bija izteikta ASV dolāros. Tāpēc Komisija uzskatīja, ka *de facto* aizdevums ir denominēts ASV dolāros.

(431) Kā paskaidrots 385.–388. apsvērumā, potenciālo aizdevēju un ieguldītāju vērtējumā DMA bija augsta riska kategorijā. Tāpēc Komisija par atsaucē likmi izmantoja procentu likmi, kas bija sagaidāma obligācijām, kuras bija emitējuši uzņēmumi ar B reitingu (saskaņā ar *Bloomberg* pieejamajiem datiem). 389. apsvērumā paskaidroto iemeslu dēļ atsaucē procentu likme tika koriģēta, lai ņemtu vērā valsts risku, ko novērtējusi ESAO.

(432) Tā kā *de facto* aizdevums tika saņemts divu gadu laikā, Komisija, lai noteiktu atsaucē procentu likmi un aprēķinātu valsts riska prēmiju, uzskatīja, ka aizdevuma ilgums bija divi gadi.

(433) Attiecībā uz pirkuma cenas starpību, lai aprēķinātu ieguvumu, Komisija salīdzināja vidējo pirkuma cenu, ko DMA maksāja par alumīnija lietņiem, kurus izmeklēšanas periodā piegādāja *Wisdom*, ar vidējo pirkuma cenu, ko DMA maksāja par alumīnija lietņiem, kurus izmeklēšanas periodā piegādāja otrs lielākais piegādātājs, kas nebija saistīts ar DMA.

(434) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka *de facto* aizdevumam izmantotā atsaucē procentu likme ir pretrunā PTO NSKP 14. panta b) punktam, un atsauca uz saviem 393. apsvērumā aprakstītajiem argumentiem par “*de facto* aizdevumu, kas saistīts ar ražošanas līdzekļiem, un aizdevumiem”.

(435) Attiecībā uz alumīnija lietņu preferenciālās cenas sniegtā ieguvuma aprēķināšanas metodiku uzņēmums apgalvoja, ka Komisijai būtu no aprēķina jāizslēdz 2023. gada novembrī un decembrī saņemtās piegādes, jo ir pierādīts, ka uzņēmuma *Wisdom* noteiktās cenas bija augstākas nekā uzņēmuma ALBA noteiktās cenas.

(436) Attiecībā uz alumīnija lietņu atsaucē cenu DMA apgalvoja, ka Komisija, par atsauci izmantojot ALBA piegādāto alumīnija lietņu importa cenu, ir pārkāpusi PTO NSKP 14. panta d) punktu, kurā noteikts, ka “atlīdzības atbilstīgumu nosaka, ņemot vērā konkrētās preces vai pakalpojuma tirgus apstākļus, kas valda iegādes valstī”. Uzņēmuma ieskatā, Komisija nav pierādījusi, ka importētā alumīnija cenas atbilst Marokā valdošajiem apstākļiem.

(437) Visbeidzot, uzņēmums apgalvoja, ka šajā programmā konstatētais ieguvums nebūtu jāattiecina uz uzņēmuma kopējo apgrozījumu pilnā apmērā. Tā kā no *Wisdom* iepirktie alumīnija lietņi veidoja tikai daļu no visiem izmeklēšanas periodā iegādātajiem lietņiem, Komisijai būtu bijis jāattiecina tikai aprēķinātā ieguvuma atbilstošā daļa.

- (438) Komisija noraidīja 434.–437. apsvērumā izklāstītos apgalvojumus.
- (439) Pirmkārt, uzņēmuma apgalvojumus par atsaucē procentu likmi Komisija ir izskatījusi 399. apsvērumā. Turklāt ASV dolāros denominētajiem aizdevumiem izmantotās atsaucē procentu likmes izejas datus Komisija uzņēmumam izpauž konkrētajam uzņēmumam izpaustās informācijas 2. pielikumā (lapā “Atsaucē vērtība ASV dolāros denominētiem aizdevumiem” (*Benchmark-USD loans*)). Procentu likme, kas sagaidāma par obligācijām, kuras emitējuši uzņēmumi ar B reitingu, ir piemērota aizstājējvērtība procentu likmei, kas augsta riska profila uzņēmumam būtu jāmaksā, ja tas vēlētos aizņemt ASV dolāros denominētus naudas līdzekļus.
- (440) Otrkārt, Komisija noteica subsidēšanas apjomu konkrētam izmeklēšanas periodam. Tā pārbaudīja *Wisdom* un *ALBA* noteiktās vidējās svērtās cenas šajā periodā. Komisija uzskatīja, ka uzņēmuma pieprasījums salīdzinājumā ņemt vērā īsāku periodu nav pamatots.
- (441) Treškārt, Komisija uzskatīja, ka *ALBA* piegādāto alumīnija lietņu importa cena ir piemērota aizstājējvērtība lietņu iekšzemes cenām Marokā, jo importētajiem lietņiem bija cenas ziņā jākonkurē ar iekšzēmē iegūtajām izejvielām.
- (442) Visbeidzot, Komisija uzskatīja, ka, attiecinot ieguvumu pret uzņēmuma kopējo apgrozījumu, tā ir izmantojusi piesardzīgu pieeju. Nav apstrīdams, ka *DMA* izmantoja šajā programmā konstatēto ieguvumu pilnā tā vērtībā, ne tikai to ieguvuma daļu, kas atbilst *Wisdom* piegādāto alumīnija lietņu daļai no izmeklēšanas periodā iepirkto lietņu kopējā daudzuma. No otras puses, varētu apgalvot, ka, tā kā attiecīgie lietņi tika izmantoti, lai izgatavotu tikai daļu no IP laikā saražotā kopējā AR daudzuma, kopējo vērtību būtu vajadzējis attiecināt tikai pret atbilstošo kopējā apgrozījuma daļu.

(3) *Specifiskums*

- (443) Arī šie ieguldījumi ir īpaši, jo uz tiem attiecas ĶV un MV divpusējo ieguldījumu nolīgumu satvars, kas sīkāk izklāstīts 3.4. iedaļā. Konkrētāk, šīs shēmas ir īpašas saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktu, jo *de facto* aizdevums ir piešķirts un tieša naudas līdzekļu nodošana, nosakot alumīnija lietņiem preferenciālu cenu, ir veikta vienam konkrētam autobūves nozares uzņēmumam saskaņā ar Marokas preferenciālajām rīcībpolitikām, kas izklāstītas 3.3. iedaļā, kā arī tās ir reģionālā ziņā īpašas, jo tiek īstenotas IAZ, kas cita starpā arī aplūkota 3.3. iedaļā. Konkrētāk, ar subjekta *Dicastal Asia* starpniecību *Wisdom* piešķir *DMA* aizdevumus, lai tie tiktu izmantoti kā ieguldījumi *DMA*.

(4) *Secinājums*

- (444) Šai subsīdiju shēmai konstatētā subsīdijas likme ražotājam eksportētājam, kurš sadarbojās, izmeklēšanas periodā ir šāda.

Tieša naudas līdzekļu nodošana saistībā ar alumīnija lietņu nodrošināšanu MV un ĶV sadarbības ietvaros

Uzņēmuma nosaukums	Finansiālais atbalsts	Subsīdijas likme
<i>DMA</i>	<i>De facto</i> aizdevums, kas saistīts ar izejresursu nodrošināšanu	2,03 %
<i>DMA</i>	Izejresursu preferenciālā cena	15,65 %

3.6. MV piešķirto naudas līdzekļu tieša nodošana

3.6.1. No IDIF piešķirtās dotācijas

- (445) Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka Marokas ražotāji eksportētāji saņēma dotācijas, ko *IDIF* piešķir saskaņā ar ieguldījumu nolīgumiem, kurus attiecīgie uzņēmumi bija noslēguši ar MV.

(a) **Juridiskais pamats**

- (446) *IDIF* ir publisks ieguldījumu fonds, kas piešķir dotācijas tā atbalsta saņēmējiem, un to sākotnēji izveidoja Marokas valdība saskaņā ar Pamatlikumu Nr. 18-95, ar ko pieņem Ieguldījumu hartu ⁽⁹⁵⁾, un tas tika nosaukts par *Fonds de promotion des investissements*, pieņemot 1995. gada Finanšu likumu un tā turpmākos grozījumus ⁽⁹⁶⁾. 2015. gadā fondu pārdēvēja par *Fonds de Développement Industriel et des Investissements*, lai uzsvērtu, ka tas ir vērsts uz rūpniecību. *IDIF* mērķis ir konsolidēt valsts rūpniecības nozares darbības, veikt tās modernizāciju un attīstīt tās spēju aizstāt importētos produktus.
- (447) Rūpniecības attīstības un ieguldījumu fondu tieši pārvalda MV, proti, valdības vadītājs, finanšu ministrs un rūpniecības ministrs, kā to paredz 1. pants Dekrētā Nr. 2-14-715, ar ko īsteno 2015. gada Finanšu likumu. ⁽⁹⁷⁾

(b) **Izmeklēšanas konstatējumi**

- (448) *IDIF* ir valdības instruments, kas sniedz ieguldījumu atbalstu, piešķirot ieguldītājiem dotācijas. Darbību veidi, kas ietilpst *IDIF* darbības jomā, ir raksturoti kā “rūpniecības attīstības finansēšana”, “valsts īstenota to izmaksu segšana, kas saistītas ar ieguvumiem, kuri piešķirti ieguldītājiem ieguldījumu līgumu shēmas ietvaros,” un “ieguldījumu veicināšanai un atbalstam nepieciešamo izdevumu segšana”.
- (449) Lai projekts saņemtu *IDIF* atbalstu, Marokas valdībai projektu jābūt atzinušai par “stratēģiski nozīmīgu projektu” vai “strukturēšanas projektu” saskaņā ar Rūpniecības attīstības paātrināšanas plānu (“IAP”) (2014.–2020. g.). Kā uzsvērts 3.3. iedaļā iepriekš, autobūves nozare ir viena no stratēģiski nozīmīgajām rūpniecības nozarēm, kas tiek atbalstīta saskaņā ar IAP. Lai saņemtu ieguvumu, ir arī jānoslēdz ieguldījumu nolīgums starp MV un ieguldītāju saskaņā ar Ieguldījumu hartas likumu. Turklāt, lai ieguldījumu projekti būtu atbalsttiesīgi, tiem ir jāatbilst vismaz vienam no šādiem pieciem kritērijiem, kas noteikti Ieguldījumu hartā: i) projekta summa 3 gadu laikā ir lielāka par vai vienāda ar 200 miljoniem MAD (t. i., 18,5 miljoniem EUR); ii) projekts tiek īstenots kādā no provincēm vai prefektūrām, kas minētas 1998. gada 30. jūnija Dekrētā Nr. 2-98-520 ⁽⁹⁸⁾; iii) projekts nodrošina vismaz 250 stabilu darbvieta izveidi 3 gadu laikā; iv) projekts nodrošina tehnoloģiju nodošanu; v) projekts veicina vides aizsardzību.
- (450) *IDIF* sniedz finansiālu ieguldījumu atlasītiem ieguldītājiem piešķirtu dotāciju veidā, un tā gada budžets ir 3 miljardi MAD (t. i., 280 miljoni EUR). Fonds nodrošina šādus ieguvumus:
- dotācijas materiāliem un nemateriāliem ieguldījumiem, kuras var segt līdz 30 % no kopējās ieguldījuma summas, atskaitot nodokļus (tās var izmantot zemes nomas tiesību iegūšanai, nepārsniedzot 20 % no zemes cenas, tehniskās palīdzības izmaksu segšanai, ar pētniecību, izstrādi un inovāciju saistītu izdevumu segšanai u. c.),
 - piemaksu par eksporta pieaugumu līdz 10 % no papildu apgrozījuma, kas gūts no eksporta pārdevumiem,
 - gada piemaksu par importa apjoma aizstāšanu – uzņēmumi, kas ir daļa no tādas ekosistēmas, kura vismaz 60 % no savu izejresursu pirkumiem, kas iepriekš veikti ārvalstīs, ir pārnēsusi uz rūpnieciskiem piegādātājiem Marokā, var saņemt gada piemaksu par importa apjoma aizstāšanu līdz 2 % apmērā no šiem pirkumiem.

⁽⁹⁵⁾ Dahir n° 1-95-213 du 14 jourmada II 1416 (8 novembre 1995) portant promulgation de la loi-cadre n° 18-95 formant charte de l'investissement.

⁽⁹⁶⁾ Décret n° 2-00-895 du 6 kaada 1421 (31 janvier 2001) pris pour l'application des articles 17 et 19 de la loi-cadre no 18-95 formant charte de l'investissement; Décret n° 2-15-625 modifiant le décret n° 2-00-895 du 6 kaada 1421 (31 janvier 2001) pris pour l'application des articles 17 et 19 de la loi-cadre n° 18-95 formant charte de l'investissement; Décret n° 2-04-847 du 8 ramadan 1425 (22 octobre 2004) complétant le décret n° 2-00-895 du 6 kaada 1421 (31 janvier 2001) pris pour l'application des articles 17 et 19 de la loi-cadre n° 18-95 formant charte de l'investissement.

⁽⁹⁷⁾ Dekrēts Nr. 1-14-195 (2014. gada 24. decembris), ar ko izsludina Finanšu likumu Nr. 100-14 2015. fiskālajam gadam.

⁽⁹⁸⁾ Al Hociema, Berkane, Jerada, Nador, Oujda-Amgad, Taounate, Taourirt, Taza, Tétouan, Chefchaouen, Larache, Tanger Assilah, Beni Makada, Tata, Smara, Boujdour, Guelmim, Oued Dahab, Tan Tan.

- (451) Abi AR ražotāji eksportētāji, uz kuriem attiecas izmeklēšana, parakstīja divpusēju ieguldījumu nolīgumu ar Marokas valsti. MV abus projektus ir arī atzinusi par valstij "stratēģiski nozīmīgiem" saskaņā ar IAP, un tie ir radījuši aptuveni 1 200 darbvietas DMA un 1 300 darbvietas Hands. ⁽⁹⁹⁾
- (452) Ar abiem uzņēmumiem noslēgtie ieguldījumu nolīgumi attiecas tikai uz to shēmas daļu, kas saistīta ar ieguldījumu dotācijām. Ražotāji eksportētāji nepieprasīja piemaksas par eksporta pieaugumu un importa apjoma aizstāšanu. Turklāt tika konstatēts, ka, lai gan abi uzņēmumi bija tiesīgi saņemt dotāciju, DMA neatbilda noteiktiem formāliem kritērijiem, kas noteikti nolīgumā, un tāpēc IP laikā tas vēl nebija pieteicies ieguldījumu atbalsta saņemšanai. Tikai Hands 8 jau saņēma daļu no ieguldījumu atbalsta saskaņā ar nosacījumiem ieguldījumu nolīgumā, kas noslēgts starp Hands Corporation (mātesuzņēmumu) un MV.

(c) **Finansiālais ieguldījums**

- (453) Šī dotāciju programma ir MV finansiāls ieguldījums tiešas naudas līdzekļu nodošanas veidā pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē. MV izmaksāja Hands 8 finansiālo ieguldījumu, kas saistīts ar ieguldījumu projekta pirmo posmu, un tas atbilda 30 % no kopējiem ieguldījumiem, kas paredzēti grozītajā ieguldījumu nolīgumā; minētā izmaksa aptvēra laikposmu no 2020. līdz 2023. gadam ieskaitot.

(d) **Ieguvums**

- (454) Finansiālais ieguldījums nodrošina ieguvumu, kas atbilst dotācijas summai.
- (455) Tā kā saistītie ieguvumi, kas izriet no ieguldījumu nolīguma, attiecas uz aktīviem, izmeklēšanas periodā nodrošinātais ieguvums tika aprēķināts, sadalot dotācijas summu atbilstīgi to aktīvu nolietojuma periodam, kuros tika veikti ieguldījumi, proti, zemei un ēkām šis periods bija 30 gadi, bet tehnikai – 7–10 gadi.

(e) **Specifiskums**

- (456) Shēma ir īpaša saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktu, jo saskaņā ar Marokas preferenciālajām rīcībpolitikām, kas izklāstītas 3.3. iedaļā, tā ir paredzēta tikai atlasītiem ieguldītājiem ieguldījumu veikšanai rūpnieciskās darbībās, ko veic galasaņēmējs – autobūves nozares uzņēmums. Tā ir īpaša arī reģionālā ziņā, jo tiek īstenota IAZ, kas cita starpā arī aplūkota 3.3. iedaļā.

(f) **Secinājums**

- (457) Šai subsīdijai konstatētā subsīdijas likme ražotājiem eksportētājiem, kas sadarbojās, izmeklēšanas periodā ir šāda.

No IDIF piešķirtās dotācijas

Uzņēmuma nosaukums	Subsīdijas likme
Hands 8	1,57 %

3.6.2. **No HIIIF piešķirtās dotācijas**

- (458) Hasana II Ekonomiskās un sociālās attīstības fonds ("HIIIF") tika izveidots 1999. gadā, un to finansēja no līdzekļiem, kas tika iegūti, privatizējot valstij piederošus uzņēmumus. 2002. gadā ar Likumu Nr. 36-01 HIIIF tika pārveidots par valsts iestādi (*établissement public*), kas ir atsevišķa juridiska persona. Fondam nav akciju kapitāla, bet to pilnībā finansē no Marokas valsts budžeta.

⁽⁹⁹⁾ Rūpniecības un tirdzniecības ministrija, *The Chinese group CITIC Dicastal and the Moroccan State sign an investment agreement for an industrial project in the automotive sector*, 2018. gada jūlijs. Pieejams vietnē <https://www.mcinet.gov.ma/en/content/chinese-group-citic-dicastal-and-moroccan-state-sign-investment-agreement-industrial-project> (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 17. decembrī).

- (459) Likuma Nr. 36-01 1. pantā ir noteikts, ka Marokas valstij ir pilnvaras uzraudzīt fonda darbības un tā vispārējo pārvaldību. Turklāt MV premjerministrs vada fonda augstāko pārvaldes struktūru, proti, Administratīvo padomi, kas uzrauga visas fonda darbības, un tam ir arī lielākais balsu skaits tajā. Administratīvajā padomē ir pārstāvētas arī valdības iestādes, un tajā ir arī Marokas valsts centrālās bankas *Bank Al-Maghrib* direktors. Saskaņā ar 6. pantu Administratīvajai padomei ir galīgās kontroles un uzraudzības pilnvaras cita starpā attiecībā uz atbilstīgu projektu atlases kritērijiem, faktiskajiem finansēšanas lēmumiem un naudas līdzekļu izmaksu.
- (460) *HIIF* mērķis ir sniegt finansiālu palīdzību (kapitālieguldījumu, avansa maksājumu vai atmaksājamo aizdevumu, vai neatmaksājama finansiāla ieguldījuma veidā) ekonomikas un finanšu attīstības programmām, mikroaizdevumu veicinātai taisnīgai nodarbinātībai, kā arī projektiem, kas sekmē ieguldījumu un nodarbinātības veicināšanu.
- (461) Saskaņā ar Nacionālo rūpniecības attīstības paktu, kas vēlāk tika aizstāts ar *IAP*, *HIIF* piedāvā atbalstu trīs nozarēm (autobūves, aeronautikas un elektronikas nozarei). Autobūves nozarē fonds iesaistījās jaunuzņēmumiem paredzētu dotāciju piešķiršanā, profesionālās apmācības finansēšanā un integrētas industriālās platformas izveidē, proti, palīdzēja izveidot rūpniecības attīstības paātrināšanas zonas, kur tika iedibināti arī eksportētāji, kuri sadarbojās. Tika konstatēts, ka *HIIF* ir kapitāla daļa abās *IAZ* un tas arī piešķir dotācijas infrastruktūras attīstībai šajās brīvās zonās.
- (462) Pamatojoties uz to, ka *HIIF* īsteno MV ekonomiskās un sociālās attīstības politiku, ka tā finansējumu galu galā nodrošina MV un tā lēmumu pieņemšanu galu galā kontrolē MV, Komisija secināja, ka *HIIF* ir valsts iestāde PTO judikatūras nozīmē ⁽¹⁰⁰⁾.
- (463) Tā kā MV ar *HIIF* starpniecību kontrolēja cenu, ko *IAZ* noteica par zemi, un *HIIF* piešķir dotācijas infrastruktūras attīstībai, ražotāji eksportētāji, kas sadarbojās, maksāja par zemi preferenciālu cenu. Šie darījumi ir analizēti 3.8. iedaļā tās subsīdiju shēmas ietvaros, kas saistīta ar zemes nodrošināšanu par neatbilstīgi zemu atlīdzību.

3.6.3. Preferenciāls finansējums

- (464) Sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka banku nozare nodrošina integrētu un konkurētspējīgu finansēšanas piedāvājumu saskaņā ar partnerības nolīgumu, kas noslēgts starp valsti un banku nozari, kura ir apņēmusies atbalstīt rūpniecības uzņēmumus (konkurētspējīgas līkmes, atbalsts pārstrukturēšanai, atbalsts internacionalizācijai utt.). Starp valsti un banku nozari noslēgtā partnerības nolīguma saturs nav publiski pieejams, taču valsts vadošā banku iestāde *Attijariwafa Bank* tā esību ir pieminējusi savā tīmekļa vietnē. ⁽¹⁰¹⁾ Bankas pakalpojumu piedāvājumā ar nosaukumu *Plan Automotive* ("Autobūves nozares plāns") ir minēti "finanšu risinājumi, kā arī saistītie mehānismi partnerībā ar *Caisse Centrale de Garantie, Maroc PME* un Rūpniecības un tirdzniecības ministriju". Sūdzības iesniedzēja ieskatā tas, ka šāds Autobūves nozares plāns pastāv, liecina par to, ka finanšu resursi un pakalpojumi, piemēram, aizdevumi vai garantijas, tiek darīti pieejami saņēmējam ar konkrētiem nosacījumiem, kurus ietekmē valsts, kas ir skaidri norādīta kā partnerības nolīguma puse.

(a) Juridiskais pamats

- (465) Vienam no ražotājiem eksportētājiem, kas sadarbojās, piešķirtā preferenciālā finansējuma juridiskais pamats ir 2015. gada 14. jūlija partnerības nolīgums, kas noslēgts starp Rūpniecības un tirdzniecības ministriju, Marokas Autobiļu ražotāju un tirgotāju asociāciju ("AMICA") un *Attijariwafa Bank* grupu ("AWB grupa") ("partnerības nolīgums"). Nolīgums tika noslēgts atbilstīgi *IAP* 2014.–2020. gadam un attiecīgajiem izpildes līgumiem autobūves nozarē.

⁽¹⁰⁰⁾ WT/DS379/AB/R (*US – Anti-dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China*), Apelācijas institūcijas 2011. gada 11. marta ziņojums, DS379, 318. punkts. Sk. arī WT/DS436/AB/R (*US – Carbon Steel (India)*), Apelācijas institūcijas 2014. gada 8. decembra ziņojumu, 4.9.- 4.10., 4.17.- 4.20. punktu, un WT/DS437/AB/R (*US – Countervailing Duty Measures on Certain Products from China*), Apelācijas institūcijas 2014. gada 18. decembra ziņojumu, 4.92. punktu.

⁽¹⁰¹⁾ *Attijariwafa Bank, Offre dédiée*. Pieejams vietnē <https://www.attijariwafabank.com/fr/profil/grande-entreprise-pme/plans-dedies> (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 17. decembrī).

(b) **Izmeklēšanas konstatējumi**

- (466) Autobūves nozares izpildes līgums, kas parakstīts saskaņā ar IAP 2014.–2020. gadam, atsaucas uz nolīgumu, kas 2015. gada 14. jūlijā noslēgts starp Ekonomikas un finanšu ministriju, Rūpniecības un tirdzniecības ministriju, AWB grupu, *Banque Centrale Populaire* un *Banque Marocaine du Commerce Extérieur*, lai sniegtu atbalstu un palīdzību autobūves nozares operatoriem. Nolīgumu saturs nav publiski pieejams, un MV arī nedarīja šo dokumentu pieejamu Komisijai savās atbildēs un pārbaudes procesā.
- (467) Tā kā pieprasītā informācija nebija pieejama, Komisija uzskatīja, ka tā nav saņēmusi būtisku un vajadzīgu informāciju, kas attiecas uz šo izmeklēšanas aspektu. Tāpēc Komisija informēja MV, ka tā, iespējams, piemēros pamatregulas 28. panta 1. punktu un attiecībā uz šiem jautājumiem izmantos pieejamos faktus.
- (468) Atbildot uz to, MV iesniedza tikai 2015. gada 14. jūlija partnerības nolīgumu, kas noslēgts ar AWB grupu. Minētajā partnerības nolīgumā ir skaidra atsauce uz MV IAP un attiecīgajiem attīstības projektiem autobūves ekosistēmā. Tajā ir uzsvērti arī AWB grupas apņemšanās atbalstīt autobūves nozarē darbojošos uzņēmumus, nodrošinot atbilstīgus finansēšanas piedāvājumus un atbalsta iniciatīvas, un ir minēti nolīguma politiskie mērķi: “pušu kopīgais mērķis ir kopā rīkoties, lai stiprinātu valsts industriālo bāzi un konkurētspējīgu autobūves ekosistēmu veidošanos”. Nolīguma mērķis patiešām ir “atbalstīt autobūves ekosistēmās darbojošos uzņēmumus, sniedzot tiem visaptverošu atbalstu un finansēšanas piedāvājumu, kas izstrādāts tā, lai paātrinātu to attīstību un uzlabotu to konkurētspēju”.
- (469) Saskaņā ar partnerības nolīguma 4. pantu AWB grupa apņemas sniegt pēc iespējas labāku atbalstu uzņēmumiem, kas veic darbību autobūves nozarē, proti, sniegt īpašus finansējuma piedāvājumus, lai apmierinātu visas autobūves nozarē darbojošos uzņēmumu vajadzības, kā arī sniegt strukturētu atbalstu ekosistēmu attīstībai. Katram īpašajam finansēšanas instrumentam ir sīki uzskaitīti preferenciālie noteikumi. Šie preferenciālie noteikumi ietver īsu kredīta pieteikuma apstrādes laiku, atlaides vai atbrīvojumu no pieteikuma izskatīšanas maksas, ar projektiem saistītas garantijas, preferenciālo procentu likmju minimumu, kas nolīgumā noteikts tieši autobūves nozarei, tai skaitā preferenciālas procentu likmes aizdevumiem, kas denominēti ārvalstu valūtā, preferenciālu nomas maksu līzīngā līgumu gadījumā.
- (470) MV apgalvo, ka minētais partnerības līgums tika parakstīts saistībā ar IAP 2014.–2020. gadam, kura termiņš aizdevuma līguma starp AWB grupas meitasuzņēmumu un DMA parakstīšanas laikā (2023. gadā) jau bija beidzies.
- (471) Tomēr, kā uzsvērts 141. apsvērumā, saskaņā ar IAP 2014.–2020. gadam paredzētie stimuli ir pārņemti jaunajā leguldījumā hartā un MV turpina atbalstīt autobūves nozari, izmantojot īpašus finansēšanas mehānismus (piemēram, joprojām ar citām bankām tiek slēgti partnerības nolīgumi, kas ir līdzīgi tam, kurš bija noslēgts ar AWB grupu ⁽¹⁰²⁾). Turklāt partnerības nolīgumā nav minēts beigu termiņš. AWB grupas tīmekļa vietnē joprojām ir arī minēts, ka ir pieejams finansējums saskaņā ar Autobūves nozares plānu ⁽¹⁰³⁾.
- (472) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secināja, ka partnerības nolīgums ar AWB grupu ietver preferenciālus aizdevumu nosacījumus šai nozarei. Tā kā nebija informācijas par visiem pārējiem nolīgumiem, kas noslēgti starp MV un pārējām bankām, Komisija secināja, ka arī tie ietver preferenciālus aizdevumu nosacījumus šai nozarei.
- (473) DMA saņēma aizdevumu no *Attijari International Bank* (“AIB”). AIB ir īpašs ārzonas Marokas subjekts, kas ir daļa no AWB grupas. Tādējādi tā veic darījumus ārvalstu valūtā un izsniedz aizdevumus tikai uzņēmumiem, kuri īsteno tā dēvētos ārzonu projektus, proti, uzņēmumiem, kuri pieder ārvalstniekiem un atrodas Marokas speciālajās ekonomiskajās zonās vai IAZ, par kurām tiek uzskatīts, ka tās ir ārpus Marokas iekšzemes finanšu tirgus. Iekšzemes finanšu tirgū patiešām pastāv ierobežojumi attiecībā uz aizdevumiem ārvalstu valūtā vietējiem operatoriem.

⁽¹⁰²⁾ Rūpniecības un tirdzniecības ministrija, *Signature d'une convention de partenariat pour la mise en place d'un dispositif financier pour accompagner les opérateurs du secteur automobile*, 2023. gada 15. jūnijs. Pieejams vietnē <https://www.mcinet.gov.ma/fr/actualites/signature-dune-convention-de-partenariat-pour-la-mise-en-place-dun-dispositif-financier> (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 18. decembrī).

⁽¹⁰³⁾ *Attijariwafa Bank, Offre dédiée*. Pieejams vietnē <https://www.attijariwafabank.com/fr/profil/grande-entreprise-pme/plans-dedies> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

- (474) Tas ir apstiprināts bankas tīmekļa vietnē, kurā norādīts, ka tās mērķis ir “atbalstīt ārvalstu ieguldījumu veicināšanas kustību, kas ir palīdzējusi izveidot eksporta brīvo zonu Tanžerā. *Attijariwafa Bank* grupa, īstenojot savas darbības, paplašina savu bankas produktu un pakalpojumu klāstu, piedāvājot tos daudznacionāliem uzņēmumiem, kas veic darbību dažādajās brīvās tirdzniecības zonās Marokā, kā arī starptautiskiem operatoriem. AIB ir laba reputācija kā vadošajai bankai Tanžeras ārzonas finanšu zonā.
- (475) 2017. gadā *Attijariwafa Bank* grupa nāca klajā ar savu Ārzonu plānu, proti, jaunu piedāvājumu, kas balstīts uz *Offshore Attijari International Bank (AIB)* pakalpojumiem, lai sniegtu starptautiskā finanšu tirgus ekspertu atbalstu un bankas ikdienas pakalpojumus, piedāvājot preferenciālus noteikumus attiecībā uz kontiem.
- (476) Ar šo piedāvājumu *Attijariwafa Bank* grupa proaktīvi atbalsta ārvalstu ieguldītājus to projektu īstenošanā un to darbību attīstībā. (...) AIB ir vadošā ārzonu banka gan noguldījumu (51 %), gan saistību (35 %) tirgus daļas ziņā”. Šis Ārzonu plāns joprojām ir spēkā, jo tā finansēšanas piedāvājums joprojām ir pieejams bankas tīmekļa vietnē ⁽¹⁰⁴⁾.
- (477) AIB ir AWB pilnībā piederošs meitasuzņēmums. AWB vairākuma akcionārs (46,5 %) ir *Al Mada*. *Al Mada* ir ieguldījumu fonds, kurš pieder Marokas karaliskajai ģimenei un kura mērķis ir strādāt, lai izveidotu mūsdienīgu ekonomiku un uzlabotu dzīves apstākļus teritorijās un kopienās, kurās tas veic darbību.
- (478) Ņemot vērā to, kam pieder banka, kura piešķir aizdevumu DMA, to, ka tās klientu bāzi veido tikai uzņēmumi, kas atrodas IAZ un ko atbalsta MV, īstenojot IAP, kā arī ņemot vērā to, ka starp MV un AWB grupu ir noslēgts līgums par preferenciālu atbalstu autobūves nozarei, Komisija secināja, ka MV attiecīgajai bankai bija uzticējusi un to bija norīkojusi piešķirt aizdevumu saskaņā ar valsts rīcībpolitikām.
- (479) Pēc galīgās informācijas izpaušanas MV un DMA norādīja, ka Komisijas konstatējumi, ka finanšu iestādēm tika uzticēts vai tās tika norīkotas sniegt finansējumu AR ražotājiem, neatbilst pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punktam un PTO NSKP 1.1. panta a.1) punkta iv) apakšpunktam. Tie uzskata, ka Komisija nav ievērojusi juridisko standartu, kas jāievēro, lai pierādītu uzticēšanu un norīkošanu, t. i., nav pierādījusi, ka MV privātām finanšu iestādēm uzticēja atbildību vai pār tām īstenoja savu varu, lai tās nodrošinātu finansiālu ieguldījumu uzņēmumam DMA.
- (480) Konkrētāk, MV un DMA apgalvoja, ka i) valdība nekontrolē privāto banku sektoru Marokā un Marokas finanšu tirgū valda pilnīga konkurence, un privātās bankas izsniedz aizdevumus visiem uzņēmumiem, piemērojot brīvā un konkurenciālā tirgū veidojušās procentu likmes, ii) AIB ir privāta banka, un 2015. gada partnerības nolīgums neietekmē tās uzņēmējdarbību, iii) jebkurā gadījumā partnerības nolīgums attiecas tikai uz tādiem aizdevumiem ārvalstu valūtā, kas nepārsniedz 12 miljonus MAD, bet DMA saņemtā aizdevuma vērtība bija daudz lielāka, iv) AIB klientu bāze neaprobežojas tikai ar uzņēmumiem, kas atrodas IAZ, iv) AIB neslēdza aizdevuma līgumu ar DMA saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp MV un AWB grupu par preferenciālu atbalstu autobūves nozarei, v) aizdevuma līgums netika noslēgts automātiski, bet gan pamatojoties tikai uz komerciāliem apsvērumiem, kā to apliecina aizdevuma pieteikums un AIB veiktā tā izskatīšana, un vi) AIB varēja brīvi izvēlēties savus klientus un noteikt piedāvātos finansēšanas noteikumus. Lielisks šīs autonomijas piemērs ir AIB lēmums atteikties *Hands 8* aizdevuma pagarināšanu.
- (481) Komisija noraidīja šo apgalvojumu. Pirmkārt, partnerības nolīgumā noteiktais aizdevuma summas maksimums – 12 miljoni MAD – attiecas uz īstermiņa aizdevumiem (vai drīzāk kredītlīnijām apgrozāmā kapitāla finansēšanai), tāpēc tas ir norādīts nolīguma 4.1.2. pantā. Uz uzņēmumam DMA piešķirto aizdevumu, kas attiecas uz iekārtām, drīzāk attiektos nolīguma 4.1.1. pants (par ieguldījumu finansēšanu), kurā šāds summas maksimums nav noteikts un nav arī norādīta kāda konkrēta valūta. Turklāt partnerības nolīguma 4.1.2.6. pantā ir paredzēta iespēja piešķirt īpašus (t. i., īpaši pielāgotus) kredītus autobūves nozarei, piemēram, īpašus piedāvājumus uzņēmumiem celmlaužiem vai uzņēmumiem ar īpašu zinātību vai speciālajām zināšanām. Minētajā pantā sniegtie piemēri attiecas uz finansējumu gan dirhēmos, gan ārvalstu valūtā, un tajā nav noteikts neviens summas maksimums.

⁽¹⁰⁴⁾ *Attijariwafa Bank*, *Offre dédiée*. Pieejams vietnē <https://www.attijariwafabank.com/fr/profil/grande-entreprise-pme/plans-dedies> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 9. janvārī).

- (482) Otrkārt, DMA saņemtais aizdevums tika piešķirts ar partnerības nolīgumā paredzēto preferenciālo procentu likmi, neraugoties uz uzņēmuma zemo kredītpēju, kas apstiprināta 385.–388. apsvērumā iepriekš, un zemo iekšējo kredītreitingu, ko uzņēmumam DMA piešķīra AIB un par ko liecina MV pārbaudes laikā ievāktā informācija ⁽¹⁰⁵⁾. Turklāt DMA aizdevuma pieteikumā ⁽¹⁰⁶⁾ bija minēta nepieciešamība finansēt projekta iekārtas, kas jau bija uzstādītas, bet par ko vēl nebija samaksāts, jo “ar uzņēmuma pašreizējiem resursiem [mums] nav iespējams finansēt”.
- (483) Treškārt, attiecībā uz bankas klientu bāzi un aizdevumiem, kas izsniegti citiem uzņēmumiem, Komisija papildu informācijā, ko banka iesniedza pēc galīgās informācijas izpaušanas, ievēroja, ka 78 % no piešķirtajiem naudas līdzekļiem bija piešķirti ārvalstu uzņēmumiem, kas darbojas automobiļu nozarē un atrodas vai nu IAZ, vai speciālajās ekonomiskajās zonās (tie, kas dibināti pirms IAZ tiesību aktu stāšanās spēkā), un vēl 6 % bija piešķirti saistībā ar IAZ attīstību (t. i., 84 % no tās piešķirtajiem finanšu līdzekļiem tika piešķirti automobiļu nozarei un uzņēmumiem, kas atrodas IAP zonā). Tas liecina, ka bankas finansējums ir lielā mērā vērsts uz ārvalstu operatoriem, kuri veic ieguldījumus automobiļu nozarē, uz ko attiecas partnerības nolīgums un kas saistīti ar IAP, un uz IAZ attīstību.
- (484) Visbeidzot, apgalvojumu, ka AIB esot atteikusies pagarināt uzņēmumam *Hands 8* izsniegto aizdevumu, nebija iespējams pārbaudīt, jo šī informācija tika atklāta tikai pēc informācijas izpaušanas, tā netika pamatota ne ar kādiem dokumentiem vai atsaucēm un, pretēji tam, ko apgalvoja MV pēc informācijas izpaušanas iesniegtajā informācijā, pārbaudes apmeklējuma laikā tā netika apspriesta. Tomēr, pat ja šis apgalvojums būtu pareizs, tas vien, ka AIB noraidīja uzņēmumam *Hands 8* izsniegtā aizdevuma pagarinājumu, nepierāda, ka AIB rīkojās brīvi kā tirgus operatore un MV tai nebija devusi rīkojumus šajā saistībā. Patiešām, nav apstrīdams, ka AIB izsniedza aizdevumu ar preferenciālu likmi uzņēmumam, kuram tā bija piešķirusi zemu iekšējo reitingu (sk. 482. apsvērumu iepriekš), un, kā paskaidrots 483. apsvērumā, AIB lēmumi tika pieņemti par labu ārvalstu uzņēmumiem, uz kuriem attiecas IAP, un uzņēmumiem, kas atrodas IAZ.
- (485) Noslēgumā jānorāda, ka viss iepriekš minētais apstiprina, ka AIB darbojas kā finanšu iestāde, kam valdība ir uzticējusi vai ko tā ir norīkojusi veikt kādas funkcijas, un tādējādi tā nodrošina finansējumu veicinātajai autobūves nozarei, pienācīgi neņemot vērā komerciālus apsvērumus.

(c) **Finansiālais ieguldījums**

- (486) Aizdevums, ko DMA saņēma no AIB (un netieši no AWB), bija finansiāls ieguldījums tiešas naudas līdzekļu nodošanas veidā, jo MV attiecīgajai finanšu iestādei bija uzticējusi un to bija norīkojusi piešķirt preferenciālu finansējumu, lai finansētu tieši autobūves nozari. MV apņēmas finansēt autobūves nozares attīstību vairākos politikas dokumentos, piemēram, NPIE vai IAP. Kā paskaidrots 136. un 137. apsvērumā, izpildes līgumā, kas noslēgts saskaņā ar IAP attiecībā uz spēka pārvada ekosistēmu, kurā ietilpst arī alumīnija riteņu ražošana, MV apņēmas mobilizēt investīciju bankas, lai atbalstītu ārvalstu ieguldītājus. Pēc tam MV izveidoja īpašu funkciju finansiāla atbalsta sniegšanai autobūves nozarei. Izpildes līgumā ir tieša atsauce uz partnerības nolīgumu, kas noslēgts starp MV un AWB grupu. Bet arī ieguldījumu nolīgumā, kas noslēgts starp MV un CITIC *Dicastal*, ir aprakstīti galvenie MV pieņemtie politikas dokumenti autobūves rūpniecības nozares attīstībai, tai skaitā IAP un spēka pārvada ekosistēmas izpildes līgums. Tāpēc Komisija uzskatīja, ka AIB rīkojās saskaņā ar MV norādījumiem, lai izpildītu MV apņemšanos nodrošināt finansējumu autobūves nozarei un veiktu īpašo uzdevumu, ko šai sakarā bija noteikusi MV.
- (487) Komisija arī analizēja, vai aizdevumu piešķiršana ar preferenciāliem nosacījumiem ir funkcija, kas faktiski neatšķiras no valdības funkcijām. Lai šo kritēriju uzskatītu par izpildītu, nepieciešams apstiprinošs konstatējums par to, ka preču nodrošināšana, kas uzticēta privātajām organizācijām, pēc būtības neatšķiras no pieņēmuma, ka valdība pati ir nodrošinājusi šīs preces. Komisija uzskatīja, ka tas tā ir. Tā vietā, lai tieši piešķirtu preferenciālus aizdevumus nolūkā sasniegt MV publiskās politikas mērķus veicināt autobūves nozares attīstību, MV uzdeva privātiem subjektiem to darīt tās vārdā. Turklāt, ciktāl šāda aizdevumu piešķiršana ir saistīta ar dažiem ieņēmumu zaudējumiem (piemēram, privāto subjektu atteikšanos no tirgus atdeves), šāda rīcība būtu uzskatāma par tipiskām funkcijām, kas parasti ir valdības kompetencē. ⁽¹⁰⁷⁾

⁽¹⁰⁵⁾ Marokas valdībā veiktās pārbaudes lietiskais pierādījums 4.a.

⁽¹⁰⁶⁾ MV atbildes uz vēstuli par trūkumiem lietiskais pierādījums Nr. 43.

⁽¹⁰⁷⁾ Sk., piemēram, Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2019/1344 (2019. gada 12. augusts), ar ko nosaka pagaidu kompensācijas maksājumu Indonēzijas izcelsmes biodīzeļdegvielas importam (OV L 212, 13.8.2019., 1. lpp.), 171. apsvērumu.

(d) **Ieguvums**

- (488) Ar attiecīgo aizdevumu tiek nodrošināts ieguvums, kas atbilst starpībai starp procentiem, kurus saņēmējs maksāja par aizdevumu, un summu, kura tiktu maksāta par līdzvērtīgu komerciālu aizdevumu.
- (489) Lai noteiktu atsaucē procentu likmi, Komisija ņēma vērā aizdevuma ilgumu, tā valūtu un uzņēmuma kredītspēju, ko nosaka, ņemot vērā tā īstermiņa likviditāti un parāda attiecību pret pašu kapitālu. Kā paskaidrots 385.–388. apsvērumā, Komisija konstatēja, ka potenciālo aizdevēju un ieguldītāju vērtējumā DMA bija augsta riska kategorijā. Pamatojoties uz to, Komisija izmantoja indeksu *ICE BofA Euro High Yield Index*, kas ļauj izsekot tādu euro denominētu uzņēmumu parāda vērtspapīru sniegunam, kuri pieder pie spekulatīvās kategorijas un kuri publiski emitēti euro iekšzemes vai eiroobligāciju tirgos.
- (490) Pēc informācijas izpaušanas iesniegtajās piezīmēs MV un DMA apgalvoja, ka Komisija ir kļūdaini secinājusi, ka AIB ieskatā uzņēmumam DMA bija augsta riska profils. Aizdevums bankai AIB radīja minimālu risku, jo ražotnes būvniecība līdz aizdevuma piešķiršanas brīdim jau bija pabeigta. Turklāt uzņēmumam DMA ir stabila klientu bāze, ko apliecina ilgtermiņa līgums ar *CITIC Dicastal*.
- (491) MV arī apgalvoja, ka Komisija ieguvuma aprēķināšanai ir izmantojusi nepiemērotu atsaucē vērtību. MV uzskatīja, ka Komisijas noteiktā likme ir pretrunā PTO NSKP 14. panta b) punktam. MV uzskata, ka Komisijas izmantotais indekss *ICE BofA Euro High Yield Index*, kas iegūts no bankas *Federal Reserve Bank of St. Louis*, neattiecas uz aizdevumiem un tam nav nekāda sakara ar Marokā izsniegtajiem komerciālajiem aizdevumiem.
- (492) MV apgalvoja, ka Komisijai tā vietā par atsaucē vērtību būtu bijis jāizmanto SVF dati par Marokas procentu likmēm, jo īpaši tāpēc, ka izmeklēšanas iestādes regulāri izmanto SVF datus tirdzniecības aizsardzības procedūrās citās valstīs (konkrētāk, ASV). Atšķirībā no *ICE BofA Euro High Yield Index*, SVF atsaucē datus ir uzrādītas procentu likmes sadalījumā pa valstīm. Kā iespējamu alternatīvu MV ierosināja arī procentu likmes, ko AIB faktiski piemērojusi euro valūtā denominētiem aizdevumiem, kuri izsniegti Marokas ārzonas uzņēmumiem.
- (493) Pirmais apgalvojums par Komisijas izvēlēto atsaucē vērtību būtībā ir tāds pats kā DMA apgalvojums par pārrobežu aizdevumu sniegtā ieguvuma aprēķināšanu, kas aprakstīts iepriekš 393. un 394. apsvērumā un pēc tam izskatīts un noraidīts 399. apsvērumā, kur Komisija uzsvēra, ka izvēlēta atsaucē likme atspoguļo euro valūtā denominēta augsta riska uzņēmumu parāda ienesīgumu, t. i., to, cik daudz nopelna kreditors, kas aizdod euro uzņēmumam ar šādu riska profilu, tādējādi tā ataino DMA parāda veidu, DMA parāda valūtu un DMA ieguldījumu riska profilu. Komisija arī pārbaudīja SVF naudas tirgus likmes Marokai, kuras MV bija piedāvājusi kā piemērotākas atsaucē vērtības. Komisija konstatēja, ka ierosinātā SVF naudas tirgus likme atbilst starpbanku aizdevumu procentu likmei ⁽¹⁰⁸⁾, nevis procentu likmei, ko piemēro uzņēmumam izsniegtam bankas aizdevumam. Tātad tā neatspoguļo šajā lietā aplūkotā aizdevuma kredītrisku un tāpēc nav piemērota kā atsaucē vērtība.
- (494) Papildus tam Komisija norādīja, ka *Excel* lapa, kurā norādītas procentu likmes, ko AIB piemērojusi euro valūtā denominētiem aizdevumiem, šķiet, galvenokārt attiecas uz uzņēmumiem automobiļu nozarē un/vai uzņēmumiem, kas atrodas speciālajās ekonomiskajās zonās. Lai procentu likme būtu uzskatāma par reprezentatīvu atsaucē vērtību, tajā vajadzētu būt ņemtai vērā arī informācijai par uzņēmumiem, kurus MV preferenciālās rīcībpolitikas neskar. Taču tās dažas rindīņas, kas, iespējams, attiecas uz šādiem uzņēmumiem, tika pievienotas tikai pēc galīgās informācijas izpaušanas, un tās nebija iespējams pārbaudīt. Sniegtā informācija nav pietiekama, lai pārliecinoši konstatētu, ka uz šiem aizdevumiem neattiecas MV preferenciālās rīcībpolitikas, un ar to nepietiek arī, lai noteiktu izsniegto aizdevumu saņēmēju kredītspēju.

⁽¹⁰⁸⁾ *International Financial Statistics. Country Notes*, 113. lpp. Pieejams vietnē <https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781455217588/9781455217588.xml> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 7. februārī).

- (495) Procentu likmes līmenis tik tiešām ir saistīts ne tikai ar izsniegtā aizdevuma valūtu, bet arī ar uzņēmuma individuālo kredītrisku. Šajā saistībā jānorāda, ka Komisija iepriekš 385.–388. apsvērumā jau ir konstatējusi, ka uzņēmuma finansiālais stāvoklis bija nestabils un ka izmantotā atsaucē vērtība atspoguļo šo stāvokli, jo tā atspoguļo euro valūtā denominēta augsta riska uzņēmumu parāda ienesīgumu, t. i., to, cik daudz nopelna kreditors, kas aizdod naudu uzņēmumam ar šādu riska profilu, tādējādi tā ataino DMA parāda valūtu un DMA ieguldījumu riska profilu. Tātad Komisija izmantoja piemērotu atsaucē vērtību, kas atbilst uzņēmumam DMA piešķirtā aizdevuma specifikai.

(e) **Specifiskums**

- (496) Šī shēma ir īpaša saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktu, jo tā attiecas tikai uz konkrētu atbalstītu autobūves nozares uzņēmumu saskaņā ar Marokas preferenciālajām rīcībpolitikām, kas izklāstītas 3.3. iedaļā, kā arī tā ir reģionālā ziņā īpaša, jo tiek īstenota IAZ, kas cita starpā arī aplūkota 3.3. iedaļā.
- (497) Pēc galīgās informācijas izpaušanas MV un DMA apstrīdēja Komisijas konstatējumus par shēmas specifiskumu. MV uzskata, ka gan DMA aizdevuma pieteikums, gan AIB veiktās tā izskatīšanas rezultāti parādīja, ka attiecīgais aizdevums nav izsniegts, pamatojoties uz kādu MV rīcībpolitiku vai tāpēc, ka uzņēmums DMA atradās IAZ. MV arī apgalvoja, ka visas veicinātās rūpniecības nozares kopā neveido pietiekami atsevišķu ekonomikas segmentu, lai tās uzskatītu par “zināmām rūpniecības nozarēm” pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta un PTO NSKP 2.1. panta a) punkta nozīmē. DMA arī uzsvēra, ka AIB aizdevumi tika izsniegti ne tikai autobūves nozarei un uzņēmumiem, kas atrodas IAZ.
- (498) Komisija noraidīja šo apgalvojumu. Kā paskaidrots 481. apsvērumā, iepriekš minētais aizdevums ir saistīts ar MV politiku un partnerības nolīgumu un tādējādi ir autobūves nozares atbalsta mehānisms. Tas ir saistīts arī ar IAZ attīstību. Pēc informācijas izpaušanas paustie MV un DMA apgalvojumi, ka attiecīgais aizdevums netika izsniegts, pamatojoties uz kādu MV rīcībpolitiku vai tāpēc, ka uzņēmums DMA atradās IAZ, ir paziņojumi, kas nav pamatoti ne ar kādiem pierādījumiem.

(f) **Secinājums**

- (499) Šai subsīdijai konstatētā subsīdijas likme ražotājiem eksportētājiem, kas sadarbojās, izmeklēšanas periodā ir šāda.

MV piešķirtais preferenciālais finansējums

Uzņēmuma nosaukums	Subsīdijas likme
DMA	0,53 %

3.7. Neiegūtie vai neieķasētie valdības ieņēmumi

- (500) Sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka uzņēmumi, kuri atrodas IAZ, saņem subsīdijas atbrīvojumu no vairākiem fiskāliem, muitas un administratīvajiem pasākumiem veidā. Lai saņemtu šos atbrīvojumus no fiskāliem, muitas un administratīvajiem pasākumiem, uzņēmumiem ir jābūt atļaujai iedibināties IAZ.

(a) **Juridiskais pamats**

- (501) Ar Likumu Nr. 19-94 un 1995. gada 26. janvāra Dekrētu (*Dahir*) Nr. 1-95-1 Marokā tika izveidotas brīvās tirdzniecības zonas (FZE). Saskaņā ar Likuma Nr. 19-94 21. pantu preces, ko ievie FZE, ir atbrīvotas no ievie muitas nodokļiem.
- (502) Saskaņā ar Marokas Vispārējā nodokļu kodeksa 2023. gada izdevuma 6. pantu un I nodaļu Apkārtakstā Nr. 733 par Finanšu likuma Nr. 50-22 2023. finanšu gadam noteikumiem par nodokļiem uzņēmumi, kas veic darbību rūpniecības attīstības paātrināšanas zonās, pirmajos piecos secīgajos gados ir pilnībā atbrīvoti no ienākuma nodokļa.

- (503) Saskaņā ar 6. pantu Likumā Nr. 47-06, kas vēlāk grozīts ar Likumu Nr. 07-20, uzņēmumi, kas iedibināti rūpniecības attīstības paātrināšanas zonās, ir atbrīvoti no profesionālās darbības nodokļa.

(b) **Izmeklēšanas konstatējumi**

- (504) IAZ (iepriekš sauktas par eksporta brīvajām zonām) ir izveidotas saskaņā ar Marokas tiesību aktiem – Likumu Nr. 19-94 un 1995. gada 26. janvāra Dekrētu (*Dahir*) Nr. 1-95-1. IAZ ir īpašas zonas teritorijā, kas paredzēta rūpniecības nozares eksporta darbībām un saistītajiem pakalpojumiem. IAZ ir atbrīvotas no vispārējiem ārējās tirdzniecības noteikumiem un ārvalstu valūtas kontroles. Katra IAZ ir izveidota un tās robežas ir noteiktas ar dekrētu, kurā nosaka to uzņēmumu veidu un darbības, ko atļauts iedibināt attiecīgajā zonā.
- (505) Lai uzņēmumi varētu iedibināties rūpniecības attīstības paātrināšanas zonā saskaņā ar Likumu Nr. 19-94, tiem ir jāiesniedz pieteikums un jāsaņem atļauja no eksporta pārstrādes zonu vietējās komisijas, ko vada reģiona gubernators, un eksporta darbībām ir jānodrošina vismaz 70 % no to apgrozījuma.
- (506) Abi ražotāji eksportētāji, kas sadarbojās, bija iedibināti IAZ. Komisija konstatēja, ka tie saņēma:
- atbrīvojumu no ievaduitas nodokļiem attiecībā uz izejvielu un ražošanas līdzekļu importu,
 - atbrīvojumu no uzņēmumu ienākuma nodokļa un/vai tā samazinājumu,
 - atbrīvojumu no profesionālās darbības nodokļa (šo nodokļa saistību pamatā ir uzņēmuma aktīvu vērtība).
- (507) Attiecībā uz ražošanas līdzekļiem ievērojamam skaitam darījumu DMA nepaziņoja vai nepareizi paziņoja preču kodus, ar kuriem iekārtas tika importētas. Uzņēmums arī nenorādīja piemērojamo ievaduitas nodokļa likmi nevienam no paziņotajiem darījumiem.
- (508) Tā kā pieprasītā informācija nebija pieejama, Komisija uzskatīja, ka tā nav saņēmusi būtisku un vajadzīgu informāciju, kas attiecas uz šo izmeklēšanas aspektu. Tāpēc Komisija piemēroja pamatregulas 28. panta 1. punktu un šajos jautājumos balstījās uz pieejamajiem faktiem.

(c) **Finansiālais ieguldījums**

- (509) Šāda prakse ir finansiāls ieguldījums, kas izpaužas kā neiegūtie valdības ieņēmumi (ievaduitas nodokļi, uzņēmumu ienākuma nodoklis, profesionālās darbības nodoklis), kuri būtu iekasēti, ja valdība nebūtu piešķīrusi atbrīvojumu.

(d) **Ieguvums**

- (510) Ieguvums saņēmējam no šiem atbrīvojumiem atbilst ievaduitas nodokļu un citu nodokļu ietaupījuma summai (summa, kas parastos apstākļos būtu jāmaksā, bet kas nav iekasēta).
- (511) Uzņēmumiem piešķirtais finansiālais ieguvums, kas izriet no atbrīvojuma no ievaduitas nodokļiem, atbilst ievaduitas nodokļu ietaupījuma summai. Ja valdība nebūtu piešķīrusi atbrīvojumu, būtu iekasēti ievaduitas nodokļi 2,5–40 % apmērā *ad valorem*.
- (512) Tā kā, kā aprakstīts 113. un 117. apsvērumā, DMA daļēji nesadarbojās, Komisija, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem, nepareizi paziņotajiem vai nepaziņotajiem ražošanas līdzekļu preču kodiem izmantoja MacMap⁽¹⁰⁹⁾ atrodamās ievaduitas nodokļa likmes. Ja preču kodus nevarēja noteikt, tika izmantotas importēto ražošanas līdzekļu reprezentatīvākās nodokļa likmes.

⁽¹⁰⁹⁾ Pieejamas vietnē <https://www.macmap.org/en/download> (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 4. decembrī).

- (513) Saistībā ar ražošanas līdzekļiem Komisija uz IP attiecināja kopējā ieguvuma daļu, kas atbilst uzņēmuma importēto aktīvu nolietojuma daļai. Attiecībā uz materiāliem un rezerves daļām Komisija uzskatīja, ka ieguvums bija IP neiegūtā ievadomitas nodokļu kopējā summa.
- (514) Uzņēmumiem piešķirtais finansiālais ieguvums, kas izriet no atbrīvojuma no uzņēmumu ienākuma nodokļa, atbilst neiekasētajam nodoklim, kas būtu 32 % uzņēmumiem, kuri atrodas ārpus IAZ un nesaņem attiecīgo atbrīvojumu.
- (515) Uzņēmumiem piešķirtais finansiālais ieguvums, kas izriet no atbrīvojuma no profesionālās darbības nodokļa, atbilst finanšu maksājumam, kurš nebija jāveic un kura apmērs ir 0,25 % no kopējā apgrozījuma izmeklēšanas periodā un 0,003 % no kopējās aktīvu vērtības finanšu gadā pirms izmeklēšanas perioda.

(e) **Specifiskums**

- (516) Ieguvumi, kas saistīti ar atbrīvojumu no ievadomitas nodokļiem un citiem nodokļiem, ir īpaši pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, jo saskaņā ar tiesību aktiem tie ir skaidri paredzēti tikai uzņēmumiem, kas ir iedibināti speciālajās ekonomiskajās zonās, un, lai uzņēmumi tur varētu iedibināties, tiem vispirms ir jāiesniedz pieteikums un pēc tam jātiek valsts izraudzītiem un jāsaņem no valsts atļauja.
- (517) Pēc galīgās informācijas izpaušanas MV, DMA un *Hands 8* izteica vairākas piezīmes par dažādajām subsīdijām, kas piešķirtas neiegūtu vai neiekasētu valdības ieņēmumu veidā.
- (518) MV un DMA norādīja, ka Komisijai specifiskuma novērtējums bija jāveic attiecībā uz katru iespējamo programmu vai instrumentu, pret ko tā vēlas vērst kompensācijas pasākumus, nevis četru dažādu iespējamo programmu specifiskums jāaplūko tikai vienā teikumā, kā tas tika darīts iepriekš 516. apsvērumā.
- (519) Konkrētāk, attiecībā uz ienākuma nodokļa samazinājumu MV un DMA apgalvoja, ka tas tika piemērots ļoti plašam un daudzveidīgam rūpniecības nozaru un sektoru klāstam un tāpēc iespējamā programma neaprobežojas ar pietiekami atsevišķu Marokas ekonomikas segmentu, lai to varētu uzskatīt par "īpašu" PTO NSKP 2.1. panta a) punkta nozīmē. Jo īpaši, tika apgalvots, ka visi uzņēmumi neatkarīgi no tā, vai tie darbojas IAZ vai ne, saņem piecu gadu atbrīvojumu attiecībā uz atļautajām rūpnieciskajām darbībām. Attiecībā uz uzņēmumiem, kas darbojas ārpus minētās zonas, 2018. gada 19. jūnija Dekrētā Nr. 2-17-743 ir paredzēts sektoru saraksts, kas ir ļoti plašs un aptver gandrīz visu Marokas rūpniecības nozari. Tāpēc shēmā paredzēto nosacījumu rakstura dēļ (objektīvi, neitrāli, horizontāli piemērojami) tā nav īpaša.
- (520) Attiecībā uz atbrīvojumu no profesionālās darbības nodokļa MV, DMA un *Hands 8* norādīja, ka jebkurai jaunizveidotai profesionālajai darbībai uz pieciem gadiem tiek piešķirts pilnīgs atbrīvojums no profesionālās darbības nodokļa un tas attiecas arī uz uzņēmumiem ārpus IAZ.
- (521) Attiecībā uz iespējamo ieguvumu, kas izriet no muitas nodokļu atlikšanas izejvielām, MV, DMA un *Hands 8* norādīja, ka jebkurš uzņēmums, kas atrodas ārpus IAZ, arī ir tiesīgs saņemt nodokļu atmaksu saskaņā ar Marokas Vispārējā nodokļu kodeksa 101.–103. pantu (par nodokļu atskaitīšanu un atmaksu) un Marokas Muitas kodeksa 159. pantu (par nodokļu atmaksu), ja tie ir samaksājuši ievadomitas nodokļus par izejvielām un pēc tam eksportējuši gatavās preces, kurās izmantotas šīs izejvielas.
- (522) MV ieskatā, tas pats attiecas uz atbrīvojumu no muitas nodokļa attiecībā uz ražošanas līdzekļiem – šis atbrīvojums ir vispārēji piemērojams visās nozarēs neatkarīgi no tā, vai uzņēmums atrodas IAZ vai ne. Šo atbrīvojumu piešķir saskaņā ar Netiešo nodokļu kodeksa 164. panta 1. punkta p) apakšpunktu, kuru piemēro ražošanas līdzekļiem, kas paredzēti ieguldījumu programmu projektiem, kuru vērtība ir 50 miljoni MAD vai vairāk.
- (523) Komisija šos apgalvojumus noraidīja. Ieguvumi, kas izriet no iepriekš aprakstītā preferenciālā nodokļu un muitas režīma, ir saistīti ar uzņēmuma atrašanos IAZ.

- (524) Atbrīvojums no ienākuma nodokļa un profesionālās darbības nodokļa uzņēmumiem, kas atrodas ārpus IAZ, tiek piešķirts tikai uz pirmajiem pieciem uzņēmumu darbības gadiem. Izmeklēšanas periodā bija pagājuši jau vairāk nekā pieci gadi kopš gan *DMA*, gan *Hands 8* darbības sākuma. Lai noteiktu ieguvumu un specifiskumu, būtu jāsalīdzina uzņēmumi, kas IP laikā bija vienādā situācijā, t. i., uzņēmumi, kas darbojas jau vairāk nekā piecus gadus un atrodas IAZ, un uzņēmumi, kas darbojas jau vairāk nekā piecus gadus un atrodas ārpus IAZ. Ja tiek veikts šāds salīdzinājums, ir skaidri redzams, ka *DMA* un *Hands 8* izmeklēšanas periodā varēja izmantot šos atbrīvojumus no ienākuma nodokļa un profesionālās darbības nodokļa tikai tāpēc, ka tie atradās IAZ. Turklāt pat pirmajos piecos uzņēmuma darbības gados atbrīvojumi attiecas tikai uz izsmelšu sarakstu ar rūpniecības nozarēm, kuras ir pa vienai konkrēti uzskaitītas 2018. gada 19. jūnija Dekrētā Nr. 2-17-743 un attiecībā uz kurām MV nav iesniegusi objektīvus atlases kritērijus.
- (525) Attiecībā uz nodokļu atmaksas shēmu un pēc tam piemēroto atbrīvojumu no ievadmuitas nodokļiem par izejvielām jānorāda, ka uzņēmumiem ārpus IAZ var būt iespēja saņemt šo nodokļu atmaksu. Lai varētu uzskatīt, ka šī shēma ir pienācīga nodokļu atmaksas shēma, tajā būtu jāpārbauda importēto izejvielu patērētā eksportēto preču ražošanā. Taču uzņēmumiem, kas atrodas IAZ, nav jāmaksā šie ievadmuitas nodokļi pirms ražošanas un eksporta, un šis atbrīvojums ir automātisks. Turklāt Muitas kodeksā ir noteikts, ka nodokļu atmaksas režīmu ārpus IAZ piemēro tikai konkrētiem importētiem ražojumiem, kas parasti ir saistīti ar konkrētu galalietojumu⁽¹¹⁰⁾. AR ražotāju importētās izejvielas šajā sarakstā nav iekļautas. Tādējādi, ja tie atrastos ārpus IAZ, tiem nodokļu atmaksas režīms vispār netiktu piemērots.
- (526) Visbeidzot, arī ražošanas līdzekļiem ārpus IAZ piemērojams atbrīvojums no ievadmuitas nodokļiem attiecas tikai uz noteiktiem sektoriem, t. i., uz uzņēmumiem, kas ir noslēguši ieguldījumu nolīgumu, un to piemēro tikai trīs gadus, sākot no uzņēmuma dibināšanas brīža, ar iespēju atbrīvojumu pagarināt par diviem gadiem⁽¹¹¹⁾. Kā jau paskaidrots iepriekš 524. apsvērumā, izmeklēšanas periodā bija pagājuši jau vairāk nekā pieci gadi kopš gan *DMA*, gan *Hands 8* darbības sākuma. Tātad izmeklēšanas periodā valdošajā situācijā abi uzņēmumi varēja izmantot šos atbrīvojumus no ievadmuitas nodokļiem tikai tāpēc, ka atradās IAZ. Turklāt saskaņā ar Muitas kodeksa 164. panta 1. punktu arī pirmajos piecos uzņēmuma darbības gados ražošanas līdzekļiem piemērojams atbrīvojums no ievadmuitas nodokļiem tiek piešķirts tikai tiem uzņēmumiem, kas ir noslēguši ieguldījumu nolīgumu ar MV. Kā uzsvērts iepriekš 3.3. iedaļā izklāstītajā vispārīgajā informācijā par Marokas rūpniecības rīcībpolitikām, 3.4.3. iedaļā sniegtajā skaidrojumā par *DMA* ieguldījumu projektu un 3.6.1. iedaļā sniegtajā aprakstā par *IDIF* darbību, ieguldījumu nolīgumi ir nesaraujami saistīti ar MV preferenciālajām rīcībpolitikām, kas attiecas uz veicinātajām rūpniecības nozarēm, piemēram, tām, uz kurām attiecas *IAP*. Piemēram, ieguldījumu nolīguma ar MV apstiprināšana un parakstīšana ir priekšnosacījums *IDIF* dotāciju saņemšanai vai lētas zemes saņemšanai rūpniecības attīstības paaugstināšanas zonā. Tātad ražošanas līdzekļiem piemērojamie atbrīvojumi no ievadmuitas nodokļiem pat pirmajos piecos uzņēmuma darbības gados attiecas tikai uz nozarēm, kuras *IAP* ietvaros veicina MV.

(2) Secinājums

- (527) Šai subsīdijai konstatētā subsīdijas likme ražotājiem eksportētājiem, kas sadarbojas, izmeklēšanas periodā ir šāda.

Atbrīvojums no ievadmuitas nodokļiem un citiem nodokļiem, kas piemērojams IAZ

Uzņēmuma nosaukums	Apraksts	Subsīdijas likme
<i>DMA</i>	Ievadmuitas nodokļi izejvielām	1,33 %
<i>DMA</i>	Ievadmuitas nodokļi ražošanas līdzekļiem	1,74 %

⁽¹¹⁰⁾ Sk. Muitas kodeksa 159. panta 2. punktu, 173. panta 1. punktu un III papildinājumu. Saskaņā ar Muitas kodeksa 173. panta 1. punktu "[a]r iepriekš minētā Muitas kodeksa 159. pantu izveidoto nodokļu atmaksas shēmu var piemērot tām precēm, kas ir uzskaitītas šā dekrēta III pielikumā".

⁽¹¹¹⁾ Muitas kodeksa 164. panta 1. punkts.

Uzņēmuma nosaukums	Apraksts	Subsīdijas likme
DMA	Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0,99 %
DMA	Profesionālās darbības nodoklis	0,47 %
Hands 8	Ievedmuitas nodokļi izejvielām	1,87 %
Hands 8	Ievedmuitas nodokļi ražošanas līdzekļiem	0,25 %
Hands 8	Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0,28 %
Hands 8	Profesionālās darbības nodoklis	0,49 %

3.8. MV veikta zemes nodrošināšana par neatbilstīgi zemu atlīdzību

- (528) Sūdzības iesniedzējs norāda, ka Rūpniecības attīstības paātrināšanas plāns paredzēja, ka Marokas valsts pēc pieprasījuma un par “pievilcīgām cenām” nodrošina 1 000 ha zemes jaunu un izmantošanai gatavu industriālo teritoriju izveidei. Turklāt integrētajām industriālajām nozaru platformām bieži vien tiek piešķirts brīvās zonas statuss, un tās ietver zemi, ēkas, loģistiku, pakalpojumus un apmācību uz vietas⁽¹¹²⁾. Marokas valsts katru gadu izziņo uzaicinājumu paust ieinteresētību, lai izraudzītos tādus projektus industriālo teritoriju izveidei vai atjaunošanai, kuri ir tiesīgi saņemt finansiālu subsīdiju no MV.
- (529) Runājot par laiku pirms izmeklēšanas perioda, sūdzības iesniedzējs minēja, ka 2018. gadā Marokas Revīzijas palāta (*Cour des Comptes*) bija norādījusi, ka, lai samazinātu izmaksas, izraugoties zemi jaunu industriālo teritoriju izveidei, par noteicošo faktoru uzskata zemes juridisko statusu (valsts īpašums, sabiedrības īpašums). Tādējādi lielākā daļa jauno industriālo teritoriju atrodas uz valsts zemes vai sabiedrības īpašumā esošas zemes.⁽¹¹³⁾ Jauno industriālo parku izveides darba un attīstības kopējās izmaksas finansē valsts. 2016. gadā tās bija 11,87 miljardi MAD (1,1 miljards EUR) integrētiem industriālajiem parkiem un 3,86 miljardi MAD (360 miljoni EUR) industriālajiem parkiem. Papildus darbiem objektos publiskas struktūras ir finansējušas arī darbus ārpus objektiem (ūdensapgāde un elektroapgāde, sanitārija un objekta piekļuves infrastruktūra) līdz 1,12 miljardu MAD apmērā (100 miljoni EUR).

(a) Juridiskais pamats

- (530) Noteikumu par zemes piešķiršanu ar preferenciāliem noteikumiem pamatā ir:

- Nacionālais rūpniecības attīstības pakts 2009.–2015. gadam,
- Rūpniecības attīstības paātrināšanas plāns 2014.–2020. gadam,
- Īstenošanas nolīgums par Kenitras integrētās industriālās platformas plānošanu, attīstību, veicināšanu, tirgvedību un pārvaldību, kas 2010. gada novembrī noslēgts starp Ekonomikas un finanšu ministriju, Rūpniecības un tirdzniecības ministriju, Hasana II fondu un MEDZ Group CDG,
- Īstenošanas nolīgums par Tanžeras-Jouamaa integrētās industriālās platformas plānošanu, attīstību, veicināšanu, tirgvedību un pārvaldību, kas 2012. gada augustā noslēgts starp Ekonomikas un finanšu ministriju, Rūpniecības un tirdzniecības ministriju, Hasana II fondu un Tanžeras Vidusjūras īpašo aģentūru,
- Ieguldījumu nolīgums starp Marokas Karalisti un CITIC Dicastal par rūpniecības projekta izveidi alumīnija riteņu ražošanai Marokas Karalistē, 2018. gada 26. jūlijs,

⁽¹¹²⁾ Saskaņā ar Loi n° 19-94 Relative aux Zones Franches d'Exportation, 1995. gada 15. februāra oficiālais biļetens Bulletin Officiel Nr. 4294, 117.–121. lpp., vēlāk grozīts ar Likumu Nr. 14.21, lai terminu zone franche aizstātu ar terminu zone d'accélération industrielle. Sk. arī Code des douanes et impôts indirects relevant de l'administration des douanes et impôts indirects approuvé par le dahir portant loi n° 1-77-339 du 25 chaoual 1397 (9 octobre 1977), tel qu'il a été modifié et complété.

⁽¹¹³⁾ Cour des Comptes, Espaces d'accueil industriels. Pieejams vietnē <https://www.courdescomptes.ma/wp-content/uploads/2023/01/9.-Espaces-daccueil-industriels.pdf> (pēdējoreiz skatīta 2024. gada 17. decembrī).

- Ieguldījumu nolīgums starp Marokas Karalisti, *Hands Corporation Ltd.* un *Hands 8* par rūpniecības projekta izveidi alumīnija riteņu ražošanai Marokas Karalistē, 2018. gada 19. februāris.

(b) **Izmeklēšanas konstatējumi**

- (531) *Abi* ražotāji eksportētāji, kas sadarbojās, atrodas IAZ: *DMA* atrodas Atlantijas okeāna brīvajā zonā Kenitrā ("AFZ"); *Hands 8* atrodas Tanžeras autobūves pilsētā / Tanžeras brīvajā zonā ("TAC/TFZ"). IAZ pieder pārvaldības sabiedrībām, kas tās arī pārvalda:

- *MEDZ Group CDG* ("MEDZ") ir AFZ īpašniece un pārvaldniece,

- *Tanger Med Grup* ("TMG") ir TAC/TFZ īpašniece un pārvaldniece.

- (532) *Abi* ražotāji eksportētāji, kas sadarbojās, iegādājās zemi no uzņēmumiem, kuri pārvaldīja attiecīgās IAZ. Lai uzņēmums varētu iedibināties IAZ, tam ir jāsaņem MV atļauja, noslēdzot ieguldījumu nolīgumu.

- (533) Uzņēmums *MEDZ* gandrīz pilnībā pieder *CDG Développement* ("CDGD") (septiņām privātpersonām pieder pa vienai akcijai, *CDGD* pieder 21,5 tūkstoši akciju, un viena akcija pieder *Caisse de Dépôt et de Gestion* ("CDG")). *CDGD* ir valstij piederošajai *CDG* pilnībā piederošs meitasuzņēmums; *CDG* ir valsts iestāde, kas ir izveidota un tiek pārvaldīta saskaņā ar likumu (1959. gada 10. februāra Dekrēts (*DAHIR*) Nr. 1-59-074), un tās uzdevums ir mobilizēt resursus, lai atbalstītu publisko politiku ar mērķi veicināt Marokas ekonomikas attīstību.

- (534) *TMG* ir valstij piederošs uzņēmums. Tā lielākais akcionārs ir *Hasana II* fonds, kuram pieder 87,5 % akciju; mazākuma akcionāri ir *MV* (12,38 %) un *CDG* grupa (0,12 %). Kā konstatēts 462. apsvērumā, *HIIF* ir valsts iestāde.

- (535) Pārvaldības sabiedrību iegūtās neattīstītās teritorijas galvenokārt piederēja valstij – tā bija cilšu zeme un sabiedrības īpašums, ko pārvaldīja Lauksaimniecības ministrija. Cenu par šīm zemēm noteica valdības komisija. Infrastruktūras izveides darbus, kas bija vajadzīgi, lai padarītu zemi piemērotu industriālajiem ieguldītājiem, veica pārvaldības sabiedrības saskaņā ar valsts apstiprinātu uzņēmējdarbības plānu. Turklāt *Hasana II* fonds piešķīra dotācijas pārvaldības sabiedrībām, lai segtu daļu no šiem infrastruktūras izveides darbiem. Visbeidzot, pārvaldības sabiedrībām saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar *MV*, ir pienākums par attīstītajām teritorijām pēc infrastruktūras izveides darbu pabeigšanas noteikt tādu cenu, ko valdība noteikusi minētajā līgumā. Šis attiecīgās preferenciālās cenas iepriekš nosaka *MV* to īstenošanas nolīgumu pielikumos, kas minēti iepriekš 344. apsvērumā un noslēgti starp *HIIF*, *MV* ministrijām un a) apakšiedaļā minēto IAZ pārvaldības sabiedrībām. Saskaņā ar minētajiem nolīgumiem IAZ pārvaldības sabiedrības apņemas ievērot šīs noteiktās cenas. Pārbaudes apmeklējuma laikā *MV* atzina, ka šī cena ir zemāka par parasto tirgus cenu, jo tā ietver peļņas normu, kas ir mazāka par privāto uzņēmēju prasīto parasto peļņas normu. Turklāt *MV* apstiprināja, ka tā piešķīra pārvaldības sabiedrībām *HIIF* finansētas dotācijas infrastruktūras attīstībai un ka tas vēl vairāk samazina šādas zemes pārdošanas cenu. Visbeidzot, starp pārvaldības sabiedrību un *MV* parakstītais līgums uzliek pārvaldības sabiedrībai pienākumu samazināt *MV* noteikto pārdošanas cenu, ja tai saistībā ar infrastruktūras izveides darbiem rodas mazākas izmaksas, nekā paredzēts. Tādējādi pārvaldības sabiedrībām tika uzdots noteikt IAZ iedibinātiem uzņēmumiem pārdotās zemes cenu līmenī, kas bija zemāks par parasto tirgus cenu.

- (536) Pēc galīgās informācijas izpaušanas *MV* apgalvoja, ka Komisijas konstatējumi attiecībā uz *Hasana II* Ekonomiskās un sociālās attīstības fondu ("HIIF") kā "valsts iestādi" neatbilst pamatregulas 2. panta b) punktam un PTO NSKP 1.1. panta a.1) punktam. Konstatējumi, ka *MV* īstenoja būtisku kontroli pār *HIIF*, ir kļūdaini, jo Komisija jau subjekta vadības iecelšanu vien uzskatīja par būtiskas kontroles pierādījumu. *MV* norādīja, ka *HIIF* ir jārikojas neatkarīgi saskaņā ar direktoru padomes lēmumiem. Direktoru padomē ir trīs locekļi, un tie ir neatkarīgi no valdības. Saskaņā ar Likuma Nr. 36.01 10. pantu *HIIF* operacionālos lēmumus kontrolē direktoru padome, nevis valde.

- (537) Komisija noraidīja šo apgalvojumu. Kā paskaidrots 458.–463. apsvērumā, *HIIF* tiek pilnībā finansēts no Marokas valsts budžeta, Marokas valstij ir pilnvaras uzraudzīt fonda darbības un tā vispārējo pārvaldību un tai ir galīgās kontroles un uzraudzības pilnvaras cita starpā attiecībā uz atbilstīgu projektu atlases kritērijiem, faktiskajiem finansēšanas lēmumiem un naudas līdzekļu izmaksu. Turklāt *HIIF* atbildēs uz anketas jautājumiem bija norādīts, ka fonda direktoru padomi vada premjerministrs un tās locekļi ir vairākas augsta līmeņa valdības amatpersonas, savukārt fonda valde (kas tiešām sastāv no trīs locekļiem), izņemot tās priekšsēdētāju, vēl nebija iecelta. *HIIF* valdes priekšsēdētājs būtu bijis jāieceļ saskaņā ar konstitūcijas 49. pantu, kā noteikts Likumā Nr. 08-21 ⁽¹¹⁴⁾. Minētā likuma 1. papildinājumā (“Stratēģisko publisko iestāžu un uzņēmumu saraksts”) ir skaidri norādīts *HIIF*. Konstitūcijas ⁽¹¹⁵⁾ 49. pantā ir norādīts, ka “pēc valdības vadītāja priekšlikuma un pēc attiecīgā ministra iniciatīvas [iecelj] (..) kā arī stratēģisku publisku iestāžu un uzņēmumu vadītājus. Konstitutīvajā likumā ir noteikts šo stratēģisko iestāžu un uzņēmumu saraksts”.

(c) **Finansiālais ieguldījums**

- (538) Šāda prakse ir finansiāls ieguldījums tādas zemes nodrošināšanas veidā, kas pieder subjektiem, kuriem rīkojumus dod MV, par neatbilstīgi zemu atlīdzību. *MEDZ* un *TMG*, kas netieši pieder valstij, saskaņā ar īstenošanas nolīgumiem ir jānodrošina zeme par zemu cenu, un tādējādi tie veic valsts funkciju, proti, virzās uz MV mērķi attīstīt autobūves nozari.

(d) **Ieguvums**

- (539) Šīs shēmas sniegto ieguvumu aprēķina kā starpību starp cenu, ko saņēmēji faktiski samaksājuši, un cenu, ko tiem nāktos maksāt, ja tie būtu iegādājušies preces vai pakalpojumus tirgus apstākļos.
- (540) Tā kā visas cenas, kas noteiktas līdzīgās zonās, ir preferenciālas cenas un tā kā trūka informācijas par attīstītu teritoriju tirgus cenu Marokā izmeklēšanas periodā, Komisija, lai noteiktu zemes tirgus cenas atsaucēs vērtību, izmantoja *DMA* hipotēkas līgumu, kurā banka bija neatkarīgi noteikusi reālo tirgus vērtību zemei, ko *DMA* piedāvāja kā nodrošinājumu. Tā kā hipotēkas līgums tika noslēgts 2023. gadā, bet ražotāji eksportētāji, kas sadarbojās, iegādājās zemi 2018. un 2019. gadā, Komisija koriģēja atsaucēs vērtību atbilstīgi Marokas rūpnieciskā nekustamā īpašuma cenas izmaiņu indeksam. Tā kā ir sagaidāms, ka zeme tiks izmantota ilgākā laikposmā, Komisija uz izmeklēšanas periodu attiecināja vienu trīsdesmito daļu no kopējā ieguvuma.
- (541) Pēc galīgās informācijas izpaušanas MV un *DMA* apgalvoja, ka Komisija nevarēja izmantot 2023. gada *DMA* hipotēkas līgumu, arī tajā noteikto zemes vērtību kā atsaucēs vērtību 2018. un 2019. gadā iegādātas zemes tirgus cenai. MV un *DMA* norādīja, ka, lai gan Komisija koriģēja atsaucēs vērtību atbilstīgi Marokas rūpnieciskā nekustamā īpašuma cenas izmaiņu indeksam, šī zemes cenas atsaucēs vērtība nebija reprezentatīva attiecībā uz zemi dažādās Marokas daļās, kas nav salīdzināmas.
- (542) Komisija šo apgalvojumu noraidīja. Ieguvuma aprēķināšanai izmantotā atsaucēs vērtība faktiski bija *DMA* zemes tirgus vērtība, kas koriģēta, ņemot vērā inflāciju līdz izmeklēšanas periodam.
- (543) Arī *Hands 8* savās piezīmēs pēc informācijas izpaušanas apgalvoja, ka zemes tirgus vērtības noteikšanai izmantotā atsaucēs vērtība nav piemērota. Uzņēmums norādīja, ka tas atrodas Tanžerā, bet Komisijas izmantotā atsaucēs vērtība bija saistīta ar zemi Kenitrā. *Hands 8* apgalvoja, ka zemes cena būtiski atšķiras atkarībā no tās atrašanās vietas. Šajā saistībā šī ieinteresētā persona iesniedza neatkarīgu izvērtējuma ziņojumu, kurā aplēsta *Hands 8* piederošās zemes tirgus vērtība, pamatojoties uz Tanžeras Īpašumu reģistrā (*Conservation Foncière de Tanger*) reģistrētajām tās zemes cenām, kas atrodas netālu no TAC un ārpus tās.

⁽¹¹⁴⁾ Konstitutīvais likums Nr. 08-21, ar ko groza un papildina Konstitutīvo likumu Nr. 02-12 par iecelšanu augstākā līmeņa amatos saskaņā ar konstitūcijas 49. un 92. panta noteikumiem. Pieejams vietnē <https://courconstitutionnelle.ma/Documents/LoisOrganique/08-21-fr.pdf> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 13. februārī).

⁽¹¹⁵⁾ *Constitution Marocaine*. Pieejama vietnē <https://www.bladi.net/img/pdf/Constitution-maroc-2011.pdf> (pēdējoreiz skatīta 2025. gada 13. februārī).

- (544) Komisija šo apgalvojumu noraidīja. Pirmkārt, izvērtējuma ziņojums ir datēts ar 2024. gada janvāri un uzņēmums to iesniedza tikai pēc galīgās informācijas izpaušanas. Tāpēc nevarēja izslēgt, ka uzņēmums ir noslēdzis līgumu par ziņojumu tikai šīs izmeklēšanas vajadzībām, lai uzrādītu Komisijai it kā zemes tirgus vērtību. Vēl svarīgāk ir tas, ka izvērtējuma ziņojumā sniegtajai informācijai nebija pievienoti attiecīgie pamatdokumenti, kas izmantoti zemes vērtības noteikšanai. Piemēram, Komisija nevarēja, balstoties uz ziņojumā sniegto informāciju, pārliecināties par zemes gabalu atrašanās vietu, zemes salīdzināmību ar *Hands 8* īpašumā esošo zemi, kā arī vērā ņemto zemes gabalu kopējās cenas un lieluma pareizību.

(e) **Specifiskums**

- (545) Ieguvumi, kas saistīti ar zemes nodrošināšanu par neatbilstīgi zemu atlīdzību, ir īpaši pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, jo tos ir tiesīgi saņemt tikai tie uzņēmumi, kurus atlasījusi MV un kuri ir iedibināti speciālajās ekonomiskajās zonās, t. i., īpašos ģeogrāfiskajos reģionos piešķirējas iestādes jurisdikcijā (sk. 535. apsvērumu).
- (546) Kā minēts 124.–127. apsvērumā, Nacionālajā rūpniecības attīstības paktā, kas vēlāk tika aizstāts ar IAP, autobūves nozare ir konkrēti atzīta par vienu no galvenajām nozarēm, kuras attīstība jāatbalsta, cita starpā veidojot integrētas industriālās platformas. MV paredzēja divas šādas platformas – vienu Kenitrā un vienu Tanžerā – autobūves nozarei un piešķīra tām IAZ statusu.
- (547) Ieguldījumu nolīgumi, kas noslēgti starp MV un abu ražotāju eksportētāju, kas sadarbojās, ieguldītājiem, apstiprina to, ka MV skaidri paredzēja šiem uzņēmumiem iespēju iedibināties attiecīgajās IAZ. Nolīgumos minēts arī fakts, ka attiecīgās zonas, kurās veic ieguldījumus, saņem priekšrocības, ko sniedz Marokas īpašie režīmi šajās zonās, tai skaitā saskaņā ar Likumu Nr. 19/94, kā plašāk izklāstīts 124.–127. apsvērumā. MV arī apņēmās sniegt palīdzību uzņēmumiem zemes iegādē šajās zonās.

(f) **Secinājums**

- (548) Šai subsīdijai konstatētā subsīdijas likme ražotājiem eksportētājiem, kas sadarbojās, izmeklēšanas periodā ir šāda.

Zemes nodrošināšana par neatbilstoši zemu atlīdzību

Uzņēmuma nosaukums	Subsīdijas likme
DMA	0,38 %
<i>Hands 8</i>	1,14 %

3.9. Shēmas, pret kurām netika vērsti kompensācijas pasākumi

- (549) Attiecībā uz šādām shēmām pierādījumi par subsidēšanu netika atrasti:

- eksporta kredītu apdrošināšana, kas sniegta KVV un MV sadarbības kontekstā,
- atbrīvojums no PVN importētiem ražošanas līdzekļiem,
- atbalsts profesionālajai apmācībai.

3.10. Secinājums par subsidēšanu

- (550) Komisija aprēķināja kompensējamo subsīdiju apjomu uzņēmumiem, kas sadarbojās, saskaņā ar pamatregulas noteikumiem, pārbaudot katru subsīdiju vai subsīdiju programmu, un saskaitīja iegūtās vērtības kopā, lai aprēķinātu subsidēšanas kopējo apjomu katram ražotājam eksportētājam izmeklēšanas periodā. Lai aprēķinātu kopējo subsidēšanas apjomu, Komisija vispirms aprēķināja subsidēšanas procentuālo daļu – subsīdijas summu procentos no uzņēmuma apgrozījuma izmeklēšanas periodā. Pēc tam šo procentuālo daļu izmantoja, lai aprēķinātu subsīdijas summu, kas attiecināta uz attiecīgā ražojuma eksportu uz Savienību izmeklēšanas periodā. Vēlāk šī subsīdijas summa tika izteikta procentos no tā paša eksporta izmaksu, apdrošināšanas un vedmaksas ("CIF") vērtības.
- (551) Tā kā netika veikta atlase un tādējādi nebija citu ražotāju eksportētāju, kas sadarbojās, vidējā svērtā subsīdijas likme netika aprēķināta.
- (552) Tā kā sadarbības līmenis bija augsts, Komisija uzskatīja, ka būtu pareizi atlikušo subsīdijas likmi noteikt tā uzņēmuma līmenī, kurš sadarbojās un kuram bija visaugstākā subsīdijas likme.
- (553) Tā kā DMA situācija bija diezgan netipiska (Komisija neatrada pierādījumus, ka MV sadarbībā ar ĶV vai citu trešo valstu valdībām būtu līdzīgā veidā subsidējusi *Hands 8*), Komisija atzina, ka būtu pareizi atskaitīt subsīdijas summas, kas bija saistītas ar MV un ĶV sadarbību. Rezultāts bija nedaudz mazāks par subsīdijas summu, kas konstatēta uzņēmumam *Hands 8* (5,05 %), tāpēc kā atlikusī likme tiks piemērota uzņēmumam *Hands 8* noteiktā likme.
- (554) Pamatojoties uz to, kompensējamo subsīdiju summas, kas izteiktas procentos no CIF cenas līdz Savienības robežai pirms nodokļa nomaksas, ir šādas.

Uzņēmuma nosaukums	Kopējā subsīdijas likme
DMA	31,45 %
<i>Hands 8</i>	5,60 %
Atlikusī likme	5,60 %

- (555) Pēc galīgās informācijas izpaušanas DMA apgalvoja, ka saskaņā ar PTO NSKP 19.3. pantu galīgā subsīdijas likme būtu jākorrigē, ņemot vērā to subsīdijas daļu, pret kuru jau bija vērsti paralēli noteiktie antidempinga pasākumi. Tas atsaucās uz situācijām, kurās kompensācijas maksājums atbilst visam subsidēšanas apjomam un kurās paralēli ir noteikti antidempinga maksājumi, kas aprēķināti, vismaz daļēji pamatojoties uz to pašu subsidēšanu. Tāda situācija ir iespējama tad, ja dempinga starpības tiek aprēķinātas, pamatojoties uz ārpustirgus ekonomikas metodiku saskaņā ar PTO judikatūru, uz kuru atsaucas DMA ⁽¹¹⁶⁾. Konkrētāk, DMA norādīja, ka atsevišķajā antidempinga procedūrā DMA dempinga starpība tika noteikta, pamatojoties uz visaugstāko dempinga starpību, kas konstatēta tiem ražojuma veidiem, kurus reprezentatīvos daudzumos pārdeva ražotājs eksportētājs, kas sadarbojās, proti, *Hands 8*. Turklāt DMA apgalvoja, ka šīs antisubsidēšanas izmeklēšanas konstatējumi liecina, ka uzņēmumam *Hands 8* netika nodrošināti ražošanas līdzekļi vai izejvielas par neatbilstīgi zemu atlīdzību. Saistībā ar to DMA lūdza vismaz koriģēt tam noteikto dempinga starpību, ņemot vērā ar ražošanas līdzekļiem saistītā *de facto* aizdevuma summu un izejresursu preferenciālo cenu, saskaņā ar PTO NSKP 19.3. pantu.

⁽¹¹⁶⁾ WT/DS379/AB/R (US – Anti-Dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China), Apelācijas institūcijas 2011. gada 11. marta ziņojums, 582. punkts.

- (556) Komisija tam nepiekrīta. Sākumā Komisija norādīja, ka PTO NSKP 19.3. pantam atbilstošā tiesību norma ir pamatregulas 15. panta 2. punkts. *DMA* arguments ir balstīts uz nepareizu izpratni par metodiku, kas tika izmantota antidempinga procedūrā tāpēc, ka *DMA* nemaz nesadarbojās. Konkrētāk, tā arguments ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu, ka Komisija ar *DMA* eksporta cenām būtu salīdzinājusi *Hands 8* normālo vērtību. Tas nav pareizi. Proti, tā kā *DMA* antidempinga procedūrā nemaz nesadarbojās, šim uzņēmumam tika piemērots atlikušais maksājums, kas piemērojams visiem Marokas uzņēmumiem, kuri nesadarbojās. Šis valsts mēroga maksājums tika noteikts, pamatojoties uz to ražojuma veidu dempinga starpību apakškopu, kurus reprezentatīvos daudzumos pārdeva vienīgais ražotājs eksportētājs, kas sadarbojās antidempinga izmeklēšanā, proti, *Hands 8*. Dempinga starpību pamatā bija gan normālā vērtība, gan eksporta cena, kas aprēķināta *Hands 8* un ko subsidēšana (ja tāda bija) ietekmēja vienlīdz lielā apmērā. Tāpēc šāda metodika nevar novest pie tirdzniecības aizsardzības pasākumu dubultas uzlikšanas pamatregulas 15. panta 2. punkta nozīmē. *Hands 8* normālās vērtības aprēķināšanai tika izmantota standarta metodika, ko piemēro tirgus ekonomikai, nevis ārpustirgus ekonomikas metodika, par ko bija runa PTO judikatūrā, uz kuru atsaucās *DMA*. Standarta metodikas izmantošanas gadījumā tā, ka tirdzniecības aizsardzības pasākumi tiek uzlikti dubultā, var notikt tikai tad, ja ir sniegtas eksporta subsīdijas, kas tieši veidā pazemina eksporta cenu. Šajā lietā tas tā nav, jo uzņēmumam *Hands 8* tirdzniecības aizsardzības pasākumi netika uzlikti dubultā 15. panta 2. punkta vai 24. panta 1. punkta kontekstā. Šajā saistībā jānorāda, ka piekrišana *DMA* apgalvojumam arī novestu pie paradoksālas situācijas, ka, lai gan attiecībā uz *Hands 8* tirdzniecības aizsardzības pasākumi netika uzlikti dubultā un nekāds atskaitījums netika veikts, *DMA* labā gan tiktu veikts šāds atskaitījums, balstoties uz nepamatoto tā apgalvojumu par to, ka tirdzniecības aizsardzības pasākumi ir uzlikti dubultā. Tam, ka *Hands 8* nesaņēma izejresursus par neatbilstīgi zemu atlīdzību, ne arī *de facto* aizdevumu, no juridiskā viedokļa nav nekādas nozīmes, un tas nemaina šo secinājumu. Katrā ziņā Komisija norādīja, ka šādi aprēķinātā dempinga starpība tika izvēlēta kā aizstājējvērtība pieejamo faktu piemērošanas kontekstā, lai noteiktu atlikušo dempinga starpību, kas piemērojama ražotājiem, kuri nesadarbojās, arī *DMA*, un kas aizstāja starpību, kura būtu aprēķināta, ja *DMA* būtu sadarbojies. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja. .
- (557) Turklāt pēc galīgās informācijas izpaušanas *DMA* atsaucās uz PTO NSKP 19.1., 19.4. un 21.1. pantu un 1994. gada GATT VI panta 3. punktu, norādot, ka, lai noteiktu, vai joprojām ir vajadzīgi kompensācijas maksājumi, izmeklēšanas iestādei ir jāizdara konstatējums par subsīdēšanu, t. i., par to, vai subsīdija joprojām pastāv vai ne.
- (558) Šajā saistībā uzņēmums norādīja, ka izmeklēšanas perioda beigās mainījās *DMA* īpašnieki. Kā paskaidrots 247. un 262. apsvērumā, uzņēmums *Dicastal Asia* tam piederošās *DMA* akcijas pārdeva uzņēmumam *CITIC Dicastal*. *DMA* apgalvoja, ka Komisijai būtu bijis jāņem vērā PTO ekspertu grupas konstatējumi lietā *US – Lead and Bismuth II*. Saskaņā ar ekspertu grupas ziņojuma 6.81. punktu, ja notiek īpašumtiesību maiņa par cenu, kas atbilst patiesajai tirgus vērtībai, vienreizējs finansiāls ieguldījums, kas piešķirts iepriekšējam uzņēmumam, ir uzskatāms par dzēstu un nepāriet pie pārņēmējuzņēmuma kā tam netieši piešķirts finansiāls ieguldījums vai ieguvums.
- (559) Šajā saistībā *DMA* apgalvoja, ka tas ir sniedzis pietiekamus pierādījumus, ka īpašumtiesību maiņa izmeklēšanas periodā notika par patiesajai tirgus vērtībai atbilstošu cenu. Tomēr Komisija, *DMA* ieskatā, nav izanalizējusi, vai finansiālais ieguldījums un ieguvums turpināja pastāvēt arī pēc tam, kad *CITIC Dicastal* bija iegādājies uzņēmumu *DMA*.
- (560) Komisija tam nepiekrīta. Šie argumenti ir balstīti uz kļūdainu pieņēmumu, ka *CITIC Dicastal*, *Changsha Dicastal*, *Dicastal Asia*, *Dicastal HK* un *DMA* bija nesaistīti subjekti un ka pamatā esošie darījumi tika veikti par summu, kas atbilst patiesajai tirgus vērtībai. Kā plaši parādīts 248.–252., 256., 258., 262., 263., 269., 270. un 293.–313. apsvērumā, Komisija secināja, ka *CITIC Dicastal* bija saistīts ar *DMA* un visi šie subjekti bija saistīti visu Marokas projekta īstenošanas laiku jau kopš tā sākuma. *DMA* nav sniedzis pierādījumus tam, ka šie subjekti nebija saistīti, ne arī tam, ka attiecīgie darījumi tika veikti godīgas konkurences apstākļos un atspoguļoja patieso tirgus vērtību. Tāpēc šie apgalvojumi tika noraidīti.

4. KAITĒJUMS

4.1. Savienības ražošanas nozares definīcija un Savienības ražošanas apjoms

- (561) Līdzīgo ražojumu Savienībā izmeklēšanas periodā ražoja aptuveni 27 ražotāji. Tie veido "Savienības ražošanas nozari" pamatregulas 9. panta 1. punkta nozīmē.
- (562) Tika noteikts, ka Savienības ražošanas kopējais apjoms izmeklēšanas periodā bija apmēram 46,8 miljoni vienību. Komisija šo skaitli aprēķināja, pamatojoties uz visu pieejamo informāciju par Savienības ražošanas nozari, piemēram, sūdzības iesniedzēja sniegtajām atbildēm makroekonomikas anketā. Kā norādīts 49. apsvērumā, izlasē iekļautie Savienības ražotāji ražoja 22 % no līdzīgā ražojuma aplēstā kopējā ražošanas apjoma Savienībā.

4.2. Patēriņš Savienībā

- (563) Komisija patēriņu Savienībā noteica, pamatojoties uz Savienības ražošanas nozares kopējo pārdošanas apjomu Savienībā, tam pieskaitot kopējo importa apjomu Savienībā no trešām valstīm. Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjoms Savienības tirgū tika iegūts no sūdzības un koriģēts, pamatojoties uz datiem, kas sniegti izlasē iekļauto Savienības ražotāju atbildēs par izmeklēšanas periodu. Attiecībā uz importu Komisija balstījās uz *Eurostat Comext* datubāzi. Tomēr, tā kā *Eurostat Comext* datubāzē ir norādīta tikai importa masa, nevis importēto AR vienību skaits, masa bija jāpārreķina vienībās. Sūdzības iesniedzējs sūdzībā piemēroja to pašu konversijas koeficientu, kas tika izmantots atsevišķajā antidempinga izmeklēšanā par to pašu ražojumu, proti, 11,3 kg uz vienību. Neviena ieinteresētā persona neiesniedza piezīmes šai sakarā. Tāpēc šis koeficients tika apstiprināts un tika izmantots, nosakot patēriņu Savienībā vienībās.
- (564) Savienības tirgus ir sadalīts divos izplatīšanas kanālos, un tie ir OEM tirgus un AM tirgus. Tomēr lielākā daļa pārdevumu attiecas uz OEM tirgu, kas veido 90 % no kopējā tirgus. Tā kā Marokas ražotāji veica pārdošanu tikai OEM tirgū un tā kā AM tirgus veido nelielu daļu no Savienības kopējā tirgus, tika nolemts nedalīt patēriņu pa šiem diviem izplatīšanas kanāliem.
- (565) Patēriņam Savienībā bija šāda dinamika.

1. tabula.

Patēriņš Savienībā

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Kopējais patēriņš Savienībā (tūkst. vienību)	55 987	57 346	60 076	64 592
Indekss	100	102	107	115

Avots: Eurostat Comext datubāze, EUWA un pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem

- (566) Laikā no 2020. gada līdz izmeklēšanas periodam patēriņš Savienībā palielinājās par 15 %. Tomēr Covid-19 pandēmijas dēļ 2020. gada līmenis bija zems sākumpunkts. 2020. gadā automobiļu ražošanas apjoms bija ievērojami samazinājies, un tam bija tieša ietekme uz AR piegādātājiem, jo ražošanas apturēšanas un rūpnīcu slēgšanas dēļ to pārdošanas apjoms samazinājās. 2021. gadā tirgus situācija nedaudz uzlabojās, bet izmeklēšanas periodā patēriņš joprojām bija krietni zem pirmspandēmijas līmeņa. Proti, 2019. gadā patēriņš bija aptuveni 74 miljoni vienību, t. i., par 14 % lielāks par patēriņu izmeklēšanas periodā.

4.3. Imports no attiecīgās valsts

4.3.1. Importa no attiecīgās valsts apjoms un tirgus daļa

(567) Importa apjomu Komisija noteica, pamatojoties uz Eurostat Comext datubāzi. Importa tirgus daļa tika noteikta, pamatojoties uz šā importa īpatsvaru kopējā patēriņā Savienībā.

(568) Importam no attiecīgās valsts Savienībā bija šāda dinamika.

2. tabula.

Importa apjoms (tūkst. vienību) un tirgus daļa

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Importa apjoms no attiecīgās valsts (tūkst. vienību)	878	2 401	3 754	5 930
Indekss	100	273	428	675
Tirgus daļa	2 %	4 %	6 %	9 %
Indekss	100	267	398	585

Avots: Eurostat Comext datubāze

(569) 2020. gadā imports no Marokas bija aptuveni 878 tūkstoši vienību un tā tirgus daļa bija 2 %. Visā attiecīgajā periodā imports ievērojami pieauga, un izmeklēšanas periodā tika novērots lielākais importa apjoms – 5,9 miljoni vienību – un 9 % tirgus daļa. Importa apjoms pieauga, neraugoties uz to, ka 2022. gada jūlijā pēc pagaidu regulas ⁽¹⁷⁾ stāšanās spēkā stājās spēkā antidempinga maksājumi. Šis imports attiecās tikai uz OEM tirgu.

4.3.2. Importa no attiecīgās valsts cenas, cenu samazinājums un cenu apspiešana

(570) Importa cenas Komisija noteica, pamatojoties uz Eurostat Comext datubāzi. Tas, cik lielā mērā importa cenas ir zemākas, tika noteikts, pamatojoties uz datiem, kurus sniedza ražotāji eksportētāji, kas sadarbojās, un Savienības ražotāji, kas sadarbojās.

(571) Importa no attiecīgās valsts Savienībā vidējai svērtajai cenai bija šāda dinamika.

3. tabula.

Importa cenas (EUR/vienība)

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Maroka	41,7	45,6	57,2	54,4
Indekss	100	109	137	130

Avots: Eurostat Comext datubāze

⁽¹⁷⁾ KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2022/1221 (2022. gada 14. jūlijs), ar ko nosaka pagaidu antidempinga maksājumu konkrētu Marokas izcelsmes alumīnija riteņu importam, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/1221/oj (OV L 188, 15.7.2022., 144. lpp.).

(572) Marokas izcelsmes importa vidējā cena attiecīgajā periodā palielinājās par 30 %. Tomēr šī importa cena ir aptuveni par 16 % zemāka par Savienības ražošanas nozares vidējo cenu un aptuveni par 9 % zemāka par tuvāko līdzīgā ražojuma importa no trešās valsts cenu izmeklēšanas periodā (sk. 7. un 11. tabulu turpmāk).

(573) Komisija noteica cenu samazinājumu izmeklēšanas periodā, salīdzinot:

- katra ražojuma veida vidējās svērtās pārdošanas cenas, ko izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem Savienības tirgū maksājuši nesaistīti klienti (korigētas līdz EXW līmenim), un
- atbilstošās katra ražojuma veida vidējās svērtās importa cenas, ko izlasē iekļautajiem Marokas ražotājiem, kuri sadarbojās, maksāja pirmais neatkarīgais klients Savienības tirgū un kas noteiktas izmaksu, apdrošināšanas un vedmaksas (CIF) cenas līmenī un attiecīgi koriģētas, ņemot vērā muitas nodokļus un pēcimportēšanas izmaksas.

(574) Šīs cenu salīdzinājums tika veikts darījumiem pa ražojuma veidiem vienā un tajā pašā tirdzniecības līmenī, vajadzības gadījumā veicot atbilstīgas korekcijas un atskaitot rabatus un atlaides. Tika uzskatīts, ka korekcijas, kuru mērķis būtu ņemt vērā to, vai pārdevumi veikti OEM vai AM tirgū, nav nepieciešamas, jo AM izplatīšanas kanālam, kurā tiek pārdoti aptuveni 10 % no kopējā pārdošanas apjoma, ir ierobežota ietekme uz Savienības tirgus vispārējo novērtējumu. Tāpēc Komisija nolēma šīs izmeklēšanas nolūkos nedalīt patēriņu pa šiem diviem pārdošanas kanāliem. Salīdzinājuma rezultāts tika izteikts procentos no izlasē iekļauto Savienības ražotāju teorētiskā apgrozījuma izmeklēšanas periodā. Tas uzrādīja, ka cenu samazinājuma starpība, ko radījis imports no attiecīgās valsts Savienības tirgū, ir no 17,1 % līdz 46,5 %.

(575) Turklāt izmeklēšanas periodā importa no Marokas cenas salīdzinājumā ar 2022. gadu samazinājās, bet tā apjoms un tirgus daļa Savienības tirgū palielinājās. Tas izmeklēšanas periodā izraisīja ievērojamu Savienības ražošanas nozares cenu apspiešanu, jo Savienības ražošanas nozarei bija jāsamazina cenas līdz līmenim, kas bija zemāks par ražošanas izmaksām, un jāabsorbē zaudējumi, lai saglabātu zināmu tirgus daļu, kaut arī ražošanas izmaksas salīdzinājumā ar 2022. saglabājās augstā līmenī.

4.4. Savienības ražošanas nozares ekonomiskais stāvoklis

4.4.1. Vispārīgas piezīmes

(576) Saskaņā ar pamatregulas 8. panta 4. punktu, pārbaudot subsidētā importa ietekmi uz Savienības ražošanas nozari, tika izvērtēti visi ekonomiskie rādītāji, kas ietekmēja Savienības ražošanas nozares stāvokli attiecīgajā periodā.

(577) Kā minēts 49. apsvērumā, lai noteiktu iespējamo Savienības ražošanas nozarei nodarīto kaitējumu, tika izmantota atlase.

(578) Lai noteiktu kaitējumu, Komisija nošķīra makroekonomiskos un mikroekonomiskos kaitējuma rādītājus. Komisija izvērtēja makroekonomiskos rādītājus, pamatojoties uz datiem, kas saņemti no sūdzības iesniedzēja tā atbildēs uz makroekonomikas anketas jautājumiem un koriģēti, pamatojoties uz datiem, kuri sniegti izlasē iekļauto Savienības ražotāju atbildēs par izmeklēšanas periodu. Tādējādi makroekonomiskie dati attiecās uz visiem Savienības ražotājiem. Komisija izvērtēja mikroekonomiskos rādītājus, pamatojoties uz datiem, kas ietverti atbildēs, kuras izlasē iekļautie Savienības ražotāji bija snieguši uz anketas jautājumiem. Šie dati attiecās uz izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem. Abas datu kopas tika atzītas par Savienības ražošanas nozares ekonomiskajam stāvoklim reprezentatīvām.

(579) Makroekonomiskie rādītāji ir šādi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda, jaudas izmantojums, pārdošanas apjoms, tirgus daļa, izaugsme, nodarbinātība, ražīgums, subsidijas starpības lielums un atgūšanās no iepriekšējās subsidēšanas.

Mikroekonomiskie rādītāji ir šādi: vidējās vienības cenas, vienības izmaksas, darbaspēka izmaksas, krājumi, rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem un spēja piesaistīt kapitālu.

4.4.2. Makroekonomiskie rādītāji

4.4.2.1. Ražošanas apjoms, ražošanas jauda un jaudas izmantojums

(580) Kopējam Savienības ražošanas apjomam, ražošanas jaudai un jaudas izmantojumam attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

4. tabula.

Ražošanas apjoms, ražošanas jauda un jaudas izmantojums

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Ražošanas apjoms (tūkst. vienību)	44 883	44 962	43 589	46 865
<i>Indekss</i>	100	100	97	104
Ražošanas jauda (tūkst. vienību)	60 867	59 878	59 529	57 736
<i>Indekss</i>	100	98	98	95
Jaudas izmantojums (%)	74 %	75 %	73 %	81 %
<i>Indekss</i>	100	102	99	110

Avots: Eiropas Riteņu ražotāju apvienības (EUWA) un izlasē iekļauto Savienības ražotāju atbildes uz anketas jautājumiem

(581) Laikposmā no 2020. gada līdz 2022. gadam Savienības ražošanas nozares ražošanas apjoms samazinājās par 3 %. 2020. gadā ražošanas apjoms jau bija zemā līmenī Covid-19 pandēmijas ietekmes dēļ. Izmeklēšanas periodā ražošanas apjoms palielinājās, un tas notika galvenokārt tāpēc, ka ražošanas nozare atguvās pēc Covid-19 laikā piedzīvotajiem ražošanas pārtraukumiem un globālās piegādes ķēdes traucējumiem. Tomēr izmeklēšanas periodā sasniegtais ražošanas apjoms joprojām bija gandrīz par 18 % mazāks nekā pirms pandēmijas (57 097 000 vienības 2019. gadā). Turklāt ražošanas apjoms pieauga daudz lēnākā tempā nekā patēriņš attiecīgajā periodā (4 % salīdzinājumā ar 15 %, sk. 1. tabulu).

(582) Savienības ražošanas nozares ražošanas jauda attiecīgajā periodā samazinājās par 5 %, bet jaudas izmantojums svārstījās no 74 % līdz 81 % (izmeklēšanas periodā tas bija 81 %).

4.4.2.2. Pārdošanas apjoms un tirgus daļa

(583) Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjomam un tirgus daļai attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

5. tabula.

Pārdošanas apjoms un tirgus daļa

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Pārdošanas apjoms Savienības tirgū (tūkst. vienību)	39 720	39 126	38 427	41 919
<i>Indekss</i>	100	99	97	106
Tirgus daļa (%)	71 %	68 %	64 %	65 %
<i>Indekss</i>	100	96	90	91

Avots: EUWA un izlasē iekļautie Savienības ražotāji

- (584) No 2020. līdz 2022. gadam Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjoms samazinājās par 3 %, norādot uz lejupslīdi minētajā periodā. Tomēr izmeklēšanas periodā ražošanas nozare atveseļojās, jo ražotāji sāka atgūties no Covid-19 krīzes un piegādes ķēdes traucējumiem, kas ietekmēja ražotājus visā pasaulē. Neraugoties uz šo atveseļošanos, pārdošanas apjoms saglabājās ievērojami zemāks par pirmspandēmijas līmeni (55 502 000 vienības 2019. gadā) un attiecīgajā periodā tā pieaugums bija daudz mazāks (6 %) nekā patēriņa pieaugums (15 %)
- (585) Lai gan Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjoms IP kopumā pieauga, saruka tirgus daļa, kas attiecīgajā periodā samazinājās par sešiem procentpunktiem.

4.4.2.3. Izaugsme

- (586) Kā paskaidrots 4.4.2.1. iedaļā, attiecīgajā periodā Savienības ražošanas nozares ražošanas jauda samazinājās par 5 %, savukārt ražošanas apjoms palielinājās par 4 %.
- (587) Lai gan Savienības ražošanas nozares pārdošanas cena nedaudz pieauga, to aizēnoja ražošanas izmaksu palielinājums, ko izraisīja tādi faktori kā izejvielu, darbaspēka un enerģijas cenas, kā parādīts 4.3.2. iedaļā.
- (588) Neraugoties uz to, ka izmeklēšanas periodā tika novērotas vairākas pozitīvas izmaiņas, subsidētā importa apjoma pieaugums un ražošanas izmaksu pieaugums kopā ierobežoja iespēju atgūties. Tādējādi Savienības ražošanas nozares izaugsmes perspektīvas kopumā ir apdraudētas, kā arī ir zaudēta tirgus daļa.

4.4.2.4. Nodarbinātība un ražīgums

- (589) Nodarbinātībai un ražīgumam attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

6. tabula.

Nodarbinātība un ražīgums

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Nodarbināto skaits	16 797	16 620	16 026	16 654
Indekss	100	99	95	99
Ražīgums (vienības/ nodarbinātais)	2 672	2 705	2 720	2 814
Indekss	100	101	102	105

Avots: EUWA un izlasē iekļautie Savienības ražotāji

- (590) Nodarbināto skaits saglabājās stabils, lai gan attiecīgajā periodā bija vērojams neliels samazinājums par vienu procentpunktu. Tomēr ražīgums palielinājās, pateicoties lietderīgai resursu izmantošanai un Savienības ražošanas nozares efektivitātes pieaugumam.

4.4.2.5. Subsīdiju likmju apmērs un atgūšanās no iepriekšējās subsidēšanas

- (591) Visas subsīdiju likmes ievērojami pārsniedza *de minimis* līmeni. Ņemot vērā importa apjomu no attiecīgās valsts un tā cenas, faktiskās subsīdijas summas lieluma ietekme uz Savienības ražošanas nozari nebija neliela.
- (592) Šī ir pirmā antisubsidēšanas izmeklēšana par attiecīgo ražojumu. Tāpēc iespējamās iepriekšējās subsidēšanas ietekmes novērtēšanai nepieciešamie dati nebija pieejami.

4.4.3. Mikroekonomiskie rādītāji

4.4.3.1. Cenas un faktori, kas tās ietekmē

- (593) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju vidējai svērtajai vienības pārdošanas cenai nesaistītiem klientiem Savienībā attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

7. tabula.

Pārdošanas cenas Savienībā

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Vidējā pārdošanas cena Savienības tirgū (EUR/vienība)	49	53	70	65
<i>Indekss</i>	100	108	142	133
Vienības ražošanas izmaksas (EUR/vienība)	49	66	84	82
<i>Indekss</i>	100	135	171	167

Avots: izlasē iekļautie Savienības ražotāji

- (594) Savienības ražošanas nozares vidējās pārdošanas cenas laikposmā no 2020. gada līdz 2022. gadam pieauga par 42 % un pēc tam izmeklēšanas periodā samazinājās par 9 %.
- (595) Attiecīgajā periodā ražošanas izmaksas pieauga par 67 %. Šo pieaugumu galvenokārt veicināja augstākas izejvielu izmaksas, jo īpaši alumīnija cena, kas attiecīgajā periodā ievērojami pieauga. Palielinājās arī citas ražošanas izmaksas, tai skaitā enerģijas un darbaspēka izmaksas, tomēr to pieaugums bija mazāks. Ražošanas izmaksu pieauguma dēļ Savienības ražošanas nozares veiktā cenu palielināšana ražotājiem nekādu ieguvumu nesniedza. Subsidētā importa no attiecīgās valsts par zemām cenām dēļ Savienības ražošanas nozare nevarēja palielināt cenas tik daudz, lai kompensētu ražošanas izmaksu pieaugumu. Lai gan vienības ražošanas izmaksas no 2022. gada līdz IP samazinājās par 4 %, Savienības ražošanas nozares pārdošanas cenas samazinājās par 9 %, lai saglabātu tirgus daļu, ņemot vērā subsidētā importa zemās cenas.
- (596) Šis izmaksu pieaugums un pastāvīgais cenu spiediens, ko radīja subsidētais imports no attiecīgās valsts, izraisīja Savienības ražotāju rentabilitātes samazināšanos (sk. 10. tabulu).

4.4.3.2. Darbaspēka izmaksas

- (597) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju vidējām darbaspēka izmaksām attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

8. tabula.

Vidējās darbaspēka izmaksas uz nodarbināto

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Vidējās darbaspēka izmaksas uz nodarbināto (EUR)	33 078	35 319	38 494	43 960
<i>Indekss</i>	100	107	116	133

Avots: izlasē iekļautie Savienības ražotāji

- (598) Savienības ražošanas nozarē vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto attiecīgajā periodā būtiski pieauga – par 33 %.
- (599) Darbaspēka izmaksas ir būtisks kopējo ražošanas izmaksu komponents, un darbaspēka izmaksu pieaugums palielina ražošanas izmaksas. Tas nozīmē, ka ražotājiem bieži vien ir jāpalielina cenas, lai segtu kopējās izmaksas, un tādējādi ilgtermiņā tie ir mazāk konkurētspējīgi.

4.4.3.3. Krājumi

- (600) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju krājumiem attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

9. tabula.

Krājumi

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Krājumi perioda beigās (tūkst. vienību)	492	686	642	718
<i>Indekss</i>	100	139	130	146
Krājumi perioda beigās procentos no ražošanas apjoma (%)	1,1 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %
<i>Indekss</i>	100	136	136	136

Avots: izlasē iekļautie Savienības ražotāji

- (601) Attiecīgajā periodā krājumi palielinājās par 46 %. Laikposmā no 2021. līdz 2022. gadam bija vērojams samazinājums par 9 %, taču izmeklēšanas periodā krājumi atkal palielinājās par 12 %. AR ražošanas nozarei Savienībā ir raksturīgi ražotāju un klientu daudzgadu pamatlīgumi, kas nosaka daudzumus un cenas. Šie pamatlīgumi tiek īstenoti, veicot pirkuma pasūtījumus atbilstoši klienta vajadzībām. Tādējādi Savienības ražošanas nozare var plānot savu ražošanas apjomu un krājumus. Līdz ar to krājumi nav galvenais rādītājs, pēc kura vērtēt Savienības ražošanas nozares sniegumu.

4.4.3.4. Rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem un spēja piesaistīt kapitālu

- (602) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju rentabilitātei, naudas plūsmai, ieguldījumiem un ienākumam no ieguldījumiem attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

10. tabula.

Rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi un ienākums no ieguldījumiem

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Nesaistītiem klientiem Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (% no pārdošanas apgrozījuma)	1 %	– 3 %	– 1 %	– 3 %
<i>Indekss</i>	100	– 322	– 108	– 334

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Naudas plūsma (tūkst. EUR)	39 937	11 100	19 529	– 1 041
<i>Indekss</i>	100	28	49	– 3
Ieguldījumi (tūkst. EUR)	19 848	19 807	23 104	26 751
<i>Indekss</i>	100	100	116	135
Ienākums no ieguldījumiem (%)	4 %	– 1 %	– 1 %	– 2 %
<i>Indekss</i>	100	– 25	– 25	– 50

Avots: izlasē iekļautie Savienības ražotāji

- (603) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju rentabilitāti Komisija noteica, no līdzīgā ražojuma pārdošanas nesaistītiem klientiem Savienībā gūto tīro peļņu pirms nodokļu nomaksas izsakot procentos no šīs pārdošanas apgrozījuma.
- (604) Savienības ražošanas nozares rentabilitāte attiecīgajā periodā ievērojami samazinājās, un radās zaudējumi. Lai gan pārdošanas cenas izmeklēšanas periodā palielinājās, Savienības ražošanas nozare nespēja tās paaugstināt tik daudz, lai segtu augošās izmaksas, un tāpēc tai radās zaudējumi.
- (605) Neto naudas plūsma parāda Savienības ražotāju spēju pašfinansēt savas darbības. Attiecīgajā periodā neto naudas plūsma strauji samazinājās un bija vērojams krass kritums par 103 %. Šāds ievērojams neto naudas plūsmas samazinājums liecina, ka Savienības ražošanas nozare ir pakļauta ievērojamai finansiālai spriedzei, jo rentabilitātes samazināšanās izsmel tās naudas rezerves.
- (606) Ienākums no ieguldījumiem ir peļņa, kas izteikta procentos no ieguldījumu neto uzskaites vērtības. Tāpat kā rentabilitātei un neto naudas plūsmai, arī ienākumam no ieguldījumiem attiecīgajā periodā bija negatīva tendence. Savienības ražošanas nozares ieguldījumi no 2020. līdz 2021. gadam bija stabili, un izmeklēšanas periodā ieguldījumi palielinājās. Tomēr, neraugoties uz ieguldījumu pieaugumu, jo īpaši automatizācijā un tehnoloģiju uzlabošanā, Savienības ražošanas nozare nespēja gūt pozitīvu ienākumu no saviem ieguldījumiem. Ienākumu no ieguldījumiem negatīvā tendence visā attiecīgajā periodā liecina par to, ka Savienības ražošanas nozares finanšu rādītāji ievērojami pasliktinājās.
- (607) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju finansiālā stāvokļa pasliktināšanās ietekmēja to spēju piesaistīt kapitālu. Nespēja piesaistīt kapitālu ir negatīvi ietekmējusi Savienības ražošanas nozares spēju veikt ieguldījumus izaugsmei vai atveseļošanā, padziļinot tās finanšu grūtības un apdraudot tās spēju reaģēt uz spiedienu tirgū.
- (608) Piezīmēs par izpausto informāciju ACEA ⁽¹¹⁸⁾, MV ⁽¹¹⁹⁾ un DMA ⁽¹²⁰⁾ apgalvo, ka rādītāji, kas noteikti, pamatojoties uz EUWA sniegtajām atbildēm uz makroekonomikas anketas jautājumiem, antidempinga izmeklēšanā un šajā kompensācijas izmeklēšanā nesakrīt. Abos gadījumos ir runa par 2020. gadu, un, lai gan makroekonomikas rādītāju noteikšanai ir izmantota līdzīga metodika un skaitļi, Komisijas noteiktie rādītāji atšķiras. Gan DMA, gan MV apgalvo, ka tas pierāda, ka tiešie pierādījumi nav objektīvi izvērtēti un tādējādi ir pārkāpts PTO NSK 15.1. pants.

⁽¹¹⁸⁾ Saglabātas elektroniskajā platformā TRON ar numuru t25:001776.

⁽¹¹⁹⁾ Saglabātas elektroniskajā platformā TRON ar numuru t25:001772.

⁽¹²⁰⁾ Saglabātas elektroniskajā platformā TRON ar numuru t25:001778.

- (609) *EUWA* ⁽¹²¹⁾ nepiekrīta to apgalvojumiem un uzsvēra divas būtiskas atšķirības starp atsevišķo antidempinga izmeklēšanu un šo izmeklēšanu. Pirmkārt, ir mainījies izmeklēšanā iesaistīto Savienības ražotāju skaits. Otrkārt, *EUWA* nepārstāv 100 % no Savienības ražošanas apjoma, tāpēc, lai novērtētu daļu no ES tirgus, tai ir jāizmanto aplēses. Šo Savienības ražošanas nozares izmaiņu dēļ *EUWA* bija jāpielāgo gan tieši savāktie dati, gan aplēses par atlikušo Savienības ražošanas nozares daļu. Šajā izmeklēšanā *EUWA* aplēsa, ka Savienības ražotāji, kas sniedza datus, veidoja noteiktu procentuālo daļu no kopējā Savienības ražošanas apjoma. Lai aprēķinātu kopējo Savienības ražošanas apjomu, pamatojoties uz visu sūdzības iesniedzēju sniegtajiem datiem, tika piemērots īpašs koeficients. Datu aplēšanai izmantotā koeficienta vērtība un iesaistīto uzņēmumu nosaukumi tika paturēti slepenībā, lai neatklātu, cik daudzi atbalsta šo sūdzību, un novērstu iespējamus pretpasākumus. *EUWA* arī norādīja, ka atšķirības importa datus daļēji izriet no tā, ka *Eurostat* un *TARIC* reģistri tiek regulāri uzraudzīti un laboti, kā dēļ dati, kas izgūti atšķirīgos laikos, var nesakrist.
- (610) Komisija atzina *EUWA* teiktā pareizību un piekrīta, ka *Eurostat* un *TARIC* dati tiek regulāri uzraudzīti un laboti, kā dēļ var rasties izmaiņas un nesakritības pieejamajos datos. Komisija paustos apgalvojumus noraidīja.
- (611) *ACEA*, *DMA* un *MV* arī apgalvoja, ka Savienības ražošanas nozares ražošanas apjoms liecina nevis par kaitējumu, bet gan par grūtībām, ar ko saskaras ES automobiļu ražotāji. Tie apgalvo, ka Savienības ražošanas nozares ražošanas apjomu ir ietekmējis nevis kaitējums, bet gan grūtības, ar ko saskaras automobiļu ražotāji. AR apjomus ietekmē Savienības automobiļu ražošana, taču apjoma analizē nav ņemtas vērā ES automobiļu ražotāju grūtības, kuras tie piedzīvoja pandēmijas laikā un no kurām tie sāka atkopties tikai 2022. gadā. Neraugoties uz atkopšanos, Savienības automobiļu ražošanas apjoms joprojām ir krietni mazāks nekā pirms pandēmijas. Tie arī apgalvo, ka, lai gan jauda un tirgus daļas laikposmā no 2020. gada līdz izmeklēšanas periodam neuzlabojās, tiešlaika sistēma pierāda, ka šajā ziņā kaitējums nav nodarīts. Patērētāji auga, un Savienības ražošanas nozares jaudas izmantojums palielinājās līdz vairāk nekā 80 %. Tāpēc secinājumu, ka makroekonomiskie rādītāji liecina par būtisku kaitējumu, tie uzskata par neatbilstošu PTO NSKP 15.1. un 15.4. pantam.
- (612) Komisija atzina, ka, lai gan ES automobiļu ražošanu var būt skārušas ar pandēmiju saistītas problēmas, ir svarīgi uzsvērt, ka subsidētais imports no Marokas turpina izkropļot tirgu. Šā importa cenas bieži vien ir zemākas par pašizmaksu un tādējādi rada papildu spiedienu uz Savienības ražotājiem, kuriem jau tagad ir grūtības segt augošās ražošanas izmaksas. Lai gan ir taisnība, ka Savienības ražošanas nozares jaudas izmantojuma līmenis pārsniedza 80 %, tas vien nepierāda kaitējuma neesību. Jaudas izmantojums ne vienmēr precīzi atspoguļo rentabilitāti vai tirgus apstākļus. Ja koncentrējas tikai uz jaudas izmantojumu, bet neņem vērā rentabilitātes tendences un tirgus daļas zaudējumus, nevar gūt pilnīgu priekšstatu par kaitējumu. Līdztekus pandēmijas ietekmei Savienības ražošanas nozare joprojām saskaras ar būtisku kaitējumu, ko izraisa negodīga konkurence, kuru rada subsidētā importa ražojumu pārdošana par cenām, kas ir zemākas par Savienības ražošanas nozares cenām un apspiež tās. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (613) Piezīmēs par galīgo izpausto informāciju *ACEA*, *DMA* un *MV* apgalvoja, ka importa no Marokas un cenu faktoru iespējamā ietekme uz cenām AR tirgū ir raksturota nepareizi. Tie norāda, ka Komisijas izmantotie uz ražojuma kontroles numuru (RKN) balstītie un statistiskie salīdzinājumi nav pienācīgi un Komisijas veiktā mikroekonomisko rādītāju analīze vairākos aspektos ir kļūdaina. Pirmkārt, tie norāda, ka Marokas izcelsmes importa statistiskās cenas nav viszemākās tirgū un ka, lai gūtu pareizu priekšstatu, būtu jāņem vērā antidempinga maksājumi. Otrkārt, tie apgalvo, ka cenu spiedienu rada nevis imports no Marokas, bet gan alumīnija cenu svārstības. *ACEA* arī norādīja uz savu iepriekš pausto apgalvojumu, ka vienības masa importam no Turcijas būtu jānosaka 9,5 kg apmērā. Tas automātiski nozīmētu, ka Turcijas izcelsmes importa apjomi bijuši lielāki un vienības cena – zemāka, nekā iepriekš konstatēts. *MV* apgalvo, ka tāpēc mikroekonomisko rādītāju analīze neatbilst PTO NSKP 15.1. un 15.4. pantam.

⁽¹²¹⁾ Saglabāts elektroniskajā platformā TRON ar numuru t25:001846.

- (614) EUWA iesniegtajā informācijā atzina, ka alumīnija cenas ir svarīgas, jo īpaši daudzgadu līgumu kontekstā. Tai pašā laikā tā apgalvoja, ka tas nenozīmē, ka cenas Savienības ražošanas nozarē negatīvi neietekmē arī citi faktori, piemēram, importa spiediens. Kā parādīts VIID, Marokas izcelsmes subsidētā importa par zemām cenām dēļ Savienības ražošanas nozare nevarēja paaugstināt cenas tik daudz, lai kompensētu ražošanas izmaksu pieaugumu. Šā lētākā importa pieplūdums spieda cenas uz leju, neraugoties uz izejvielu izmaksām, un varēja ietekmēt līgumu pārskatīšanu vai turpmākas iepirkuma procedūras. Tāpēc, lai gan alumīnija cenas ir ietekmējošs faktors, tad, ja netiek ņemta vērā importa no Marokas pieauguma ietekme uz cenu nospiešanu, situācija tiek pārāk vienkāršota un tās atspoguļojums nav pārliecinošs. EUWA apgalvo, ka pierādījumi liecina par skaidru saikni starp importa no Marokas pieaugumu un cenu apspiešanu, neraugoties uz svārstīgajām alumīnija cenām.
- (615) Komisija norādīja, ka alumīnija cenas tiešām ietekmē AR kopējās izmaksas. Tomēr, kā izmeklēšanā pierādīts, subsidētā importa no Marokas cena ir zemāka par ražošanas izmaksām un tādējādi tieši spiež cenas Savienības tirgū uz leju. Neatkarīgi no alumīnija cenu izmaiņām saikne starp importu no Marokas un cenu apspiešanu ir skaidri redzama. Attiecībā uz ACEA apgalvojumu par importa no Turcijas vienības masu Komisija atzīst, ka šis jautājums tika izskatīts atsevišķajā antidempinga izmeklēšanā un šajā izmeklēšanā tika konstatēts, ka tirgus tendence mainās un riteņu diametrs ir kļuvis lielāks, tāpēc vienības masa ir palielināta. Komisija uzskata, ka apgalvojums par rādītāju analīzes neatbilstību PTO NSKP ir nevietā. Komisijas analīzē ir visaptveroši novērtēta tirgus dinamika, ieskaitot subsidētā importa ietekmi uz cenām, tirgus daļu un rentabilitāti. Pierādījumi apstiprina secinājumu, ka Savienības ražošanas nozarei negodīgas konkurences dēļ ir nodarīts būtisks kaitējums. Tāpēc Komisija šos apgalvojumus noraidīja.

4.4.4. Secinājums par kaitējumu

- (616) Tā kā lielākā daļa ekonomisko rādītāju liecina par negatīvu situāciju, tie skaidri parāda, ka Savienības ražošanas nozare saskaras ar ievērojamām ekonomiskām grūtībām.
- (617) Importa apjomi no attiecīgās valsts attiecīgajā periodā ievērojami palielinājās, un to tirgus daļa pieauga no 2 % 2020. gadā līdz 9 % izmeklēšanas periodā. Importētā ražojuma vidējā cena ir aptuveni par 16 % zemāka nekā Savienības cena. Šis importa no attiecīgās valsts tirgus daļas un apjoma pieaugums ir īpaši būtisks, ņemot vērā to, ka uz šo importu attiecas antidempinga maksājumi.
- (618) Attiecīgajā periodā vidējā pārdošanas cena Savienībā gan palielinājās, taču vidējās ražošanas izmaksas pieauga par 67 %, neitralizējot cenu pieauguma sniegtos ieguvumus. Tas izraisīja rentabilitātes pasliktināšanos. Subsidētā importa par zemākām cenām radītais cenu spiediens no 2021. gada radīja zaudējumus, un visā izmeklēšanas periodā zaudējumi turpināja palielināties. Savienības ražošanas nozare bija zaudējusi tirgus daļu, un naudas plūsmas tendences un ienākums no ieguldījumiem bija negatīvi, un tas apdraudēja Savienības ražošanas nozares spēju pašfinansēt savas darbības.
- (619) Kā izklāstīts iepriekš, galvenie ekonomiskie rādītāji, piemēram, rentabilitāte, naudas plūsma, ienākums no ieguldījumiem un tirgus daļa, attiecīgajā periodā būtiski pasliktinājās. Rādītāju pasliktināšanās liedza Savienības ražošanas nozarei piesaistīt kapitālu, galu galā kavējot tās izaugsmi un pat apdraudot tās izdzīvošanu.
- (620) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secināja, ka Savienības ražošanas nozarei ir nodarīts būtisks kaitējums pamatregulas 8. panta 4. punkta nozīmē.

5. CĒĻŅSAKARĪBA

- (621) Saskaņā ar pamatregulas 8. panta 5. punktu Komisija pārbaudīja, vai subsidētais imports no attiecīgās valsts ir radījis būtisku kaitējumu Savienības ražošanas nozarei. Saskaņā ar pamatregulas 8. panta 6. punktu Komisija pārbaudīja arī to, vai kaitējumu Savienības ražošanas nozarei vienlaikus varētu būt izraisījuši citi zināmi faktori. Komisija nodrošināja, lai iespējamais kaitējums, ko izraisījuši citi faktori, nevis subsidētais imports no attiecīgās valsts, netiktu attiecināts uz subsidēto importu. Šie faktori ir Covid-19 pandēmija, imports no trešām valstīm, ražošanas izmaksu izmaiņas, eksporta rādītāji un patērētāji.

5.1. Subsidētā importa ietekme

- (622) Kā prasīts pamatregulas 8. panta 1. punktā, Komisija novērtēja gan attiecīgās valsts izcelsmes importa apjoma, gan arī cenas izmaiņas un to ietekmi uz Savienības ražošanas nozari.
- (623) Visā attiecīgajā periodā imports no attiecīgās valsts ievērojami palielinājās. Lai gan tajā laikā pieauga arī patēriņš Savienībā, Savienības ražošanas nozare no šā pieauguma neguva nekādu labumu, jo tās tirgus daļa samazinājās par 9 %. Turpretī attiecīgās valsts tirgus daļa attiecīgajā periodā palielinājās no 2 % līdz 9 %. Vērā ņemams ir tas, ka imports strauji pieauga, neraugoties uz to, ka attiecīgajam ražojumam bija noteikti antidempinga maksājumi.
- (624) No 2020. gada līdz izmeklēšanas periodam Marokas izcelsmes attiecīgā ražojuma vidējā importa cena pieauga par 30 %. Tomēr tā saglabājās par 16 % zemāka par vidējo Savienības cenu. Ņemot vērā lielo importa par zemām cenām apjomu, Savienības ražošanas nozarei bija grūti konkurēt apstākļos, kad augošās ražošanas izmaksas Savienībā vēl vairāk ierobežoja tās spēju pieskaņoties šīm cenām.
- (625) Lielāki importa apjomi no attiecīgās valsts kopā ar zemām to vidējām pārdošanas cenām negatīvi ietekmēja Savienības ražošanas nozares ekonomiskos rādītājus. Lai gan Savienības ražošanas nozare paaugstināja savas pārdošanas cenas, šī korekcija tai ļāva segt tikai dažas izmaksas, taču nebija iespējams gūt peļņu, un faktiski tā cieta zaudējumus.
- (626) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secināja, ka imports no attiecīgās valsts radīja būtisku kaitējumu Savienības ražošanas nozarei un kaitējums ietekmēja gan apjomu, gan arī cenu.

5.2. Citu faktoru ietekme

5.2.1. Imports no trešām valstīm

- (627) Importa apjomam no citām trešām valstīm attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

11. tabula.

Imports no trešām valstīm

Valsts		2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Turcija	Apjoms (tūkst. vienību)	7 131	8 054	10 337	10 342
	<i>Indekss</i>	100	113	145	145
	Tirgus daļa (%)	13 %	14 %	17 %	16 %
	<i>Indekss</i>	100	110	135	127
	Vidējā cena (EUR/vienība)	50	53	67	66
	<i>Indekss</i>	100	106	134	132
Ķīna	Apjoms (tūkst. vienību)	2 215	2 093	1 791	1 807
	<i>Indekss</i>	100	94	81	82
	Tirgus daļa (%)	4 %	4 %	3 %	3 %
	<i>Indekss</i>	100	94	75	71
	Vidējā cena (EUR/vienība)	49	58	76	64
	<i>Indekss</i>	100	118	155	131

Valsts		2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Taizeme	Apjoms (tūkst. vienību)	1 532	1 410	1 553	1 513
	<i>Indekss</i>	100	92	101	99
	Tirgus daļa (%)	3 %	2 %	3 %	2 %
	<i>Indekss</i>	100	90	94	86
	Vidējā cena (EUR/ vienība)	49	53	66	60
	<i>Indekss</i>	100	108	135	122
Citas trešās valstis	Apjoms (tūkst. vienību)	4 511	4 261	4 213	3 080
	<i>Indekss</i>	100	94	93	68
	Tirgus daļa (%)	8 %	7 %	7 %	5 %
	<i>Indekss</i>	100	92	87	59
	Vidējā cena (EUR/ vienība)	63	75	97	95
	<i>Indekss</i>	100	119	154	151
Visas trešās valstis kopā, izņemot Maroku	Apjoms (tūkst. vienību)	15 389	15 819	17 894	16 743
	<i>Indekss</i>	100	103	116	109
	Tirgus daļa (%)	27 %	28 %	30 %	26 %
	<i>Indekss</i>	100	100	108	94
	Vidējā cena (EUR/ vienība)	53	60	75	71
	<i>Indekss</i>	100	113	142	134

Avots: Eurostat Comext datubāze

(628) No citām trešām valstīm importēto daudzumu tirgus daļa 2020. gadā bija 27 % un izmeklēšanas periodā – 26 %, un tas liecina par nelielu apjoma un tirgus daļas samazinājumu attiecīgajā periodā. Šā importa vidējā cena 2020.–2022. gadā palielinājās par 42 %, un iemesls, visticamāk, bija atgūšanās no Covid-19 krīzes. Tas bija īslaicīgs kāpums, jo pēc tam izmeklēšanas periodā cena samazinājās par 8 %. Neraugoties uz šo samazinājumu, izmeklēšanas periodā kopējā importa cena saglabājās par 9 % augstāka par Savienības ražošanas nozares vidējo cenu un par aptuveni 31 % augstāka par attiecīgās valsts izcelsmes importa vidējo cenu. Turcija ir vienīgā trešā valsts, kas attiecīgajā periodā palielināja savu tirgus daļu. Tomēr importa no Turcijas cena izmeklēšanas periodā bija līdzīga Savienības ražošanas nozares cenai, bet tāpat par 21 % augstāka par importa no attiecīgās valsts cenu.

- (629) Piezīmēs par galīgo izpausto informāciju ACEA, MV un DMA apgalvoja, ka iespējamais kaitējums izriet no faktoriem, kas nav saistīti ar importu no Marokas. Tie norāda, ka nevajadzētu ignorēt importu no citām valstīm, jo īpaši no Turcijas. Pirmkārt, nav visaptveroši izvērtētas vispārējās tendences, kuras raksturīgas importam no valstīm, kas nav Maroka. Imports no Turcijas ir pakāpeniski audzis un pastāvīgi ienācis ES tirgū lielākā apjomā nekā imports no Marokas, tādējādi saglabājot ievērojami lielāku tirgus daļu nekā imports no Marokas. Tie arī apgalvo, ka importa no Turcijas apjoms ir novērtēts par zemu un tā vienības cena ir noteikta pārāk liela, izmantojot nepareizu koeficientu masas pārvēršanai vienībās, proti, 11,3 kg, lai gan Turcijas AR masa vidēji ir 9,5 kg. Tāpēc analīze par importu no trešām valstīm, izņemot Maroku, un par kaitējumu, ko tas nodarījis Savienības ražošanas nozarei, neatbilst PTO NSKP 15.1. un 15.5. pantam.
- (630) ACEA, MV un DMA apgalvojumos, ka iespējamais kaitējums izriet no faktoriem, kas nav saistīti ar importu no Marokas, nav ņemta vērā šajā izmeklēšanā aplūkotā galvenā problēma. Lai gan importam no citām valstīm, arī Turcijas, ir nozīme, doma, ka importam no Turcijas būtu jāatsver importa no Marokas ietekme, ir kļūdaina. Apgalvojums, ka imports no Turcijas ir ienācis ES tirgū lielākos apjomos, nav pietiekams pamats, lai ņemtu vērā importa no Marokas konkrēto ietekmi, tāpēc šis arguments tika noraidīts. Apgalvojums, ka imports no Turcijas ir ienācis ES tirgū lielākos apjomos, nav pietiekams pierādījums, lai ignorētu importa no Marokas konkrēto ietekmi. Šis apgalvojums tika noraidīts. Turklāt apgalvojums par koeficientu, kas tika izmantots, lai Turcijas AR masu pārvērstu vienībās, tika izskatīts atsevišķajā antidempinga izmeklēšanā, tāpēc arī šo apgalvojumu Komisija noraidīja. Argumentā, ka konstatējums par kaitējumu, ko Savienības ražošanas nozarei nodarījis imports no citām valstīm, izņemot Maroku, neatbilst PTO NSKP 15.1. un 15.5. pantam, nav ņemts vērā fakts, ka, lai varētu pareizi un taisnīgi novērtēt situāciju, ir pienācīgi jāizvērtē visi veicinošie faktori, ieskaitot importu no Marokas.
- (631) Komisija secināja, ka imports no citām trešām valstīm neveicināja Savienības ražošanas nozarei nodarīto kaitējumu.

5.2.2. Covid-19 pandēmija

- (632) Covid-19 pandēmijai 2020. gadā bija smaga negatīva ietekme uz ES un starptautiskajiem tirgiem. Sākot no 2020. gada otrā ceturkšņa, Savienības ražošanas nozare saskārās ar lielām problēmām, jo pārdošanas un ražošanas apjoms ievērojami samazinājās un dažos gadījumos ražošana pat tika uz laiku pārtraukta. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem patēriņš Savienībā samazinājās par 24 %. 2021. un 2022. gadā tirgus lēnām atguvās, un patēriņš izmeklēšanas periodā palielinājās par 15 %. Tomēr šis augušais patēriņa līmenis joprojām bija krietni zem pirmspandēmijas līmeņa.
- (633) Tas, ka pēc Covid-19 pandēmijas pieprasījums pieauga, nedeva labumu Savienības ražotājiem, bet nodrošināja ieguvumu importam no Marokas, kas izmeklēšanas periodā palielinājās līdz vairāk nekā 5 miljoniem vienību, iegūstot 9 % tirgus daļu. Šis apstāklis kopā ar faktu, ka importa no citām valstīm tirgus daļa bija stabila, nozīmēja, ka Savienības ražotāji zaudēja tirgus daļu tikai tāpēc, ka pieauga subsidētais imports no attiecīgās valsts.
- (634) Komisija secināja, ka Covid-19 pandēmija neveicināja Savienības ražošanas nozarei nodarīto kaitējumu.

5.2.3. Savienības ražošanas nozares eksporta rādītāji

- (635) Savienības ražotāju eksporta apjomam attiecīgajā periodā bija šāda dinamika.

12. tabula.

Izlasē iekļauto Savienības ražotāju eksporta rādītāji

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Eksporta apjoms (tūkst. vienību)	3 960	4 632	4 236	4 501
Indekss	100	117	107	114

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	Izmeklēšanas periods
Vidējā cena (EUR/ vienība)	61	77	114	77
Indekss	100	126	187	126

Avots: EUWA dati par eksporta daudzumiem un vidējā cena no pārbaudītām atbildēm uz anketas jautājumiem

- (636) Eksporta pārdošanas apjoms nesaistītiem pircējiem veidoja 9,6 % no Savienības ražošanas nozares kopējā ražošanas apjoma izmeklēšanas periodā. Attiecīgajā periodā eksporta apjomi no zema sākotnējā līmeņa 2020.–2021. gadā pieauga par 17 %, bet pēc tam izmeklēšanas periodā samazinājās par 3 %. Eksporta pārdošanas cena 2021.–2022. gadā ievērojami palielinājās, galvenokārt pateicoties tam, ka ražošanas nozare atguvās pēc Covid-19 pandēmijas. Tomēr eksporta cena izmeklēšanas periodā samazinājās līdz 2021. gada līmenim, lai gan tā saglabājās augstāka par cenu Savienības tirgū tajā pašā periodā.
- (637) Ņemot vērā Savienības ražošanas nozares cenas eksportam uz trešām valstīm, Komisija secināja, ka eksporta rādītāji neveicināja Savienības ražošanas nozarei nodarīto būtisko kaitējumu.

5.2.4. Patēriņš

- (638) Patēriņš Savienībā attiecīgajā periodā palielinājās par 15 %, lai gan tas saglabājās krietni zem pirmspandēmijas līmeņa. Parasti patēriņa pieaugums nāktu par labu Savienības ražošanas nozarei, bet šajā gadījumā notika pretējais un Savienības ražošanas nozares tirgus daļa samazinājās par 9 %. Tikmēr imports no attiecīgās valsts turpināja augt, izmeklēšanas periodā sasniedzot vairāk nekā 5,9 miljonus vienību, un tā tirgus daļa palielinājās no 2 % 2020. gadā līdz 9 % izmeklēšanas periodā.
- (639) Neraugoties uz patēriņa pieaugumu, Savienības ražošanas nozarei tika nodarīts kaitējums, kuru galvenokārt radīja cenu apspiešana, ko izraisīja subsidētā importa pieplūdums. Lai gan patēriņš palielinājās, Savienības ražošanas nozares tirgus daļa samazinājās, norādot uz to, ka kaitējumu radīja konkurences spiediens, ko izraisīja šis imports par zemām cenām.

5.2.5. Daudzgaļu līgumu ietekme un ražošanas izmaksu izmaiņas

- (640) Savienības ražošanas nozares līdzīgā ražojuma pārdošanas apjoms Savienības tirgū galvenokārt bija balstīts uz daudzgaļu līgumiem ar automobiļu ražotājiem, kuros tiek noteiktas cenas visam konkrētā automobiļu modeļa ražošanas laikam. Tādējādi Savienības ražošanas nozarei ir ierobežotas iespējas palielināt pārdošanas cenas šo gada līgumu darbības laikā, turklāt arī tad, ja pieaug izejvielu cenas. Jāņem vērā, ka aptuveni 97 % no izlasē iekļauto Savienības ražotāju pārdošanas apjoma ir balstīti uz gada līgumiem. Savienības ražošanas nozarei parasti ir iespēja koriģēt savas cenas pārrunās par līgumiem nākamajam gadam.
- (641) Lai gan Savienības ražošanas nozares pārdošanas cenas šajā periodā palielinājās, pieaugums nebija pietiekams, lai segtu augošās ražošanas izmaksas. Kā izklāstīts iepriekš 4.4.3.1. iedaļā, Savienības ražošanas nozares vidējās ražošanas izmaksas attiecīgajā periodā palielinājās par 67 %. Tā kā imports no attiecīgās valsts turpināja augt, Savienības ražošanas nozare saskārās ar cenu spiedienu, ko radīja šis imports par zemām cenām. Tā rezultātā Savienības ražošanas nozare vairs nevarēja pienācīgi koriģēt savas pārdošanas cenas, lai pielāgotos augošajām ražošanas izmaksām, un tas, sākot no 2021. gada, radīja rentabilitātes problēmas un zaudējumus.
- (642) Piezīmēs pēc galīgās informācijas izpaušanas ACEA, DMA un MV apgalvoja, ka kaitējumu ir radījusi Savienības ražotāju izmaksu attīstība, nevis subsidētais imports no Marokas. Tie apgalvo, ka iespējamās rentabilitātes problēmas nav izraisījis Marokas radīts cenu spiediens un ka kaitējuma cēlonis ir izmaksu kāpums. AR tiek pārdoti, pamatojoties uz daudzgaļu līgumiem, kuros noteiktās cenas ir piesaistītas Londonas Metālu biržas alumīnija cenām. Tomēr pastāvīgās izmaksas netiek indeksētas, un tiek pieņemts, ka ražīguma uzlabojumu dēļ uzņēmums var piedāvāt atlaides, sākot no nākamā gada pēc ražošanas sākuma. Tādējādi parasti ir gaidāms, ka pastāvīgās izmaksas samazinās. Tomēr ir būtiski pierādījumi, kas liecina, ka attiecīgajā periodā izlasē iekļauto Savienības ražotāju pastāvīgās izmaksas auga, jo īpaši enerģijas un darbaspēka izmaksu ārkārtējā pieauguma dēļ. Līdz ar to, lai gan pārdošanas cenas mainījās līdz ar alumīnija cenām, elektroenerģijas un darbaspēka izdevumu dēļ izmaksas joprojām saglabājās augstas. Imports no Marokas nav cēlonis nevienam no šiem faktoriem.

- (643) Lai gan, kā norādīts 640. apsvērumā, izlasē iekļautie ražotāji izmanto ikgadējus, nevis daudzgadu līgumus, kaitējumu nevar piedēvēt vienīgi pastāvīgo vai mainīgo izmaksu izmaiņām, ja subsidētā importa par zemām cenām ietekme ir tik liela. Lai gan izmaksu pieaugums ir viens no ietekmējošajiem faktoriem, galvenais kaitējuma cēlonis ir negodīgais konkurences spiediens, ko rada subsidētais imports no Marokas gan daudzumu, gan zemo cenu ziņā, liedzot Savienības ražošanas nozarei palielināt cenas un tādējādi pasliktinot tās rentabilitāti. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (644) Tāpēc Komisija secināja, ka tas, ka pārdošanas cenas tiek noteiktas gada līgumos, nemazina cēloņsakarību starp subsidēto importu un konstatēto kaitējumu.

5.3. Secinājums par cēloņsakarību

- (645) Pastāv cieša saistība starp Savienības ražošanas nozares ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos un importa no attiecīgās valsts pieaugumu.
- (646) Komisija nošķīra un nodalīja visu zināmo faktoru ietekmi uz Savienības ražošanas nozares stāvokli no kaitīgās ietekmes, kuru izraisījis subsidētais imports. Neviens no pārējiem faktoriem neradīja negatīvās tendences Savienības ražošanas nozarē, tai skaitā tirgus daļas zudumu, rentabilitātes samazināšanos vai zaudējumus, kā arī ienākumu no ieguldījumiem samazināšanos.
- (647) Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, Komisija secināja, ka subsidētais imports no attiecīgās valsts radīja būtisku kaitējumu Savienības ražošanas nozarei un pārējie faktori ne atsevišķi, ne kopā nemazināja cēloņsakarību starp subsidēto importu un būtisko kaitējumu.
- (648) Piezīmēs pēc informācijas izpaušanas ACEA un DMA apgalvoja, ka imports no Marokas nav saistīts ar problēmām, ar kurām saskaras Savienības ražošanas nozare. Tie apgalvo, ka importa no Marokas cenas ir salīdzināmas ar Savienības ražošanas nozares cenām un ka pierādījumi, kuri ir acīmredzami nepietiekami, nekādus apgalvojumus par cenu nospiešanu neapstiprina. Tie norāda, ka Savienības ražošanas nozares pieredzētās grūtības ir izraisījuši tādi faktori kā importa no Turcijas apjoms, rentabilitātes problēmas, ko rada izlasē iekļauto ES ražotāju cenu un izmaksu struktūra, un ieguldījumu neveikšana pietiekamas jaudas nodrošināšanā.
- (649) Komisija tam nepiekrīt. Kā paskaidrots 5.2.1. iedaļā, importa no Turcijas cenas bija nedaudz augstākas nekā Savienības ražošanas nozares cenas un katrā ziņā daudz augstākas nekā importa no Marokas cenas. Turklāt, kā parādīts iepriekš 4. tabulā, Savienības ražošanas nozare attiecīgajā periodā palielināja jaudas izmantojumu, samazinot jaudu. Tajā pašā laikā, pretēji apgalvojumiem par jaudas nepietiekamību, izmeklēšanas periodā Savienības ražošanas nozare pati spēja apmierināt 89 % no kopējām patēriņa vajadzībām Savienībā, bet atlikušo daļu apmierināja imports no Marokas un trešām valstīm. Apgalvojumi par cenu un izmaksu struktūru jau tika aplūkoti iepriekš 615. apsvērumā. Tāpēc Komisija secināja, ka attiecīgo ieinteresēto personu norādītie faktori nav vājinājuši cēloņsakarību starp subsidēto importu no Marokas un Savienības ražošanas nozarei nodarīto būtisko kaitējumu un nav veicinājuši šo kaitējumu. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (650) ACEA, MV un DMA arī apgalvoja, ka attiecināmības analīzē ir nepilnības un ka Komisija attiecināmības analīzē ir aprobežojusies tikai ar perioda sākuma un beigu situācijas salīdzināšanu. Tie apgalvoja, ka attiecināmības analīze ir kļūdaina cenu aspektā, tāpēc ka ir izmantoti uz statistiku un RKN balstīti salīdzinājumi, kam nav nekādas jēgas. Tie norādīja, ka salīdzinājumi ir neprecīzi, jo Komisija nav ņēmusi vērā antidempinga maksājumus un pēcimportēšanas izmaksas, pēc kuru pieskaitīšanas importa no Marokas cenas būtu salīdzināmas ar Savienības ražošanas nozares cenām izmeklēšanas periodā. Tāpēc attiecināmības analīze neatbilst PTO NSKP 15.1. un 15.5. pantam.
- (651) Komisijas attiecināmības analīze nebija vienkāršs perioda sākuma un beigu situācijas salīdzinājums, bet gan rūpīgs novērtējums, kurā tika ņemts vērā viss Savienības ražošanas nozari ietekmējošo faktoru loks. Analīzē tika aplūkoti vairāki aspekti, piemēram, tirgus tendences, cenu spiediens un ražošanas izmaksas, un tie visi norāda uz importa no Marokas kaitīgo ietekmi. Komisijas veiktā attiecināmības analīze bija pamatīga, visaptveroša un atbilda PTO NSKP, un paustajos apgalvojumos nav pienācīgi ņemts vērā viss analīzes tvērums, ne arī skaidrie pierādījumi par importa no Marokas radīto būtisko kaitējumu. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.

6. SAVIENĪBAS INTERESES

6.1. Savienības ražošanas nozares intereses

- (652) Izmeklēšanas periodā Savienībā bija 27 zināmi līdzīgā ražojuma ražotāji. Savienības ražošanas nozarē tieši ir nodarbināti vairāk nekā 16 500 darbinieku, un vēl daudz lielāks skaits nodarbināto ir saistīti ar to netieši.
- (653) Lai gan ir noteikti pasākumi antidempinga maksājumu veidā, tie nav novērsuši subsidētā importa no attiecīgās valsts nepārtrauktu pieaugumu.
- (654) Ja šī situācija netiks labota, būtiskais kaitējums Savienības ražošanas nozarei turpināsies, kā arī turpinās pasliktināties tās finansiālais stāvoklis, jo īpaši rentabilitāte, ienākums no ieguldījumiem un naudas plūsma. Tas ir vēl jo vairāk tiesa tāpēc, ka subsidētais imports no attiecīgās valsts izmeklēšanas periodā pastāvīgi auga, turpinot apdraudēt Savienības ražošanas nozares dzīvotspēju.
- (655) Tāpēc Komisija secināja, ka pasākumu noteikšana ir Savienības ražošanas nozares interesēs.

6.2. Nesaistīto importētāju un lietotāju intereses

- (656) Pēc procedūras sākšanas tika uzrunāti importētāji un lietotāji. Tomēr neviens importētājs izmeklēšanā nesadarbojās.
- (657) Kā minēts 59. apsvērumā, sadarbojās trīs lietotāji, taču Komisija nolēma pārbaudīt tikai divus lietotājus, jo trešā lietotāja imports bija ļoti ierobežots. Izmeklēšanā sadarbojās arī Autoražotāju asociācija ("ACEA").
- (658) Automobiļu ražotāji ir Savienības AR ražošanas nozares klienti un daļu no tiem nepieciešamajiem AR jau iegūst no Savienības ražotājiem. Izmeklēšanas periodā importa no attiecīgās valsts tirgus daļa Savienībā bija 9 %, savukārt importa no citām trešām valstīm tirgus daļa bija 26 %, un tā cenu līmenis bija augstāks nekā Savienības ražošanas nozarei. Tādējādi automobiļu ražotājiem ir pieejami vairāki piegādes avoti, tai skaitā Savienības ražošanas nozare, Maroka un citas trešās valstis. To apstiprināja arī fakts, ka no Marokas iepirktie AR veidoja aptuveni 28 % no AR kopējiem pirkumiem, ko izmeklēšanas periodā veica abi pārbaudītie lietotāji. Turklāt dati, ko lietotāji sniedza atbildēs uz anketas jautājumiem, liecina, ka AR veidoja aptuveni 0,71 % no to ražošanas izmaksām. Tāpēc Komisija secināja, ka alumīnija riteņiem noteikto pasākumu ietekme uz automobiļu ražotājiem ir ierobežota.
- (659) ACEA komentēja konkurences apstākļus alumīnija riteņu tirgū. Tā kā AR tiek izgatavoti pēc pasūtījuma, to izstrādei un ražošanai ir vajadzīgs ievērojams laiks. Minimālais izpildes laiks no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas līdz pārdevumu faktiskajai piegādei var būt aptuveni divi gadi. Tāpēc piegādātāju konkurence apjoma un cenu ziņā būtu jāvērtē, pamatojoties uz to piedāvātajām cenām un rezultātiem iepirkuma procedūrās. Sūdzībā izmantotā metode, kas paredz analizēt faktiski piegādāto pārdevumu apjomu un tā laika rēķinos norādītās cenas, pamatojoties uz RKN kritērijiem, ir acīmredzami kļūdaina. Uzņēmums *Renault*, kas ir AR lietotājs Savienības tirgū, arī komentēja, ka kaitējuma analīze būtu jāveic piedāvājumu līmenī, jo tieši tajā notiek cenu konkurence. Pārrunas par piedāvājumiem notiek vairāk nekā gadu pirms faktiskās pārdošanas. *Renault* uzskata, ka piedāvājuma izteikšana ir ļoti būtisks brīdis, kad notiek konkurence, un tāpēc tieši šajā posmā būtu jāvērtē konkurences dinamika un iespējamais kaitējums.

EUWA šim apgalvojumam nepiekrīta un norādīja, ka informācija no piedāvājumiem sniedz tikai daļēju priekšstatu par faktiskajiem turpmāko pārdevumu Savienībā apjomiem un cenām.

- (660) Komisija pārbaudīja faktiski piegādātos apjomus un samaksātās vai maksājamās cenas Savienībā izmeklēšanas periodā, lai noteiktu subsidētā importa apjomu un cenu ietekmi uz ES ražošanas nozari, kas ražo līdzīgo ražojumu. Šie dati, kas ietvēra gan izlasē iekļauto Savienības ražotāju, gan ražotāju eksportētāju iesniegtos pārdošanas darījumu sarakstus un cenu salīdzinājumus pa ražojuma veidiem, nodrošināja informāciju par izmeklēšanas periodā faktiski pārdotajiem un rēķinos iekļautajiem daudzumiem. Tika konstatēts, ka faktiskie pārdošanas rādītāji bieži vien atšķiras no piedāvājumos norādītajiem skaitļiem, jo, atšķirībā no piedāvājumu datiem, faktisko pārdevumu datus bija ņemtas vērā gan atliktās, gan arī neatliktās atlaides un rabati, ko piemēroja izmeklēšanas periodā. Turklāt katram automobiļu modelim var tikt piedāvāti vairāki AR veidi, un automobiļu ražotāji nevar paredzēt katra veida kopējo pārdošanas apjomu visā šā automobiļa modeļa ražošanas laikā. Iepirkuma līgumos parasti ir norādīts aptuvenais piegādājamo riteņu skaits, un precīzu daudzumu parasti nosaka tikai dažas nedēļas pirms piegādes. Tāpēc tika uzskatīts, ka analīze, kuras pamatā ir piedāvājumu dati, precīzi neatspoguļotu konkurences apstākļus AR tirgū. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (661) Pēc galīgās informācijas izpaušanas ACEA atkārtoti pieprasīja novērtēt piegādātāju savstarpējo konkurenci apjoma un cenu ziņā, pamatojoties uz to piedāvātajām cenām un rezultātiem iepirkuma procedūrās. Tā kā ACEA neuzrādīja jaunus elementus, kas pamatotu šo pieprasījumu, Komisija saglabāja savu nostāju, kas izklāstīta iepriekšējā apsvērumā.
- (662) ACEA apgalvoja, ka no Marokas iepirktie AR neatbilst visam Savienības ražotāju piedāvātajam AR ražojumu klāstam un ka no Marokas importētie AR parasti ir mazāki.
- (663) Kā norādīts 53. apsvērumā, Marokā izgatavotajiem ražojumiem ir tādas pašas fizikālās, ķīmiskās un tehniskās pamatīpašības, kā arī tādi paši paredzētie lietojumi kā Savienības ražošanas nozares izgatavotajiem ražojumiem. Komisija arī norādīja, ka Marokas ražotāji apgādā virkni OEM Savienības tirgū un šiem riteņiem ir jāatbilst ES standartiem. Līdz ar to Komisija uzskatīja, ka ražojuma veidu salīdzinājums precīzāk parāda Marokas izcelsmes importa un Savienības ražošanas nozares pārdevumu konkurenci cenas un apjoma ziņā. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (664) Piezīmēs par galīgo izpausto informāciju ACEA ⁽¹²²⁾, MV ⁽¹²³⁾ un DMA ⁽¹²⁴⁾ apgalvo, ka Marokas un ES AR pieder pie dažādām AR kategorijām. Tie norāda, ka no Marokas parasti tiek importēti mazāki AR, kas paredzēti zemāku cenu tirgus segmentam, nevis dārgāki, lielāki AR, AR ar augstākas kvalitātes /sarežģītāku apdari vai kalti AR. DMA apgalvoja, ka, neizmeklējot un ņemot vērā atšķirības starp to AR kopumu, kas tiek importēts no Marokas, un Savienības ražošanas nozares ražoto AR kopumu, ir pārkāpts PTO NSKP 15.1., 15.2. un 15.4. pants.
- (665) Piezīmēs par atspēkojumu EUWA ⁽¹²⁵⁾ norādīja, ka, lai gan AR tiešām ir dažādi lielumi, virsmas apstrādes veidi un apdares veidi, tas automātiski nenozīmē, ka tos nevar salīdzināt cenu analīzē. Tā apgalvo, ka tas, kā Komisija ir izmantojusi RKN, labi ilustrē, kā izmeklēšanas iestāde cenu salīdzinājumos var ņemt vērā ražojumu variācijas.
- (666) Komisija atkārtoja savu nostāju, ka Marokā izgatavotajiem ražojumiem ir tādas pašas fizikālās, ķīmiskās un tehniskās pamatīpašības, kā arī tādi paši paredzētie lietojumi kā Savienības ražošanas nozares izgatavotajiem ražojumiem. Līdz ar to Komisija konstatēja, ka ražojuma veidu salīdzinājums precīzāk atspoguļo Marokas izcelsmes importa un Savienības ražošanas nozares pārdevumu konkurenci cenas un apjoma ziņā. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (667) ACEA apgalvoja, ka cēloņsakarība starp Marokas izcelsmes importu un iespējamo būtisko kaitējumu nepastāv. Tā norādīja, ka, neraugoties uz Turcijas pārdošanas apjoma un tirgus daļas pieaugumu, sūdzības iesniedzējs nav ierosinājis lietu pret Turciju. ACEA arī apgalvoja, ka katra no Turcijas un citām trešām valstīm importētā riteņa cena bija mazāka par Savienības ražošanas nozares faktiskajām un mērķa cenām, un tas, ACEA ieskatā, izjauc cēloņsakarību starp iespējamo kaitējumu un Marokas izcelsmes importu, kura apjoms ir daudz mazāks.

⁽¹²²⁾ Saglabātas elektroniskajā platformā TRON ar numuru t25:001776.

⁽¹²³⁾ Saglabātas elektroniskajā platformā TRON ar numuru t25:001772.

⁽¹²⁴⁾ Saglabātas elektroniskajā platformā TRON ar numuru t25:001778.

⁽¹²⁵⁾ Saglabātas elektroniskajā platformā TRON ar numuru t25:001846.

- (668) EUWA nepiekrīta ACEA apgalvojumam un norādīja, ka ES ražotāju pārdošanas apjoma izmaiņas ES gan absolūtā, gan relatīvā izteiksmē nenoliedzami ir negatīvas. Iemesls tam ir tāds, ka Savienības ražošanas nozari ir izkonkurējis negodīgi subsidēts imports no Marokas un tā zaudēja pārdošanas apjomus ES ātrāk, nekā samazinājās pieprasījums, uz ko norādīja ACEA. EUWA apgalvo, ka vidējās importa cenas apliecina to, ka cēloņsakarību var attiecināt tikai uz Maroku. Importa no citām trešām valstīm, tai skaitā Turcijas, vidējās cenas ir ievērojami augstākas par Marokas izcelsmes importa cenām.
- (669) Kā paskaidrots iepriekš 5.2.1. iedaļā, citu trešo valstu kopējā tirgus daļa izmeklēšanas periodā bija 26 %, kas ir par četriem procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā. Importa no šīm trešām valstīm cena saglabājās aptuveni par 9 % augstāka par Savienības cenu un ievērojami augstāka par Marokas izcelsmes importa cenu. Lai gan Turcijas izcelsmes importa tirgus daļa attiecīgajā periodā palielinājās par trim procentpunktiem, Turcijas izcelsmes importa cena bija līdzīga Savienības cenai un par 21 % augstāka par Marokas izcelsmes importa cenu. Šā iemesla dēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (670) Gan Renault, gan ACEA norādīja, ka ES autobūves nozare saskaras ar ievērojamām grūtībām iekšzemes ražotāju ierobežotās ražošanas jaudas dēļ, kā rezultātā, lai apmierinātu pieprasījumu, nākas paļauties uz ārējiem avotiem. ES ražotāji nevar paļauties tikai uz vietējiem piegādātājiem, jo tiem trūkst vajadzīgās jaudas, lai apmierinātu ražošanas nozares vajadzības. Tādējādi aptuveni 20 % no nepieciešamajiem AR nākas iegūt no importa. Sagādei no Marokas ir vairākas priekšrocības, piemēram, zemākas transporta izmaksas salīdzinājumā ar citiem reģioniem, tāpēc tā ir rentabls risinājums. Turklāt Marokai ir preferenciāla piekļuve Eiropas tirgum, un tas var atvieglot tirdzniecību un samazināt tarifus, vēl vairāk uzlabojot Marokas izcelsmes AR konkurētspēju.
- (671) EUWA nepiekrīta šim apgalvojumam, norādot, ka Eiropas ražotņu jauda netiek pilnībā izmantota. Atkarībā no saņemtajiem pasūtījumiem katra ražotne attiecīgi pielāgo savu darbaspēku un maiņu skaitu. EUWA norāda, ka tādējādi AR ražotājiem ir ievērojamas iespējas palielināt savu jaudas izmantojumu un izpildīt papildu pasūtījumus.
- (672) Komisija norādīja, ka, lai gan Maroka patiešām var piedāvāt ar izmaksām saistītus ieguvumus, piemēram, zemākas transporta izmaksas, un preferenciālu piekļuvi tirdzniecībai ar ES, šajā nostājā nav pilnībā ņemti vērā plašāki stratēģiskie riski, kas saistīti ar to, ka galvenos komponentus piegādā ārējie piegādātāji. AR sagāde no Marokas vai citiem ārējiem piegādātājiem rada piegādes ķēdes neaizsargātību, jo īpaši, ņemot vērā globālo ekonomisko nenoteiktību, transporta izmaksu svārstības un iespējamo ģeopolitisko spriedzi. Diversificēta piegādes ķēde neapšaubāmi ir svarīga, taču pārmērīga paļaušanās uz trešo valstu piegādātājiem ilgtermiņā var apdraudēt ES noturību.
- (673) Komisija arī norādīja, ka izmeklēšanas periodā patēriņš Savienībā bija 64,6 miljoni vienību. Savienības ražošanas nozares kopējā jauda bija 57,8 miljoni vienību, bet faktiskais ražošanas apjoms sasniedza 46,9 miljonus vienību. Tādējādi Savienības ražošanas nozarei joprojām ir neizmantota jauda. Tātad Savienības ražošanas nozarei jau bija pietiekama ražošanas jauda, lai apmierinātu gandrīz 90 % no iekšzemes pieprasījuma pēc AR. Jaudas izmantojuma pārvaldības (piemēram, darbaspēka pielāgošanas un maiņu skaita) rezultātā izmantotā jauda atšķiras no ES ražotņu teorētiskās nominālās jaudas, kas ir daudz lielāka. Daudzās ražotnēs ES darbs nenotiek trijās maiņās un dažos gadījumos darbs nenotiek pat divās maiņās. Līdz ar to AR ražotājiem ir ievērojams potenciāls palielināt jaudas izmantojumu un pieņemt vairāk pasūtījumu, ja OEM izvēlas piešķirt pasūtījumus Eiropas ražotājiem. Tāpēc apgalvojums par nepietiekamu jaudu tika noraidīts.
- (674) Piezīmēs pēc galīgās informācijas izpaušanas ACEA, DMA un MV apgalvoja, ka tai nodarīto kaitējumu Savienības ražošanas nozare ir izraisījusi pati, tāpēc ka nepietiekamās ES jaudas dēļ bija vajadzīgs imports. Tas ir saistīts ar tiešlaika politiku, kā dēļ AR piegādātājiem ir jābūt elastīgiem un jāspēj reaģēt uz pieprasījuma izmaiņām. Šajā kontekstā sagāde no Marokas un Turcijas sniedz īpašas priekšrocības salīdzinājumā ar tādām alternatīvām kā Ķīna vai Taizeme, piemēram, zemākas transporta izmaksas un tirdzniecības nolīgumu nodrošinātu preferenciālu piekļuvi ES tirgum. Tie apgalvoja, ka imports no trešām valstīm, arī Marokas, ir būtisks tiešlaika sistēmas uzturēšanai, jo Savienības AR ražošanas nozarē ir ievērojama jaudas nepietiekamība. Turklāt apgalvojums, ka Savienības ražošanas nozare vajadzības gadījumā varētu palielināt jaudu, nav pamatots ar pierādījumiem un ir pretrunā vēsturiskiem datiem. ACEA, DMA un MV apgalvoja, ka Savienības ražošanas nozare, pastāvīgi atsakoties ieguldīt pietiekamas jaudas nodrošināšanā, ir pati sev nodarījusi kaitējumu.

- (675) Komisija uzsvēra, ka šis apgalvojums jau ir aplūkots 673. apsvērumā un nav iesniegti jauni pierādījumi, kas to pamatotu. Komisija apstiprināja, ka vajadzības gadījumā Savienības AR ražošanas nozare varētu īsā laikā palielināt jaudu. Tomēr Komisija uzsvēra, ka Savienības ražošanas nozarei nodarīto kaitējumu nevar piedēvēt tikai jaudas nepietiekamībai vai tiešlaika politikai. Pamatcēlonis ir subsidētā importa radītais tirgus izkropļojums, kas ES ražotājiem rada neizdevīgus konkurences apstākļus un mazina to spēju ieguldīt vajadzīgās jaudas nodrošināšanā. Tāpēc šis apgalvojums tika noraidīts.
- (676) *Renault* norādīja, ka automobiļu ražotāji pastāvīgi saskaras ar grūtībām, piemēram, izmaksu pieaugumu, noteikumiem un citu valstu ražotāju negodīgu konkurenci. Antisubsidēšanas pasākumi kavētu ES autobūves nozares pāreju uz tīru enerģiju, un papildu maksājumi Marokas izcelsmes AR apdraudētu Savienības ražošanas nozares centienus samazināt ražošanas izmaksas un baterijas elektrotransportlīdzekļu rūpniecisku ražošanu, tādējādi galu galā kaitējot šīs nozares attīstībai. ACEA arī norādīja, ka antisubsidēšanas pasākumu noteikšana nav Savienības interesēs un pasliktinās Savienības automobiļu ražotāju jau tā sarežģīto situāciju, jo īpaši baterijas elektrotransportlīdzekļu (BE) segmentā.
- (677) EUWA nepiekrīta šim apgalvojumam un norādīja, ka neizprot tā pamatojumu. Savienības ārējās tirdzniecības politika tirdzniecības aizsardzības un negodīgas tirdzniecības novēršanas jautājumā pret visām tautsaimniecības nozarēm principā attiecas vienādi. AR veido nelielu daļu no automobiļa cenas (0,5 %). Tāpēc tā apgalvoja, ka antisubsidēšanas maksājuma ietekme uz automobiļu ražotājiem būtu minimāla.
- (678) Komisija konstatēja, ka automobiļu ražotāji saskaras ar problēmām, kas ir līdzīgas riteņu ražotāju problēmām, piemēram, izmaksu pieaugumu un ārvalstu uzņēmumu konkurenci. Taču automobiļu ražotāji tagad gūst labumu no maksājumiem, kas noteikti elektrotransportlīdzekļiem no Ķīnas, un tas palīdz mazināt dažas no šīm problēmām. Neraugoties uz ārvalstu konkurenci, automobiļu ražotāji ir saglabājuši rentabilitāti, atšķirībā no AR ražotājiem, kuru rentabilitāte attiecīgajā periodā ievērojami samazinājās, kā sīkāk aprakstīts 4.4.3.4. iedaļā. Attiecīgi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (679) *Renault* apgalvoja, ka Savienības ražošanas nozarei nav nodarīts būtisks kaitējums. Lai gan sūdzībā kaitējuma analīzes kontekstā ir minēts 2019. gads, *Renault* norādīja, ka lieta attiecas uz laikposmu no 2020. līdz 2023. gadam un tajā būtisks kaitējums netika novērots. Rādītāji liecina par pozitīviem darbības rezultātiem šajā periodā. Savienības interešu izvērtējums liecina, ka šajā gadījumā antisubsidēšanas pasākumi nav vajadzīgi. Šie pasākumi faktiski atbalstītu ražošanas nozari, kurai nav būtisku būtiska kaitējuma pazīmju un kura jau ir pārmērīgi aizsargāta pret importa radītu konkurenci.
- (680) Komisija atzina, ka sūdzībā bija minēts 2019. gads, jo tas ietilpa attiecīgajā periodā, kas aptvēra trīs gadus pirms izmeklēšanas perioda. Tomēr pati izmeklēšana bija vērsta uz laikposmu no 2020. līdz 2023. gadam, un konkrēti izmeklēšanas periods aptvēra 2023. kalendāro gadu. Kā norādīts 606. apsvērumā, lielākā daļa ekonomisko rādītāju liecina par negatīvu situāciju, kā arī skaidri parāda, ka Savienības ražošanas nozare saskaras ar ievērojamām finanšu grūtībām. Lai gan daži rādītāji liecina par pozitīvām tendencēm, Savienības ražošanas nozares vispārējais stāvoklis turpina pasliktināties. Šī lejupslīde notiek, neraugoties uz spēkā esošajiem pasākumiem, un tās iemesls ir importa no attiecīgās valsts pastāvīgais pieaugums. Tāpēc šis apgalvojums tika noraidīts.
- (681) ACEA apgalvoja, ka Komisijai būtu jāaprēķina atbilstīga kaitējuma starpība un jāpiemēro mazāka maksājuma noteikums. Tā norādīja, ka antidempinga un kompensācijas maksājumiem kopā nevajadzētu pārsniegt kaitējuma starpību, kura atsevišķajā antidempinga izmeklēšanā būtu bijusi jānosaka 3,7 % līmenī, kas ir atbilstošs līmenis, pamatojoties uz piedāvātajām cenām iepirkuma procedūrās.
- (682) Komisija konstatēja, ka ACEA nav pierādījusi to, ka Savienības interesēs nav noteikt kompensācijas maksājumu subsīdijas kopējā apmērā. Turklāt atsevišķajā antidempinga izmeklēšanā noteiktās kaitējuma starpības pārsniedz antidempinga un kompensācijas maksājumu kopsummu. Pie tam ACEA minētajos cenu salīdzinājumos un kaitējuma starpības noteikšanā nevarēja pamatoties uz iepirkuma procedūrās piedāvātajām cenām to iemeslu dēļ, kas detalizēti skaidroti atsevišķajā antidempinga izmeklēšanā. Tāpēc šis apgalvojums tika noraidīts.

- (683) Piezīmēs par galīgo izpausto informāciju ACEA, DMA un MV norādīja, ka, lai cenu salīdzinājumi būtu pienācīgi, tajos būtu jānosaka kaitējuma starpība un jāpiemēro mazāka maksājuma noteikums. Tie norādīja, ka, lai cenu salīdzinājumi būtu atbilstoši, tie būtu jāveic, pamatojoties uz PTO apstiprinātām metodēm, kas dotu iespēju noteikt kaitējuma starpību un piemērot mazāka maksājuma noteikumu.
- (684) Komisija norādīja, ka 2018. gada jūnijā tika ieviesti jauni noteikumi par antidempinga un antisubsidēšanas pasākumiem, lai modernizētu un stiprinātu ES tirdzniecības aizsardzības pasākumus. Viena no galvenajām izmaiņām bija tas, ka ES piemēro "mazāka maksājuma noteikumu" ("MMN"). Saskaņā ar jaunajiem noteikumiem turpmāk MMN antisubsidēšanas izmeklēšanās var izmantot tikai tad, ja var skaidri secināt, ka Savienības interesēs nav attiecināt pasākumus uz visu konstatēto kompensējamo subsīdiu apjomu. Šajā procedūrā, ņemot vērā, ka konstatētās kompensējamās subsīdijas kropļo tirdzniecību, Komisija nevar skaidri secināt, ka Savienības interesēs ir piemērot MMN. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (685) ACEA apgalvoja, ka nevajadzētu piemērot nekādus antisubsidēšanas pasākumus, kamēr Vācijas Federālais karteļu apkaršanas birojs nav pabeidzis pašlaik notiekošo izmeklēšanu. Minētā izmeklēšana attiecas uz iespējamiem pretmonopola noteikumu pārkāpumiem Savienības AR tirgū, kuri, iespējams, ierobežo godīgu konkurenci. ACEA uzskata, ka, ja Vācijas pretmonopola iestādes pārliecināsies, ka to bažas par darbībām, kas nav saderīgas ar konkurenci, ir pamatotas, Komisijai būtu nekavējoties jāpārtrauc notiekošā izmeklēšana un jāatceļ antidempinga pasākumi, kas noteikti Ķīnas un Marokas izcelsmes AR importam.
- (686) Komisija atzīst, ka ir ziņots par Vācijas pretmonopola iestādes veiktu izmeklēšanu par iespējamiem konkurences tiesību aktu pārkāpumiem attiecībā uz vieglo transportlīdzekļu alumīnija riteņu ražotājiem. Tomēr izmeklēšanas specifika joprojām ir neskaidra, un publiski pieejamās informācijas ir ļoti maz. Tāpēc tās ietekme uz Komisijas pašreizējo izmeklēšanu ir neliela, līdz ar to šis apgalvojums tiek noraidīts.
- (687) ACEA apgalvoja, ka AM un OEM riteņi tiek izplatīti, izmantojot atsevišķus kanālus, kas nepārklājas. Maroka eksportē tikai OEM riteņus. Savienības ražošanas nozares rentabilitāte AM segmentā ir 35 %, un tas liecina, ka tā nepieredz būtisku kaitējumu vai kaitējuma draudus. ACEA pieprasīja Komisijai vispirms veikt atsevišķu kaitējuma analīzi attiecībā uz AM un OEM segmentiem un attiecīgi atklāt rezultātus. Turklāt, pamatojoties uz sūdzības iesniedzēja sniegtajiem neapstrīdētajiem pierādījumiem, Komisijai būtu jāsecina, ka AR imports no Marokas AM segmentā nerada Savienības ražošanas nozarei būtisku kaitējumu vai kaitējuma draudus.
- (688) Komisija norādīja – lai gan OEM un AM alumīnija riteņiem ir atšķirīgi pārdošanas kanāli, tiem ir vienādas fizikālās un tehniskās īpašības un tie ir savstarpēji aizstājami. Tāpēc OEM un AM būtu jāuzskata par atšķirīgiem pārdošanas kanāliem, nevis atsevišķiem segmentiem. Lielākā daļa pārdevumu – aptuveni 90 % – tiek veikti, izmantojot OEM kanālu. Tādējādi AM kanālam, kurā tiek pārdots aptuveni 10 % no pārdošanas apjoma, ir ierobežota ietekme uz Savienības tirgus vispārējo novērtējumu. Šo ietekmi vēl vairāk samazina tas, ka Marokas ražotāji veica pārdošanu, izmantojot tikai OEM kanālu, līdzīgi kā trīs izlasē iekļautie Savienības ražotāji, kas gandrīz visus savus pārdevumus veica, izmantojot OEM kanālu. Tādējādi tas neietekmēja cenu salīdzinājuma analīzi, kas tika veikta mikroekonomikas līmenī, izmantojot ražotāju eksportētāju un izlasē iekļauto Savienības ražotāju sniegtos datus. Pamatojoties uz to, Komisija nolēma izmeklēšanas nolūkos nedalīt patēriņu pa šiem diviem pārdošanas kanāliem.
- (689) Piezīmēs pēc informācijas izpaušanas ACEA atkārtoja savu apgalvojumu, ka, lai novērtētu kaitējumu un cēloņsakarību, OEM un AM tirgus segmenti būtu jāanalizē atsevišķi. MV un DMA atbalstīja šo apgalvojumu. Tie apgalvoja, ka Komisija nav nošķīrusi OEM un AM segmentus, kurus tie uzskata par diviem dažādiem tirgus segmentiem, kas viens no otra būtiski atšķiras klientu, tirdzniecības apjomu, pirkšanas metožu, cenu noteikšanas un peļņas faktoru ziņā. Tie apgalvoja, ka šīs atšķirības ietekmē Komisijas skatījumu uz apjomu, cenu un cēloni, jo AM segmentu imports no Marokas neietekmē. Tie lūdza Komisiju aplūkot OEM un AM segmentus atsevišķi, jo tas, to ieskatā, liktu izdarīt secinājumu, ka AM segments nepieredz būtisku kaitējumu vai draudus, tāpēc kompensācijas maksājumiem nav pamata. DMA arī apgalvoja, ka šo segmentu nenošķiršana neatbilst PTO NSKP 15.1., 15.2., 15.4. un 15.5. pantam.

- (690) Kā minēts 688. apsvērumā, Komisija norādīja, ka, lai gan OEM un AM alumīnija riteņiem ir atšķirīgi pārdošanas kanāli, tiem ir vienādas fizikālās un tehniskās īpašības un tie ir savstarpēji aizstājami. Tātad abos segmentos tiek pārdots viens un tas pats ražojums ar līdzīgu galalietojumu. Komisija nesaskata vajadzību tos nošķirt, un kaitējuma novērtēšana, kas vērsta uz visu Savienības AR ražošanas nozari un aptver visus pārdošanas kanālus, ir taisnīga un juridiski pamatota pieeja. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.

6.3. Secinājums par Savienības interesēm

- (691) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secināja, ka nav pārliecinošu iemeslu uzskatīt, ka pasākumu noteikšana Marokas izcelsmes alumīnija riteņu importam nav Savienības interesēs.
- (692) ACEA piezīmēs par izpausto informāciju apgalvoja, ka pasākumu noteikšana nav Savienības ražošanas nozares interesēs. Tā apgalvoja, ka kompensācijas maksājumi nepalielinās ražošanas apjomu, jo Savienības ražošanas nozares ražošanas jauda jau ir nepietiekama un tā ir izsmēlusi savas rezerves jaudas iespējas. Tā arī apgalvoja, ka Komisija ir kļūdījies, par zemu novērtējot ar 2022. gada jūliju provizoriski noteikto antidempinga pasākumu ietekmi.
- (693) Komisija uzsvēra, ka jautājums par jaudas nepietiekamību ir aplūkots iepriekš 673. un 675. apsvērumā. Savienības ražošanas nozarei joprojām ir neizmantota jauda, ko varētu izmantot, lai palielinātu ražošanas apjomu. Dažas ražotnes nedarbojas ar pilnu jaudu, bet tām ir iespējas bez jauniem ieguldījumiem vai būtiskiem pielāgojumiem palielināt ražošanas apjomu, lai apmierinātu pieprasījumu. Lai gan ACEA apgalvo, ka pasākumu noteikšana nenovedīs pie tūlītēja ražošanas apjoma pieauguma, ir skaidri redzami ieguvumi, ko šīs darbības sniegs ilgtermiņā. Novēršot negodīgu konkurenci, šie maksājumi palīdzēs izveidot stabilāku un paredzamāku tirgu Savienības ražotājiem, veicinot ieguldījumus un izaugsmi Savienības ražošanas nozarē. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (694) ACEA apgalvo, ka AR imports ir ļoti vajadzīgs, tāpēc ka Savienībā trūkst jaudas un tajā tiek izmantota tiešlaika sistēma. Tā kā ES automobiļu ražotāji darbojas ar pilnu jaudu, izmantojot arī savu rezerves jaudu vai pat to pārsniedzot, un neizrāda interesi palielināt ražošanas apjomu, tie nevar iegūt papildu AR no Savienības. Turklāt ACEA apgalvo, ka doma, ka importa no Marokas vietā varētu izmantot alternatīvus piegādātājus, nav realistiska. Visā pasaulē ir pieejami tikai 13,2 miljoni AR, un jaunu piegādātāju piesaistīšanai būtu vajadzīgi ilgi iepirkuma procesi, kas var novest pie deficīta un ražošanas apturēšanas. Turklāt globālā piegāde aptver arī citus reģionus un pieejamie avoti atrodas tālu, bet tas nesaskan ar ES tiešlaika sistēmu un vidiskajiem mērķiem. ES automobiļu ražotājiem ir vajadzīgs diversificēts piegādātāju loks, un Marokai tajā joprojām ir liela nozīme, ņemot vērā tās tuvumu, tirdzniecības nolīgumus un piegādes uzticamību. Apgalvojums, ka sagāde no Marokas rada neaizsargātību, ir nevietā, jo, lai piegādes ķēde būtu droša, piegādātāju loks jādažādo, tajā iekļaujot uzticamus preferenciālās tirdzniecības partnerus, piemēram, Maroku un Turciju.
- (695) Komisija atzina, ka jautājumi par jaudu un tiešlaika sistēmu ir aplūkoti 675. apsvērumā. Tā norādīja, ka ACEA uzsvērtās loģistikas problēmas, kas saistītas ar sagādi no attāliem reģioniem, neattiecas turpmāku atkarību no importa no Marokas. Komisija uzsvēra, ka vietējās ražošanas veicināšana palīdzētu mazināt riskus, kas saistīti ar ārējās piegādes ķēdes neaizsargātību, jo īpaši, ņemot vērā ģeopolitisko nenoteiktību. Diversifikācijā nevajadzētu vienkārši paļauties uz konkrētām trešām valstīm, bet gan būtu jākoncentrējas uz godīgas konkurences nodrošināšanu un ieguldījumiem iekšzemes jaudā, lai atjaunotu vienlīdzīgu konkurences apstākļus. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (696) ACEA apgalvo, ka kompensācijas maksājumu noteikšana AR importam no Marokas negatīvi ietekmēs ES automobiļu ražotājus, kaitējot patērētājiem. Tā uzsver vairākus svarīgus faktorus, tai skaitā to, ka AR veido nelielu procentuālo daļu (0,7 %) no automobiļu ražotāju izmaksām, bet ES autobūves nozare ir vitāli svarīga ekonomikai, jo tajā strādā 6,8 % no Eiropas Savienībā nodarbinātajiem un tās eksportētās produkcijas vērtība ir 171,4 miljardi EUR gadā. Tā arī uzsver, ka ES automobiļu ražotāji ir pastāvīgi saskārušies ar problēmām, tai skaitā pusvadītāju trūkumu, augošām enerģijas izmaksām un piegādes ķēdes traucējumiem, ko izraisījis karš Ukrainā, un ka visas šīs problēmas ir ierobežojušas ražošanas jaudu. Uz ES autobūves nozari spiedienu jau rada spēkā esošie tirdzniecības aizsardzības pasākumi, un kompensācijas maksājumi šo situāciju saasinātu. ACEA uzsver, ka, ņemot vērā šos faktorus, kompensācijas maksājumu noteikšana tikai palielinās ES ražotāju, jo īpaši BE sektora, izmaksas, nedodot labumu AR ražošanas nozarei un neatrisinot Savienības problēmas.

- (697) Komisija norādīja, ka, lai gan ACEA uzsver vairākas problēmas, ar kurām saskaras ES autobūves nozare, tās argumentā nav ņemts vērā plašāks subsidētā Marokas izcelsmes importa radītā tirgus izkropļojuma konteksts. Kompensācijas maksājumi ir vajadzīgi, lai atjaunotu godīgu konkurenci un nodrošinātu Savienības AR ražošanas nozares ilgtermiņa ilgtspēju. Lai gan AR veido nelielu procentuālo daļu no automobiļu ražotāju izmaksām, to kumulatīvā ietekme apvienojumā ar citām problēmām rada ievērojamu spiedienu uz ES ražotājiem. Paļaušanās uz subsidēto importu apdraud Savienības ražošanas nozares konkurētspēju. Ierosinātie kompensācijas maksājumi palīdzēs nodrošināt vienlīdzīgu konkurences apstākļus, veicinot ieguldījumus, palielinot jaudu un ilgtermiņā dodot labumu gan patērētājiem, gan Savienības autobūves nozarei. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.
- (698) ACEA atkārtoja iepriekš pausto apgalvojumu, ka kompensācijas maksājumus nevajadzētu noteikt, kamēr Vācijas Federālais karteļu apkarošanas birojs nav pabeidzis pašreizējo izmeklēšanu. Tā apgalvoja, ka Komisijai būtu bijis jāveic turpmāki pasākumi, lai ievāktu papildu informāciju, un ka tas, iespējams, būtu bijis jādara, pieprasot Vācijai sadarboties. Tā norādīja, ka Savienības AR ražotāji mēģina ierobežot konkurenci, kuru rada gan citi ES ražotāji, gan imports, bet tas galu galā ir pretrunā Savienības interesēm.
- (699) Komisija atzina, ka šis apgalvojums ir izskatīts iepriekš 686. apsvērumā. Tā norādīja, ka izmeklēšana joprojām turpinās un vajadzētu sagaidīt oficiālo iznākumu, un tikai pēc tam izdarīt secinājumus šajā saistībā. Tāpēc Komisija šo apgalvojumu noraidīja.

7. GALĪGIE KOMPENSĀCIJAS PASĀKUMI

- (700) Ņemot vērā Komisijas secinājumus par subsidēšanu, kaitējumu, cēloņsakarību un Savienības interesēm un saskaņā ar pamatregulas 15. pantu būtu jānosaka galīgs kompensācijas maksājums.

7.1. Galīgo kompensācijas pasākumu līmenis

- (701) Pamatregulas 15. panta 1. punkta trešajā daļā ir noteikts, ka galīgā kompensācijas maksājuma apjoms nepārsniedz noteikto kompensējamo subsīdiju apjomu.
- (702) Savukārt 15. panta 1. punkta ceturtajā daļā ir noteikts: "Ja Komisija, pamatojoties uz visu iesniegto informāciju, var skaidri secināt, ka Savienības interesēs nav noteikt pasākumu apjomu saskaņā ar trešo daļu, kompensācijas maksājuma apjoms ir mazāks, ja ar to pietiktu, lai novērstu kaitējumu Savienības ražošanas nozarei."
- (703) Kā jau paskaidrots iepriekš 682. un 684. apsvērumā, kompensācijas pasākumu līmenis tiks noteikts, atsaucoties uz 15. panta 1. punkta trešo daļu.
- (704) Saskaņā ar pamatregulas 24. panta 1. punktu Komisija arī apsvēra, vai kādas no subsīdiju shēmām ir no eksporta atkarīgas subsīdijas, kuru ietekme ir tāda, ka tiek samazinātas eksporta cenas un tādējādi attiecīgi palielinātas dempinga starpības, ar mērķi izlemt, vai tai jāsamazina dempinga starpība par subsīdiju apjomu, kas konstatēti no eksporta atkarīgajām subsīdijām. Tad, tā kā Komisija nevērsa kompensācijas pasākumus ne pret vienu no eksporta atkarīgo subsīdiju shēmu, tā papildus antidempinga maksājumam, kas noteikts ar Regulu (ES) 2023/99, noteica galīgo kompensācijas maksājumu konstatētā galīgā subsidēšanas apjoma līmenī.
- (705) Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, galīgā kompensācijas maksājuma likmēm, kas izteiktas kā CIF cena līdz Savienības robežai pirms muitas nodokļa samaksas, vajadzētu būt šādām.

Uzņēmums	Galīgais kompensācijas maksājums
DMA	31,4 %
Hands 8	5,6 %
Viss pārējais Marokas izcelsmes imports	5,6 %

- (706) Šajā regulā norādītā individuālā uzņēmumu kompensācijas maksājuma likme tika noteikta, pamatojoties uz šīs izmeklēšanas konstatējumiem. Tādējādi tā atspoguļo situāciju, kas minētās izmeklēšanas laikā konstatēta attiecībā uz konkrēto uzņēmumu. Tāpēc šī maksājuma likme (atšķirībā no valsts mēroga maksājuma, kas piemērojams visiem pārējiem uzņēmumiem) ir piemērojama tikai to ražojumu importam, kuru izcelsme ir attiecīgajā valstī un kurus ražojis minētais uzņēmums. Importētajiem ražojumiem, kurus ražojis kāds cits uzņēmums, kas nav konkrēti minēts šīs regulas rezolutīvajā daļā, ieskaitot subjektus, kas ir saistīti ar konkrēti minētajiem uzņēmumiem, nevar piemērot šīs likmes, un uz tiem attiecinā "visam pārējam Marokas izcelsmes importam" piemērojamo maksājuma likmi.
- (707) Uzņēmums var prasīt, lai tiktu piemērotas minētās individuālās maksājuma likmes, ja tas pēc tam maina savu nosaukumu. Šis lūgums jāadresē Komisijai. Lūgumā jāietver visa attiecīgā informācija, ar ko var pierādīt, ka šī maiņa neietekmē uzņēmuma tiesības izmantot tam piemērojamo maksājuma likmi. Ja uzņēmuma nosaukuma maiņa neietekmē uzņēmuma tiesības izmantot tam piemērojamo maksājuma likmi, *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tiek publicēta regula par nosaukuma maiņu.
- (708) Lai līdz minimumam samazinātu apiešanas risku, kas saistīts ar maksājuma likmju atšķirību, ir nepieciešami īpaši pasākumi, kas nodrošinātu individuālo kompensācijas maksājumu piemērošanu. Uzņēmumiem, uz kuriem attiecas individuālie kompensācijas maksājumi, dalībvalstu muitas dienestiem jāuzrāda derīgs komercrēķins. Rēķinam jāatbilst prasībām, kas izklāstītas šīs regulas 1. panta 3. punktā. Ja šāds rēķins nav uzrādīts, uz importu būtu jāattiecinā kompensācijas maksājums, kas piemērojams "visam pārējam Marokas izcelsmes importam".
- (709) Šis rēķins jāuzrāda dalībvalstu muitas dienestiem, lai importam tiktu piemērotas individuālās kompensācijas maksājuma likmes, taču tas nav vienīgais elements, kas muitas dienestiem ir jāņem vērā. Pat ja dalībvalstu muitas dienestiem tiek uzrādīts rēķins, kas atbilst visām šīs regulas 3. panta 1. punktā izklāstītajām prasībām, tiem saskaņā ar muitas jomas tiesību aktiem tāpat būtu jāveic ierastās pārbaudes un, tāpat kā visos pārējos gadījumos, būtu jāpieprasa papildu dokumenti (kravas nosūtīšanas dokumenti utt.), lai pārbaudītu deklarācijā sniegto ziņu precizitāti un pārliecinātos, ka ir pamatoti pēc tam piemērot zemāku maksājuma likmi.
- (710) Ja uzņēmumam, kam piemēro zemāku individuālo maksājuma likmi, pēc attiecīgo pasākumu noteikšanas būtiski pieaug eksporta apjoms, šāda apjoma pieauguma dēļ var uzskatīt, ka tirdzniecības modelī notikušas pārmaiņas, kuras izraisījusi pasākumu noteikšana, pamatregulas 23. panta 1. punkta nozīmē. Šādos apstākļos un tad, ja ir ievēroti nosacījumi, var sākt pretapiešanas izmeklēšanu. Minētajā izmeklēšanā cita starpā var pārbaudīt vajadzību atcelt individuālās maksājuma likmes un pēc tam noteikt valsts mēroga maksājumu.

8. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

- (711) Ņemot vērā Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 ⁽¹²⁶⁾ 109. pantu, ja summa ir jāatmaksā pēc Eiropas Savienības Tiesas sprieduma, procentu likme ir likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām un kas ir publicēta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā katra mēneša pirmajā kalendārājā dienā.
- (712) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, kuru sniegusi komiteja, kas izveidota ar pamatregulas 25. panta 1. punktu,

⁽¹²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Tiek noteikts galīgais kompensācijas maksājums tādu HS pozīcijās 8701–8705 minēto mehānisko transportlīdzekļu alumīnija riteņu importam neatkarīgi no tā, vai tie ir aprīkoti ar piederumiem, un neatkarīgi no tā, vai tie aprīkoti ar riepām, kurus patlaban klasificē ar KN kodiem ex 8708 70 10 un ex 8708 70 50 (TARIC kodi 8708 70 10 15, 8708 70 10 50, 8708 70 50 15 un 8708 70 50 50) un kuru izcelsme ir Marokā.
2. Galīgā kompensācijas maksājuma likmes, kas piemērojamas turpmāk minēto uzņēmumu ražotā 1. punktā aprakstītā ražojuma neto cenai ar piegādi līdz Savienības robežai pirms nodokļa nomaksas, ir šādas.

Uzņēmums	Galīgais kompensācijas maksājums	TARIC papildu kods
<i>Dika Morocco Africa S.A.</i>	31,4 %	C897
<i>Hands 8 S.A.</i>	5,6 %	C873
Viss pārējais Marokas izcelsmes imports	5,6 %	C999

3. Šā panta 2. punktā minētajiem uzņēmumiem individuālās kompensācijas maksājuma likmes piemēro tikai tad, ja dalībvalstu muitas dienestiem tiek uzrādīts derīgs komercrēķins, kurā ir šāda deklarācija, ko datējusi un parakstījusi šo rēķinu izdevušā subjekta amatpersona un kur norādīts tās vārds, uzvārds un ieņemamais amats: “Es, *apakšā parakstīties, apliecinu, ka šajā rēķinā norādītos eksportam uz Eiropas Savienību pārdotos (apjoms) alumīnija riteņu ir ražojis (uzņēmuma nosaukums un adrese) (TARIC papildu kods) Marokā. Apliecinu, ka šajā rēķinā sniegtā informācija ir pilnīga un pareiza.*” Ja šāds rēķins netiek uzrādīts, piemēro visam pārējam Marokas izcelsmes importam piemērojamo maksājumu.
4. Ja attiecībā uz 1. punktā minēto ražojumu neatkarīgi no tā izcelsmes tiek iesniegta deklarācija par laišanu brīvā apgrozībā, attiecīgajā minētās deklarācijas laukā ieraksta importēto ražojumu vienību skaitu, neskarot kombinētajā nomenklatūrā definēto papildu mērvienību.
5. Ja nav noteikts citādi, piemēro spēkā esošos noteikumus par muitas nodokļiem.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2025. gada 13. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN